

ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับ
พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขต
กรุงเทพมหานคร

ปริญญาณิพนธ์
ของ
ธัญญา ราชแพทยาคม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ตุลาคม 2554

ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้อง กับ
พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขต
กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
ธัญญา ราชแพทยาคม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ตุลาคม 2554
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับ
พฤติกรรมประหยัต์และเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขต
กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ธัญญา ราชแพทยาคม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ตุลาคม 2554

ธัญญา ราชแพทยาคม. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานครปริญญาณิพนธ์ วทม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ . คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ งามตา วนินทานนท์, อาจารย์ ดร. นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุ ด้านธนาคารในโรงเรียนครอบครัว จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน มากน้อยเพียงใด และเพราะเหตุใด กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมาจากโรงเรียนที่มีอัตรานักเรียนเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนสูง จำนวน 2 โรงเรียน และโรงเรียนที่มีอัตรานักเรียนเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนต่ำ จำนวน 2 โรงเรียน แบ่งเป็นนักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จำนวน 265 คน และนักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จำนวน 272 คน นักเรียนหญิง จำนวน311 คน นักเรียนชาย226 คน รวมเป็นนักเรียนที่ศึกษาจำนวน537 คน

การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม(Interactionism Model) เป็นพื้นฐานในการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อ เพื่อกำหนดตัวแปรเชิงสาเหตุสำคัญกลุ่มต่างๆ ของพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน กลุ่มตัวแปรที่ศึกษามี 5 กลุ่ม 1)กลุ่มตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย 3 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดการใช้ จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงิน) 2)กลุ่มตัวแปรอิสระด้านสถานการณ์ทางสังคม 6 ตัวแปร 3)กลุ่มตัวแปรอิสระด้าน จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร 4)กลุ่มตัวแปรอิสระด้าน จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร และ 5)กลุ่มตัวแปรด้านลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน 5 ตัวแปร รวมเป็นตัวแปรที่ศึกษาทั้งสิ้น 20 ตัวแปร

แบบวัดส่วนใหญ่ในการวิจัยนี้เป็นแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Scales) จำนวน 13 แบบวัด แต่ละแบบวัดมีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .56 ถึง .87 มีสมมติฐาน 6 ข้อ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล 3 วิธี ได้แก่ 1)การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three – way ANOVA) 2)การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) และ 3)การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบแคนอนิคัล (Canonical Correlation Analysis)

พบผลวิจัยที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

ประการแรก จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้าน ใน3 ด้าน พบว่า 1)นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง มีพฤติกรรม ประหยัดการใช้ จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม พบผลในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ 4 จาก 10 ประเภทที่

ศึกษา 2)นักเรียนเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากครอบครัวมากและได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากเพื่อนมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม พบผลในกลุ่มนักเรียนชาย 3)นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจาก ที่ดีครอบครัวมากและ มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม พบผลในนักเรียนกลุ่มรวม และ กลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆ 4 จาก 10 ประเภทที่ศึกษา 4)นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนมาก แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการ ธนาคารโรงเรียน มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม พบผลในกลุ่มนักเรียนชาย 5)นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนและมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน มาก มีพฤติกรรมสนับสนุน ให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม พบผลในกลุ่มนักเรียนหญิง และนักเรียนชาย 6)นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น สูง มีพฤติกรรมสนับสนุน ให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม พบผลในกลุ่มนักเรียนชาย 7)นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม พบผลใน นักเรียนกลุ่มรวม นักเรียนผลการเรียนต่ำ และนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง 8)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนมากและมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม พบผลในกลุ่มนักเรียนชาย และนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง

ประการที่สอง จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน พบว่า เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ด้าน จิตลักษณะเดิม 4 ด้าน รวม 10 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ 1)เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม ได้ระหว่างร้อยละ 37.2 ถึง 61.0 โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ พบตัวทำนายที่สำคัญคือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น การสนับสนุนจากครู การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว2)เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ได้ระหว่างร้อยละ 38.0 ถึง 52.4 โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่ บิดามีการศึกษาต่ำ พบตัวทำนายที่สำคัญคือ การสนับสนุนจากครู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน

ประการที่สามจากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน พบว่า เมื่อใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ด้าน จิตลักษณะเดิม 4 ด้าน และจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน รวม 12 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 2 ด้าน(พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน) ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ 1) **พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย** ได้ระหว่างร้อยละ 33.7 ถึง 50.0 โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ พบตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม แบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต การสนับสนุนจากครู เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคาร โรงเรียน 2) **พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน** ได้ระหว่างร้อยละ 43.1 ถึง 58.8 โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ พบตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และลักษณะการเป็นสมาชิก

ประการที่สี่ พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินน้อย (กลุ่มเสี่ยง) ได้แก่ นักเรียนชาย นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมีการสนับสนุนจากเพื่อนน้อย ปัจจัย ปกป้องสำคัญที่ควรเสริมสร้าง คือ แบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง

ประการสุดท้าย การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แคนอนิกัล ระหว่างชุดตัวแปรอิสระ (กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ด้าน จิตลักษณะเดิม 4 ด้าน และจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน) รวม 12 ด้าน กับชุดตัวแปรตาม 3 ด้าน พบว่าทั้งสองชุดตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน และสามารถสร้างตัวแปรแคนอนิกัลได้ทั้งหมด 3 คู่ พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และกลุ่มย่อยที่ศึกษา ซึ่งกล่าวได้ว่า 1) ยิ่งนักเรียนมีการรับรู้ประโยชน์จาก กิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก และได้รับแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก ก็ยิ่งมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากเท่านั้น 2) ยิ่งนักเรียนเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก ก็ยังมี พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากเท่านั้น 3) ยิ่งนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก และมีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก ก็ยิ่งมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากเท่านั้น

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาต่อไป

ในอนาคตควรมีการวิจัยโดยเฉพาะกับนักเรียนประเภทที่เสี่ยง โดยการสร้างกิจกรรมต้นแบบเพื่อพัฒนาปัจจัยปกป้องสำคัญดังกล่าวแล้วในประการที่ 4 และทำการวิจัยเชิงทดลองประเมินผล

PSYCHO-SOCIAL AND SITUATIONAL FACTORS AS CORRELATES OF THRIFT
BEHAVIOR AMONG STUDENTS WITH MEMBERS AND NON-MEMBERS
OF BANK IN SCHOOL

AN ABSTRACT
BY
THANAYA RADCHAPATTAYAKOM

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University
October 2011

Thanaya Radchapattayakom. (2011). *Psycho-social and situational factors as correlates of thrift behavior among students with members and non-members of bank in school.*

Master Thesis, M.S. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok:

Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof.

Ngamta Vanindananda , Dr.Numchai Suppareakchaisakul.

The objective of this study was to study the correlation of bank in school with psychological traits and psychological states which related to thrift behavior. A sample of 537 Matayomsuksa 2 students from 2 schools with high proportion of bank in school student members and 2 schools with low proportion of bank in school student members. These samples were 265 students who were members and 272 students who were non-members. Total of 537 students were 311 female and 226 male students.

Based on the Interactionism Model as a conceptual framework, five groups of important variables were derived: 1. Three types of thrift behavior (saving expenses, depositing at bank in school, and peer supporting behavior for saving and depositing money); 2. Six social situations; 3. Four psychological traits; 4. Two psychological states; and 5. Five socio-backgrounds of the samples. There was a total of 20 variable between the five groups.

A questionnaire with 13 items was established to collect the data. The reliability of each item ranged from .56 to .87. Most of the items were in the form of summated rating scales. Six hypotheses were constructed. The data collected was statistically analyzed by: 1. Three-Way ANOVA, 2. The Standard Multiple Regression Analysis and 3. The Canonical Correlation Analysis.

Five groups of important findings were as follows.

First, based on the analysis of Three-Way ANOVA, the findings concerning the 3 types of thrift behavior included the following. 1) The students with the more perception of the benefits from thrift behavior program and high level of future orientation and self-control had saving behavior more than their counterparts. These results showed in four of the ten subsamples. 2) The students with the more family model of thrift behavior and with the more peer model of thrift behavior had more saving behavior than their counterparts. This result was found among the male students. 3) The students with the more family model of thrift behavior and with more psychological immunity had more saving behavior than their

counterparts. These results showed in the total sample and in four of the ten subsamples. 4) The students with bank in school membership, with the more perception of the benefits from thrift behavior program, but with less future orientation and self-control had more depositing behavior than their counterparts. This result was found among male students. 5) The students with bank in school membership and with the more perception of the benefits from thrift behavior program had more peer supporting behavior for saving and depositing money more than their counterparts. This result was found among female and male students. 6) The students with the more perception of the benefits from thrift behavior program and high level of future orientation and self-control had more peer supporting behavior for saving and depositing money more than their counterparts. This result was found among male students. 7) The students with the more family model of thrift behavior and with the more peer model of thrift behavior had more peer supporting behavior for saving and depositing money more than their counterparts. These results showed in the total sample, in students with low GPA, and with low educated father. 8) The students with the more peer model of thrift behavior and with more psychological immunity had more peer supporting behavior for saving and depositing money more than their counterparts. These results were found among male students and among students with low educated father.

Second, from the Standard Multiple Regression Analysis, ten variables (6 situational factors, and 4 psychological traits) were found to be predictive of all three types of thrift behavior both in the total sample and in the various subsamples. 1) **Positive attitude towards thrift behavior** The variables could account for 37.2 to 61.0%. The highest predictability was revealed among the students with low educated father. The important predictors were needs for achievement, future orientation and self-control, professor's support, perception of the benefits from thrift behavior program, and positive family model. 2) **Positive attitude towards bank in school program** The variables could account for 38.0 to 52.4%. The highest predictability was revealed among the students with low educated father. The important predictors were professor's support, needs for achievement, future orientation and self-control, and perception of the benefits from thrift behavior program.

Third, the results of the Standard Multiple Regression Analysis, twelve variables (6 situational factors, 4 psychological traits and 2 psychological states) were found to be predictive of two types of thrift behavior (saving expenses behavior and peer supporting behavior for saving and depositing money) both in the total sample and in the various

subsamples. 1) **Saving expenses behavior** The variables could account for 33.7 to 50.0%. The highest predictability was revealed among the students with low educated father. The important predictors were positive attitude towards thrift behavior, positive family model, psychological immunity, professor's support, and positive attitude towards bank in school program. 2) **Peer supporting behavior for saving and depositing money** The variables could account for 43.1 to 58.8%. The highest predictability was revealed among the students with low educated mother. The important predictors were positive attitude towards thrift behavior, psychological immunity, and type of membership.

Fourth, it was found that the students with less thrift behavior (at-risk students) were male students, students with low GPA, and students with low peer support. More family model, positive attitude towards thrift behavior, positive attitude towards bank in school program, and psychological immunity should be urged in order to increase thrift behavior as important factors among students.

Finally, according to the Canonical Correlation Analysis, the interaction was found between twelve variables (6 situational factors, 4 psychological traits and 2 psychological states) and 3 dependent variable groups. Three Canonical Correlation couples were found in the total sample and in the various subsamples. 1) Students with more perception of the benefits from thrift behavior program and more positive family model, they were likely to have more saving expenses behavior. 2) Students with bank in school membership and more perception of the benefits from thrift behavior program, they were likely to have more depositing behavior at bank in school. 3) Students with positive attitude towards thrift behavior and positive attitude towards bank in school program, they were likely to have more peer supporting behavior for saving and depositing money.

Suggestions for further studies

There should be research focusing on the at-risk students by employing pilot activities in order to develop the important protective factors proposed in the recommendations above. In addition, experimental evaluative research should also be carried out.

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553
เป็นเงินจำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)
จาก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยดี จากความกรุณาอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์งามตา วนินทานนท์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำตั้งแต่เริ่มพัฒนาโครงร่างการวิจัย และยังได้ทุ่มเทเวลาให้กับศิษย์อย่างไม่เหน็ดเหนื่อยจนงานวิจัยนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ และอาจารย์ ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำในการทำปริญญานิพนธ์นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา ภาคบังข และอาจารย์ ดร.จรัญ อุ่ณฐิติวัฒน์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้เป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ให้ความร่วมมือและตั้งใจตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดีทั้งในกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ

ขอบคุณ วันวิสา สรีระศาสตร์ ที่คอยเป็นเพื่อนและช่วยเหลือกันเสมอมาและเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ภาคพิเศษรุ่น 6 ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ และได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน

ขอบคุณเพื่อนร่วมงานที่โรงเรียนวัดบึงทองหลาง โดยเฉพาะครูสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่คอยช่วยเหลือเป็นธุระให้ในเวลาที่ต้องไปทำงานวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้กำเนิดและให้ความรักและเสียสละที่ยิ่งใหญ่จนทำให้มีวันนี้ได้ สามีและลูกที่คอยช่วยเหลือด้านแรงกายแรงใจและเสียงหัวเราะที่เป็นแหล่งกำลังใจที่สำคัญเมื่อยามเหน็ดเหนื่อย

ธัญญา ราชแพทยาคม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน.....	8
พฤติกรรมการประหยัดการใช้จ่าย : ความหมาย และวิธีวัด.....	13
พฤติกรรมการนำฝากเงินที่ธนาคารโรงเรียน : ความหมาย และวิธีวัด.....	15
พฤติกรรมการสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน : ความหมาย และวิธีวัด.....	16
แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคล.....	18
ลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงิน.....	19
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลกับจิตลักษณะตาม สถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน.....	20
การมีแบบอย่างจากครอบครัวกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน.....	23
การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน.....	26
การสนับสนุนจากครูกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงิน.....	30
ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียนกับจิตลักษณะ ตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2 (ต่อ)

การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงิน.....	36
จิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน.....	39
ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม.....	39
ลักษณะมุ่งอนาคตและความผูกพันกับพฤติกรรมประหยัดและ เก็บออมเงิน.....	41
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน.....	45
การมีภูมิคุ้มกันทางจิตกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน.....	48
ค่านิยมด้านวัตถุกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน.....	52
จิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน.....	55
เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน.....	55
เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนกับพฤติกรรมประหยัดและ เก็บออมเงิน.....	59
ลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลังของนักเรียนกับพฤติกรรมประหยัดและ เก็บออมเงิน.....	61
สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา.....	64
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา.....	68
สมมติฐานในการวิจัย.....	74

3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	76
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	87
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	91
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมของนักเรียนพิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมณรงค์ การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตนที่แตกต่างกัน	95
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อโครงการ ธนาคารโรงเรียนของนักเรียนพิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครง การธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่แตกต่างกัน	98
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรม ประหยัดการใช้จ่ายของนักเรียนพิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียนการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมณรงค์ การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตนที่แตกต่างกัน	102
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการ นำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียนพิจารณาตามลักษณะ การเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จาก กิจกรรมณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนและ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนที่แตกต่างกัน	106
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรม สนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนพิจารณา ตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงที่แตกต่างกัน	111

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อ พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมของนักเรียนตามการเห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนและการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน.....	118
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อโครงการ ธนาคารโรงเรียน ของนักเรียนตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและ เก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บ ออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่แตกต่างกัน.....	123
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย ของนักเรียนตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออม เงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่แตกต่างกัน.....	128
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการนำ ฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ของนักเรียนตามการเห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวการเห็นแบบอย่างการ ประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่ แตกต่างกัน.....	133
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุน ให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน ของนักเรียนตามการเห็นแบบ อย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่ แตกต่างกัน.....	134
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษา ของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	140
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมนำฝากเงิน ที่โครงการธนาคารโรงเรียน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และ ระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	140

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุน ให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	140
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษา ของมารดาที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	141
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคาร โรงเรียน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	141
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุนและใช้เหตุผล พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษา ของมารดาที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	144
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการมีแบบอย่างจาก ครอบครัวพิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	144
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการมีแบบอย่างที่ดี จากเพื่อนพิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	144
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการสนับสนุนจากครู พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	144
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนลักษณะการเป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษา ของมารดาที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	145
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการรับรู้ประโยชน์ จากกิจกรรม ทัศนคติการประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม.....	145

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม	145
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้และระดับการศึกษาของมารดาที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม	146
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนการมีภูมิคุ้มกันทางจิตพิจารณา ตามเพศ ผลการเรียนรู้และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม	146
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนค่านิยมด้านวัตถุพิจารณา ตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม	146
ผลการทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน เมื่อใช้ตัวแปร ชุดลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย	147
ผลการทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะ สถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย	152
ผลการทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิมและตัวแปรชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย	157
ผลการทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน เมื่อใช้ตัวแปร ชุดลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม และตัวแปรชุดจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย	161
ผลการทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน เมื่อใช้ตัวแปร ชุดลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม และตัวแปรชุดจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย	165
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะของ นักเรียน 12 ด้านกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 3 ด้าน (ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการ ธนาคารโรงเรียนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน) จำแนกตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน	171

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 การสรุปและอภิปรายผล	183
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน	183
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1	183
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2	190
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 3	196
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4	197
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5	201
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 6	205
การสรุปและอภิปรายผลในประเด็นพิเศษจากการวิเคราะห์เพิ่มเติม	208
ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัย	218
ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาต่อไป	220
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	221
บรรณานุกรม	222
ภาคผนวก	232
ภาคผนวก ก เครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย	233
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียด	260
ภาคผนวก ค โครงการธนาคารโรงเรียน	278
ประวัติย่อผู้วิจัย	283

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงเกณฑ์การให้คะแนนเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียน.....	73
2	แสดงจำนวนตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูล(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2).....	77
3	แสดงค่าสถิติข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกศึกษา.....	92
4	แสดงต่อผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมของนักเรียนตามลักษณะการเป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตนที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมตามลำดับ ของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	96
5	แสดง ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อ โครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียนตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการ ธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและ เก็บออมเงินในโรงเรียนและการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนที่ แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของ คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนตามลำดับของตัวแปรอิสระ ที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	98
6	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรม ประหยัดการใช้จ่ายของนักเรียนตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนที่แตกต่างกันในกลุ่ม รวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรม ประหยัดการใช้จ่ายตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	103
7	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการ นำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียนตามลักษณะการเป็น สมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์ การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมที่ตนแตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่ธนาคารโรงเรียน ตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	107

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรม สนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนตามลักษณะ การเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม อนุรักษ์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนสูงที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และ ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน ตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	113
9 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมของนักเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว เห็นแบบอย่างการประหยัดและ เก็บออมเงินจากเพื่อน และมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและ กลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัด และเก็บออมตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	119
10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อโครงการ ธนาคารโรงเรียน ของนักเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและ เก็บออมเงินจากครอบครัว เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจาก เพื่อน และมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตาม ลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	124
11 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรม ประหยัดการใช้จ่ายของนักเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัด และเก็บออมเงินจากครอบครัวเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน จากเพื่อนและมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1)และค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	129

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียนตาม ลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนและมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงิน ที่โครงการธนาคารโรงเรียน ตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	133
13	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงินตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผล แบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	135
14	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำเงินฝากที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน จิตลักษณะเดิม 4 ด้าน และลักษณะสถานการณ์ 6 ด้านของนักเรียนพิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และมารดาที่มีการศึกษา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม(ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำเงินฝากที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณ์ ตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2).....	142
15	แสดงปริมาณการทำนายและตัวทำนายสำคัญของเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่ 2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และชุดที่ 3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร รวมเป็น 10 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	151

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	แสดงปริมาณการทำนายและตัวทำนายของเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่ 2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และชุดที่ 3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร รวมเป็น 10 ตัวแปร แต่ละชุด ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	155
17	แสดงปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และกลุ่ม จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ชุดที่ 2 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร และชุดที่ 3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 12 ตัวแปร แต่ละ ชุดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	158
18	แสดงปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของพฤติกรรมการนำฝากเงิน ที่โครงการธนาคารโรงเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1 : กลุ่มลักษณะ สถานการณ์ 6 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ชุดที่ 2 : กลุ่มจิตลักษณะตาม สถานการณ์ 2 ตัวแปร และชุดที่ 3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 12 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	163
19	แสดงปริมาณการทำนายและตัวทำนายลำดับของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัด เก็บออมเงินและนำฝาก ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1 : กลุ่มลักษณะ สถานการณ์ 6 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ชุดที่ 2 : กลุ่ม จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร และชุดที่ 3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 12 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	167
20	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แคนอนิกัล ปริมาณการทำนาย และค่าสัมประสิทธิ์ เชิงโครงสร้างของสหสัมพันธ์แคนอนิกัล คู่ที่ 1 จำแนกตามกลุ่มรวมและตามลักษณะ ชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่มย่อย.....	173
21	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แคนอนิกัล ปริมาณการทำนาย และ ค่าสัมประสิทธิ์ เชิงโครงสร้างของสหสัมพันธ์แคนอนิกัล คู่ที่ 2 จำแนกตามกลุ่มรวมและตาม ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่มย่อย.....	178

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แคนอนิกัล ปริมาณการทำนาย และค่าสัมประสิทธิ์ เชิงโครงสร้างของสหสัมพันธ์แคนอนิกัล คู่ที่ 3 จำแนกตามกลุ่มรวมและตาม ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่มย่อย.....	180
23 แสดงผลวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยปกป้อง.....	210
24 ผลการเปรียบเทียบปริมาณทำนายที่เพิ่มขึ้นของพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ด้วยชุดตัวทำนายลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม.....	213
25 ผลการเปรียบเทียบปริมาณทำนายที่เพิ่มขึ้นของพฤติกรรมการนำฝากเงินที่ โครงการธนาคารโรงเรียน ด้วยชุดตัวทำนายลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิมและจิตลักษณะตามสถานการณ์ ในกลุ่มรวมและ กลุ่มย่อย 4 กลุ่ม.....	214
26 ผลการเปรียบเทียบปริมาณทำนายที่เพิ่มขึ้นของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงิน ด้วยชุดตัวทำนายลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิมและจิตลักษณะตามสถานการณ์ ในกลุ่มรวมและ กลุ่มย่อย 4 กลุ่ม.....	215
27 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดที่ใช้ในงานวิจัย.....	234
28 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	261
29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนตามลักษณะ การเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ใน กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง.....	263
30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการมี ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในนักเรียนกลุ่มรวม.....	263
31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการมี ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ.....	264
32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวยุติธรรม.....	264

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
33	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นในกลุ่มนักเรียน ผลการเรียนต่ำ.....	264
34	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนและการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ในกลุ่มนักเรียน การศึกษาดำเนินการ.....	265
35	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินใน โรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ในกลุ่มนักเรียน ที่มารดามีการศึกษาต่ำ.....	265
36	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการ รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ในกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมี ระดับเศรษฐกิจต่ำ.....	265
37	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคาร โรงเรียน ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	266
38	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการ ธนาคารโรงเรียน ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัด และเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ในกลุ่มนักเรียนหญิง.....	266
39	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการ ธนาคารโรงเรียน ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและ เก็บออมเงินในโรงเรียนและการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	267
40	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและ เก็บออมเงิน ตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนหญิง.....	267

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
41	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	267
42	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	268
43	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในนักเรียนกลุ่มรวม.....	268
44	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	268
45	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม ตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ.....	269
46	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนที่การศึกษาบิดาสูง.....	269
47	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่มนักเรียนหญิง.....	269
48	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในนักเรียนกลุ่มรวม.....	270

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
49 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนตาม ลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	270
50 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนตาม ลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ.....	270
51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนตาม ลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง.....	271
52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนตาม ลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนมารดาที่มีการศึกษาสูง.....	271
53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่มนักเรียนมารดาที่มีการศึกษาต่ำ.....	271
54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	272
55 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในนักเรียนกลุ่มรวม.....	272
56 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	272

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
57	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง	273
58	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่มนักเรียนการศึกษาปิตาสูง	273
59	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง	273
60	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน ตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและ เก็บออมเงินจากครอบครัว เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออม เงินจากเพื่อน ในนักเรียนกลุ่มรวม	274
61	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน ตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและ เก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและ เก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ	274
62	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและ เก็บออมเงิน ตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน จากครอบครัว เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนการศึกษาปิตาสูง	274
63	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและ เก็บออมเงิน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และภูมิคุ้มกันทางจิตในกลุ่มนักเรียนชาย	275
64	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและ เก็บออมเงิน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และภูมิคุ้มกันทางจิตในกลุ่มนักเรียนการศึกษาปิตาสูง	275
65	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม พิจารณาตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ในกลุ่มรวม	275

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนพิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ในกลุ่มรวม	276
67 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการสนับสนุนจากครู พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ในกลุ่มรวม	276
68 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ศึกษา	277

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model).....	19
2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทาง จิตใจของพฤติกรรมทางจริยธรรม.....	40
3 กรอบแนวคิดและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกลุ่มต่างๆ ที่ศึกษาในการวิจัยนี้.....	67
4 แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคาร การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม รณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตน ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการ ธนาคารโรงเรียนในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง.....	100
5 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายระหว่างการเรียนรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนน พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ในกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับ เศรษฐกิจต่ำ.....	105
6 แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ระหว่างลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่ส่งผลต่อความแปรปรวน ของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	109
7 แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและ เก็บออมเงิน ระหว่างการเรียนรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัด และเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน ในกลุ่มนักเรียนชาย.....	115
8 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมระหว่าง การเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวและการเห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและ เก็บออมในนักเรียนกลุ่มรวม.....	121

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
9 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนระหว่าง การเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ในนักเรียนกลุ่มรวม.....	127
10 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ระหว่างการเห็น แบบอย่างที่ดีจากครอบครัวกับการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ส่งผลต่อความแปรปรวน ของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายในนักเรียนกลุ่มรวม	131
11 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ระหว่างการเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว กับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและ เก็บออมเงินในนักเรียนกลุ่มรวม	137
12 แสดงผลวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.....	185
13 แสดงผลวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.....	187
14 แสดงผลวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.....	189
15 แสดงผลวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.....	192
16 แสดงผลวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.....	194
17 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและ เก็บออมโดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนาย ในกลุ่มนักเรียนหญิง.....	199
18 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนายในกลุ่มนักเรียน ที่ครอบครัวยุทธศาสตร์สูง.....	200
19 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิมและจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนายในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ.....	202
20 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิมและจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนายในกลุ่มนักเรียน ที่ครอบครัวยุทธศาสตร์สูง.....	204

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
21 แสดงความสัมพันธ์แคนอนิกเคิล คู่ที่ 1 สนับสนุนสมมติฐานที่ 6.....	206
22 แสดงความสัมพันธ์แคนอนิกเคิล คู่ที่ 2 สนับสนุนสมมติฐานที่ 6.....	207
23 แสดงความสัมพันธ์แคนอนิกเคิล คู่ที่ 3 สนับสนุนสมมติฐานที่ 6.....	207
24 แสดงผลวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มเสี่ยง และปัจจัยปกป้อง.....	211
25 ผลการทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 และใช้จิตลักษณะตาม สถานการณ์ร่วมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 2 ในกลุ่มรวม.....	216
26 ผลการทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 และใช้จิตลักษณะตามสถานการณ์ร่วมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 2 ในกลุ่มรวม.....	218

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วิกฤตต้มยำกุ้งที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540 นั้น เกิดขึ้นเพราะปัญหาโครงสร้างทางเศรษฐกิจซึ่งอยู่บนฐานของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ผูกติดกับการเพิ่มขึ้นของราคาสินทรัพย์ทุกประเภทมากกว่าการเพิ่มผลผลิตที่แท้จริง จนต่อมาได้กลายเป็นเศรษฐกิจที่มีการเก็งกำไรมาก และมีการใช้จ่ายใช้สอยเกินตัวของภาคประชาชน มีการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดอย่างต่อเนื่อง ระบบการบริหารภาคเอกชนไม่ได้มาตรฐานตามหลักธรรมาภิบาล ภาระหนี้สินระยะสั้นของภาคเอกชน โดยเฉพาะจากต่างประเทศได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ผลจากการพัฒนาที่ไม่สมดุล และขาดเสถียรภาพ (ธารินทร์ นิมมานเหมินท์, 2544) จึงทำให้ไทยตกอยู่ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ภาวะวิกฤตส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในวงกว้าง จาก บทเรียนครั้งนั้น รัฐบาลไทยจึงพยายามส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน ประหยัดอดออมให้มากขึ้นและให้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต (ครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2553)

จากการปรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2544 วางแนวทางการพัฒนาคนและสังคมเพื่อลดผลกระทบวิกฤตเศรษฐกิจ มุ่งเน้นเรื่องการป้องกันแก้ไขปัญหาทางสังคมและการส่งเสริมค่านิยมที่ ดีงาม โดยค่านิยมเป้าหมายอันหนึ่งคือ การรณรงค์ให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย สาขาอาชีพ รู้จักการประหยัด การอดออมอย่างจริงจังและมีมิติ คณะรัฐมนตรี ประกาศในปี พ.ศ. 2541 กำหนดให้วันที่ 31 ตุลาคมของทุกปี เป็น “วันออมแห่งชาติ” และให้ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม ถึง 7 พฤศจิกายน ของทุกปี ถือเป็น “สัปดาห์แห่งการออมทรัพย์” ทั้งนี้ ยังกำหนดให้ปี พ .ศ. 2543 เป็นปีแห่งการออมทรัพย์ เพื่อกระตุ้นและย้าเตือนให้คนไทยตระหนักถึงความสำคัญอีกด้วย (มติคณะรัฐมนตรี 2541) โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมการใช้เงินฟุ่มเฟือยในเรื่องของสิ่งของเครื่องใช้ที่ไม่จำเป็น หรือซื้อของราคาแพง เช่น มีของเครื่องใช้ที่มียี่ห้อราคาแพง มีเครื่องประดับมากมาย แล้วในที่สุดก็เบื่อง่ายไม่รักษาสีของ ไม่เห็นคุณค่าของสิ่งของที่ซื้อมาไม่ดูแลทะนุถนอม เมื่อของเสียหรือหายก็ซื้อใหม่และไม่สามารถที่จะมีความยังคิดหรือจัดการกับเรื่องการใช้เงินได้ (พรรณพิมล หล่อตระกูล . 2553) จากการสำรวจของเอแบคโพลล์ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2545 ถึง 15 มกราคม 2546 กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียน นักศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึง ระดับปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,681 คน พบว่า มีนักเรียน นักศึกษาถึงร้อยละ 76.4 ที่นิยมซื้อหรือใช้สินค้าต่างประเทศ (เช่น เสื้อผ้า นาฬิกา รองเท้า เครื่องสำอาง น้ำหอม กระเป๋า ฯลฯ) มีเพียงร้อยละ 23.6 ที่ไม่นิยม และยังพบว่า ในรอบ 3 เดือน นักเรียนนักศึกษา (อายุ 12 – 22 ปี) มีพฤติกรรมการใช้ชีวิตและการใช้จ่ายที่ เป็นที่นิยมได้แก่ ร้อยละ 98.5 ไปช้อปปิ้งตามห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 93.6 ไปชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ ร้อยละ 94.5 ไปเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวในต่างจังหวัด ร้อยละ 56.9 ไปดูการแสดงดนตรีคอนเสิร์ต และร้อยละ 35.2

ไปเที่ยวสถานบันเทิงกลางคืน (เช่น ผับ ดิสโก้ คาราโอเกะ) (เทวินทร์ ขอเหนี่ยวกลาง . 2546) และจากการสำรวจของเอแบคโพลล์ ในหัวข้อ สำนักเรื่องการประหยัดของเยาวชนไทยในยุคน้ำมันแพง ของเยาวชนชายหญิง อายุ 15 – 22 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 1,223 คน พบว่าเยาวชนร้อยละ 54.9 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยวันละ 101 – 200 บาท ขณะที่ร้อยละ 4 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกินวันละ 500 บาท (กรุงเทพโพลล์. 2549)

จากพฤติกรรมการใช้จ่ายดังกล่าว จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะพัฒนาพฤติกรรม การประหยัดของวัยรุ่น ไทย ซึ่งทำได้โดย การปลูกฝังจริยธรรมให้กับวัยรุ่น และต้องอาศัยกระบวนการถ่ายทอดจากครอบครัว โรงเรียน สื่อมวลชนจะทำให้วัยรุ่นนำจริยธรรมที่ตนได้รับจากการถ่ายทอด ไปใช้ในการสร้างเอกลักษณ์ของตนเองและใช้ในการแสดงพฤติกรรมที่พึงงามอันเหมาะสมต่อ การพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ธรรมแห่งชาติ. 2540: 18) การปลูกฝังให้บุคคลเป็น คนที่มีพฤติกรรมประหยัด ควรเริ่มปลูกฝังในช่วงวัยที่เหมาะสม คือช่วงวัยเด็กไปจนถึงวัยรุ่น ซึ่งบิดา มารดา และครูอาจารย์ เป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับเด็กมาก เป็นบุคคลที่คอย ช่วยเหลือ เกื้อหนุน ดูแลเอาใจใส่เด็ก อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดค่านิยมพฤติกรรมที่พึงงามให้กับเด็กตลอดเวลา การปลูกฝัง ให้เด็กมีพฤติกรรมประหยัดนั้น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และศาสนามีส่วนสำคัญในการ ถ่ายทอดพฤติกรรมประหยัดให้กับเด็กมาโดยตลอด ดังนั้นการพัฒนาการประหยัดจึง ควรเริ่มจากที่บ้าน เมื่อไปโรงเรียนก็สอดแทรกจริยธรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้อีกทางหนึ่ง และสถาบันศาสนาก็มีส่วนในการเสริมสร้างพฤติกรรมประหยัดให้เด็กเช่นกัน ซึ่งการพัฒนาพฤติกรรมประหยัดของวัยรุ่น จะต้องพัฒนาคุณลักษณะทางจิตที่จะนำไปสู่การมี พฤติกรรมที่ดี ด้วย (สำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ. 2540: 10) ศูนย์วิจัยกรุงเทพโพลล์ สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพ โพลล์. 2549) ได้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความทุกข์ และทางออกของวัยรุ่นไทย โดยสุ่มตัวอย่าง จากผู้ที่มีอายุ 15 - 22 ปี ซึ่งอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ปริมณฑล และจังหวัดหัวเมืองใหญ่ในแต่ละภาค ของประเทศ ได้แก่ เชียงใหม่ อุบลราชธานี จันทบุรี และสงขลา ได้ตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 1,850 คน เป็นชาย ร้อยละ 44.1 หญิง ร้อยละ 55.9 ผลการสำรวจ วัยรุ่นชายกับหญิงพบว่า ทั้งสองเพศมี ปัญหาเหมือนกัน คือ ความเครียดและเป็นทุกข์จากปัญหาด้านการเรียนเป็นหลัก รองลงมาคือ ปัญหาด้านการเงิน ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าบุคคลในช่วงวัยรุ่นตอนกลางถึงตอนปลาย น่าจะ ต้องได้รับการส่งเสริม ปลูกฝังพฤติกรรมประหยัดดอดออมให้ มากขึ้นซึ่งจะช่วย ให้ชีวิตในวัน ข้างหน้าประสบผลสำเร็จได้

จากข้อมูลทีกล่าวนี้อาจเห็นได้ว่า การใช้จ่ายแบบฟุ่มเฟือยของวัยรุ่นกลายเป็น ปัญหาสำคัญในปัจจุบันที่มีผลต่อพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ฉะนั้นจึงสมควรอย่างยิ่งที่ ผู้ปกครองและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาเยาวชน จะหาวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนา ที่ตัววัยรุ่นที่จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพในอนาคต ซึ่งควร ต้องมีพฤติกรรมประหยัดดอดออม ต้องรู้จักใช้จ่ายเงิน สิ่งของเครื่องใช้ ที่เป็นของตนเอง และ ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นของส่วนรวมให้เหมาะสม ในการดำเนินชีวิต

ครอบครัวและโรงเรียนคือแหล่งสำคัญในการปลูกฝังอบรมเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะครอบครัวซึ่งเป็นจุดกำเนิดของลักษณะจิตใจและพฤติกรรมที่ติดงอมในเยาวชน ครอบครัวที่รับผิดชอบ ปลูกฝังการมีภูมิคุ้มกัน ทางจิตแก่บุตรซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมดีงามโดยเฉพาะพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม เงินที่ต้องปลูกฝังให้มาก ตั้งแต่เยาว์วัย มีหลักฐานจากผลงานวิจัยในอดีต จำนวนหนึ่ง แสดงให้เห็นว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนมากและแบบใช้เหตุผลมากกว่า ำ อารมณ์ที่เยาวชนได้รับจากครอบครัวอย่างเหมาะสมและมีบิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการ ประหยัดต่างๆ เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุสำคัญ ภายนอกตัวบุคคล ที่ทำให้วัยรุ่น มีพฤติกรรมออมเงิน (รสนันท์ ฅ นคร . 2550) มีพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย (มณูญ ภูขลิบเงิน . 2547) มีพฤติกรรม ประหยัดพลังงานไฟฟ้า (ฐานันตร์ เปียศิริ . 2545) และมีพฤติกรรม ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า (ลินดา สุวรรณดี. 2543)

สำหรับบทบาทของโรงเรียนในการปลูกฝัง นักเรียนให้มี พฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม เงินของนักเรียนนั้น วิธีการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ วัยรุ่นมีเจตคติและพฤติ กรรมด้านการประหยัดและ เก็บ ออมเงิน ได้มาก คือ การส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ กับ ธนาคารในโรงเรียน โดยโรงเรียนของรัฐจะได้รับความร่วมมือจากธนาคารออมสิน (สถาบันการเงิน แห่งหนึ่งของรัฐมีปรัชญาของการเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาสังคมแบบยั่งยืนที่มีบทบาท สำคัญ ทางด้านการส่งเสริมการออมของประชาชนและให้ความช่วยเหลือชุมชนและสังคม) มีการจัด กิจกรรมส่งเสริมให้เยาวชนออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ เช่น จัดงานส่งเสริมการออมเงินในวันเด็ก รับ ฝากเงินตามโรงเรียนต่างๆ กิจกรรมหนึ่งซึ่งสามารถกระตุ้นให้เกิดการออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ คือ การสนับสนุนให้โรงเรียนจัดตั้งโครงการธนาคารโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนมีการ ออมทรัพย์กันอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ธนาคารออมสินได้ให้การสนับสนุนและร่วมมือกับทาง โรงเรียนจัดให้มี สถานที่ตั้งธนาคารโรงเรียนขึ้นภายในโรงเรียน โดยให้นักเรียนเป็นเจ้า หน้าที่ ดำเนินการธนาคารโรงเรียนเอง มีอาจารย์และผู้จัดการสาขาเป็นที่ปรึกษา เพื่อให้ นักเรียน เรียนรู้การ ทำงานร่วมกันเป็นทีม เป็นการฝึกความรับผิดชอบและการให้บริการ สร้างประสบการณ์ตรงในการ ปฏิบัติงานแก่นักเรียนในการทำงานอย่างเป็นระบบและสา มารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ ทำงานใน อนาคตได้ โครงการธนาคารโรงเรียนเป็นการจำลองธนาคารไว้ในโรงเรียน ภายใต้การดูแลของ ธนาคารออมสินสาขา ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงให้คำแนะนำ ดูแลในการดำเนินการธนาคารโรงเรียน จุดประสงค์คือเสริมสร้างวินัยการออมให้กับนักเรียน ที่เข้าสู่วัยรุ่น และทาง โรงเรียนได้น้อมนำ พระราชดำริเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติเพื่อ ปลูกฝัง ให้นักเรียนรู้จักความพอเพียง ไม่ฟุ้งเฟ้อ ทำให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สูงของประเทศชาติสืบไป งานวิจัยของรสนันท์ ฅ นคร (2550) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินใน นักเรียน มัธยมศึกษาต้น พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่มีธนาคารในโรงเรียนมีพฤติกรรมการออมและประหยัดมากกว่านักเรียน ในโรงเรียนที่ไม่มีธนาคารในโรงเรียน

สำหรับปัจจัยเชิงสาเหตุภายในตัวบุคคลซึ่งได้แก่ลักษณะจิตใจด้านต่าง ๆ นั้น มี นักวิชาการสายจิตพฤติกรรมศาสตร์ กลุ่มหนึ่งเห็นพ้องกันว่า การสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลด้วยวิธีกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดและความรู้สึกที่จะต่อต้าน เป็นกลไกพิเศษเพื่อต่อสู้ต้านทานการเปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อ หรือ เจตคติของบุคคลนั้นได้ กลไกในลักษณะนี้น่าจะช่วยให้เยาวชนไทยให้สามารถปกป้องตนเองจากสถานการณ์ชั่วร้าย ซึ่งอาจจะชักจูงเขาไปสู่ทางเสื่อมเสีย จากการประมวลเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง (งามตา วณิชานนท์. 2550) พบว่าการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันในตัวบุคคล เป็นการ เอื้อให้บุคคลสามารถ ต้านทานกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ที่อาจ ชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนความคิด ความเชื่อ หรือทัศนคติ จากเดิมที่เหมาะสมไปสู่ทางเสื่อม ดังนั้น การมีภูมิคุ้มกันทางจิตมากถึงน้อยในบุคคลซึ่ง หมายถึง การมีความพร้อมทางการรู้การคิด แรงจูงใจ และ วุฒิภาวะทางอารมณ์สูงพอที่จะจัดการกับสถานการณ์ชั่วร้าย หรือการถูกปลุกปั่นโจมตีจาก บุคคลอื่น (ที่มุ่งสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลงความคิด หรือทัศนคติ) ด้วยจิตลักษณะที่แข็งแกร่ง และ ความสามารถในการเตรียมตนหลายด้าน จึงน่าจะเป็นลักษณะทางจิตใจด้านสำคัญด้านหนึ่งที่จะช่วยปกป้องวัยรุ่นจากสถานการณ์ชั่วร้ายไม่ให้วัยรุ่นมีการใช้จ่ายเงินโดยไม่จำเป็น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุของพฤติกรรมประหยัดและ เก็บออมเงินของนักเรียนวัยรุ่น โดยใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม(Interactionism Model) เป็นกรอบแนวคิดในการประมวลเอกสาร และ กำหนดปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน โดยจะศึกษาทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคล เช่น การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และปัจจัยด้านสถานการณ์ภายนอก เช่น การมีแบบอย่างที่ดีจากบิดามารดา การได้รับการสนับสนุนจากครูให้ ประหยัดและ เก็บออม ที่เกี่ยวกับการมีพฤติกรรมการประหยัดและ เก็บออมเงินของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมปีที่ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจะศึกษา ว่ามีปัจจัยทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล ประการใดบ้างที่ส่งผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินในปริมาณมากถึงน้อยแตกต่างกัน และเพราะเหตุใดเพื่อเป็นข้อมูล แก่ครู ผู้ปกครองและนักพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ในการ ดำเนินการ ปลุกฝัง อบรม หรือ เสริมสร้างเยาวชนวัยเดียวกัน นี้ให้มีพฤติกรรมการประหยัดและ เก็บออมเงินเพิ่มขึ้น ซึ่ง คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ว่า นักเรียนที่เป็นสมาชิก และไม่เป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน มีจิตลักษณะ ที่เกี่ยวข้อง และพฤติกรรม การประหยัดและ เก็บ ออมเงินต่างกันหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. เพื่อศึกษา ว่าปฏิสัมพันธ์ ระหว่าง ตัวแปรในกลุ่ม สถานการณ์กับจิตลักษณะ เดิม ที่เกี่ยวข้อง กับ ตัวแปรในกลุ่ม จิตตามสถานการณ์และพฤติกรรม การประหยัดและ เก็บออมเงินของ นักเรียนมากน้อยเพียงใดในนักเรียนประเภทต่าง ๆ

3. เพื่อค้นหาตัวทำนายสำคัญและปริมาณการทำนาย พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ในนักเรียนประเภทต่างๆ

4. เพื่อศึกษาประเภทของนักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินน้อยและปัจจัย เชิงเหตุที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบว่านักเรียนที่เข้าร่วมโครงการธนาคารโรงเรียนมีพฤติกรรมประหยัดและ เก็บออมเงินต่างจากนักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการธนาคารโรงเรียนหรือไม่

2. ทำให้ทราบว่าปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญใดบ้าง (ทั้งทางด้านสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์) ที่มีบทบาทสำคัญต่อการทำนาย พฤติกรรม การประหยัด และเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

3. ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัยขั้นสูงต่อไป

4. ผลที่ได้จากการวิจัยนี้จะเป็แนวทาง แก่โรงเรียนและผู้ปกครอง ในการพัฒนาจิต ลักษณะและสถานการณ์ทางสังคมให้แก่ นักเรียน เพื่อการสร้างเสริมพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนอย่างถูกทิศทางอันจะนำไปสู่ความมั่นคงของชีวิตในอนาคต

5. งานวิจัยนี้ มีลักษณะที่แตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมาคือ ในส่วนปัจจัยภายนอกเป็น การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมประหยั ดและเก็บออมเงินของนักเรียนในโรงเรียนที่มีโครงการ ธนาคารโรงเรียนทั้งสิ้น โดยถือเอาเกณฑ์การมีอัตราการเป็นสมาชิกธนาคารสูง (โรงเรียนที่มี นักเรียนเข้าร่วมการเป็นสมาชิกของธนาคารโดยมีสมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียนใน อัตราส่วนตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป) และการมีอัตราการเป็นสมาชิกธนาคารต่ำ (โรงเรียนที่มีนักเรียน เข้าร่วมการเป็นสมาชิกของธนาคารโดยมีสมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียนในอัตราส่วนน้อยกว่า ร้อยละ 60) ส่วนปัจจัยภายใน งานวิจัยนี้ได้ศึกษาตัวแปรที่ยังไม่มีการศึกษาในงานวิจัยอดีตที่มี ลักษณะใกล้เคียง(เช่น รสนันท์ ณนคร. 2550) คือการมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ เป็นต้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีธนาคาร ออมสินในโรงเรียน มาแล้ว อย่างน้อย 3 ปี และเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกรุงเทพมหานคร (ธนาคารออมสิน. 2552)

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. สุ่มโรงเรียน ด้วยวิธีแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยใช้อัตราการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน เป็นตัวแบ่งชั้นภูมิออกเป็น 2 กลุ่มชั้นภูมิ คือ โรงเรียนที่มีอัตราการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน ระดับสูง (นักเรียนมีสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารโรงเรียนร้อยละ 60 ขึ้นไป) และโรงเรียนที่มี อัตราการเป็นสมาชิกของ โครงการ ธนาคารโรงเรียน ระดับต่ำ หน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ในชั้นนี้คือ โรงเรียน โดยสุ่มโรงเรียนชั้นภูมิละ 2 โรงเรียน รวมเป็นจำนวน ทั้งหมด 4 โรงเรียน

2. สุ่มนักเรียน ด้วยวิธีแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยใช้การเป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียนเป็นตัวแบ่งชั้น ภูมิออกเป็น 2 กลุ่มชั้นภูมิ คือ นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และนักเรียนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน หน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ในชั้นนี้คือ นักเรียน โดยสุ่มนักเรียนชั้นภูมิละ 60 คน รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 120 คน ในแต่ละโรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่วางแผนเก็บข้อมูล (4x2x60) 480 คน เก็บได้จริง 537 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงิน ผู้วิจัยอาศัยแนวการวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ตาม รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ใช้กันแพร่หลายจากอดีตถึงปัจจุบันของเมกนุสัน และเอนเดอร์ (Magnusson; & Endler. 1977: 18 – 21) เป็นแนวทางเบื้องต้นในการประมวลเอกสาร และกำหนดตัวแปรเชิงเหตุในการอธิบายและทำนายพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงิน โดยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมกล่าวถึงสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมใดๆ ของมนุษย์ไว้ 4 กลุ่มสาเหตุ คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน หรือสภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ในขณะนั้น ซึ่งจะเอื้ออำนวยหรือขัดขวางการเกิดพฤติกรรมนั้นๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดา ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว รวมถึงการได้รับการฝึกฝนจากโรงเรียนให้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดี โดยหากบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ต่างๆ ตลอดเวลา บุคคลก็มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมสอดคล้องตามทิศทางที่สถานการณ์ผลักดัน 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ หมายถึง จิตลักษณะค่อนข้างคงที่ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นจิตลักษณะที่ก่อตัวขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก สะสมมาจนถึงปัจจุบันจากการปลูกฝังอบรมในครอบครัวและโรงเรียน ซึ่งตัวแปรกลุ่มนี้ เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์หรือที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) คือ ปัจจัยทางจิตลักษณะเดิมอย่างน้อย 1 ด้าน ร่วมกับปัจจัยทางสถานการณ์อย่างน้อย 1 ด้าน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่งๆ และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์หรือที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์ภายในตน (Organismic Interaction) หมายถึง ลักษณะทางจิตที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ปัจจุบันภายในตัวบุคคลนั้นโดยจิตลักษณะตามสถานการณ์มักหวั่นไหวแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์โดยง่าย หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์นั้นๆ เช่น เจตคติต่อพฤติกรรมในสถานการณ์หนึ่ง ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ หรือความพร้อมที่จะกระทำในสถานการณ์นั้นๆ เป็นต้น

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ มี 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1 กลุ่มลักษณะสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบด้วยตัวแปร

1.1.1 กลุ่มตัวแปรด้านครอบครัว ประกอบด้วยตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการมีแบบอย่างจากครอบครัว

1.1.2 กลุ่มตัวแปรด้านโรงเรียนและเพื่อน ประกอบด้วยตัวแปร การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน

1.2 กลุ่มจิตลักษณะเดิม ประกอบด้วยตัวแปร

1.2.1 ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

1.2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.2.3 การมีภูมิคุ้มกันทางจิต

1.2.4 ค่านิยมด้านวัตถุ

1.3 กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวแปร

1.3.1 เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม

1.3.2 เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน

1.4 ลักษณะชีวิตสังคมและ ภูมิหลังของนักเรียน ได้แก่ เพศของนักเรียน ผลการเรียนรู้ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน ประกอบด้วย

2.1.1 พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย

2.1.2 พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน

2.1.3 พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการธนาคารโรงเรียน หมายถึง โครงการที่ธนาคารออมสินให้การสนับสนุน และร่วมกับสถานศึกษาจัดตั้งธนาคารในโรงเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีโอกาสฝากเงินที่ อดออมไว้กับธนาคารจำลอง ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนมีการออมเงินอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการออมเงิน

2. โรงเรียนที่มีอัตราการเป็นสมาชิกของธนาคารโรงเรียนระดับสูง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนเข้าร่วมการเป็นสมาชิกของธนาคาร โดยมีสัดส่วนที่เงินฝากกับธนาคารโรงเรียนในอัตราส่วนตั้งแต่ ร้อยละ 60 ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้แบ่งการประมวลเอกสารออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นการประมวลเพื่อกำหนดตัวแปร ความหมายและวิธีวัดพฤติกรรมการประหยัดและ เก็บออมเงิน ส่วนที่ 2 ประมวลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับพฤติกรรมการประหยัด และเก็บออมเงิน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยเชิงเหตุด้านลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน 2) ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมการประหยัดและ เก็บออมเงิน และ 3) ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน

พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า นอกจากนั้น พฤติกรรม ยังหมายถึง สิ่งที่ถูกคลกระทำ แสดงออกหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้า ที่สามารถสังเกตได้ วัดได้ตรงกัน เช่น การวิ่ง การหัวเราะ การยิ้ม การพูด การเต้นของหัวใจ เป็นต้น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน . 2542 : 768) ส่วนพจนานุกรม Longman (Gololenson. 1984: 90) ได้ให้คำจำกัดความของ พฤติกรรม ไว้ว่า หมายถึง การกระทำหรือการตอบสนองการกระทำทางจิต ติวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็นปฏิสัมพันธ์ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายในหรือ ภายนอก รวมทั้งเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย สังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมหรือการกระทำที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรืออาจเป็นกิจกรรมหรือการกระทำที่เป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้สีกตัวก็ได้

สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิบัติการสนองตอบต่อสิ่งเร้าทางกาย วาจา หรือการแสดงออกทางด้านร่างกายของบุคคลต่อสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนั้นๆ ซึ่งการแสดงออกหรือการเกิดปฏิภิรียนั้นอาจเป็นไปโดยรู้สึกรู้สีกตัว หรือไม่รู้สึกรู้สีกตัว และปฏิภิรียนั้นอาจสังเกตเห็นได้ หรือไม่สามารรถสังเกตเห็นได้

พฤติกรรมการประหยัด จัดเป็นพฤติกรรมที่สำคัญ หนึ่งในเจ็ดด้านของคนไทยที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ให้การสนับสนุนทุนวิจัยผ่านทางโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ . 2544) พฤติกรรมการประหยัด หมายถึง การใช้และการเสพลิงต่างๆ อย่างระมัดระวัง เป็นการใช้ในปริมาณน้อย แต่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นการใช้อย่างไม่ให้เกิดการสูญเปล่านั้นสิ่งที่เป็นทรัพยากรต่างๆ ทั้งที่เป็นของส่วนบุคคล เช่น เงิน เวลา หรือเป็นของ ส่วนรวม เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานในรูปแบบต่างๆ พฤติกรรมด้านการประหยัดของบุคคลเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อนตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ โดยเฉพาะในขณะที่ประเทศกำลังประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ

การประหยัดและเก็บออม เป็นคุณธรรมที่สำคัญประการหนึ่งในสังคมของชนชาติที่ถือว่าเป็น “อารยชน” เพราะถ้าประชาชนในชาติรู้จักการใช้จ่ายทรัพย์สินของตนอย่างมีประสิทธิภาพ สังคมและประเทศนั้นจะมีเศรษฐกิจดี มีความเป็นปึกแผ่นมั่นคง การประหยัดและเก็บออมถือเป็นค่านิยมที่พึงประสงค์ที่จะช่วยสร้างฐานะให้กับตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ ดังปรากฏใน พระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการปัจจุบัน (ซึ่งปรากฏอยู่ในพระราชดำรัสในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เมื่อวันที่ 5 เมษายน พุทธศักราช 2525 ได้กล่าวถึงเรื่องคุณธรรม 4 ประการ และค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ) ซึ่ง ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรียืนยันว่า ในการปราศรัยต่อประชาชนในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ครบ 200 ปี เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ 28 มีนาคม 2525 ความว่า “คุณธรรมที่ทุกคนควรจะศึกษาและน้อมนำมาปฏิบัติมีอยู่ ประการเช่น การอดทนอดกลั้น และ อดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด และค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ 1 ใน 5 ประการ คือ การประหยัดและออม” ค่านิยมพื้นฐานสำคัญประการหนึ่ง คือ ค่านิยมการออม ซึ่งเป็นการรู้จักใช้ รู้จักออมทรัพย์สิน เวลา ทักษะ ทักษะการ ทั้งส่วนตัวและสังคมตามความจำเป็นคุณธรรมการเพื่อพัฒนาฝีมือวิชาการด้านค่านิยม. 2529: 35) ได้ให้ความหมายของค่านิยมด้านการประหยัด คือ การรู้จักใช้ทรัพย์สิน เวลา ทักษะการ และพลังงานที่มีอยู่หรือหามาได้เท่าที่จำเป็นต่อการช่วยให้ดำรงอยู่

พฤติกรรมประหยัดมีความหมายใกล้เคียงกับพฤติกรรมการออม หน่วยงานศึกษานโยบายสังคมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2529: 3, 42) ซึ่งรับผิดชอบดูแลและจัดการในเรื่องของการปลูกฝังคุณธรรมในโรงเรียน (สวรินทร์ วงศ์สนธิ. 2547: 18) ได้ให้ความหมายประหยัดและการออมว่า หมายถึง การรู้จักการออมทรัพย์สิน เวลา ทักษะการ ทั้งส่วนตัวและสังคมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม และกรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการ (2526: 45) ยังได้ให้ความหมายของการประหยัดและออม ไว้ว่าหมายถึง การกระทำที่พอเหมาะพอควรแก่ภาวะและฐานะของตนแก่เหตุการณ์ แก่เหตุผล แก่ความจำเป็น ตรงกับคำว่า “มัชฌิมาปฏิปทา” คือ “ข้อปฏิบัติสายกลาง” ตามคำสอนของพระพุทธศาสนานั้นเอง ซึ่งตรงข้ามกับการกระทำที่หย่อนยาน ฟุ้งเฟ้อ ฟูมเฟื่อย เกินความจำเป็นที่เสียเปล่าสูญเปล่า และ การกระทำที่เคร่งเครียด ตระหนี่ ถิ่นเหนียว ที่ขาดแคลน ที่ผิดเคืองที่ทรมานตนเองให้เกิดความทุกข์ยากลำบากเดือดร้อน น คำว่า “ประหยัด” หมายความว่า การใช้จ่ายที่พอสมควรแก่กำลังทรัพย์ที่หามาได้ โดยไม่ผิดเคืองนัก ไม่ให้ฟูมเฟื่อยนัก คำว่า “ออม” หมายความว่า รู้จักเหลือ เก็บรักษาไว้ใช้เมื่อจำเป็น การประหยัดและการออม ถูกแบ่งออกได้ 4 ประเภท ได้แก่ 1)การประหยัดและออมในเรื่องของความเป็นอยู่ 2)การประหยัดและออมในการจัดงาน 3)การประหยัดและออมเวลา และ 4)การประหยัดและออมพลังงานในตัวเอง (กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ . 2526) การประหยัดและเก็บออมเงินในการวิจัยครั้งนี้ มีความหมายภายใต้ขอบเขตของการประหยัดและออมในเรื่องความเป็นอยู่

พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย

การใช้จ่ายใช้สอยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะคนเราต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ในการอุปโภค บริโภคเพื่อยังชีวิตให้เป็นไปหรือดำรงชีวิตอยู่ได้ และปัจจัยเหล่านั้นส่วนใหญ่ได้มาจากการซื้อหามาเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย หรือตอบสนองความต้องการของเราเอง เราจึงจำเป็นต้องซื้อหามาเพื่อการบริโภค การใช้จ่ายจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น และการตระหนักเห็นคุณค่าที่จะได้รับ การใช้จ่ายก็เป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน เพราะถ้าเราใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์เพื่อสนองความต้องการส่วนเกิน คือความต้องการที่นอกเหนือจากความจำเป็นในการดำเนินชีวิต ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพราะเป็นการฟุ่มเฟือยไม่ประหยัด โดยเฉพาะพฤติกรรมการใช้ ายของนักเรียนวัยรุ่นในปัจจุบัน ที่รับเอาค่านิยมที่ผิดๆ จากวัฒนธรรมแบบตะวันตกมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การนิยมรับประทานอาหารจานด่วน ตามร้านค้าชื่อดัง การใช้สินค้าที่มียี่ห้อดัง การใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น ล้วนเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือไม่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันในวัยดังกล่าว ดังนั้นการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจึงควรคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับและความต้องการที่แท้จริงเป็นประเด็นสำคัญ (พระสุวรรณ ยมสดี . 2548: 13) การใช้จ่ายของนักเรียนวัยรุ่นมีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่แตกต่างกัน บางคนใช้จ่ายเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ไม่ตามแฟชั่น ในขณะที่บางคนไม่ให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายในแต่ละวัน พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายจึงเป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญเพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการบริโภคสูง บางคนก็ตระหนักเห็นความสำคัญในการใช้จ่าย ในขณะที่บางคนใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ไม่นึกถึง ความคุ้มค่าที่จะได้ประโยชน์จากการใช้จ่ายของตนเอง

พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ พฤติกรรมประเภทนี้เป็นสิ่งที่พึงปรารถนามากที่สุดประเภทหนึ่งในสังคมไทย ซึ่งจัดเป็นหนึ่งในพฤติกรรมที่สำคัญ 7 ด้านของคนไทยในโครงการวิจัยแม่บท การวิจัย และพัฒนาระบบพฤติกรรมไทยหลักในระยะยาว ได้แก่ 1) พฤติกรรมจริยธรรม 2) พฤติกรรมครอบครัว 3) พฤติกรรมการทำงาน 4) พฤติกรรมสุขภาพจิต และการบริโภค 5) พฤติกรรมประชาธิปไตย 6) พฤติกรรมความเป็นพลเมืองดี และ 7) พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สาธารณประโยชน์และการประหยัด (สำนักงานวิจัยแห่งชาติ : 393) พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย หมายถึง การใช้และเสพสิ่งต่างๆ อย่างระมัดระวัง เป็นการใช้ในปริมาณน้อยแต่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นการใช้จ่ายอย่างไม่ให้เกิดการสูญเปลืองในสิ่งที่เป็นทรัพยากรต่างๆ มีอยู่อย่างจำกัดทั้งที่เป็นของส่วนบุคคล เช่น เงิน เสื้อผ้าของใช้ต่างๆ หรือเป็นของจากส่วนรวม เช่น ของสาธารณประโยชน์ในด้านต่างๆ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่เราควรคำนึงถึงและสร้างให้เกิดกับนักเรียน เพื่อประโยชน์ทั้งทางตรงและประโยชน์ทางอ้อมแก่ประเทศชาติและตัวเราเอง

พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน

โครงการธนาคารโรงเรียน ได้รับการสนับสนุนจาก ธนาคารออมสิน ซึ่งเป็นธนาคารที่มีวิสัยทัศน์ เป็นสถาบันการเงินที่มีความมั่นคง เพื่อการออม การพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะเศรษฐกิจฐานราก ด้วยวิสัยทัศน์ดังกล่าว ธนาคารออมสินจึงมีบทบาท ในการส่งเสริมให้สังคมไทยได้รู้จักการออมบนพื้นฐานการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง โดยได้จัดกิจกรรมที่มุ่งเน้น และปลูกฝังนิสัยรักการออมให้แก่เด็กและเยาวชนตลอดมา โดยเชื่อมั่นว่า หากคนไทยมีจิตสำนึกรักการออมตั้งแต่วัยเยาว์ ก็จะสามารถให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่เห็นความสำคัญของการออม และรู้จักการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม มีเงินเก็บออม และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต ตลอดจนส่งผลให้ประเทศชาติเข้มแข็งได้ด้วยเงินออมของคนในชาติ

การออมทรัพย์ เป็นการเก็บเงินไว้เพื่อใช้จ่ายในวันข้างหน้า เพื่อซื้อสิ่งที่ต้องการตามที่ได้ตั้งจุดประสงค์และวางแผนไว้ การออมทรัพย์เกิดจากการเก็บสะสมเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายที่ละเล็กละน้อยเป็นการชะลอการใช้จ่าย ซึ่งจำนวนเงินที่ออมคือส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ สิ่งจูงใจในการออม คือ เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต ซึ่งได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน แน่นนอน จึงก่อให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะออมมากขึ้น เป้าหมายของแต่ละบุคคล อาจแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความต้องการเป็นสำคัญ เป้าหมายในการออมที่ต่างกันเป็นสิ่ง กำหนดให้จำนวนเงินออมและระยะเวลาในการออมทรัพย์แตกต่างกัน (ธงชัย บุญพิเชฐวงศ์. 2553) พฤติกรรมการนำฝากเงินที่ธนาคารโรงเรียน หมายถึง ความถี่ที่นักเรียนนำเงินไปฝากกับโครงการธนาคารโรงเรียน เป็นพฤติกรรมที่น่าปรารถนาและควรมีการวิจัยเพื่อหาทางส่งเสริมให้มากขึ้น

พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน

การสนับสนุนให้ผู้อื่นทำกิจกรรมที่ น่าปรารถนา เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลในสังคม จะเป็นสาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเป็นตัวแทนด้านความประพฤติของผู้อื่น โดยเฉพาะการแสดงที่นาปรารถนา เด็กวัยรุ่นจะซึมซับรับเอาพฤติกรรมต่างๆ เหล่านั้นมาเป็นพฤติกรรมส่วนหนึ่งของตนเอง เพราะปกติเด็กวัยรุ่นมักลอกเลียนแบบการแสดงท่าที หรือพฤติกรรมจากบุคคลที่ตนเองมีความสนใจหรือใกล้ชิด(รสนันท์ ณ นคร. 2550: 11) วัยรุ่นเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก อาจเชื่อฟังเพื่อนมากกว่าบิดามารดาหรือครูเสียอีก ต้องการการยอมรับจากเพื่อน ยอมทำตามความต้องการของกลุ่มเพื่อน และถ้าวัยรุ่นได้อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ดีก็จะทำตัวเป็นประโยชน์ต่อสังคมมีพฤติกรรมไปในทางที่สร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่ม อุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม (พิสมัย วิบูลสวัสดิ์; และคนอื่นๆ. 2547: 11) การส่งเสริมสนับสนุนให้เพื่อนหรือผู้อื่นกระทำพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เป็นสิ่งที่บุคคลควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นการตอกย้ำพฤติกรรมที่น่าปรารถนาให้แก่ตนเองแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เพื่อนหรือผู้อื่นมีพฤติกรรมดังกล่าวด้วย การกระทำเช่นนี้จะก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมได้มาก การสนับสนุนทางสังคม(social support) เป็นตัวแปรที่มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางในสากลและในประเทศไทย ซึ่ง ดุจเดือน พันธมนาวิน (2547) ให้

ความหมายว่า เป็นการสนับสนุนส่งเสริมบุคคลอื่นใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร และ 3) ด้านวัตถุสิ่งของ ดังนั้นการที่วัยรุ่นสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน จึงเป็นพฤติกรรมที่สำคัญอีกพฤติกรรมหนึ่งที่มีความการวิจัยเพื่อหาแนวทางส่งเสริมต่อไป

ในงานวิจัยพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ตลอดจนพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องถึงพฤติกรรม การประหยัดในด้านต่างๆ จำนวนหนึ่ง เช่น ในงานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544: 7-13) ได้ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์แต่ละคน โดยให้ความหมายของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรว่า หมายถึง การกระทำที่แสดงถึงการใช้ทรัพยากรเท่าที่จำเป็น ใช้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์มากที่สุด และแบ่งเป็นด้านย่อยๆ 3 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมการประหยัดเวลา หมายถึง การใช้เวลาให้เหมาะสมกับคุณภาพ และปริมาณงานที่จะต้องทำ หรือปฏิบัติให้ตรงเวลา และเลิกตรงเวลา วางแผนในการใช้เวลาอย่างรอบคอบ 2) พฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน หมายถึง การกระทำที่แสดงออกในทางปฏิบัติต่อเครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำ น้ำมัน และวัสดุสำนักงาน อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และ 3) พฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่าย หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการใช้จ่ายที่ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้สิน เลือกซื้อเฉพาะสิ่งที่มีคุณค่า และใช้เครื่องอุปโภค บริโภคต่างๆ อย่างถูกวิธี สำหรับงานวิจัยของฐานันตร์ เปียศิริ (2545: 12) ได้ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว โดยให้ความหมายของพฤติกรรมดังกล่าวว่า หมายถึง การกระทำของบุคคลต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างคุ้มค่า ก่อให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว หมายถึง พฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าของนักเรียนในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า และการปฏิบัติตนในการใช้ไฟฟ้าอย่างถูกต้องเหมาะสมกับสภาพฐานะและความเป็นอยู่ของตนเอง 2) พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนในการใช้ไฟฟ้าในครอบครัวอย่างประหยัด และปฏิบัติต่ออุปกรณ์เครื่องไฟฟ้าของครอบครัวอย่างถูกต้องเหมาะสม และ 3) พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อสังคม หมายถึง การแสดงออกในทางปฏิบัติต่ออุปกรณ์เครื่องไฟฟ้าของส่วนรวม หรือของสาธารณะ อย่างถูกต้องเหมาะสมตั้งแต่วิธีการใช้และการดูแลรักษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มนูญ ภูขลิบเงิน (2547: 4-11) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้ความหมายของพฤติกรรมนี้ว่า หมายถึง การใช้และการเสฟสิ่งต่างๆ อย่างระมัดระวัง เป็นการใช้ในปริมาณน้อย แต่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นการใช้อย่างไม่ให้เกิดการสูญเสียไปในสิ่งที่เป็นทรัพยากรต่างๆ แบ่งได้ 3 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมการประหยัดเวลา หมายถึง พฤติกรรมการบริหารเวลาในแต่ละวันให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน 2) พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย หมายถึง การคำนึงถึงความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย และเป็นการใช้จ่ายในสิ่งที่เหมาะสมแก่สภาพและความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และ 3) พฤติกรรมการประหยัดพลังงาน หมายถึง การใช้พลังงานต่างๆ อย่างคุ้มค่า จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551: 10) ศึกษาพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ความหมายของพฤติกรรมการออมว่า หมายถึง รู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่

จำเป็น รู้จักประหยัดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ไม่สุรุ่ยสุร่าย ไม่ฟุ่มเฟือย นำเงินที่เหลือจากค่าขนมมาฝากเก็บไว้กับผู้ปกครองหรือธนาคารด้วยตนเอง มีวินัยในตนเองในเรื่องการเก็บออมเงิน และมีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง รสนันท์ ณ นคร (2550: 7) ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยให้ความหมายของพฤติกรรมนี้ว่า หมายถึง การเก็บหอมรอมริบ การสะสมเงิน การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น หรือการมัธยัสถ์รู้จักใช้จ่ายเงิน ไม่ใช่จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย แบ่งได้ 2 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมการออมเงิน หมายถึง การคำนึงถึงความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย และ เป็นการใช้จ่ายในสิ่งที่เหมาะสมแก่สถานภาพ และความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การไม่ซื้อไม่บริโภคสินค้าที่แพง หรือฟุ่มเฟือย หรือสินค้าที่เกินความจำเป็นในการดำเนินชีวิต การรู้จักเลือกซื้อสินค้าที่มีประโยชน์ต่อตนเอง เป็นต้น 2) พฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่น ออมเงิน หมายถึง การสนับสนุนให้เพื่อนนักเรียนออมเงินในทางใดทางหนึ่ง โดยการทำได้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านอารมณ์ เช่น ให้กำลังใจ ชมเชยเมื่อเพื่อนออมเงิน เป็นต้น 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น บอกข่าวเกี่ยวกับการออมเงิน หรือการรณรงค์ต่างๆ เป็นต้น และ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ เช่น การซื้อกระเป๋าออมเงินให้ เป็นต้น

จากการประมวลขอบเขตความหมายของพฤติกรรมการประหยัด ด้านต่างๆ สรุปได้ว่า พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน หมายถึง การคำนึงถึงคุณค่า ประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย และมีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้สิน รู้จักการเก็บออมทรัพย์สินโดยนำเงินที่เหลือจากค่าใช้จ่ายมาฝากเก็บไว้กับธนาคารด้วยตนเอง มีวินัยในตนเอง ในเรื่องการเก็บออมเงิน ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งการศึกษา 3 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย เป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญ สำหรับวัยรุ่น เพราะ วัยรุ่นมีการบริโภคสูง เช่น การซื้อสินค้ามีเยื่อ หรือการนิยมรับประทานอาหารในร้านอาหารแพง เป็นต้น 2) พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนการสอนด้านเศรษฐกิจและเป็นพฤติกรรมตามคุณธรรมที่สำคัญ และ 3) พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงิน เป็นพฤติกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อน ในด้านอารมณ์ การให้ข้อมูลข่าวสาร และวัสดุสิ่งของต่างๆ เพื่อการออมเงินละเอียดดังนี้

พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย : ความหมาย และ วิธีวัด

การใช้จ่าย ในสิ่งที่จำเป็น และการตระหนักถึงคุณค่าที่จะได้รับ จากการใช้จ่ายเป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน เพราะถ้าเราใช้จ่ายในสิ่งที่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นจริงๆ ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมในการบริโภค แต่ถ้าเป็นการใช้จ่ายเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนเกิน คือความต้องการที่นอกเหนือจากความต้องการจำเป็นในการดำเนินชีวิต ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพราะเป็นการฟุ่มเฟือยไม่ประหยัด ดังนั้นการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจึงควรคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับและความต้องการที่แท้จริงเป็นประเด็นสำคัญ ซึ่งได้มีผู้ศึกษาพฤติกรรมประเภทนี้ เช่น งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสา รุชน (2546: 13) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดด้านต่างๆ ของ

อาจารย์ในสถาบันราชภัฏ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่ายว่า หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการใช้จ่ายที่ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้สิน เลือกซื้อเฉพาะสิ่งที่มีคุณค่า และใช้เครื่องอุปโภค บริโภคต่างๆ อย่างถูกวิธี ส่วนงานวิจัยของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547: 9) ศึกษาพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการประหยัด ค่าใช้จ่ายว่า หมายถึง การคำนึงถึงคุณค่า ประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย และเป็น การใช้จ่ายในสิ่งที่เหมาะสมแก่สถานภาพและความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น การไม่ซื้อ ไม่บริโภคสินค้าที่แพง หรือฟุ่มเฟือย หรือสินค้าที่เกินความจำเป็นในการดำเนินชีวิต การรู้จักซื้อ สินค้าที่มีประโยชน์ต่อตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงาน วิจัยของ อภิชาติ อนัญลักษณ์วงศ์ (2548: 8) ศึกษาพฤติกรรมการใช้ จ่ายเงินอย่างประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่กำหนด ความหมายของพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดว่า หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการใช้จ่ายที่ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้สิน เลือกซื้อเฉพาะสิ่งที่มีคุณค่า และใช้เครื่องอุปโภค บริโภคต่างๆ อย่างถูกวิธี และให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด รวมถึงการเก็บเงินส่วนที่เหลือจากการบริโภคไว้ใช้จ่าย ซึ่ง ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ออมเงิน กล่าวคือมีเงินไว้ใช้จ่ายในการบริโภคอย่างไม่ขาดแคลนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จากการประมวล ความหมาย ข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการใช้จ่ายที่ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้สิน เลือกซื้อเฉพาะสิ่งที่มีคุณค่า มี ประสิทธิภาพ คำนึงถึงความคุ้มค่า และให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย รวมถึงการเก็บเงิน ส่วนที่เหลือจากการบริโภคในลักษณะของการออมไว้ใช้จ่ายทั้งในปัจจุบันและอนาคต

การวัดพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย จากการประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต พบว่ามีงานวิจัยจำนวนหนึ่งทำการวัดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องใกล้เคียงกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บ ออมเงินด้วยวิธีมาตรประเมินรวมค่า (Summated Rating Method) ตัวอย่างเช่น ในงานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546: 50) ได้สร้างแบบวัดการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการไม่ซื้อของที่ฟุ่มเฟือย ไม่ ก่อหนี้สิน การเห็นคุณค่า และการใช้ถูกวิธี จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบค่าประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนมีค่าตั้งแต่ 10 – 60 คะแนน มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อค่าที่) อยู่ระหว่าง 3.50 ถึง 8.54 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 มณูญ ภูขลิบเงิน (2547: 41) สร้างแบบวัดการปฏิบัติตนเกี่ยวกับวิธีการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน มีมาตรประเมิน 6 หน่วย ให้นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริงตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่น แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .75 และ อภิชาติ อนัญลักษณ์วงศ์ (2548: 29) สร้างแบบวัดการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินอย่างมีเหตุผล การอดออม การดูแลรักษาข้าวของเครื่องใช้ของนักเรียนเพื่อให้ใช้ได้ นานคุ้มค่าที่เสียไป การวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับรายได้ รวมถึงการใช้ทรัพยากรต่างๆ จำนวน 20 ข้อ พิสัยคะแนนมีค่าตั้งแต่ 20 -120 คะแนน มีมาตรประเมิน 6 หน่วย คือ “จริงที่สุด” ถึง

“ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย อาศัยแนว การวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับวิธีการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547) และแบบวัดการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ของอภิชาติ อนุญลักษณวงศ์ (2548) เพื่อเป็นแนวทาง สร้างแบบวัดพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นด้วยแบบวัดประเภท มาตรฐานประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน : ความหมาย และ วิธีวัด

ธนาคารออมสินมีบทบาทในการส่งเสริมการออมให้สังคมไทยได้รู้จักการออมบนพื้นฐานการ ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง จึงจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นปลูกฝังนิสัยรักการออมให้แก่เด็กและเยาวชน โดยเชื่อมั่นว่าหากคนไทยมีจิตสำนึกรักการออมตั้งแต่เยาว์วัย ก็จะมีส่งผลให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เห็น ความสำคัญของการออม และรู้จักการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม มีเงินเก็บและสามารถพึ่ง ตนเองได้ ในอนาคต การออมเงินเป็น พฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อนอง ครอบครัว สังคม และ ประเทศชาติ โดยเฉพาะในขณะที่ประเทศกำลังประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลได้ขอความ ร่วมมือจากประชาชนให้รู้จักประหยัด และรู้จักการออมเงิน ในการบริโภคและการใช้จ่ายทรัพยากร ต่างๆ อันเป็นการปลูกฝังให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยเห็นคุณค่าของการประหยัดคอดออม

การออมของประชาชนมีอยู่หลายรูปแบบด้วยกัน การนำฝากเงินไว้กับธนาคาร เป็น รูปแบบหนึ่งและเป็นเรื่องง่ายที่คนเราสามารถทำได้ โดยไม่ต้องอาศัยความรู้มากนัก เคย์เนส (จิตรา โมธินา. 2547: 5; อ้างอิงจาก Keynes. 1936: 96 – 98) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับการออม โดยการ ตั้งสมมติฐานด้านการบริโภคไว้ 2 ข้อคือ 1) รายได้ที่เพิ่มขึ้น แต่ละครั้งนั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ถ้าไม่ใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้นก็จะออมไว้ และ 2) รายได้ที่เพิ่มขึ้นแต่ละครั้งนั้นจะทำให้ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคและการออมเพิ่มขึ้นพร้อมๆ กันจะไม่มีรายการใดลดลงมากกว่าแต่ก่อน แต่ทว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่เพิ่มขึ้นนั้น จะเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่น้อยกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่ง สามารถตีความได้ว่า การออมคือ ความแตกต่างระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายในการบริโภค

การออมมีความสำคัญต่อชีวิต ในปัจจุบันและอนาคตของบุคคล ในครอบครัวและสังคมเป็น อย่างมาก จึงมีผู้คนสนใจศึกษาวิจัยสาเหตุของการที่บุคคลจะมีพฤติกรรมการออมเงินกันมากในช่วง ปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น กลันทิกา มีมาก (2547: 11) ศึกษาพฤติกรรมการออมของครอบครัวพนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ จำนวน 65 คน ได้ให้ความหมายการออมว่า หมายถึง การนำเงิน ส่วนหนึ่งของรายได้ปัจจุบันที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภคหรือนำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้ จ่ายไปลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์ตอบแทน หรือนำมาเก็บไว้ในรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อไว้ใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งการออมมีความสัมพันธ์กับรายได้สุทธิของบุคคลคือ ถ้าบุคคลมีรายได้สูง ความสามารถในการออมก็ย่อมจะเพิ่มขึ้น แต่ถ้าบุคคลมีรายได้ต่ำความสามารถในการออมก็ ย่อมจะ ลดลงด้วย งานวิจัยของประสิทธิ์ เย็นคงคา (2546: 6) ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มี ต่อการใช้บริการเครื่องฝากเงินสดอัตโนมัติของธนาคารพาณิชย์ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 24 จุด

ผู้วิจัยให้ความหมายของความถี่ในการใช้บริการว่า หมายถึง จำนวนครั้งในการใช้เครื่องฝากอัตโนมัติเฉลี่ยต่อเดือน และในงานวิจัยของ รสนันท์ ณ นคร (2550: 38) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีธนาคารโรงเรียนเปรียบเทียบกับนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่มีธนาคาร โรงเรียน จำนวน 500 คน ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการออมเงินโดยคำนวณจากสัดส่วนของการออมเงิน คือ จำนวนเงินออมทั้งหมดในระยะเวลาสามเดือนหารด้วยการรับเงินทุกช่องทางของนักเรียนในระยะเวลาสามเดือนคูณด้วย หนึ่งร้อย

จากการประมวลเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมการนำฝากเงินที่ธนาคารโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนนำเงินที่ได้จากการเก็บออมด้วยวิธีต่างๆ ไปฝากไว้กับธนาคารโรงเรียนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ การนำฝากเงินที่ธนาคารจึงเป็นพฤติกรรมด้านดีที่ควรปลูกฝังให้เยาวชนของชาติ

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษานักเรียนในโรงเรียนที่มีโครงการธนาคารออมสินในโรงเรียน มีนักเรียนทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียน ทำการวัดพฤติกรรมนำฝากเงิน ที่โครงการธนาคารโรงเรียน โดยให้นักเรียนรายงานถึงความถี่ในการนำฝากเงินและปริมาณโดยเฉลี่ยในการฝากเงินในแต่ละภาคเรียน

การวัด พฤติกรรม การนำฝากเงินที่ โครงการ ธนาคารโรงเรียน จากการประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งทำการวัดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องใกล้เคียงกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ ประสิทธิ์ เย็นคงคา (2546: 41) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมของผู้บริโภค ที่มีต่อการใช้เครื่องฝากเงินอัตโนมัติ มีลักษณะเป็นข้อสอบแบบปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ นอกจากนี้ รสนันท์ ณ นคร (2550: 199) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการออมในลักษณะรายงานพฤติกรรมการออมในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่น ภายใน 3 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนเคยเก็บออมเงินหรือไม่ ถ้าออมจงตอบข้อมูลนี้ ...เก็บไว้กับตนเอง รวมเป็นจำนวน ... บาท ...ฝากไว้กับตู้ฝากออมทรัพย์ ... บาท ...ฝากเงินกับธนาคารโรงเรียน จำนวน... ครั้งๆ ละ ... บาท เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย สร้างแบบวัดพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนขึ้นใหม่ แบบวัดเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน : ความหมาย และวิธีวัด การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้อื่นกระทำพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เป็นสิ่งที่บุคคลควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นการตอกย้ำพฤติกรรมที่น่าปรารถนาให้แก่ตนเองแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้วย ซึ่งการสนับสนุนทางสังคม (social support) เป็นตัวแปรที่มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางในสากลและในประเทศไทย ในความหมายสุดเจ็ดเดือน พันธุมนาวัน (2547) ที่เป็นการสนับสนุนส่งเสริมบุคคลอื่นใน 3 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ความรู้สึก เช่น การให้กำลังใจ ให้การยอมรับ เป็นต้น 2) การให้ข้อมูลข่าวสาร เช่น การตักเตือน การให้ความรู้

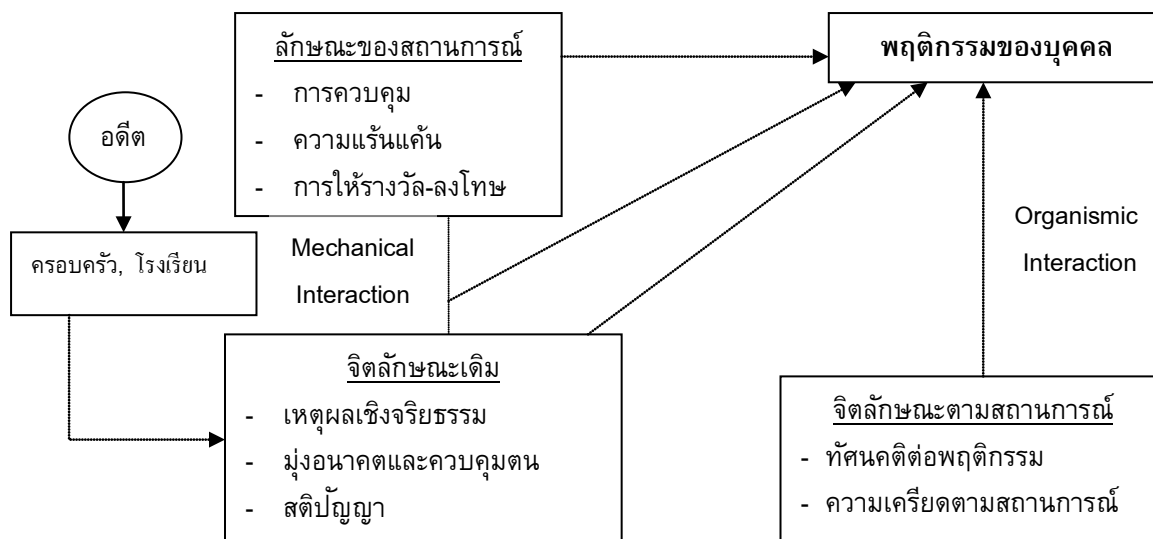
เป็นต้น และ 3) ด้านเงิน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และแรงงาน และมีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม สนับสนุนให้เพื่อนนักเรียนให้ทำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ . 2551: 13) โดยให้ความหมาย การให้การสนับสนุนเพื่อนในการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยการกระทำใน 2 ด้าน คือ 1) ให้การสนับสนุนทางอารมณ์ เช่น ให้กำลังใจ ชมเชยเมื่อเพื่อนออมเงิน 2) ให้การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น บอกข่าวเกี่ยวกับการกระทำอย่างเหมาะสมตามหลักของ เศรษฐกิจพอเพียงต่างๆ เป็นต้น และในงานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550: 7) ได้ศึกษาพฤติกรรม สนับสนุนให้ผู้อื่นออมเงิน เป็นพฤติกรรมย่อยหนึ่งใน 2 พฤติกรรมที่ศึกษา ผู้วิจัยให้ความหมายว่า เป็นการสนับสนุนให้เพื่อนนักเรียนออมเงินในทางใดทางหนึ่ง โดยการทำได้ 3 ด้าน คือ 1) ด้าน อารมณ์ เช่น ให้กำลังใจ ชมเชยเมื่อเพื่อนออมเงิน เป็นต้น 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น บอกข่าว เกี่ยวกับการออมเงิน หรือการรณรงค์ต่างๆ เป็นต้น และ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ เช่น การซื้อกระปุก ออมสินให้ เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดความหมายของพฤติกรรมสนับสนุน ให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงินไว้ว่าหมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนเพื่อนให้ออมเงินด้วยการกระทำ 3 ด้าน คือ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ เช่น การให้กำลังใจ และชมเชยเพื่อนเมื่ อเพื่อนออมเงิน เป็นต้น 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การบอกข่าวเกี่ยวกับการออมเงิน และการรณรงค์เรื่อง การออมเงิน เป็นต้น และ 3) การสนับสนุนด้านวัตถุสิ่งของ เช่น การซื้อกระปุกออมสินให้เป็นของขวัญ เป็นต้น

การวัดพฤติกรรมสนับสนุน ให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน จากการประมวลผล งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าม้งานวิจัยจำนวนหนึ่งทำการวัดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องใกล้เคียงกับ พฤติกรรมสนับสนุน ให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ด้วยวิธีมาตรประเมินรวมค่า (Summated Rating Method) ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิ ทยาการ (2551: 47) ได้สร้างแบบวัด พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนปฏิบัติตามหลักของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการทำได้ 2 ด้าน คือ 1) ด้านอารมณ์ เช่น ให้กำลังใจ ชมเชยเมื่อเพื่อนออมเงิน เป็นต้น และ 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น บอกข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมตามหลักของ เศรษฐกิจพอเพียงต่างๆ เป็นต้น แบบวัดมี จำนวน 10 ข้อ พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์ แอลฟาเท่ากับ .85 และงานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550: 43) ได้สร้างแบบวัดสนับสนุนให้เพื่อน นักเรียนออมเงินในทางใดทางหนึ่ง โดยการทำ 3 ด้าน คือ 1) ด้านอารมณ์ เช่น ให้กำลังใจ ชมเชย เมื่อเพื่อนออมเงิน เป็นต้น 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น บอกข่าวเกี่ยวกับการออมเงินหรือการรณรงค์ ต่างๆ เป็นต้น และ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ เช่น การซื้อกระปุกออมสินให้ เป็นต้น แบบวัดมีจำนวน 12 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 12 ถึง 72 คะแนน มีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มี ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยอาศัยแนวการวัดพฤติกรรม สนับสนุนให้เพื่อนปฏิบัติตามหลักของเศรษฐกิจพอเพียง ของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551) และ แบบวัดสนับสนุนให้เพื่อนนักเรียนออมเงินในทางใดทางหนึ่ง ของ รสนันท์ ณ นคร (2550) เพื่อเป็น แนวสร้างแบบวัด พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด เก็บออมและนำฝาก เงิน ซึ่งมีลักษณะเป็น แบบวัดมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” และสร้างเพิ่มเติมจำนวนหนึ่ง

แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคล

พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากสาเหตุหลายประการ ซึ่ง รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ของเมกนุสัน และเอนเดอร์ (Magnusson; & Endler. 1977: 18-21; Gill. 2000; Tett; & Burnett. 2003) ที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย จากอดีตถึงปัจจุบันเป็นแนวทางเบื้องต้นในการประมวลเอกสาร และกำหนดตัวแปรเชิงเหตุในการอธิบายและทำนายพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออมเงิน โดยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม กล่าวถึงสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมใดๆ ของมนุษย์ไว้ 4 กลุ่มสาเหตุ คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน หรือ สภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ในขณะนั้น ซึ่งจะเอื้ออำนวยหรือขัดขวางการเกิดพฤติกรรม ตัวอย่างเช่น การอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดา ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว รวมถึงการได้รับการฝึกฝนจากโรงเรียนให้มีพฤติกรรมที่เป็นพลเมืองดี โดยหากบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่างๆ ตลอดเวลา บุคคลก็มีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมสอดคล้องตามทิศทางที่สถานการณ์ผลักดัน 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ หมายถึง จิตลักษณะค่อนข้างคงที่ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ ปัจจุบันเป็นจิตลักษณะที่ก่อตัวขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก สอดคล้องปัจจุบันจากการปลูกฝังอบรมในครอบครัว และโรงเรียน ซึ่งตัวแปรกลุ่มนี้ เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์หรือที่เรียกว่า การปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) คือ ปัจจัยทางจิตลักษณะเดิม อย่างน้อย 1 ด้าน ร่วมกับปัจจัยทางสถานการณ์อย่างน้อย 1 ด้าน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่งๆ และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือเรียกว่า ปฏิสัมพันธ์ในตน (Organismic Interaction) หมายถึง ลักษณะทางจิตที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ปัจจุบันภายในตัวบุคคลนั้น โดยจิตลักษณะตามสถานการณ์มักหวนไหวแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์โดยง่าย หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์นั้นๆ เช่น เจตคติต่อพฤติกรรมในสถานการณ์หนึ่ง ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ เป็นต้น (ภาพประกอบ 1)

การศึกษา พฤติกรรมการประหยัดและ เก็บออมเงินของนักเรียน ในการวิจัยนี้ ใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการประมวลเอกสาร เพื่อกำหนดตัวแปรเชิงเหตุในการอธิบายและทำนาย พฤติกรรมการประหยัดและ เก็บออมเงินของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยแบ่งปัจจัยเชิง เหตุของพฤติกรรมการประหยัดและ เก็บออมเงินออกเป็น 3 กลุ่มคือ 1) กลุ่มลักษณะสถานการณ์ปัจจุบัน แบ่งเป็น ลักษณะสถานการณ์ในครอบครัว เช่น การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว ลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียน เช่น การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนในโรงเรียน และการสนับสนุนจากครู และลักษณะการรับรู้ ประโยชน์จาก กิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียน เป็นต้น

ภาพประกอบ 1 รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model)

ที่มา: Magnusson; Endler (ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2541; อ้างอิงจาก Magnusson; Endler. 1977).

2) กลุ่มจิตลักษณะเดิมของนักเรียน เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ เป็นต้น 3) กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ เช่น เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติที่เป็นการนำตัวแปรหลายกลุ่ม ตามกรอบแนวคิดของรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม เพื่ออธิบายความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ลักษณะสถานการณ์กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

ลักษณะสถานการณ์ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลประสบอยู่จากอดีตสู่ปัจจุบัน ซึ่งอาจบีบคั้น ยับยั้ง หรือเอื้ออำนวยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่นักเรียนประสบอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ การดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และมีการประพฤติปฏิบัติที่สอดคล้องการเชื่อมโยงเข้ากับสังคม และวัฒนธรรมโดยผ่านการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงบุคคลเข้ากับสังคมและวัฒนธรรมของเขา บุคคลจะเรียนรู้และซึมซาบเอาความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคมที่เขาเป็นสมาชิกอยู่เข้าไปเป็นรากฐานของการคิดและการกระทำต่างๆ (งามตา วณิชานนท์. 2545: 1) จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีตัวแปรกลุ่มสถานการณ์สำคัญที่

เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออมเงิน ประกอบด้วย สถานการณ์ด้านครอบครัว (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างจาก ครอบครัว) สถานการณ์ด้านโรงเรียนและเพื่อน (การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกของ โครงการ ธนาคาร โรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จาก กิจกรรมรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล กับจิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

ครอบครัวเป็นสถาบันเล็กๆ แต่สำคัญที่สุดในสังคม เนื่องจากการเรียนรู้ในช่วงแรกของ สมาชิกแต่ละคนนั้นเริ่มต้นจากครอบครัว ครอบครัวมีหน้าที่ในการเลี้ยงดูให้ความรักเอาใจใส่และ ปลูกฝังถ่ายทอดความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม และแบบแผนพฤติกรรมที่สังคมเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งจะ ส่งผลต่อจิตใจ พฤติกรรม และบุคลิกภาพของเด็กในเวลาต่อมา

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งทางด้าน คำพูด และการกระทำ ซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของ ผู้กระทำ ตลอดจนเป็นแนวทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลและลงโทษเด็กได้ นอกจากนั้นยังเป็น โอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน ; และคณะ . 2528: 3) การพัฒนาบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ ลักษณะที่ สำคัญของประชาชนคือ บุคลิกภาพและเจตคติ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพคนเพื่อพัฒนาประเทศ ควร มุ่งที่การพัฒนาบุคลิกภาพและเจตคติเป็นสำคัญ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านมีความเห็นที่สอดคล้อง กันว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลซึ่ง เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ (งามตา วณิชานนท์. 2545: 131) นักวิชาการไทยที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับการ อบรมเลี้ยงดูเด็กได้ศึกษาวิธีแบ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็กหลายประเภทที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ต่างๆ ของเด็กและเยาวชน ซึ่งในการศึกษครั้งนี้ มุ่งศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก 2 แบบ คือ การ อบรมเลี้ยงดูเด็กแบบรักสนับสนุนและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ส่วนการอบรม เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่บิดามารดาปฏิบัติต่อบุตรโดยแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตรของตนมากเพียงใด มีความใกล้ชิดกับบุตร โดยได้กระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน มากน้อยเพียงไร นอกจากนี้ ยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ ความสำคัญแก่บุตรด้วย

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่บิดามารดาได้อธิบายเหตุผลให้แก่บุตร ในขณะที่มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตร หรือลงโทษบุตร นอกจากนั้นบิดามารดาที่ ใช้วิธีนี้ยังให้รางวัลและลงโทษบุตรอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตรมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อบุตร ตามอารมณ์ของตนเอง การกระทำของบิดามารดาจะเป็นเครื่องช่วยให้บุตร ได้เรียนรู้และรับทราบถึง สิ่งที่ไม่ควรและไม่ควรทำ นอกจากนั้นยังช่วยให้บุตรสามารถจะทำนายว่าตนจะได้รับรางวัล หรือถูก

ลงโทษจากบิดามารดา หลังจากที่ดินกระทำ พฤติกรรมต่างๆ แล้วมาน้อยเพียงใด (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วนิทานนท์; และคนอื่นๆ. 2536: 48 – 49) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะนิยามความหมายของ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ว่าได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองในชีวิตประจำวันด้วยการแสดงความรักใคร่ยอมรับให้ความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเองกับนักเรียน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา มีการให้รางวัล เช่น ให้คำชมเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผล และปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอไม่กระทำตามอารมณ์ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

การวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล มีตัวอย่างการวัดวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เช่น ในการวิจัยเรื่อง ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วนิทานนท์; และคนอื่นๆ. 2536: 48-49) ของนักเรียนชาย หญิง อายุ 10 – 17 ปี จำนวน 4,590 คน ในกรุงเทพมหานคร โดยเครื่องมือที่ใช้วัดการอบรมเลี้ยงดู 2 แบบ คือ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ซึ่งแบบวัดทั้ง 2 ฉบับนี้ปรับปรุงเพิ่มเติมจากแบบวัดในอดีต ซึ่งแบบวัดแต่ละชุดประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 15 ประโยค มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 ส่วนแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 ในงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543) เป็นแบบมาตรวัดประเมินรวมค่า จำนวน 20 ข้อ แล้วทำการหาคุณภาพของแบบวัด และใช้ทั้ง 20 ข้อ แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 4.67 – 9.82 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 ต่อมาผู้รู้แบบวัดดังกล่าวไปใช้เพื่อศึกษาพฤติกรรมต่างๆ หลายพฤติกรรมในเยาวชน เช่น นิภาพร โชติสุขเสนห์ (2545) ได้รวมแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูสองแบบเข้าด้วยกัน เหลือจำนวน 10 ข้อเพื่อใช้ศึกษาเป็นปัจจัยเชิงเหตุด้านหนึ่งของพฤติกรรมการท้องเ ที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย แบบวัดทั้งฉบับมีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที่) อยู่ระหว่าง 7.16 -17.32 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ต่อมา จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551) ได้นำแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 นำมาจำนวน 10 ข้อ เพื่อนำมาใช้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบบวัดทั้งฉบับมีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที่) อยู่ระหว่าง 7.50-15.65 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 และ รสนันท์ ณ นคร (2550) ได้นำแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 มาจำนวน 10 ข้อ เพื่อนำมาใช้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีธนาคารโรงเรียน แบบวัดทั้งฉบับมีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที่) อยู่ระหว่าง 7.24 – 11.24 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการอบรมเลี้ยงดู แบบใช้เหตุผลของดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนิทานนท์ และคนอื่นๆ (2536) ที่ลินดา สุวรรณดีได้นำมาปรับใช้โดยรวมแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 เข้าด้วยกัน เป็นจำนวน 20 ข้อ เนื่องจากเป็นแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล กับตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน จากการ ทบทวนเอกสารงานวิจัย พบผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและ ใช้เหตุผลกับเจตคติต่อพฤติกรรมที่นำปรรณนา เช่น งานวิจัยของนิภาพร โชติสุตเสนห์ (2545: 96, 183) ศึกษาพฤติกรรมการทอ งเทียะเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 400 คน พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม ทอ งเทียะเชิงอนุรักษ์มากกว่านักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่สำคัญคือ กลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มทอ งเทียะน้อย ส่วนงานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551: 216 – 217) ศึกษาพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 482 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุน เมื่อเข้าทำนวยร่วมกับตัวทำนวยชุดจิตลักษณะเดิมและลักษณะสถานการณ์อีก 8 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร สามารถร่วมทำนวยเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลัก เศรษฐกิจ พอเพียงได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .28) ในกลุ่มรวมโดยมีปริมาณการร่วมทำนวยร้อยละ 49.5 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนวยเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้ใน ลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ ได้ใน 9 จาก 14 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .23 - .44) งานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550: 134) ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 500 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุนใช้เหตุผล เมื่อเข้าทำนวยร่วมกับตัวทำนวยชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถร่วมทำนวยเจตคติต่อการออมเงินได้เป็นลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .14 – 1.7) ใน 15 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด โดยมีปริมาณการร่วมทำนวยอยู่ระหว่างร้อยละ 43.6 – 57.0 ส่วนผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลกับเจตคติต่อ โครงการที่พึงประสงค์ เช่น งานวิจัยของศุภรางค์ อินทุณห (2552: 140) ศึกษาพฤติกรรมรักการ อ่านในนักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 531 คน พบว่า นักเรียนที่ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เมื่อเข้าทำนวยร่วมกับตัวทำนวยชุดลักษณะสถานการณ์อีก 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถร่วมทำนวยเจตคติต่อโครงการส่งเสริมนิสัย รักการอ่านได้เป็น ลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .17 - .29) ใน 3 จาก 14 กลุ่มย่อยทั้งหมด โดยมีปริมาณการร่วม ทำนวยอยู่ระหว่างร้อยละ 35.10 – 38.80 และพบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เมื่อเข้าทำนวยร่วมกับตัวทำนวยชุดลักษณะสถานการณ์อีก 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถ ร่วมทำนวยเจตคติต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .15 - .26) ใน 4 จาก 14 กลุ่มย่อยทั้งหมด โดยมีปริมาณการร่วมทำนวยอยู่ระหว่างร้อยละ 18.50 – 29.50

ส่วนผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่างๆ เช่น งานวิจัยของนิภาพร โชติสุตเสนห์ (2545: 96, 183) พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้เป็นลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .20 - .21) ในนักศึกษา 2 กลุ่มย่อย (ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาชาย และในกลุ่มนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาที่กรุงเทพฯ) โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 33.1 – 34.4 งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551: 92 – 93) พบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 8 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการออมของนักเรียนได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .16) ในนักเรียนกลุ่มบิตามมีการศึกษามาก โดยมีปริมาณการทำนายร้อยละ 36.3 และงานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550: 115) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการออมเงินได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .16) ในกลุ่มนักเรียนที่เข้าโครงการ โดยมีปริมาณการทำนายร้อยละ 15.3

จากการประมวลเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมต่างๆ มาก เช่น มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และมีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นต้น และยังเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนามาก เช่น พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวมาก พฤติกรรมการออมเงินมาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า ยิ่งนักเรียนรับรู้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากเท่าใด เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก และมีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากเท่านั้น

การมี แบบอย่างจากครอบครัว กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

การเห็นแบบอย่างทางพฤติกรรมของคนในครอบครัว จะส่งผลถึงพฤติกรรมของเด็กในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมในด้านที่น่าปรารถนา เพราะ เด็กมักลอกเลียนแบบ หรือ ทำที่รวมทั้งพฤติกรรมของบิดามารดา การได้ลอกเลียนแบบ หรือ ได้แสดงท่าทางที่สอดคล้องกับคนที่ตนใกล้ชิดจะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจที่ตนสามารถมีพฤติกรรมใกล้เคียง กับคนที่ตนรัก เคารพ และศรัทธา ดังนั้น ถ้าหากบิดามารดา มีพฤติกรรมที่ดี ก็จะสามารรถเป็นตัวแบบที่ดีของเด็กได้ เช่น ถ้าบิดามารดา มีพฤติกรรมเป็นคนมีเหตุผล เด็กก็จะทำตนเป็นคนมีเหตุผลตาม ถ้าพ่อแม่มีพฤติกรรมประหยัด เด็กก็มักมีพฤติกรรมการประหยัดด้วยเช่นกัน (มณูญ ภูขลิบเงิน. 2547: 17)

การมีแบบอย่างจากบิดามารดา หมายถึง การเรียนรู้ทางสังคมของเด็กในการรับรู้การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมและการกระทำต่างๆ ของบิดามารดา การเรียนรู้ของเด็กส่วนมากมักเลียนแบบผู้ที่ตนรัก นิยมชมชอบ หรือผู้ที่มีอำนาจ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยวิธีนี้จึงเป็นผู้ที่บุตรรักและบุตรเห็นความสำคัญ ของบิดามารดา ซึ่งจะทำ ให้บุตรยอมรับการอบรมสั่งสอนต่างๆ ของบิดามารดาได้โดยง่าย และยอมรับบิดามารดาเป็นแบบอย่างโดยไม่รู้ตัว (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคนอื่นๆ. 2528: 5) ธรรมชาติของเด็กมีความโน้มเอียงที่จะยึดการแสดงออกของบุคคลอื่นเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติอยู่แล้ว โดยเด็กจะเลียนแบบบิดามารดาหรือกระทำตนคล้ายผู้ที่เลี้ยงดูตนมากที่สุด เพราะเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็ก เป็นผู้ให้ความรักความอบอุ่นและบำบัดความต้องการทางสรีระ เป็นผู้ทำให้เด็กเกิดความสบายกายสบายใจ ซึ่งล้วนแต่เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กพอใจ ในภายหลังความพอใจนี้จะถ่ายทอดไปสู่บิดา มารดาหรือผู้เลี้ยง ทำให้เด็กเกิดความเอาใจใส่ จดจำ พฤติกรรมการปฏิบัติ ความคิด ความเชื่อของบุคคลที่ตนเองชอบพอ จนกลายเป็นลักษณะ พฤติกรรมของตนเองโดยไม่รู้ตัว (จรรยา สุวรรณทัต; และคนอื่นๆ. 2521: 11)

ดังนั้น การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียนเห็น หรือรับรู้การแสดงออกของบุคคลในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมหรือการประหยัดในด้านต่างๆ เช่น การประหยัดค่าใช้จ่าย การเก็บออมเงิน หรือการนำเงินไปฝากธนาคาร เป็นต้น มีความพึงพอใจในการที่จะแสดงออกหรือลอกเลียนแบบ พฤติกรรมการประหยัดต่างๆ โดยการเล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประหยัดและเก็บออมเงินว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

การวัดการมีแบบอย่างจากครอบครัว มีตัวอย่างการวัด เช่น ในงานวิจัยของนิภาพร โชติสุเสนห์ (2545) สร้างแบบวัดการมีแบบอย่างจากบิดามารดา จำนวน 10 ข้อ วัดพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาลัย แบบวัดนี้มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 4.67-12.91 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .69 งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551) สร้างแบบวัดการเห็นแบบอย่างการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจากบิดามารดา จำนวน 10 ข้อ พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดทั้งฉบับมีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 3.43 – 8.73 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .67 งานวิจัยของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547) สร้างแบบเพื่อวัดการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 ถึง 72 คะแนน แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดทั้งฉบับมีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 7.15 – 10.87 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .69 งานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550) สร้างแบบวัดการเห็นแบบอย่างการออม

จากผู้อื่นมีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15 ถึง 90 คะแนน แต่ละข้อประกอบด้วย มาตรการประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 3.96 – 8.03 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์ แอลฟาเท่ากับ .84 ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการมีแบบอย่างพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน โดยอาศัยแนวการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว ของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547) และแบบวัดการเห็นแบบอย่างการออมจากผู้อื่น ของรสนันท์ ณ นคร(2550) และปรับปรุงให้เหมาะสมตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดขึ้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการมี แบบอย่างจากครอบครัว กับตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ (เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน จากการทบทวนเอกสารงานวิจัย พบผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการมีแบบอย่างจากครอบครัวกับเจตคติต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ปรากฏในงานวิจัย เช่น งาน วิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551: 216 – 217) พบว่า การมีแบบอย่างจากครอบครัว เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถเข้าร่วมทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .26) ในกลุ่มนักเรียนที่เป็นลูกคนเดียว โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 42.6 ส่วนงานวิจัยของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547: 102 – 103) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 480 คน พบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัวมาก ก็ยิ่งเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดมากตามไปด้วย การเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถเข้าร่วมทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .31 - .38) ใน 3 จาก 16 กลุ่มย่อย โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 19.4 – 29.5 และงานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550: 134) พบว่า การเห็นแบบอย่างการออมจากผู้อื่น เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถเข้าร่วมทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการออมเงินได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .45) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 47.2 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการออมเงินได้เป็นลำดับเดียวกันในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยที่ศึกษา (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .36 - .58)

ส่วนผลการวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีแบบอย่างจากครอบครัวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่างๆ เช่น งานวิจัยของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547: 112,116,120) พบว่า ตัวแปรการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมประหยัดเวลาได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .12) ในกลุ่มรวม โดยมี ปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 15.3 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมประหยัดเวลาได้ในลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ใน 4

จาก 16 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .16 - .19) และยังสามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .14) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 11.1 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนาย พฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้ในลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ใน 8 จาก 16 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .12 - .33) นอกจากนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดพลังงานได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .18) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนาย ร้อยละ 21.9 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมประหยัดพลังงานได้ในลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ใน 12 จาก 16 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .17 - .29) งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ(2551: 208 – 209) พบว่าตัวแปร การเห็นแบบอย่าง เศรษฐกิจพอเพียงจากบิดามารดา เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะ สถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการออมได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .19) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 16.6 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการออมได้ในลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ใน 7 จาก 14 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .23 - .35)

จากการประมวลเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากบุคคลรอบข้าง โดยเฉพาะบิดามารดา จะเป็นนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่น่าปรารถนามาก เช่น มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัด และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการออมเงิน และยังเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนามากด้วย เช่น มีพฤติกรรมประหยัด (ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย และประหยัดพลังงาน) มาก และมีพฤติกรรมออมมาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมาก กับมีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน และเป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวน้อย

การ มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ถึงความคิด ความหวัง ตลอดจนแลกเปลี่ยนความรู้สึกในเรื่องต่างๆ เพื่อช่วยเสริมให้เขาเกิดความเชื่อมั่น และอิสระที่จะแสดงความคิด การตัดสินใจด้วยตนเอง การมีเพื่อนเท่ากับมีโอกาสดำรงสัมพันธ์กับคนอื่น มีโอกาสทั้งรับและให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนได้ประสบการณ์ และได้ฝึกทักษะทางสังคมและกลุ่มเพื่อนนี้เองจะช่วยเสริมให้เขาเกิดความมั่นใจมากขึ้น (อภิชาติ อนุญลักษณ์วงศ์. 2548: 18)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Bandura. 1986) ทฤษฎีนี้อธิบายวิธีการและขบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคมทำให้เกิดการยอมรับลักษณะและกฎเกณฑ์ทางสังคมมาเป็นลักษณะของตน ทฤษฎีนี้ได้นำเอาหลักการเสริมแรง (Principle of reinforcement) และหลักการเชื่อมโยง (Principle of association) มาใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม โดยเน้นการเรียนรู้โดยบังเอิญ และการเลียนแบบเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งทำให้นักบุคคลมีพฤติกรรมที่แปลกใหม่ หรือแตกต่างไปจากเดิมได้โดยง่าย โดยทฤษฎีนี้

ให้ความสำคัญแก่ลักษณะของสถานการณ์ ซึ่ง จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้บุคคล กระทำพฤติกรรมซ้ำๆ จนกลายเป็นลักษณะนิสัยของบุคคลนั้นๆ ไปในที่สุด สิ่งที่จะกระตุ้นให้บุคคลกระทำ พฤติกรรมต่างๆ ได้คือ ความหวังความพอใจและการหลบหลีกความทุกข์ทรมาน จันชนะกิจ 2548: 21)

แบนดูรา (สรวงศ์ โค้วตระกูล. 2544: 236; อ้างอิงจาก Bandura. 1963) มีความเห็นว่า ทั้งสิ่งแวดล้อม และตัวผู้เรียนมีความสำคัญเท่าๆ กัน แบนดูรากล่าวว่า คนเรามีปฏิสัมพันธ์ (Interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวเราอยู่เสมอ การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน พฤติกรรมของคนเรา ส่วนมากจะ เป็นการเรียนรู้ โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) สำหรับตัวแบบ ไม่จำเป็นต้องเป็น ตัวแบบที่มีชีวิตเท่านั้น แต่อาจจะเป็นตัวแบบสัญลักษณ์ เช่น ตัวแบบที่เห็นใน โทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ หรืออาจจะเป็นรูปภาพการ์ตูน หนังสือก็ได้ นอกจากนี้ คำบอกเล่าด้วย คำพูดหรือข้อมูลที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรก็เป็นตัวแบบได้ การเรียนรู้โดยการสังเกตไม่ใช่การ ลอกแบบจากสิ่งที่สังเกต โดยผู้เรียนไม่คิด คุณสมบัติของผู้เรียนมีความสำคัญ เช่น ผู้เรียนจะต้อง มีความสามารถที่จะรับรู้สิ่งเร้า และสามารถสร้างรหัสหรือกำหนดสัญลักษณ์ของสิ่งที่สังเกตเก็บไว้ใน ความจำระยะยาวและสามารถเรียกใช้ในขณะที่ผู้สังเกตต้องการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ

กระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกต ประกอบด้วย 4 กระบวนการ (สรวงศ์ โค้วตระกูล. 2544: 236, 240-242) คือ 1) กระบวนการความใส่ใจ (Attention) ความใส่ใจของผู้เรียน เป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าผู้เรียนไม่มีความใส่ใจการเรียนรู้ โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบก็จะไม่ เกิดขึ้น ดังนั้นการเรียนรู้แบบนี้อาศัยความใส่ใจ จึงเป็นสิ่งที่ผู้เรียน จะต้อง มี แบนดูรา กล่าวว่า ผู้เรียน จะต้องรับรู้ส่วนประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมของผู้ที่เป็นตัวแบบองค์ประกอบที่สำคัญของตัวแบบ ที่มีอิทธิพลต่อความใส่ใจของผู้เรียนมีหลายอย่าง เช่น เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง มีความสามารถสูง หน้าตาดี รวมทั้งการแต่งตัว การมี อำนาจที่จะให้รางวัลหรือลง โทษ คุณสมบัติของผู้เรียนก็มีความสัมพันธ์กับกระบวนการใส่ใจ เช่น วัยของผู้เรียน ทักษะทางการใช้มือและส่วนต่างๆ รวมทั้ง บุคลิกภาพของผู้เรียนด้วย 2) กระบวนการจดจำ (Retention Process) การที่ผู้เรียนหรือผู้สังเกต สามารถที่จะเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบได้ก็ เป็นเพราะผู้เรียนบันทึกสิ่งที่ตน สังเกตจากตัวแบบไว้ในความจำระยะยาว และยังพบว่าผู้สังเกตที่สามารถอธิบายพฤติกรรม หรือการ กระทำของตัวแบบด้วยคำพูด หรือสามารถมีภาพพจน์สิ่งที่ตนสังเกตไว้ในใจจะเป็นผู้ที่สามารถจดจำ สิ่งที่ได้รับรู้โดยการสังเกตได้ดีกว่าผู้ที่เพียงแต่ดู เฉยๆ หรือทำงานอื่นในขณะที่ดูตัวแบบไปด้วย ดังนั้นผู้สังเกตที่สามารถระลึก ถึงสิ่งที่สังเกตเป็นภาพพจน์ในใจ และสามารถเข้ารหัสด้วยคำพูดหรือ ถ้อยคำ จะเป็นผู้ที่สามารถแสดงพฤติกรรมเลียนแบบจากตัวแบบได้แม้ว่าเวลาจะผ่านไปนานๆ และ นอกจากนี้ถ้าผู้สังเกตหรือผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้เห็นแบบแสดงสิ่งที่ต้องเรียนรู้ซ้ำๆ ก็จะเป็นการช่วย ความจำได้ดียิ่งขึ้น 3) กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ (Reproduction Process) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียน แปรสภาพภาพพจน์ หรือสิ่งที่จำไว้เป็นการเข้ารหัสเป็นถ้อยคำ และแสดง ออกมาเป็นการกระทำหรือแสดง พฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ ปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการนี้คือ ความพร้อมทางด้านร่างกายและทักษะที่จำเป็นจะต้องใช้ในการเลียนแบบของผู้เรียน ถ้าหากผู้เรียน

ไม่มีความพร้อมก็จะไม่สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมเลียนแบบได้ 4) กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) แรงจูงใจของผู้เรียนที่จะแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบที่ตนสังเกต เนื่องมาจากความคาดหวังว่า การเลียนแบบจะนำประโยชน์มาให้ เช่น การได้รับแรงเสริมหรือรางวัล หรืออาจจะนำประโยชน์บางสิ่งบางอย่างมาให้ รวมทั้งการคิดว่าการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบจะทำให้ตนหลีกเลี่ยงปัญหาได้

ดังนั้นในการวิจัยนี้ การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน หมายถึง การที่นักเรียนได้เห็นหรือรับรู้การแสดงออกของเพื่อนๆ ในการประหยัดและเก็บออมเงิน จนทำให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อน การคล้อยตามการชักจูงของเพื่อนเป็นพฤติกรรมที่ร่วมกระทำกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อน เช่น เห็นเพื่อนเก็บออมเงินโดยนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน เห็นเพื่อนใช้จ่ายอย่างประหยัด เป็นต้น

การวัดการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน มีตัวอย่างการวัดในงานวิจัย เช่น งานวิจัยของ วิลาสลักษณ์ ชวาลลี และคนอื่นๆ (2547) ได้สร้างแบบวัดการมีแบบอย่างในการทำงาน ลักษณะของแบบวัดเป็นการวัดปริมาณการสังเกตเห็นหรือรับรู้ของบุคคลว่ามีบุคคลอื่น ซึ่งมีความสำคัญกับตน ได้กระทำพฤติกรรมทั้งดีและไม่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ วัดโดยใช้มาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15 ถึง 90 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89 ต่อมางานวิจัยของนรา จันชนะกิจ (2548) ได้สร้างแบบวัดการรับอิทธิพลทางลบจากเพื่อน เพื่อวัดพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมของนักศึกษา จำนวน 9 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 4.42 – 13.60 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 งานวิจัยของสุมาลี สวดยสะอาด (2550) สร้างแบบวัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ จำนวน 11 ข้อ ประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11 ถึง 66 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยการหาค่าความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .69 ถึง .90 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .96 งานวิจัยของผจงจิต อินทสุวรรณ และคนอื่นๆ (2547) สร้างแบบวัดความสัมพันธ์กับเพื่อน มีมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 14 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าอาร์) อยู่ระหว่าง .274 ถึง .505 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .73 งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2545) ได้สร้างแบบวัดการมีแบบอย่างการประหยัดทรัพยากร ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์สถาบันราชภัฏ โดยวัดจากเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน เป็นแบบวัดมาตรประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .36 ถึง .55 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79 และในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ สร้างข้อคำถามการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนในการประหยัดและเก็บออมเงิน โดยใช้แนวคำถามจากแบบวัดความสัมพันธ์กับเพื่อน ของผจงจิต อินทสุวรรณ และคนอื่นๆ (2547) และแบบวัดการมีแบบอย่างการประหยัดทรัพยากร ของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2545) และปรับปรุงให้เหมาะสมตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดขึ้น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการ มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน กับตัวแปรในกลุ่ม จิตลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดเก็บออม และเจตคติต่อ โครงการธนาคารโรงเรียน) และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน จากการทบทวนเอกสาร พบผลการวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนกับการกระทำที่เหมาะสม กับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมหนึ่งๆ เช่น งานวิจัยของศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2552: 135) ศึกษาพฤติกรรม รักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น จำนวน 531 คน พบว่า การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดกลุ่มลักษณะสถานการณ์อีก 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านได้ เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .44) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการทำนาย ร้อยละ 41.50 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายเจตคติที่ดี ต่อพฤติกรรมรักการอ่านได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยที่ศึกษา(ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .39 - .51) นอกจากนี้ยังพบว่า เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุด กลุ่มลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเดิม ยังให้ผลวิจัยในลักษณะเดียวกันคือ เข้าทำนายเป็น ลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .40)ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 46.0 และยังสามารถร่วมทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านได้เป็นลำดับเดียว กันในนักเรียนที่มีลักษณะ ชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .34 - .49) งานวิจัยของพระสวรรค ยมสีดา (2548: 118 -121) ศึกษาพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ีษาปีที่ 3 จำนวน 457 คน พบว่า การเห็นแบบอย่างจากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดกลุ่ม ลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการ ดำรงชีวิตแบบพุทธได้เป็นลำดับที่3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .16) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการทำนายร้อยละ 20.6 และตัวแปรเดียวกันนี้เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดกลุ่มลักษณะสถานการณ์อีก2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายเจตคติที่ดีพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .16 - .22) ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน ใน 7 จาก 22 กลุ่มย่อย และนอกจากนี้ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับ ตัวทำนายชุดกลุ่มลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเดิม สามารถร่วมทำนายเจตคติที่ดีพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธได้เป็นลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .15 - .18)ใน 2 จาก 22 กลุ่มย่อย โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 23.2 - 25.7

ส่วนผลการวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนกับพฤติกรรมที่ เหมาะสมกับนักเรียน เช่น งานวิ จัยของศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2552: 157) พบว่า การมีแบบอย่าง พฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้า เท่ากับ .42) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 36.40 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรม รักการอ่านในลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน ได้ในทุกกลุ่มย่อยที่ศึกษา (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .34 - .48) นอกจากนี้ยังพบว่า เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะ สถานการณ์และจิตลักษณะเดิม ยังให้ผลวิจัยในลักษณะเดียวกัน คือ เข้าทำนายเป็นลำดับแรก

(ค่าเบต้าเท่ากับ .11) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำน่ายร้อยละ 4.30 และยังสามารถร่วมทำน่ายพฤติกรรมรักการอ่านได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ใน 5 จาก 14 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .14 - .20)

จากการประมวลเอกสารสรุปได้ว่า การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมีผลต่อการเกิดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมรักการอ่านมากด้วย เช่น นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากเป็นผู้เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมดำรงชีวิตแบบพุทธมาก และส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านต่างๆ เช่น พฤติกรรมรักการอ่าน และพฤติกรรมประหยัดในการใช้จ่าย ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก มีเจตคติที่ดีต่อการประหยัดและเก็บออมเงินมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก และเป็นผู้มีพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย

การสนับสนุนจากครู กับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องการสนับสนุนทาง สังคม (ฐานันท์ เปียศิริ. 2545: 19-23) มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีที่เป็นผลมาจากการศึกษาทางสังคมจิตวิทยาที่พบว่า การตัดสินใจส่วนใหญ่ของคนนั้นจะขึ้นอยู่กับอิทธิพลของบุคคลผู้ซึ่งมีความสำคัญและอำนาจเหนือกว่าตัวเราอยู่ตลอดเวลา การสนับสนุนทางสังคม ถูกกำหนดภายใต้ข้อตกลงเบื้องต้นว่า คนทั่วไปต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่คนทั่วไปปรารถนาที่มีความหมายรวมถึงการสนับสนุนทางอารมณ์ การสนับสนุนทางด้านเกียรติและศักดิ์ศรี การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ การให้ความช่วยเหลือด้านสิ่งของวัตถุ ตลอดจนการเป็นเพื่อนคู่ใจ เอาใจใส่ ห่วงใย

การสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนมีส่วนให้บุคคลมีพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าปรารถนา ทั้งนี้เพราะการได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนจาก ครูอาจารย์ เพื่อน และโรงเรียนจะลดสภาพปัญหาในจิตใจลง ส่งผลให้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน ซึ่งแรงสนับสนุนจากเพื่อน และครูอาจารย์มีอิทธิพลสูงมาก เพราะบุคคลต้องการการยอมรับจากสังคม ดัชนี (Duchdun. 2000: 155 – 166) ได้ให้นิยามการสนับสนุนทางสังคมไว้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ (Emotional Support) เช่น การพูดปลอบโยน การพูดให้กำลังใจ ให้ความห่วงใย ความรักความอบอุ่น ความเห็นใจ หรือการยอมรับ เป็นต้น 2) การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร (Informational support) เช่น การช่วยเหลือในการแก้ปัญหา ช่วยหาทางออกที่ดี การให้คำแนะนำ คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา การให้รางวัลหรือลงโทษ การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจหรือในการตัดสินใจที่ดี เป็นต้น 3) การสนับสนุนทางด้านวัสดุ เครื่องใช้ รวมทั้งเงินและแรงงาน (Material Support)

การได้รับการสนับสนุนจากคนรอบด้าน (ชวนชัย เชื้อสาธุชน. 2546: 16) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่ามีผู้บังคับบัญชา คู่สมรส เพื่อนร่วมงาน และญาติพี่น้องให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ และให้ข้อมูลข่าวสารในเวลาที่มีความต้องการ มีส่วนช่วยให้บุคคลประหยัด ทั้งนี้เพราะการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา คู่สมรส เพื่อนร่วมงาน เพื่อนและญาติ จะลดสภาพปัญหาในจิตใจจนส่งผลให้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

ดังนั้นการสนับสนุนจากครูในการ ประหยัดและเก็บออมเงินในการวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากครูอาจารย์ในโรงเรียน ในเรื่องการมีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ใน 3 ด้าน คือ 1)ด้านอารมณ์ เช่น ครูให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมประหยัดใช้จ่าย การพูดปลอบโยนให้กำลังใจในการเก็บออมเงินเพื่อฝากธนาคาร เป็นต้น 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การให้ความรู้ หรืออธิบายเกี่ยวกับประโยชน์ในการประหยัดใช้จ่าย เกี่ยวกับวิธีการนำเงินไปฝากธนาคารโรงเรียน เป็นต้น 3) ด้านวัสดุสิ่งของ เช่น ชื้อกระปุกออมสินให้ สอนวิธีทำกระปุกออมสินอย่างง่าย เป็นต้น

การวัดการสนับสนุนจากครู ปรากฏในงานวิจัย เช่น งานวิจัยของสุนีย์ เจริญภูมิการกิจ (2551: 32) ใช้แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ เป็นแบบวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” มีค่าความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (ค่าอาร์) อยู่ระหว่าง .488 ถึง .644 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92 งานวิจัยของอัจฉราพร บุญญพนิช (2547: 70) สร้างแบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมของศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532) โดยวัดการสนับสนุนทางสังคมของครูจาก 4 แหล่ง คือ ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนร่วมงาน นักเรียน และชุมชน จำนวน 18 ข้อ เป็นแบบวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92 งานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546: 51) สร้างแบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบด้านที่ดัดแปลงมาจากแบบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับการสนับสนุนจากสังคมของ ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532) จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (ค่าอาร์) อยู่ระหว่าง .35 ถึง .62 มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 4.17 ถึง 7.93 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 งานวิจัยของฐานันท์ เปียศิริ (2545: 61) สร้างแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน ประกอบด้วย การสนับสนุน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นตัวแทนที่ดี 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร และ 3) ด้านรางวัล – ลงโทษ มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ เป็นแบบวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 5.70 ถึง 8.87 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดการสนับสนุนจากครูให้มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน โดยใช้แนวคำถามจากแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน ของฐานันท์ เปียศิริ (2545) ประกอบด้วย การสนับสนุน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นตัวแทนที่ดี 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร และ 3) ด้านรางวัล – ลงโทษ และแก้ไขดัดแปลงให้เหมาะสมตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดขึ้น

**ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่าง การสนับสนุนจากครู กับตัวแปรในกลุ่มจิต
ลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดเก็บออม และเจตคติต่อ
โครงการธนาคารโรงเรียน) และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน** จากการทบทวนเอกสาร
งานวิจัย พบผลการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากครูในการ ประหยัดและเก็บออมเงิน
กับเจตคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น งานวิจัยของกุหลาบ ไทโรโพธิ์ (2546: 143-144, 156)
ศึกษาพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 587 คน พบว่า
นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนมากเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักษา
ความสะอาดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนน้อย ผลเช่นนี้พบทั้งในกลุ่ม
รวมและทุกกลุ่มย่อย นอก จากนี้ยังพบอีกว่า เมื่อเข้าเป็นตัวแทนในลำดับที่ 3 เมื่อเข้าทำนาย
ร่วมกับตัวแทนชุดลักษณะสถานการณ์อื่นอีก 4 ตัวแปร รวมเป็น 5 ตัวแปร สามารถร่วมทำนาย
เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักษาความสะอาดได้เป็นลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .14) ในกลุ่มนักเรียนที่
ไม่ใช่บุตรคนแรก โดยมีปริมาณการทำนายร้อยละ 39.10 งานวิจัยของศุภรางค์ อินทุณห์ (2552:
135) ผลวิจัยพบว่า การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวแทนชุด
กลุ่มลักษณะสถานการณ์อื่นอีก 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม
รักการอ่านได้เป็นลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .11-.17) ใน 5 จาก 14 กลุ่มย่อยทั้งหมด โดยมี
ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 34.40 – 45.60 งานวิจัยของฐานันตร์ เปียศิริ (2545: 126-127,
163) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนมากเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม
ประหยัดไฟฟ้ามากกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบว่า
ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวแทนชุดลักษณะ
สถานการณ์อื่นอีก 2 ด้าน รวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้า ได้
เป็นลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .11) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการทำนายร้อยละ 43.4 และตัวแปรนี้
ยังสามารถร่วมทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าได้ในลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มี
ลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้อีก 11 จาก 14 กลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .08 - .19)
สำหรับผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากครูในการ ประหยัดและเก็บออมเงิน กับเจต
คติต่อโครงการที่พึงประสงค์ เช่น งานวิจัยของศุภรางค์ อินทุณห์ (2552: 140) ผลวิจัยพบว่า การ
รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวแทนชุดกลุ่มลักษณะสถานการณ์
อื่นอีก 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อ โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้
เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้า เท่ากับ .25) ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 29.50

ส่วนผลการวิจัยที่แสดง ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากครู ให้กระทำพฤติกรรมที่
เหมาะสมกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาหลายด้าน เช่น งานวิจัยของศุภรางค์ อินทุณห์ (2552: 154)
ผลวิจัยพบว่า การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวแทนชุดลักษณะ
สถานการณ์ อื่น 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายปริมาณ เวลาที่ใช้ในการอ่าน
เนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนได้เพียงลำพังตัวแปรเดียว (ค่าเบต้า

เท่ากับ .14) ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย โดยมีปริมาณการร่วมทำนายน้อยละ 5.90 และงานวิจัยของ กุหลาบ ไทรโพธิ์ภู (2546: 165, 169) พบว่า การสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน เมื่อเข้าทำนายน่วมกับตัวทำนายนชดลักษณะสถานการณ์อีก 4 ตัวแปร ร่วมเป็น 5 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายนพฤติกรรมการรักษาความสะอาดส่วนตัวได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .20) ในกลุ่มบุตรคนแรก และตัวทำนายนชดเดียวกันนี้ยังสามารถร่วมทำนายนพฤติกรรมการรักษา ความสะอาดส่วนร่วมได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .20) ในกลุ่มบิดาและมารดาที่มีการศึกษามาก โดยมีปริมาณการร่วมทำนายน้อยละ 19.2 งานวิจัยของ ฐานันดร เปียศิริ (2545: 141,144) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้า เพื่อส่วนตัวมาก มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมากและมีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมมากกว่านักเรียน ที่รับรู้ว่าการได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เมื่อเข้าทำนายน่วมกับตัวทำนายนชดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร ร่วมเป็น 3 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายนพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้เป็น ลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .20) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายน้อยละ 26.7 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายนพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้ในลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชี วสังคมต่างๆ กันได้ใน 13 จาก 14 กลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .11 - .23) และตัวแปรชุดเดียวกันนี้สามารถร่วมทำนายนพฤติกรรม การประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .24) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายน้อยละ 34.5 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายนพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวได้ในลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชี วสังคมต่างๆ กันได้อีก 12 จาก 14 กลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .13 - .29) และสามารถร่วมทำนายนพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .35) ในกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการห้องเรียนสีเขียว โดยมีปริมาณการร่วมทำนายนสูงสูดร้อยละ 35.40

จากการประมวลเอกสาร สรุปได้ว่า เยาวชนที่รับรู้การสนับสนุนจากครูเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่างๆ มาก เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักษา ความสะอาด เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดพลังงาน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมรักการอ่าน และเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนามาก เช่น พฤติกรรมรักการอ่าน เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวและส่วนรวมมาก มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมมาก ดังนั้นในงานวิ จัยนี้จึงคาดได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนการประหยัดและเก็บออมเงินจากครูมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก และมีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนการประหยัดและเก็บออมเงินจากครูน้อย

ลักษณะการ เป็นสมาชิกของ โครงการ ธนาคาร โรงเรียน กับจิตลักษณะตาม สถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

โครงการธนาคารโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่ธนาคารออมสินให้การสนับสนุนโรงเรียนที่จัดตั้ง ธนาคารโรงเรียนขึ้น เพื่อช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ นักเรียนที่มีการออมทรัพย์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการออมทรัพย์ โครงการธนาคารโรงเรียน มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รู้จักและรักการออมทรัพย์ ธนาคารออมสินจะร่วมกับ สถานศึกษาจัดตั้งธนาคารในโรงเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีโอกาสฝากเงินที่ดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคาร จ้างลอง เด็กที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการฝึกอบรมและเรียนรู้ระบบการทำงานของธนาคารออมสิน ทำหน้าที่บริหารจัดการและบริการแก่เพื่อนๆ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะคัดเลือกจากเด็กที่มีความ ประพฤติดี ระเบียบร้อยและมีความรับผิดชอบ (รสนันท์ ณ นคร. 2550: 9)

ในอดีตมีการศึกษาประเมินผลโครงการต่างๆ (จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ . 2551: 16) ทั้งใน โครงการด้านสุขภาพ ศาสนา และสิ่งแวดล้อม ว่าจะส่งผลต่อจิตใจและพฤติกรรมของผู้เข้ารับการ อบรมอย่างไร โดยเฉพาะผู้เข้าร่วมโครงการที่เป็นนักเรียน โดยผลการวิจัยในอดีตมี กปรากฎผลที่ สอดคล้องกันว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการทางพุทธศาสนา มักมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทาง ศาสนาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องมากด้วย เช่น นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิถีพุทธ มีทัศนคติที่ดีต่อ พฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธมากกว่า มีพฤติกรรมการกินอยู่แบบพุทธมากกว่า และมีพฤติกรรม การปฏิบัติทางศาสนาเมื่อนักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการ

ในงานวิจัยที่พบว่าการเข้าร่วมโครงการต่างๆ ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ดี เช่น ในงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543: 62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลด ปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวนทั้งหมด 480 คน พบว่าผู้ที่อยู่ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ เป็นผู้ ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะมากกว่า ผู้ที่อยู่ในโรงเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการ ผล เช่นนี้พบในเฉพาะกลุ่มนักเรียนหญิง งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551: 80) ได้ทำการ วิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้นในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่ม มตัวอย่างคือนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวนทั้งหมด 480 คน พบว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่เน้นหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมีพฤติกรรมออมมาก มีการรับรู้คุณค่าความดีของบุคคลมาก และมีลักษณะมุ่ง อนาคตควบคุมตนมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักปรัชญา ๑เศรษฐกิจพอเพียง มากกว่า นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่ไม่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลเช่นนี้พบในกลุ่ม นักเรียนชาย งานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545: 202 – 203) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียน โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียน สีเขียว กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวนทั้งหมด 701 คน พบว่านักเรียนที่เข้า ฝึกอบรม มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้ามากกว่า นักเรียนที่ไม่เข้าร่วมการฝึกอบรม ผลเช่นนี้พบในกลุ่มนักเรียนต่างจังหวัดที่มีผลการเรียนสูง และเห็นแบบอย่างการประหยัดไฟฟ้าจาก

ครอบครัวน้อย งานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร(2550: 57) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวนทั้งหมด 500 คน พบว่านักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการออมเงินมากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการ ผลเช่นนี้ปรากฏโดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิง ในกา รวิจัยครั้งนี้จะนิยามความหมายของลักษณะการเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนสมัครเข้าเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนหรือไม่สมัครเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียน และเป็นโรงเรียนที่มีการดำเนินงานตามโครงการธนาคารออมสินในโรงเรียนไม่น้อยกว่า 3 ปี ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

การวัดลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน ในงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543) สร้างแบบวัดการเข้าร่วมการฝึกอบรมตามโครงการรุ่งอรุณ จากการรายงานของนักเรียนเฉพาะในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ ว่าได้เข้าเรียนตามหลักสูตรหรือมากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ แสดงว่านักเรียนได้เข้าร่วมโครงการ สำหรับนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณจะได้คะแนนเป็นศูนย์ แสดงว่านักเรียนไม่ได้เข้าร่วมโครงการ แบบวัดไม่มีการหาค่าความเชื่อมั่น งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551) แบ่งประเภทของโรงเรียน โดยแบ่งโรงเรียนที่เน้นประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยโรงเรียนนั้นจะต้อง)เป็นโรงเรียนที่เป็นต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางในการสอนที่สอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการสอน 2)มีการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาที่ส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3)โรงเรียนเหล่านี้ต้องดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี 4)อาจมีคำขวัญหรือปณิธานที่เกี่ยวข้องกับแนวพระราชดำริต่างๆตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และ 5)มีอาจารย์ที่เป็นแกนนำมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับโรงเรียนที่ไม่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนปกติ ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัด ลักษณะการเป็นสมาชิก โครงการ ธนาคารโรงเรียน จากการรายงานระยะเวลาการเป็นสมาชิกของนักเรียน แสดงว่านักเรียนได้เข้าเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียน สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้เข้าเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนจะได้คะแนนเป็นศูนย์ แสดงว่านักเรียนไม่ได้เข้าเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียน แบบวัดไม่มีการหาค่าความเชื่อมั่น

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะการ เป็นสมาชิกของ โครงการ ธนาคารโรงเรียน กับตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน จากการทบทวนเอกสารงานวิจัย พบผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเป็นสมาชิกกับเจตคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่างๆ เช่น งานวิจัยของศุภรางค์ อินทุณห์ (2552: 94 - 106) ศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรู้ น จำนวน 531 คน ผลวิจัยพบว่านักเรียนในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ที่มีปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านรวมมาก และมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อ

พฤติกรรมรักการอ่านมาก งาน วิจัยของพระสวรงค์ ยมสีดา (2548: 80 - 100) ปัจจัยเชิงเหตุผลแบบ
บูรณาการบ้าน วัด โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบ บพุทธของนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 457 คน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการทางพุทธศาสนา มีเจตคติ
ที่ดีต่อพฤติกรรมทางศาสนามากและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องมากด้วย เช่น นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
วิถีพุทธ มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธมากกว่า มีพฤติกรรมกินอยู่แบบพุทธ
มากกว่า และมีพฤติกรรมการปฏิบัติทางศาสนามากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ งานวิจัย
ของลินดา สุวรรณดี(2543: 61-62) พบว่าผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมตามโครงการรุ่งอรุณ เป็นผู้มีเจตคติที่
ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ มากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมฯ พบผลเช่นนี้ใน 3 กลุ่มคือ
กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผู้ที่มีผลการเรียนสูง และกลุ่มผู้ที่มีฐานะของครอบครัวต่ำ งานวิจัยของจิตติพร
ไวโรจน์วิทย์การ (2551: 65 - 69) นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม
กลุ่มนักเรียนที่มีสมาชิกครอบครัวน้อย และกลุ่มนักเรียนที่เป็นลูกคนแรก งานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร
(2550: 55 - 73) ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 500 คน
พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการธนาคารโรงเรียน เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการออมเงินมากกว่า ผู้ที่ไม่
เข้าร่วมโครงการ ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนหญิง

จากการประมวลเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนามี
ความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมต่างๆ ที่พึงปรารถนาเช่นเดียวกันและนักเรียนที่เข้าร่วม โครงการมี
พฤติกรรมตามปรารถนามากกว่านักเรียน ที่ไม่เข้าร่วมโครงการ เช่น นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อ
พฤติกรรมรักการอ่านมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมาก นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อ
พฤติกรรมทางศาสนาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องมากมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการทางพุทธศาสนา
มาก นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะมาก มีความพร้อมที่จะรับการฝึ กอบรม
ตามโครงการรุ่งอรุณมาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการธนาคารโรงเรียน
มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก
และเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่ไม่ เข้าร่วมโครงการธนาคาร
โรงเรียน

การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนกับ จิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

ธนาคารโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่ธนาคารออมสินให้การสนับสนุนโรงเรียนจัดตั้งธนาคาร
โรงเรียนขึ้น เพื่อช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนที่มีการออมทรัพย์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ให้
เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการออมทรัพย์ โครงการธนาคารโรงเรียน มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริม
ให้เด็กและเยาวชนได้รู้จักและรักการออมทรัพย์ และธนาคารออมสินจะร่วมกับสถานศึกษาจัดตั้ง
ธนาคารในโรงเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีโอกาสฝากเงินที่อดออมไว้กับธนาคารจำลอง (ธนาคาร
ออมสิน. 2549) โดยมีกิจกรรมรณรงค์ให้นักเรียนนำเงินมาฝากด้วยวิธีการต่างๆ ในโรงเรียน ตั้งแต่

การเริ่มประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบหน้าเสาธงหลังการเคารพธงชาติตอนเช้าในช่วงเปิดภาคเรียน ปีการศึกษาใหม่เกี่ยวกับแนวดำเนินงานกิจกรรมธนาคารในโรงเรียน และประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการนำเงินไปออมกับธนาคาร และนักเรียนยังสามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้เนื่องในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันเด็กแห่งชาติ วันออมแห่งชาติ หรือสัปดาห์แห่งการออม นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถสมัครเข้าชมรมธนาคารโรงเรียนในช่วงกิจกรรมได้ด้วยวิธีหนึ่ง (นักเรียนชมรมธนาคารโรงเรียน จะได้มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่เป็นพนักงานธนาคารด้วยส่วนหนึ่ง) การที่นักเรียนได้ มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับธนาคารโรงเรียนที่จัดขึ้นอันเป็นผลมาจากการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เช่น นำเงินไปฝากธนาคารในวันเด็ก นำเงินไปฝากบ่อยครั้งขึ้นในช่วงสัปดาห์แห่งการออม หรือสมัครเข้าชมรมธนาคารโรงเรียน เป็นต้น ทำให้นักเรียนเข้าใจในประโยชน์ของการเก็บออม จะทำให้นักเรียนเกิดการยอมรับ เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการออมเงินทำให้ มีการฝากเงินอย่างสม่ำเสมอมากขึ้น

สรุปได้ว่า กิจกรรมรณรงค์เป็นกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเปลี่ยนความคิดเห็น หรือพฤติกรรม โดยสมัครใจตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ให้ความหมายของการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บ ออมเงิน หมายถึง ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วม กิจกรรมการรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน โรงเรียน และการเห็นประโยชน์ของการรณรงค์ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน

การวัด การรับรู้ ประโยชน์จาก กิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม เงินในโรงเรียน ปรากฏในงานวิจัยเช่น งานวิจัยของหรรษา เลาสเสรีกุล (2537) สร้างแบบวัดการรับรู้ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนาในโรงเรียน แบบวัดประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกวัดปริมาณการเข้าร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนาที่โรงเรียนจัดขึ้น และส่วนที่สองวัดการรับรู้คุณค่าของการเข้าร่วมกิจกรรมทางพุทธ ศาสนานั้น ข้อความที่ใช้วัดตัวแปรส่วนที่หนึ่งส่วนที่สอง จะเป็นประโยชน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องกัน ตัวอย่างเช่น ประโยค (ก) ถ้ามปริมาณความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมฝึกสมาธิที่โรงเรียนจัดขึ้น มีมาตรฐานประกอบ 4 ระดับ ตั้งแต่ “ทุกครั้ง” “บ่อยครั้ง” “น้อยครั้ง” จนถึง “ไม่เคยเลย” ประโยค (ข) ถ้ามผู้ตอบเกี่ยวกับการรับรู้คุณค่าของกิจกรรมการฝึกสมาธินั้น เพียงใดมีมาตรฐานประกอบ 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนา คือ คะแนนจากประโยค (ก) คูณคะแนนจากประโยค (ข) แบบวัดนี้จะประกอบด้วยข้อคำถามในลักษณะเดียวกันนี้จำนวน 10 คู่ พิสัยคะแนนระหว่าง 0 กับ 180 ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่า เป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนามาก พิสัยคะแนนในกลุ่มตัวอย่างนี้อยู่ระหว่าง 0 กับ 180 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์ แอลฟาเท่ากับ .83 ต่อมากิตติรัตน์ ชัยรัตน์(2547) ได้สร้างแบบวัดในลักษณะเดียวกันนี้ขึ้นจากนิยามปฏิบัติการลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียนที่ได้รับจากการพิจารณาาร่วมกันระหว่างความถี่ที่นักเรียนได้รับการฝึกอบรมและ /หรือเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ ในช่วง 2 ปีการศึกษา และการรับรู้ประโยชน์ของการได้เข้าร่วม ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนรู้สาระวิทยาศาสตร์

2) ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 3) ด้านความรู้รอบตัว แบ่งวัดเป็น 2 ตอน ตอนแรก วัดจำนวนครั้งของการเข้าร่วมฝึกอบรมและ/หรือเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ของนักเรียนแต่ละคน ตอนที่สอง วัดการรับรู้ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมและ /หรือเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ในแต่ละครั้งว่ามีมากเพียงใด ประโยคคำถาม 10 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบ (Item Total Correlation) อยู่ระหว่าง .591 - .759 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .99 ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย สร้างแบบวัดการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน ขึ้นใหม่ตามโครงสร้างของแบบวัดดังกล่าวข้างต้น โดยทำการวัดเป็น 2 มิติ มิติแรกวัดความถี่ (จำนวนครั้ง) ในการได้รับการรณรงค์ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมาหลังการเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษา มิติที่สองวัดการเห็นประโยชน์ของการรณรงค์ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมาหลังการเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษา

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนกับตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เจตคติต่อพฤติกรรม การประหยัดเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน จากการทบทวนเอกสาร พบผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์จากการฝึกอบรมในโรงเรียนกับเจตคติต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นมีงานวิจัย เช่น งานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543: 62) พบว่า นักเรียนในกลุ่มรวมที่ได้รับการฝึกอบรมตามโครงการรุ่งอรุณ เป็นผู้ มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมตามโครงการรุ่งอรุณ นอกจากนี้ยังพบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง และกลุ่มของนักเรียนที่มีฐานะของครอบครัวต่ำ งานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545: 80) ศึกษาพฤติกรรม การประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียน จำนวน 701 คน พบว่า นักเรียนที่เข้าฝึกอบรมในโครงการ ห้องเรียนสีเขียว เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้ามากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าฝึกอบรม พบผลเช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนต่างจังหวัดที่มีผลการเรียนสูงเท่านั้น

ส่วนงานวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์จากการฝึกอบรมในโรงเรียนกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของกิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 326) ศึกษาพฤติกรรม การเรียน สาระวิทยาศาสตร์ จำนวน 604 คน พบว่า ประสพการณ์จากการได้รับการฝึกอบรมและ/หรือเข้าค่าย วิทยาศาสตร์ เมื่อเข้าทำนายนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 3 ตัวแปร รวมเป็น 4 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรม การเรียนสาระวิทยาศาสตร์ ด้านขณะเรียนได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้า เท่ากับ .26) โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 8.3 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรม การเรียนสาระวิทยาศาสตร์ด้านขณะเรียนได้ในลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่าง กัน ได้ใน 5 จาก 12 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .36 - .48) ในงานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543: 90 – 91) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมตามโครงการรุ่งอรุณ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมลดปริมาณขยะแต่ละ ด้าน (ได้แก่ พฤติกรรม การใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ) มากกว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมตามโครงการรุ่งอรุณ พบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวม อีก 8 กลุ่มย่อย และใน

งานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545: 95, 103) พบว่า นักเรียนที่เข้าฝึกอบรมในโครงการห้องเรียนสีเขียว มีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว มากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าฝึกอบรม ผลเช่นนี้พบเฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิงที่มีผลการเรียนสูงเท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่เข้าฝึกอบรม มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าส่วนรวม มากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าฝึกอบรม ผลเช่นนี้พบเฉพาะกลุ่มนักเรียนต่างจังหวัดและกลุ่มนักเรียนการเรียนสูง

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัย สรุปได้ว่า ผู้ที่มีการรับรู้ประโยชน์จากการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาหนึ่งๆ มาก เป็นผู้มีความรู้และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมต่างๆ มาก เช่น มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามาก และเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องมาก เช่น มีพฤติกรรมเรียนสาระวิทยาศาสตร์ขณะเรียนมาก มีพฤติกรรมลดปริมาณขยะแต่ละด้านมาก และมีพฤติกรรมการประหยัด ไฟฟ้ามาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า ยิ่งนักเรียนมีการรับรู้ประโยชน์จากการณรงค์ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมากเท่าใด เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก และมีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากเท่านั้น

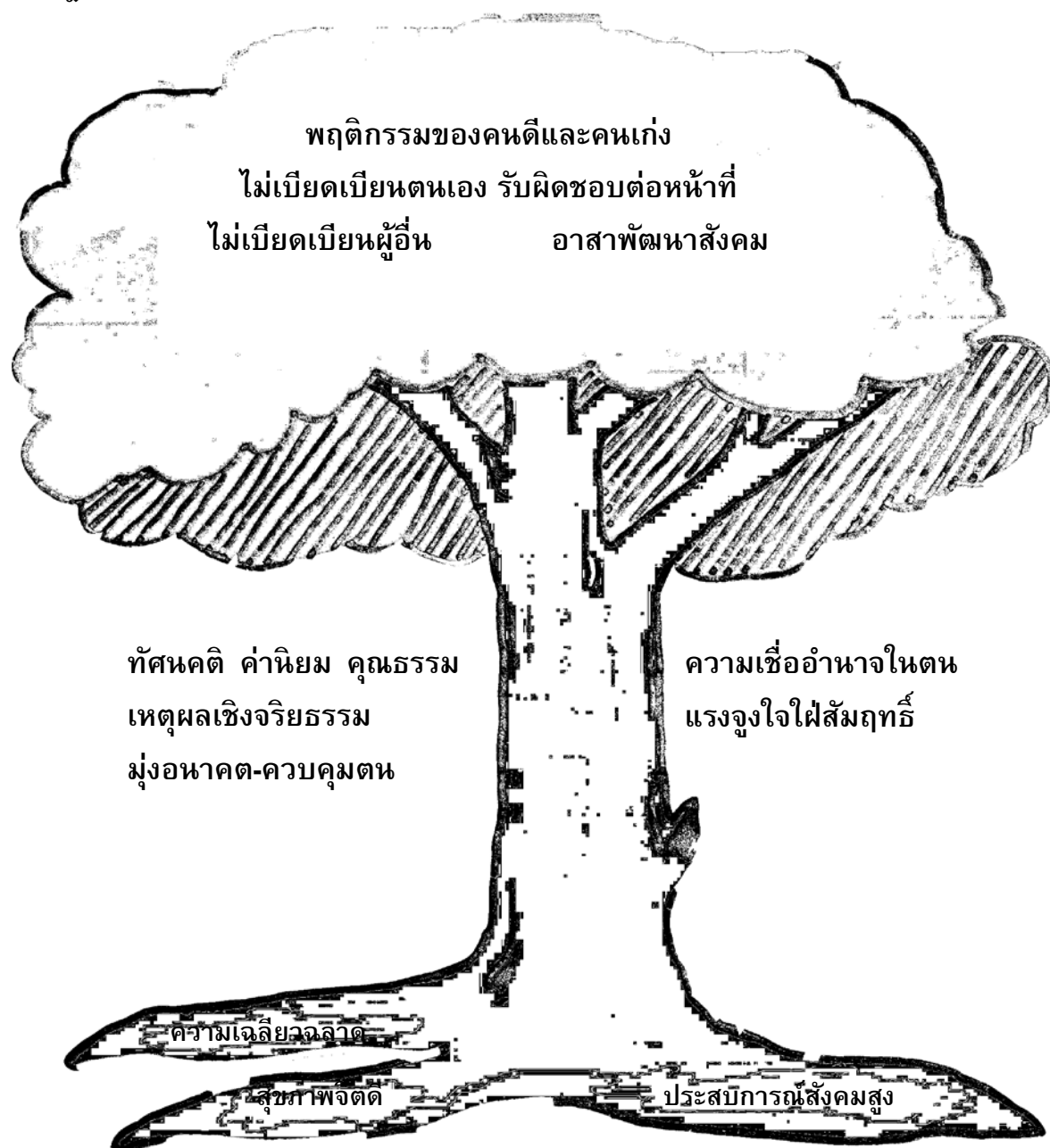
จิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

จิตลักษณะเดิมเป็นลักษณะทางจิตใจที่ติดตัวบุคคลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับจากปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวและสถานศึกษา เป็นลักษณะที่สะสมในตัวบุคคลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมหนึ่งๆ ที่มีลักษณะคงที่ ไม่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์โดยรวม (Magnusson; & Endler. 1977: 18 – 21) ตัวอย่างจิตลักษณะเดิมที่สำคัญสำหรับคนไทย ปรากฏเป็นองค์ประกอบในทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม และจิตลักษณะเดิมที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มาจากทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ซึ่งแสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมคนดีและของคนเก่ง ว่าพฤติกรรมเหล่านี้มีสาเหตุจากจิตใจอะไรบ้าง ทฤษฎีนี้สร้างจากการสรุปผลการวิจัยในเรื่องดังกล่าวของเยาวชนและประชาชนไทยอายุ 6 ถึง 60 ปี จำนวนรวมหลายพันคน ซึ่งเป็นผลการวิจัยในประเทศในช่วง 20 ปีนี้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2538)

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ในการวิจัยครั้งนี้ยังได้ ใช้ตัวแปรจิตลักษณะบางด้านตามทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2544) ที่คาดว่าจะส่งผลต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงิน ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมเกิดจากการประมวลผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมประเภทต่างๆ ของคนไทย อายุตั้งแต่ 6 ถึง 60 ปี จำนวนหลายสิบเรื่องทฤษฎีนี้แสดงถึงสาเหตุสำคัญของการเกิดพฤติกรรมคนดีและคนเก่ง ที่ประกอบไปด้วยพฤติกรรมที่พึงปรารถนา 4 กลุ่ม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจ
ของพฤติกรรมทางจริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543:7)

กลุ่มที่ 1 เปรียบเสมือนดอกและผลของต้นไม้ได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมไม่เบียดเบียนตนเอง กลุ่มพฤติกรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่น กลุ่มพฤติกรรมทำตามหน้าที่ และกลุ่มพฤติกรรมพัฒนาตนและสังคม ส่วนสาเหตุทางจิตใจของพฤติกรรมต่างๆ ดังกล่าวมีอยู่ใน 2 ส่วนของต้นไม้ ส่วนลำต้นของต้นไม้ ประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ด้านคือ 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 3) ความเชื่ออำนาจในตน 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 5) ทัศนคติ คุณธรรมและค่านิยม (ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม

หรือสถานการณ์นั้น) ส่วนรากของต้นไม้มีจิตลักษณะ 3 ด้านได้แก่ 1)สติปัญญา หรือความเฉลียวฉลาด 2)ประสบการณ์ทางสังคม และ 3) สุขภาพจิตและจิตลักษณะตาม ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมที่คาดว่า จะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียน เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543)

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยพบว่า จิตลักษณะเดิมที่สำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงินของเยาวชน ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เช่น (งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ . 2551; และรสนันท์ ณ นคร . 2550) การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ

ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน(Future Orientation and Self Control) หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต และเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคตนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วินิตานนท์; และคนอื่นๆ. 2536: 38) ส่วนความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคลซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคต แทนรางวัลเล็กน้อยที่ได้รับทันที หรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตนเพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2520: 35) ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต คือ การคิด และการรับรู้ของบุคคลแบบคาดการณ์ไกล และเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมี 3 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถคาดการณ์ไกล ว่าอะไรจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล 2)ความเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดในอนาคตนั้นอาจจะเกิดกับตนได้เช่นเดียวกับที่จะเกิดกับผู้อื่น และ 3)เห็นว่าสิ่งที่จะเกิดในอนาคตมีคุณค่าหรือความสำคัญไม่ลดลง และการควบคุมตน คือ การมีทักษะที่จะดำเนินการระยะยาวให้เกิดผล ในอนาคตที่ตนได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ โดยการที่บุคคลจะจัดการกับสาเหตุภายในตนเอง และสาเหตุภายนอกตนเพื่อให้ตนมีพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยกระทำได้น้อยๆ และกระทำในปริมาณมากอย่างเหมาะสม เป้าหมายและการกระทำเหล่านี้เกิดจากตนเองเป็นผู้กำหนด มิได้ถูกบีบบังคับจากผู้อื่น การควบคุมตนมีขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้น คือ 1)สังเกตพฤติกรรมตนเอง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานการกำหนดพฤติกรรมขั้นต่อไป 2)กำหนดเป้าหมายย่อยเป้าหมายรวมของพฤติกรรม 3)จัดสภาพแวดล้อมเพื่อเพิ่มพฤติกรรม 4)ให้รางวัลตนเอง เมื่อกระทำตามเป้าหมายย่อยได้สำเร็จ

ดังนั้น ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนในงานวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในภายภาคหน้า รวมทั้งความสามารถในการยับยั้ง ตนเองให้รู้จักการอดได้รอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่ดีกว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคตตนเอง

การวัดลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

งานวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวิณ และงามตา วนินทานนท์ และ คนอื่นๆ (2536) วัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพฯ จำนวน 4,590 คน ด้วยแบบวัดประเมินรวมค่าจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดมีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .64 ต่อมาฐานันตร์ เปียศิริ (2545) ได้นำแบบวัดมุ่งอนาคตและควบคุมตน ดังกล่าวมาใช้ ลักษณะของแบบวัดเป็นการให้นักเรียนรายงาน ปริมาณความสามารถคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต และการอดได้ รอดได้ของนักเรียนผู้ตอบในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการเรียนสุขภาพ และการใช้เงิน จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมินค่า 6 หน่วยจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ซึ่งแบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นแบบแอลฟาเท่ากับ .80 นอกจากนี้ฐานันตร์ เปียศิริ (2545) สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน โดยนำแบบวัดดังกล่าวมาใช้ จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบวัดปริมาณความสามารถคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต การอดได้ รอดได้ ของนักเรียนผู้ตอบในสถานการณ์ต่างๆ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 5.15 ถึง 9.60 และพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง .34 ถึง .54 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 ส่วนรสนันท์ ณ นคร (2550) สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน โดยนำแบบวัดดังกล่าวมาใช้ จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบวัดปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็ง เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิด ในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จัก อดได้ รอดได้ เพื่อรองรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าที่จะมีมาในอนาคต มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้ (ค่าที) 4.90 ถึง 9.31 และพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง (ค่าอาร์) .35 ถึง .61 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82 ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิณ งามตา วนินทานนท์ และคนอื่นๆ (2536) โดยให้นักเรียนรายงานถึงความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต และบังคับตนเองให้อดได้ รอดได้ หรือเลือกที่จะไม่รับผลประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรองรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะตามมาในอนาคต จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20 – 120 คะแนน แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .64

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ปรากฏในงานวิจัย เช่น ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546: 69 – 73) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ จำนวน 1,294 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะอีก 4 ตัวแปร รวมเป็น 5 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลาได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .23) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 37 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนาย พฤติกรรมการประหยัดเวลาได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ใน 3 จาก 6 กลุ่ม

ย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .23 - .24) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถรวมทำนาย พฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .23) ในกลุ่ม รวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 31 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงาน และวัสดุสำนักงานได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ใน 5 จาก 6 กลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .17 - .27) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถรวมทำนาย พฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่ายได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .33) ในกลุ่มรวม โดยมี ปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 33 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่ายได้ เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ ระหว่าง .38 - .46) งานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545: 169 - 176) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัด พลังงานไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 3 ตัวแปร รวมเป็น 4 ตัวแปร สามารถรวม ทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .41) ในกลุ่มรวม โดยมี ปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 30.4 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้เป็น ลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อย ทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ ระหว่าง .36 - .49) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัด ไฟฟ้าในครอบครัวได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .40) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนาย ร้อยละ 26.4 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวได้ เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .36 - .45) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้ เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .46) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 26.4 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการ ประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มี ลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .38 - .57) งานวิจัยของ มนูญ ภูชลินเงิน (2547: 112 - 120) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 480 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เมื่อเข้าร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถรวมทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลาได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .24) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนาย ร้อยละ 30.6 และยังสามารถทำนาย พฤติกรรมการประหยัดเวลาได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน ใน 14 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .15 - .32) และในชุดทำนายเดียวกัน สามารถรวม ทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายได้ เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .44) ในกลุ่มรวม โดยมี ปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 19.7 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายได้เป็น ลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .27 - .53) และในชุดทำนายเดียวกัน สามารถรวมทำนาย พฤติกรรมการประหยัดพลังงานได้เป็นลำดับ แรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .36) ในกลุ่มรวม โดยมี ปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 24.3 และยังสามารถ ทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .27 - .52) งานวิจัยของ จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ

(2551: 208 - 213) ศึกษาพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 482 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการออมได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .46) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนาย ร้อยละ 31.1 และตัวแปรเดียวกันนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมการออมได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .31 - .53) ใน 15 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด และในชุดทำนายเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .29) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 27.5 และตัวแปรเดียวกันนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .27 - .40) ใน 10 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด และในชุดทำนายเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรม การสนับสนุนให้เพื่อนทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นลำดับสี่ (ค่าเบต้าเท่ากับ .23) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 29.9 และตัวแปรเดียวกันนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรม การสนับสนุนให้เพื่อนทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นลำดับแรก ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคม ต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .26 - .34) ใน 5 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด งานวิจัยของอภิชาติ อนัญลักษณ์วงศ์ (2548: 56) ศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 และ 3 จำนวน 330 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนาย ชุดจิตลักษณะอีก 4 ตัวแปร รวมเป็น 5 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินอย่าง ประหยัดได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .26) ในกลุ่มเพศหญิง โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 56.3 และงานวิจัยของรสนันท์ ฅน นคร (2550: 115 - 120) ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 500 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับ ตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 3 ตัวแปร รวมเป็น 4 ตัวแปร สามารถร่วมทำนาย พฤติกรรมการ ออมเงินได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .19) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 21.7 และตัวแปรนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมการออมเงินได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .28 - .45) ใน 4 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด และในชุดทำนายเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรม สนับสนุนให้ผู้อื่นออมเงินได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .11) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วม ทำนายร้อยละ 19 และตัวแปรเดียวกันนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่น ออมเงินได้ เป็นลำดับเดียวกัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .25 - .34) ใน 4 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรมากกว่า มีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามากกว่า มีพฤติกรรมการประหยัดมากกว่า มีพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่า มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดมากกว่า มีพฤติกรรมการออมเงินมากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตนน้อย ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมาก จะมี พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนน้อย

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำให้สำเร็จไปด้วยดี ทั้งในด้านการแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ หรือแข่งขันกับผู้อื่น มีการกำหนดเป้าประสงค์ที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง ตลอดจนมีความมานะพยายามฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ที่ขวางกั้นและมีการวางแผนระยะยาวที่จะต่อสู้เพื่อความสำเร็จ มีความสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว และแมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953: 197) ได้ศึกษาพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อความเจริญหรือความเสื่อมของประเทศชาติ ทั้งนี้ เพราะผลจากการวิจัยปรากฏว่าเป็นประชากรในประเทศที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าประเทศที่มีประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้เพราะคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีลักษณะกระตือรือร้น และมานะบากบั่นในการทำงานใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอทกินสัน (Atkinson, 1964: 264) ได้กล่าวว่า สิ่งที่จะกระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสามประการคือ 1) สิ่งที่โน้มน้าวจิตใจเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยแรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ ความเข้มของความหวัง หรือโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ และค่าของสิ่งล่อใจ 2) สิ่งโน้มน้าวจิตใจเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว โอกาสที่จะประสบความล้มเหลว และค่าเฉลี่ยของสิ่งล่อใจที่เป็นเป้าหมายของความล้มเหลว และ 3) สิ่งยั่วยุภายนอกที่ทำให้อยากทำกิจกรรมนั้น และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีลักษณะที่สำคัญ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2547) ดังนี้ 1) รับรู้เหตุการณ์ต่างๆ ในเชิงของการทำงานให้สำเร็จ ไม่ใช่ในเชิงของการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือการใช้อำนาจบังคับ 2) เมื่อมีปัญหา บุคคลที่มีความใฝ่สัมฤทธิ์จะยอมรับและหาทางแก้ไข แต่คนที่ลักษณะนี้น้อย จะไม่ยอมรับปัญหา และปล่อยไว้ เวลาเป็นตัวแก้ปัญหา 3) กำหนดเป้าหมายของงานในระดับปานกลาง เหมาะสมกับความสามารถของตน 4) เมื่อมีอุปสรรคแก้ปัญหาอย่างมีระบบ และ 5) เมื่องานสำเร็จ บุคคลที่มีความใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเกิดความสุข พอใจในงานที่สำเร็จ ส่วนผู้ที่ลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จะรอการชมเชย หรือรางวัลจากคนอื่น เมื่องานสำเร็จ

ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงมีลักษณะด้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นของนักเรียนที่จะกระทำให้สิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามจุดประสงค์ที่ตนได้มุ่งหวังไว้ โดยมีความเพียรพยายามอย่างไม่ย่อท้อ รวมทั้งมีการวางแผน และรู้จักกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบวัดความมุ่งมั่นหรือความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ และมีความเพียรพยายาม เพื่อกำหนดสิ่งนั้นให้บรรลุโดยไม่ทอดทิ้งอุปสรรคหรือสิ่งกีดขวาง พยายามฝ่าฟันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วณิชทานนท์ และคนอื่นๆ (2536) จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15 -90 พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้ (ค่าที) 6.25 ถึง 10.92 และพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง (ค่าอาร์) .52 ถึง .70 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของชวนชัย เชื้อสารุชน(2546: 71) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ จำนวน 1,294 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะอีก 4 ตัวแปร รวมเป็น 5 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลาได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .35) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 37 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลาได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .33 - .37) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .30) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 31 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .30 - .33) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่ายได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .19) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 33 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่ายได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .18 - .22) งานวิจัยของฐานันตร์ เปียศิริ (2545: 169 - 176) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 3 ตัวแปร รวมเป็น 4 ตัวแปรสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .17) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 30.4 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ใน 10 จาก 14 กลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .16 - .23) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .18) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 26.4 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .11 - .23) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .12) ในกลุ่มฐานะครอบครัวสูง โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 32.8 งานวิจัยของมนูญ ภูขลิบเงิน (2547: 112 - 120) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 480 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อเข้าร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลาได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .37) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 30.6 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลาได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .32 - .45) (ตาราง 3.12 : 112) และในชุดทำนายเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายได้

เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .14 - .21) ใน 4 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด โดยมีปริมาณการร่วมทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 17.6 – 23.0 และในชุดทำนายเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมประหยัดพลังงานได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .18) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนาย ร้อยละ 24.3 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันใน 13 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .14 - .27) งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551: 208 - 213) ศึกษาพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 482 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการออมได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .02 - .26) ใน 10 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด โดยมีปริมาณการร่วมทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 22.6 – 37.3 และในชุดทำนายเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .20 - .25) ใน 2 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด (ได้แก่กลุ่มโรงเรียนที่ไม่เน้นหลักเศรษฐกิจพอเพียง และกลุ่มโรงเรียนที่เน้นหลักเศรษฐกิจพอเพียง) และในชุดทำนายเดียวกันอีก สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้เพื่อนทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นลำดับที่แรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .24) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 29.9 และตัวแปรเดียวกันนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนให้เพื่อนทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .29 - .49) ใน 6 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด งานวิจัยของอภิชาติ อนัญลักษณ์วงศ์ (2548: 56) ศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 จำนวน 330 คน พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 4 ตัวแปร รวมเป็น 5 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .25) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 51.5 และตัวแปรเดียวกันนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .26 - .50) ใน 2 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด (ได้แก่กลุ่มผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ และกลุ่มรายได้ของครอบครัวสูง) และงานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550: 115 - 120) ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 500 คน พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 3 ตัวแปร รวมเป็น 4 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการออมเงินได้เป็นลำดับที่แรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .28) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 21.7 และตัวแปรนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมการออมเงินได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .20 - .39) ใน 11 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด และในชุดทำนายเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นออมเงินได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .36) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 19 และตัวแปรเดียวกันนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นออมเงินได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .25 - .48) ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรมากกว่า มีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามาก มีพฤติกรรมการประหยัดมาก มีพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาก มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดมาก มีพฤติกรรมการออมเงินมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

การมีภูมิคุ้มกันทางจิตกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีภูมิคุ้มกันตน เป็นลักษณะสำคัญหนึ่งใน 5 ด้าน (สามห่วง สองเงื่อนไข) ของการมีความพอเพียง อันเป็นสาเหตุของการปฏิบัติที่ทำให้เกิดความสุข และความสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงภายนอก และภายในที่เกิดขึ้นได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน . 2551: 7) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ที่ทำให้เราไม่ตกเป็นเหยื่อของ กระแสทุนนิยม ไม่ว่าจะเข้าในรูปแบบใด ทั้งนี้บุคคลจะต้องรู้จักเฝ้าหาความรู้ ใช้สติปัญญา ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ไม่ประมาท ประกอบกับการยึดมั่นในคุณความดี ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน ก็จะทำให้บุคคลสามารถทวนกระแสกิเลส อันเป็นต้นเหตุของความโลภที่ไม่มีสิ้นสุด

ในแวดวงจิตวิทยาจิตด้านเจตคติ (The Psychology of Attitudes) ดับเบิลยู เจ แมคไกว์ (W.J. McGuire. 1961: 26, 24-34) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ไม่เพียงแต่ให้ความสนใจศึกษาวิจัยกระบวนการสื่อสาร เพื่อชักจูงบุคคลให้เปลี่ยนเจตคติไปในทิศทางและปริมาณที่เหมาะสมเท่านั้น ในขณะเดียวกันก็ให้ความสนใจศึกษาค้นคว้ากระบวนการฝึกอบรมเพื่อสร้างการต้านทานการถูกชักจูงให้เปลี่ยนเจตคติ ที่มีอยู่แต่เดิมในตัวบุคคลตัว แมคไกว์ เป็นผู้นำเสนอแนวความคิดการปลูกเชื้อ หรือการสร้างภูมิคุ้มกัน ในตัวบุคคล (Inoculation Theory) เพื่ออธิบายกระบวนการต้านทานการชักจูงให้เปลี่ยนเจตคติ ที่สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ด้วยการสร้างความรู้ ทักษะและการสนับสนุน (ดูจเดือน พันธุมนาวิน ; และ งามตา วนิทานนท์ . 2551: 5; อ้างอิงจาก McGuire. 1946; citing Eagly; & Chaikin. 1993: 560 – 566) ทฤษฎีนี้ของแมคไกว์ เป็นหนึ่งในทฤษฎีทางจิตวิทยาที่ได้รับการยอมรับว่ามีประโยชน์ ในเชิงการประยุกต์(Eagly; & Chaikin. 1993: 566) และภายหลังได้มีการนำมาประยุกต์อย่างกว้างขวาง ในวงการวิจัยเพื่อการสร้างสุขภาพที่ดี

นักวิชาการต่างประเทศ (Duryea, Ranson; & English. 1990: 169 - 178) ได้ทำการศึกษาการมีภูมิคุ้มกันทางจิต (Psychological immunity) โดยมีพื้นฐานองค์ความรู้จากทฤษฎีการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวบุคคล (Inoculation theory) ของ แมคไกว์ (McGuire; & Papageorgis. 1961) ซึ่งได้เสนอว่า การเตรียมบุคคลให้พร้อมที่จะรับการโจมตีหรือการชักจูง โดยให้บุคคลนั้นถูกโจมตี หรือยั่วเย้าอย่างอ่อนๆ ในประเด็นที่กระทบต่อความรู้สึกนึกคิดและความเชื่อ เมื่อถูกโจมตีเช่นนั้น บุคคลก็จะหาข้อมูลหลักฐานมาลบล้างการโจมตีนั้น ทำให้มีความรู้และเจตคติที่เพิ่มขึ้นจนเกิดภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งมากขึ้นตามไปด้วย หลังจากนั้นถ้าบุคคลจะถูกโจมตีหนักขึ้นใน เรื่องเดียวกันนี้ บุคคลก็จะสามารถ

โต้ตอบและปฏิเสธการชักจูงนั้นได้ไม่ยาก หลักการนี้เปรียบเสมือนการปลูกฝังสร้างภูมิคุ้มกันทางจิต
 งามตา วรินทร์านนท์ (2550) ได้เสนอแนะการคัดเลือกจิตลักษณะที่เกี่ยวกับการมีภูมิคุ้มกันทางจิต
 ซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายด้าน ซึ่งบางด้านก็ มีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม
 เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน เจตคติที่ดี เป็นต้น
 นอกจากนั้นการมีภูมิคุ้มกันทางจิตยังมีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะอื่นๆ ที่ยังไม่ค่อยมีผู้ศึกษา
 โดยจิตลักษณะที่สำคัญมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมองโลกในแง่ดี เป็นวิธีการคิดหรือความคาดหวังของ
 บุคคลในการปรับตัวเมื่อเผชิญสถานการณ์ที่ท้าทายหรือเมื่อเกิดปัญหาในชีวิต หรือเมื่อเกิดอุปสรรค
 ปัญหา โดยบุคคลที่มีการมองโลกในแง่ดี มักเป็นผู้ที่มี 1.1) ความคิดและเชื่อด้านบวกเมื่อเกิดปัญหา
 เนื่องจากในยามที่ประสบปัญหาบุคคลมักมีความวิตกกังวล เครียด ซึมเศร้าจนอาจทำให้รู้สึกว่
 ปัญหาที่ประสบนั้นแก้ไม่ได้ แต่ผู้ที่มีมองโลกในแง่ดีมักเป็นผู้ที่มีความหวัง เห็นปัญหาเป็นเรื่องธรรมดาที่
 น่าจะมีทางออก และปัญหาที่เผชิญอยู่มีลักษณะชั่วคราว ไม่ลุกลามใหญ่โต (Seligman. 1998) และ
 1.2) มองอนาคตในทางที่ดี ผู้ที่มีมองโลกในแง่ดีจะมีความคิดว่า ในอนาคตคงจะได้พบเจอกับสิ่งที่ดีใน
 ชีวิต ทำให้มีความหวังในทางบวก มีสุขภาพจิตดี (Carver, Scheier; & Weintraub. 1989) 2) สติ-
 สัมปชัญญะ เป็นความสามารถของมนุษย์ในการที่จะหยุดเพื่อที่จะพิ จารณาประมวลข้อมูลรอบด้าน
 เพื่อการตัดสินใจที่เหมาะสม ซึ่งทำให้ดำรงชีวิตด้วยความไม่ประมาท ผู้ที่มีสติสัมปชัญญะ มักเป็นผู้
 ที่ 2.1) ไม่ค่อยขาดสติ มีสมาธิในการกระทำ รู้ตัวว่ามีสิ่งใดเกิดขึ้นรอบตัวบ้าง และตนกำลังกระทำ
 อะไรอยู่ (Goven; & Marsch. 2001) จึงมีความระมัดระวังตน และควบคุมสติได้ 2.2) มีการหลงลืม
 น้อย โดยผู้ที่มีสติสัมปชัญญะมักเป็นผู้ที่รู้ตัว ตระหนักเกี่ยวกับตนเองและสิ่งรอบข้าง (Fenigstein;
 Scheier; & Buss. 1975) จึงมีความหลงลืมน้อย และ 2.3) ไม่ค่อยมีความหลงเชื่อที่ผิด มักเป็นผู้ที่รู้
 สาเหตุรู้ผล เพราะมีการ หยุดเพื่อสำรวจตนเอง จึงมีการรับรู้ที่ถูกต้อง ทนต่อเหตุการณ์ และมีความ
 รอบคอบ (พระราชวรมนี. 2529) 3) ความชอบเสี่ยง เป็นจิตลักษณะของมนุษย์ที่ชอบความท้าทาย
 สนุกตื่นเต้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่มักเป็นสิ่งที่อันตรายหรือการย้ายจากสิ่งที่ไม่ดี ดังนั้นผู้ที่ชอบเสี่ยงมา ก
 จึงเป็นคนที่ขาดภูมิคุ้มกันตน นักวิชาการได้อธิบายลักษณะของความชอบเสี่ยง โดยสรุปได้ว่า ผู้ที่
 ชอบเสี่ยงมากเป็นผู้ที่ 3.1) อยากทดลองสิ่งท้าทาย ทั้งๆ อาจเป็นการขัดกับกฎระเบียบ เช่น ทดลอง
 ขับขี่โลดโผน (Dahlen; & White. 2006) 3.2) ไม่ค่อยตระหนักถึงผลเสียต่อตนและ สังคม โดยคิดว่า
 การกระทำนั้นน่าจะเป็นประโยชน์มากกว่าโทษ (Gardner; & Steinberg. 2005) และ 3.3) ทำตาม
 ผู้อื่น เพื่อให้ยอมรับหรือตามความเคยชิน เช่น ยอมเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ โดยไม่คำนึงถึงโรคเอดส์
 (Bornovalova; et al. 2008) และ 4) การจัดการความเครียด ลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของบุคคล
 ที่แสดงถึงความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง คือ ความสามารถในการจัดการกับความเครียด (Lazarus;
 & Folkman. 1984) โดยบุคคลที่มีความสามารถในด้านนี้มักเป็นผู้ที่ 4.1) กล้าขอความช่วยเหลือจาก
 ผู้อื่น (Clark; Borman; Cropanzano; & James. 1995; House. 1981) เมื่อรู้ว่าตนเกิดความเครียด
 และ 4.2) มีแนวทางหรือกลยุทธ์ในการจัดการความเครียด ทั้งในเชิงความคิดและการกระทำ เช่น
 ปล่อยตนเอง นอนพักให้มากขึ้น ออกกำลังกาย เป็นต้น (Compas; et al. 2001) โดยยึดหลักแนวทาง
 จัดการในทางที่ดีและเหมาะสม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การมีภูมิคุ้มกันทางจิต หมายถึง การมีความพร้อมทางการรู้การคิด แรงจูงใจและวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงพอที่จะจัดการกับสถานการณ์ยั่วเย้าหรือ การปลุกปั่นโจมตีจาก บุคคลอื่น ที่มุ่งสร้างให้เกิด การเปลี่ยนแปลงความคิดหรือเจตคติ ด้วยจิตลักษณะที่แข็งแกร่งและ ความสามารถในการเตรียมตนหลายด้าน

การวัดการมีภูมิคุ้มกันทางจิตกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน งานวิจัยของ นิศากร สนามเขต (2550) สร้างแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันภายในตน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความสามารถในการรับรู้และตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของนักเรียน โดยมีความสามารถในการรับรู้การแสดพฤติกรรมของเพื่อนของตนนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี เช่น รับรู้ว่าเพื่อนที่เล่นการพนัน เป็นคนที่ไม่ดี เป็นต้น ซึ่งนำไปสู่ความสามารถในการตัดสินใจกระทำต่างๆ ที่ตนเองยอมรับ หรือปฏิเสธเพื่อนคนนั้น เช่น เพื่อนที่เล่นการพนัน อาจชักพาไปในทางเสื่อมเสียได้มาก เป็นต้น และ มิติที่สอง คือ การตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรมต่อบุคคลในมิติแรกในเชิงของการยอมรับหรือปฏิเสธ โดยแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 15 ข้อ แบบวัดนี้มี ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที่) อยู่ระหว่าง 6.67 ถึง 21.95 และมีค่าความ เชื่อมั่นแบบ สัมประสิทธิ์ แอลฟาเท่ากับ .82 งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ(2551: 54) สร้างแบบวัดการมีสติสัมปชัญญะ โดยให้นักเรียนรายงานเกี่ยวกับความเชื่อและความรู้สึก ใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)หลงลืมขาดสติ 2)รู้สาเหตุของผล 3)หลงผิดจากความจริง และ4)การคิดตรึงตรองหรือจ้องจ้องกับสิ่งใดสิ่ง จำนวน 11 ข้อ แต่ละข้อมีมาตร 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 2.35 ถึง 7.79 และพิสัยความสัมพันธ์ภายในระหว่างข้ออยู่ระหว่าง .14 ถึง .38 พิสัยคะแนนอยู่ ระหว่าง 11 - 66 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นแบบแอลฟาเท่ากับ .64 ต่อมา ในปี พ.ศ. 2551 นักวิจัย ในโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนากระบวนการพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัย แห่งชาติ ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดการมีภูมิคุ้มกันตนทางจิต งานวิจัยของดุษ เดือน พันธุมนาวัน และงามตา ว นินทานนท์ และ คนอื่นๆ (2551) สร้างแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันตน ประกอบด้วย 5 แบบวัด ได้แก่ 1)แบบวัดการมองโลกในแง่ดี2)แบบวัดความชอบเสี่ยง 3)แบบวัดสติ – สัมปชัญญะ 4)การจัดการกับความเครียด และ5)แบบวัดจิตเอกภาพ รวมเป็น 15 แบบวัด นำไปเก็บ ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ประเภท คือ 1)ผู้ใหญ่ จำนวน 1,479 คน 2)นักศึกษา จำนวน 1,735 คน และ3) นักเรียน จำนวน 2,767 คน รวมทั้งสิ้น 5,999 คน โดยทำการวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มีการหาค่าความเชื่อมั่น ชนิดสัมประสิทธิ์ แอลฟาในทุกแบบวัด ทำให้ได้แบบวัดภูมิคุ้มกันตนทางจิตใน 3 กลุ่มตัวอย่างละ 5 แบบวัด โดยแบ่งเป็นจิตลักษณะเดียว 4 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดการมองโลกในแง่ดี แบบวัด ความชอบเสี่ยง แบบวัดสติสัมปชัญญะ และแบบวัดการจัดการกับความเครียด และแบบวัดจิตเอก ภาพ 1 แบบวัด รวมเป็น 15 แบบวัด สำหรับแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันทางจิตในนักเรียน แบบวัดแรก คือ แบบวัดการมองโลกในแง่ดี แบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ มีจำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น

สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .69 แบบวัดสติสัมปชัญญะ แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ มีจำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .64 แบบวัดความชอบเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ มีจำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .64 แบบวัดการจัดการกับความเครียด แบ่งออกเป็น 6 องค์ประกอบ มีจำนวน 15 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74 แบบวัดจิตเอกภาค ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ตามจิตลักษณะทั้ง 4 ด้าน รวมกันเป็นจิตลักษณะเอกภาคด้านภูมิคุ้มกันทางจิต โดยแต่ละข้อมีมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 45 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .65 ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบวัดจิตเอกภาคด้านการมีภูมิคุ้มกันตน ในกลุ่มนักเรียน ของดุจเดือน พันธมนาวิน และงามตา วรินทร์านนท์ (2551) มาใช้ซึ่งจิตเอกภาคด้านการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ตามจิตลักษณะทั้ง 4 ด้าน รวม 45 ข้อ โดยแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .65 ในการวัดการมีภูมิคุ้มกันทางจิตในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ แบบวัดนี้ได้ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อพิสูจน์ข้อคำถามให้ได้อย่างเหมาะสมกับนักเรียนมัธยมศึกษาและมีคุณภาพแบบวัดที่อยู่ในเกณฑ์ที่มีคุณภาพ

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการมีภูมิคุ้มกันทางจิตกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของนิศากร สนามเขต (2550: 283, 287) ผลวิจัยพบว่า การมีภูมิคุ้มกันทางจิต เข้าเป็นตัวทำนายเพียงลำดับเดียว เมื่อเข้าร่วมทำนายกับชุดกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 1 ด้าน รวมเป็น 2 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดีได้ใน 4 กลุ่มย่อย โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 24.0 – 39.8 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .48 - .62) ในและตัวทำนายชุดเดียวกัน ยังได้เข้าเป็นตัวทำนายในลำดับที่ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งที่ไม่ดีได้ใน 13 กลุ่มย่อย โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 22.5 – 37.7 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .29 - .43) งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทย์ ยากการ (2551: 210 - 211) พบว่า การมีสติ-สัมปชัญญะ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดกลุ่มจิตลักษณะเดิมอีก 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .24) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการทำนาย ร้อยละ 27.5 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .23 - .30) ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ใน 6 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด (ตาราง 28 : 210 - 211) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน และยังสามารถทำนายพฤติกรรม การสนับสนุนให้เพื่อนทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .27) ในกลุ่มเกรดเฉลี่ยสูง โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 32

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันทางจิต (การมองโลกในแง่ดี ความชอบเสี่ยงน้อย สติ-สัมปชัญญะ และการจัดการกับความเครียด) สูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมสูง ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิต สูง มีพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม มากกว่านักเรียน ที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ

ค่านิยมด้านวัตถุกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

แนวคิดเรื่องค่านิยม (Value) ค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) เช่น จากบิดามารดา ครูอาจารย์ สภาพแวดล้อมทางสังคม และความก้าวหน้าของการสื่อสาร เป็นต้น ค่านิยมเป็นผลผลิตของสังคมและวัฒนธรรมซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคล สถาบันสังคม และวัฒนธรรมของชาตินั้นๆ เห็นดี เห็นมีค่าควรแก่การยึดถือเป็นแนวปฏิบัติโดยผ่านการสอนและการเรียนรู้ทางสังคมที่สั่งสมเป็นเวลานาน ค่านิยมจึงมีความสำคัญมากเพราะส่งผลกระทบไปถึงความเจริญ ความเสื่อมของสังคม และความ มั่นคงของชาติ กล่าวคือ สังคมที่มีค่านิยมที่เหมาะสมถูกต้อง เช่น ค่านิยมในการประหยัด ค่านิยมการพึ่งตนเอง ค่านิยมในการเป็นพลเมืองดี และค่านิยมการศึกษาหาความรู้ เป็นต้น สังคมนั้นย่อมจะเจริญก้าวหน้าอย่างแน่นอน สังคมใดมีค่านิยมไม่เหมาะสม เช่น ค่านิยมด้านวัตถุ และการชาดระเบียบวินัย เป็นต้น สังคมนั้นย่อมจะเสื่อมลง คำว่า “ค่านิยม” มีผู้ให้ความหมายไว้ เช่น ออลพอร์ต (อรัทัย เวชภูมิ, 2540: 24-25; อ้างอิงจาก Allport, 1965, Pattern and Growth Personality) ให้ความหมายของค่านิยมว่า เป็นความเชื่อที่ใช้เป็นรากฐานสำหรับการเลือกปฏิบัติตามที่ตนชอบ สรุปได้ว่า ค่านิยม หมายถึง การที่บุคคลแสดงให้เห็นว่าบุคคลให้คุณค่าในสิ่งหนึ่งมากกว่าสิ่งอื่นๆ แล้วยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจรวมทั้งกำหนดการกระทำของตนเอง

ปรัชญาเรื่องวัตถุนิยม (Materialism) มาร์กซ์ (Marx) กล่าวว่า 1) ชาติแท้ของโลกก็คือวัตถุ ปรากฏการณ์ทั้งมวลของโลกคือสารรูปที่ต่างกันของวัตถุที่เคลื่อนไหวซึ่งดำเนินไปตามกฎเกณฑ์แห่งสัมพันธกันและพึ่งพากัน 2) วัตถุและธรรมชาติตลอดจนสิ่งที่มีอยู่ทั้งหมดเป็นสิ่งที่มิได้อยู่โดยอิสระโดยตัวของมันเอง วัตถุเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นอันดับแรก ความรู้สึกและจิตใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นอันดับสองเพราะวัตถุเป็นต้นตอของความรู้สึกและความคิด ส่วนความรู้สึกและความคิดคือภาพสะท้อนของวัตถุ ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์คือ ผลผลิตของความเจริญหรือเป็นผลผลิตของสมอง ส่วนสมองคืออวัยวะรับรู้ของความรู้สึกนึกคิด 3) โลกและกฎเกณฑ์ของโลกเป็นสิ่งที่เราสามารถรับรู้ได้ ไม่มีสิ่งใดในโลกที่จะรู้ไม่ได้คงมีแต่สิ่งที่เรายังรู้ไม่ถึงซึ่งต่อไปอาจค้นพบและรับรู้โดยพลังทางวิทยาศาสตร์กับการปฏิบัติที่เป็นจริงของมนุษย์ การเป็นผู้นิยมวัตถุนิยมไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการมีอุดมการณ์และการต่อสู้เพื่อให้ ได้มาซึ่งชัยชนะตามอุดมการณ์นั้น แต่มีความเข้าใจทางลบว่า คนที่นิยมวัตถุนิยมเป็นคนที่ไม่คำนึงถึงเรื่องอื่นใดนอกจากการเสพสุขทางวัตถุ และพอใจอยู่กับวัตถุหรือสิ่งของ การจะเป็นนักวัตถุนิยมที่แท้จริง จะต้องเป็นทั้งด้านความคิด และการกระทำ เมื่อชาววัตถุนิยมเชื่อว่า

ร่างกายสำคัญกว่าจิตใจ ไม่เชื่อว่ามีโลกหน้า จึงใช้ชีวิตเพื่อความสุขในโลกนี้เท่านั้น โดยถือว่าความสุขที่เกิดจากการสนองความต้องการของร่างกายมากกว่าความสงบของจิตใจ (สินีนาฏ กำเนิดเพ็ชร. 2547: 11-12) ดังนั้นสรุปได้ว่า ค่านิยม หมายถึง การที่บุคคลแสดงให้เห็นว่า บุคคลให้คุณค่าในสิ่งหนึ่งมากกว่าสิ่งอื่นๆ แล้วยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจรวมทั้งกำหนดการกระทำของตนเอง

เนื่องจากกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตั้งแต่มนุษย์แรกเกิดไปจนตายเพื่อที่จะเตรียมมนุษย์เข้าสู่สังคมในแต่ละช่วงของชีวิต การถ่ายทอดทางสังคม(Socialization) หรือบางครั้งเรียกว่าการขัดเกลาทางสังคม หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตลอดชีวิต จึงเป็นวิถีทางที่บุคคลเรียนรู้ทักษะ ความรู้ ค่านิยม แรงจูงใจ และบทบาทที่เหมาะสมโดยผ่านตัวแทนการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization Agent) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนเป็นสิ่งแวดล้อมที่วัยรุ่นได้รับมากในชีวิตประจำวัน เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความตื่นตัวต่อการรับข่าวสารทางสังคม (มัลลิวณิช วิทธีรานนท์. 2541: 17) ค่านิยมของสังคมไทยโดยเฉพาะเรื่องการนิยมยกย่องเงินและความมั่งคั่ง (Wealth) จึงมีอิทธิพลกำหนด รูปแบบของพฤติกรรมของคนไทยเป็นอย่างมากนับตั้งแต่การแต่งตัว การกินอยู่ การคบหาสมาคม และการประกอบอาชีพ จะเห็นได้ว่า คนในสังคมไทยนิยมความร่ำรวย นิยมการมีทรัพย์สินสิ่งของมากมาย โดยไม่สนใจว่าจะได้ความร่ำรวยและสิ่งของมาอย่างไร คนในสังคมไทยมักไม่ค่อยถือว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นสิ่งชั่วร้าย คนที่ทุจริตคอร์รัปชันถ้าสามารถหลีกเลี่ยงกฎหมายได้ก็จะได้รับการยกย่องสรรเสริญจากคนทั่วไปว่าเป็นคนเก่ง มีคนยกย่องนับถือว่ามีความสามารถโดยไม่สนใจว่าจะร่ำรวยมาได้อย่างไร ถ้าร่ำรวยแล้วถือว่าเป็นคนดี ดังนั้น คนในสังคมไทยจึงแสวงหาความร่ำรวยให้แก่ตนเองด้วยวิธีการต่างๆ ถ้าไม่สามารถแสวงหาความร่ำรวยจากการประกอบอาชีพที่สุจริตได้ก็จะหาโดยการทุจริตแทน (วินัย พรหมอินทร์. 2531: 37)

จากการประมวลเอกสารข้างต้นจึงกำหนดความหมายของ ค่านิยมด้านวัตถุ หมายถึง การที่บุคคลพึงพอใจที่จะแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย ความมั่งคั่ง และสนใจในสิ่งที่มีประโยชน์ ยึดถือสิ่งที่จะสนองความต้องการทางกายเป็นหลัก สนใจที่จะสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์จะมุ่งสะสมทรัพย์สินเงินทอง และสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย

การวัดค่านิยมด้านวัตถุกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน เช่นในงานวิจัยของ เพ็ญแข ประจณปัจจนิก และ อ้อมเดือนสดมณี (2529: 31-32) สร้างแบบวัดค่านิยมของชาวชนบทไทย ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมดสี่ตอน ตอนที่สามเป็นส่วนที่วัดระดับของค่านิยมทางวัตถุ จำนวน 30 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดประเมินค่า 4 หน่วย ตั้งแต่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงจากการตอบข้อคำถามถือว่าเป็นผู้ที่มีค่านิยมทางวัตถุอยู่ในระดับสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำถือว่าเป็นผู้ที่มีค่านิยมทางวัตถุในระดับต่ำ งานวิจัยของสินีนาฏ กำเนิดเพ็ชร (2547: 48, 54 - 55) สร้างแบบวัดค่านิยมด้านวัตถุ จำนวน 14 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนรวมทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0 ถึง 7 คะแนน มีค่า

อำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.703 ถึง 5.627 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .7098 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดค่านิยมด้านวัตถุ โดยใช้แนวทางการสร้างข้อคำถามจาก แบบวัด ค่านิยมทางวัตถุ ของเพ็ญแข ประจันปัจฉินิก และ อ้อมเดือน สดมณี (2529) และแบบวัดพฤติกรรม ตามค่านิยมด้านวัตถุ ของสินีนาฏ กำเนิดเพ็ชร (2547) ประกอบกัน วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตร ประเมินรวมค่าแต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมด้านวัตถุกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บ

ออมเงิน ปรากฏในงานวิจัย เช่น งานวิจัยของพรรณราย พัทธกเจริญ (2543: 232, 235, 237) ศึกษา พฤติกรรมสุขภาพกายและจิตของข้าราชการสูงอายุ (50 – 60ปี) จำนวน 300 คน พบว่า ค่านิยมด้าน ชีวิตและสุขภาพ เมื่อเข้าร่วมทำนายกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถเข้าร่วมทำนายพฤติกรรมการปรับตัวด้านการกินได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .20) ใน กลุ่มรวม โดยมีปริมาณการทำนาย ร้อยละ 13.4 และยังสามารถทำนาย พฤติกรรมการ ปรับตัวด้าน การกินได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .20 - .23) ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่าง ๆ กันได้ ใน 2 จาก 10 กลุ่มย่อยทั้งหมด (กลุ่มเพศหญิง และกลุ่มอายุน้อย) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการ ดูแลสุขภาพตนเองได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .15) ใน กลุ่มรวม และยังสามารถทำนาย พฤติกรรมการ ดูแลสุขภาพตนเองได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าอยู่ ระหว่าง .19 - .24) ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่าง ๆ กันได้ ใน 2 จาก 10 กลุ่มย่อยทั้งหมด (กลุ่มอายุมาก และกลุ่มไม่ มีโรค) และในชุดทำนายกลุ่มเดียวกัน และยังสามารถทำนายการปฏิบัติ ทางพุทธศาสนาได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .18) ในกลุ่มรวม และยังสามารถทำนายการปฏิบัติ ทางพุทธศาสนาได้เป็นลำดับเดียวกัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .19 - .33) ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคม ต่าง ๆ กันได้ ใน 7 จาก 10 กลุ่มย่อยทั้งหมด งานวิจัยของเพ็ญแข ประจันปัจฉินิก และอ้อมเดือน สดมณี (2529: 61) ศึกษาค่านิยมของชาวชนบทไทยที่เป็นหัวหน้าครอบครัว จำนวน 161 คน พบว่าประชากรในหมู่บ้านเจริญมียอมรับค่านิยมทางวัตถุมากกว่าประชากรในหมู่บ้านไม่เจริญ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 75.65) และงานวิจัยของสินีนาฏ กำเนิดเพ็ชร (2547) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับ เนื้อหาด้านวัตถุนิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 162,781 พบว่า ค่านิยมด้านวัตถุ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวแปรพฤติกรรมการเปิดรับเนื้อหาด้านวัตถุนิยมจากรายการ แข่งขันชิงรางวัลผ่านสื่อโทรทัศน์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ค่าเบต้าเท่ากับ .22) ใน กลุ่มรวม โดยมีปริมาณการทำนายร้อยละ 12.10 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการ เปิดรับเนื้อหาด้านวัตถุนิยมจากรายการชิงรางวัลผ่านสื่อโทรทัศน์ได้อย่างมี นัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .11 - .33) ในทุกกลุ่มย่อย

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ที่มีค่านิยมด้านวัตถุสูง เป็นผู้ที่อยู่ในแหล่งเจริญ และมีพฤติกรรมการเปิดรับเนื้อหาด้ววัตถุนิยมจากรายการแข่งขันชิงรางวัลผ่านสื่อโทรทัศน์มาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า นักเรียนที่มีค่านิยมด้านวัตถุมาก เป็นผู้ที่มีความประหยัดและเก็บออมเงินน้อยกว่า นักเรียนที่มีค่านิยมด้านวัตถุน้อย

จิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

สาเหตุในการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) กล่าวถึงกลุ่มตัวแปรจากจิตลักษณะที่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่ง คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือการปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic Interaction) ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตของบุคคลที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลเผชิญอยู่ เป็นจิตลักษณะที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์หรือเป็นจิตลักษณะที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ มีงานวิจัยที่สำคัญโดยดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) ที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องระหว่าง ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

เจตคติ เป็นจิตลักษณะที่เกิดจากการรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด ทำนองประโยชน์หรือโทษ ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบ พอใจหรือไม่พอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อเกิดความรู้สึกพอใจสิ่งนั้น บุคคลนั้นจะมีความพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทางที่สอดคล้องกับความชอบ หรือไม่ชอบของตนต่อสิ่งนั้น เจตคติของบุคคล มีองค์ประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบคือ 1) องค์ประกอบทางการรู้คิด (Cognitive Component) หมายถึง การรู้การคิด ความเชื่อ ตลอดจนข้อสันเทศทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับวัตถุทางเจตคติ เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นอันดับแรก และเป็นความรู้ว่า สิ่งนั้นมีคุณหรือมีโทษมากน้อยเพียงใด เป็นความรู้หรือความเชื่อถือที่ไ้ประเมินค่าได้ 2) องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) องค์ประกอบนี้เป็นส่วนสำคัญที่สุดของ เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ ความรู้สึกนี้จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ เมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับคุณหรือโทษของสิ่งนั้นแล้ว บุคคลจะต้องมีความรู้ว่สิ่งใดดีหรือไม่ดี ก่อนที่เขาจะมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น องค์ประกอบทางความรู้สึกยังสอดคล้องกับองค์ประกอบทางการรู้คิดด้วย กล่าวคือ ถ้าบุคคลรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งในทางดีก็ย่อมจะเกิดความรู้สึก แต่ถ้าวู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นในทางไม่ดีก็ย่อมจะชอบไม่พอใจ 3) องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม สิ่งที่เขาชอบ พอใจ และพร้อมที่จะทำลายหรือเพิกเฉยต่อสิ่งที่เขาไม่ชอบ ไม่พอใจ เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่า และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่สองติดกันซึ่งติดตามาคือ ความพร้อมที่จะกระทำการให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วย ดังนั้น

การรายงานถึงความพร้อมในการปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จึงเป็นเครื่องสะท้อนให้เข้าใจเจตคติของบุคคลได้ด้วย องค์ประกอบทั้งสามของเจตคติ จะสามารถทำนายและอธิบายพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง เพราะหากเชื่อว่าบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อเรื่องใดก็จะกระตุ้นให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมในด้านนั้นมากกว่าบุคคลที่มีเจตคติที่ไม่ดี

การมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน คำนึงถึงคุณค่าของพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน โดยการตระหนักเห็นโทษ หรือประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดและเก็บออมเงินในด้านต่างๆ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมต่อการประหยัดและเก็บออมเงินตามความรู้เชิงประเมินค่าของตนเอง

การวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน เช่นในงานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546: 60) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อการประหยัดทรัพยากร โดยการให้อาจารย์รายงานถึงการประเมินว่าการประหยัดทรัพยากร เป็นสิ่งมีประโยชน์หรือโทษ ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ ความพึงพอใจที่จะแสดงพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากร จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนมีค่าตั้งแต่ 10 – 60 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้ (ค่าที) 3.85 ถึง 10.15 และพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง (ค่าอาร์) .26 ถึง .65 และค่าความเชื่อมั่นแบบ สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .78

ในงานวิจัยของฐานันตร์ เปียศิริ (2545: 66 – 67) สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า โดยการให้นักเรียนรายงานถึง การประเมินว่า การประหยัดไฟฟ้าเป็นสิ่งที่มีความมีประโยชน์หรือมีโทษ ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ ความพึงพอใจต่อพฤติกรรม และความมุ่งมั่นที่จะกระทำพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 5.55 ถึง 10.36 และพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง (ค่าอาร์) .50 ถึง .68 และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แบบแอลฟาเท่ากับ .90

งานวิจัยของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547: 52 – 54) สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด โดยให้นักเรียนรายงานถึง การประเมินว่าการประหยัดเป็นสิ่งที่มีความมีประโยชน์หรือมีโทษ พอใจหรือไม่พอใจต่อการประหยัด และความตั้งใจที่จะทำหรือไม่ทำ พฤติกรรมการประหยัด โดยครอบคลุมการประหยัดทั้งสามด้าน คือ การประหยัดเวลา การประหยัดค่าใช้จ่าย และการประหยัดพลังงาน จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 12 – 72 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 6.43 ถึง 13.79 และพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง (ค่าอาร์) .25 ถึง .52 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75

งานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550: 43 – 44) สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อการออมเงิน โดยวัดความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนในการพิจารณาประเมินพฤติกรรมการออมว่าเป็นสิ่งที่มีความมีประโยชน์ และมีความรู้สึกพึงพอใจในการที่จะปฏิบัติตามหลักหรือวิธีการที่เป็นแนวทางในการออมเงิน จำนวน

12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรฐานประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 14 – 84 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้(ค่าที) อยู่ระหว่าง 5.78 ถึง 9.71 และพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง (ค่าอาร์) .37 ถึง .64 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะสร้างแบบ วัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน โดยอาศัยแนวทางการสร้างข้อคำถามจากแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด ของมณูญ ภูชลินเงิน (2547) และแบบวัดเจตคติที่ดีต่อการออมเงิน ของ รสนันท์ ณ นคร (2550) ประกอบกัน ในการสร้างแบบวัดตามกรอบของนิยามปฏิบัติการที่กำหนด ข้างต้นและทำให้มีเนื้อหาเหมาะสมกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน วัดด้วยแบบวัดประเภท มาตรฐานประเมินรวมค่าแต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดี ต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม กับ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของธรรณีย์ อำภานุกิจ (2551: 71) ศึกษาลักษณะทางจิตและลักษณะทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้าในอาคารสำนักงานของพนักงานธนาคารกรุงไทย จำนวน 1,413 คน พบว่า เจตคติที่มีต่อการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้า เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณ์อีก 4 ตัวแปร รวมเป็น 5 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .20) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 23.5 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .24) ในกลุ่มเพศชาย โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 22 งานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546: 85 - 87) พบว่า เจตคติต่อการประหยัดทรัพยากร เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 3 ตัวแปร รวมเป็น 4 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลาของอาจารย์ได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .55) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 33 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดเวลาของอาจารย์ได้เป็นลำดับ เดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะ ชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .51 - .59) ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด และในตัวทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .52) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 38 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .46 - .55) ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด และในตัวทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่ายได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .48) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 30 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่ายได้เป็นลำดับเดียวกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .42 - .55) ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด งานวิจัยของฐานันตร์ เปียศิริ (2545: 180 - 185) พบว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้า

เมื่อเข้าทำนายนาร่วมกับตัวทำนายนชุดจิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณ์อีก 8 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้เพียงลำพังตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .32) ในกลุ่มร่วม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 43.1 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้เพียงลำพังตัวแปรเดียว ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .26- .42) ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด และในตัวทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวได้เพียงลำพังตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .40) ในกลุ่มร่วม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 50 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าในครอบครัวได้เพียงลำพังตัวแปรเดียว ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .35 - .48) ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด และในตัวทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้เพียงลำพังตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .32) ในกลุ่มร่วม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 43.1 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้เพียงลำพังตัวแปรเดียว ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .23 - .40) ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด งานวิจัยของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547: 128, 131) พบว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด เมื่อเข้าทำนายนาร่วมกับตัวทำนายนชุดจิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณ์อีก 7 ตัวแปร รวมเป็น 8 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .61) ในกลุ่มร่วม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 46.6 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง -.16 - .72) ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด และในตัวทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .31) ในกลุ่มร่วม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 34 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .25 - .46) ใน 12 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยการ (2551: 92 – 93, 97 – 98, 103 - 104) พบว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อเข้าทำนายนาร่วมกับตัวทำนายนชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการออมได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .19) ในกลุ่มร่วม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 15.9 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการออมได้เป็นลำดับแรก ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .24 - .50) ใน 5 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด และในตัวทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมได้เพียงลำพังตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .62) ในกลุ่มร่วม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 39.3 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียน ที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .52 - .69) ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด และในตัวทำนายกลุ่มเดียวกัน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .28) ในกลุ่มเกรดเฉลี่ยสูง โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 19.6 งานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550: 115) พบว่า เจตคติที่ดีต่อการออมเงิน เมื่อเข้าทำนายนาร่วมกับ

ตัวทำนายชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 1 ตัวแปร รวมเป็น 2 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการออมเงินได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .21) ในกลุ่มร่วม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 26.1 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการออมเงินได้เป็นลำดับแรก ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .24 - .51) ใน 4 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด และเมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณ์อีก 8 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการออมเงินได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .20) ในกลุ่มร่วม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 31.9 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการออมเงินได้เป็นลำดับแรก ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .21 - .40) ใน 7 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัย สรุปได้ว่า ผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้ามาก มีพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรมาก มีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามาก มี พฤติกรรมการประหยัดมาก มีพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาก และมีพฤติกรรมการออมเงินมาก เป็นต้น ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมาก มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินน้อย

เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ว่าการมีโครงการธนาคารในโรงเรียนมีประโยชน์หรือโทษเพียงใด นักเรียนเกิดความรู้สึกชอบพอใจในโครงการธนาคารโรงเรียน หรือไม่ชอบ ไม่พอใจ และมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมสนับสนุนหรือคัดค้าน กระทำกิจกรรมต่างๆ ของโครงการธนาคารโรงเรียนเพียงใด

การวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน เช่นในงานวิจัยของสุภรางค์ อินทุณห์ (2552: 87) สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จำนวน 10 ข้อ มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .49 - .71 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 480 คน) และแบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ของ พระสุวรรณ ยมสีดา (2548) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ประกอบด้วย เช่น การเห็นประโยชน์ - โทษของโครงการฯ มีความชอบ-ไม่ชอบโครงการฯ และความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมที่สนับสนุน จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .71 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89 มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .49 - .71 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543: 49) ได้สร้าง

แบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์ ตามความหมายของเจตคติทั้ง 3 องค์ประกอบแบบวัดมีจำนวน 10 ข้อ มีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์มากแบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย สร้างแบบวัดเจตคติ ต่อโครงการธนาคารโรงเรียน โดยอาศัยแนวทางการสร้างข้อคำถาม ในแบบวัดของ ศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2552) และ พระสวรรค์ ยมสีดา (2548) ประกอบกันในการสร้างแบบวัดตามกรอบของนิยามปฏิบัติการที่กำหนดข้างต้นและทำให้มีเนื้อหาเหมาะสมกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าแต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดี ต่อโครงการ ธนาคารโรงเรียน กับ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2552: 162 - 177) พบว่า เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เมื่อ เข้าทำนายน่วมกับตัวทำนายนชุตจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 1 ตัวแปร รวมเป็น 2 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน(ปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์)ได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .13 - .23) ใน 3 จาก 14 กลุ่มย่อยทั้งหมด โดยมีปริมาณการร่วมทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 1.90 – 6.20 และในตัวทำนายนชุตเดียวกันสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน(ความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์)ได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .13) ในภาระมาก โดยมีปริมาณการร่วมทำนาย ร้อยละ 43.80 งานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543: 130 - 135) พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการฯ มาก มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามากกว่า พบผลนี้ใน กลุ่มรวมและ 4 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผู้ที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มผู้ที่มีฐานะของครอบครัวต่ำ และกลุ่มผู้ที่มีฐานะของครอบครัวสูง และยังพบอีกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการฯ มาก มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการฯ น้อย พบผลเช่นนี้ใน กลุ่มรวมและ 5 กลุ่มย่อยคือ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผู้ที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มผู้ที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มผู้ที่มีฐานะครอบครัวต่ำ และกลุ่มที่มีฐานะครอบครัวสูง งานวิจัยของฐานันตร์ เปียศิริ (2545: 148) พบว่าผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้ามาก จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้ามากกว่าผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าน้อย ผลเช่นนี้พบในกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ กับในเพศชายและกลุ่มที่มีฐานะครอบครัวสูงงาน วิจัยของพระสวรรค์ ยมสีดา (2548: 129) พบว่า เจตคติที่ดีต่อโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ เมื่อเข้าทำนายน่วมกับตัวทำนายนชุตจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการกินแบบพุทธได้เป็นลำดับที่2 (ค่าเบต้าเท่ากับ -.14) ในกลุ่มใส่บาตร โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 30.6

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัย สรุปได้ว่า ผู้มีเจตคติที่ดีต่อโครงการที่พึงประสงค์มาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมาก มีพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ มาก มีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้ามาก มีพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธมาก เป็นต้น ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อย

ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของบุคคลอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ แตกต่างกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาภูมิหลังของนักเรียน เช่น เพศ ผลการเรียนรู้ ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

เพศกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

เพศ หมายถึง เพศของนักเรียน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างเพศกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของนักเรียน เช่น งานวิจัยของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546: 226 - 229) พบว่า อาจารย์เพศหญิงมีพฤติกรรมการประหยัดเวลาและมีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานมากกว่าอาจารย์เพศชาย ส่วนงานวิจัยของ จิตติพร ไวโรจน์วิทย์การ (2551: 123 - 129) พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า นักเรียนชาย และพบว่า นักเรียนชายที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ อยู่ในโรงเรียนที่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตร มีความสุขในชีวิตมากกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่ไม่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตร และนักเรียนชายที่มีเกรดเฉลี่ยสูง ที่อยู่ในโรงเรียนที่ไม่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตร มีความสุขในชีวิตมากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และนักเรียนหญิง ที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ ไม่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตร มีความสุขในชีวิตมากกว่านักเรียนชาย และยังพบอีกว่านักเรียนชายมีเกรดเฉลี่ยต่ำ ที่อยู่ในโรงเรียนที่ไม่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตร มีความสุขในชีวิตน้อยที่สุด งานวิจัยของจูนันด์ เบียศิริ (2545: 186-194) พบว่านักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวมากกว่า มี พฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าในครอบครัวมากกว่า มีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนรวมมากกว่า นักเรียนชายและงานวิจัยของ รสนันท์ ณ นคร (2550: 142 - 144) พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นออมมากกว่า นักเรียนชาย

จากการประมวลเอกสารข้างต้น พบว่า เพศมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่างๆ เช่น พฤติกรรมการประหยัดทรัพยากร พฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พฤติกรรมการออมเงิน ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดได้ว่านักเรียนหญิงมีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนชาย

ผลการเรียนกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

ผลการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลการเรียนทุกกลุ่มสาระวิชาในปีการศึกษาที่ผ่านมาตามสมุดรายงานผลการเรียนซึ่งมีคะแนนตั้งแต่ 0.00 – 4.00 โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างผลการเรียนกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของนักเรียน เช่น งานวิจัยของ พระสวรรค์ ยมสีดี (2548: 139 - 140) พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการกินแบบพุทธมากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และพบว่านักเรียนที่เกรดเฉลี่ยสูงมีการใช้จ่ายอย่างประหยัดมากกว่า นักเรียนที่เกรดเฉลี่ยต่ำ นักเรียนที่เกรดเฉลี่ยสูงมีการปฏิบัติทางศาสนามากกว่า นักเรียนที่เกรดเฉลี่ยต่ำ และพบอีกว่านักเรียนที่เกรดเฉลี่ยสูงมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธมากกว่า นักเรียนที่เกรดเฉลี่ยต่ำ งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551: 123 - 124) พบว่า นักเรียนที่เกรดเฉลี่ยสูงมีพฤติกรรมการออมมากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และนักเรียนที่เกรดเฉลี่ยสูง มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่เกรดเฉลี่ยต่ำ งานวิจัยของมนูญ ภูขลิบเงิน (2547: 140-143) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่า เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่า เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ งานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร (2550: 142-144) พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยมาก มีพฤติกรรมการออมมากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยน้อย

จากการประมวลเอกสารข้างต้น พบว่า ผลการเรียนมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่างๆ เช่น มีพฤติกรรม การดำรงชีวิตแบบชาวพุทธ (พฤติกรรมการกินแบบพุทธ การใช้จ่ายอย่างประหยัด การปฏิบัติทางศาสนา) มีพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (พฤติกรรมการออม) มีพฤติกรรมการประหยัด (พฤติกรรมการประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย พฤติกรรมการประหยัดพลังงาน) และมีพฤติกรรมการออมเงิน ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

ระดับการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

ระดับการศึกษาของบิดา หมายถึง ระดับการศึกษาที่บิดา ได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างระดับการศึกษาของบิดา กับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของนักเรียน เช่น งานวิจัยของอนรรฆนงค์ เรียบร้อยเจริญ (2549) พบว่า นักเรียนที่มีบิดามีการศึกษามาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมป้องกันตนมากกว่า กลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาน้อย งานวิจัยของศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2552) พบว่า นักเรียนที่มีบิดามีการศึกษามากมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่า นักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาน้อย งานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545: 193 - 194) พบว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย มีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมากกว่า พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าส่วนรวมมากกว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก

จากการประมวลเอกสารข้างต้น พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามีความเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่างๆ เช่น มีพฤติกรรมป้องกันตน มีพฤติกรรมรักการอ่าน (ความสนใจ เลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์) และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า (พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า ในครอบครัว พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าส่วนรวม) ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่บิดามี ระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงิน มากกว่า นักเรียนที่มีบิดาที่มีระดับ การศึกษาต่ำ

ระดับการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

ระดับการศึกษาของมารดา หมายถึง ระดับการศึกษาที่มารดาได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของนักเรียน เช่น งานวิจัยของสมิตตรา เจริมพันธ์ (2545) พบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง มีพฤติกรรมก่อน เรียนสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม งานวิจัยของ จุฑาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2547: 7) ศึกษาปัจจัยจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับชม รายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพฯ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 728 คน พบว่า นักเรียนที่มารดามีระดับ การศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่า มีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์มากกว่า นักเรียนที่มารดาไม่ได้เรียนหนังสือ และนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษา ปวช. หรือ ปวส. มี พฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์มากกว่า นักเรียนที่มารดาไม่ได้เรียนหนังสือ และนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษา ปวช. หรือ ปวส. มีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ ที่มีประโยชน์มากกว่า นักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา

จากการประมวลเอกสาร ข้างต้น พบว่า ระดับการศึกษาของมารดา มีความเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่างๆ เช่น มีพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ มีพฤติกรรมการรับชม รายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงคาดว่านักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูง กว่า จะมีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง ปริมาณรายได้ และการใช้จ่ายจากเฉลี่ยต่อเดือน ทั้งหมดของครอบครัวของนักเรียน โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างผลการเรียนกับพฤติกรรมที่น่า ปรารถนาของนักเรียน เช่น งานวิจัยของสมิตตรา เจริมพันธ์ (2545) พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัวสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศ าสตร์สูงกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัวต่ำ งานวิจัยของศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2552) พบว่า นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวสูง มีปริมาณการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่า นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจในครอบครัวต่ำ งานวิจัยของสุภาสินี นุ่มเนียม (2546) พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีเป็นผู้มี ความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน มากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว ไม่ดี

จากการประมวลเอกสารข้างต้น พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่างๆ เช่น มีพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ มีพฤติกรรมรักการอ่าน และมีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ

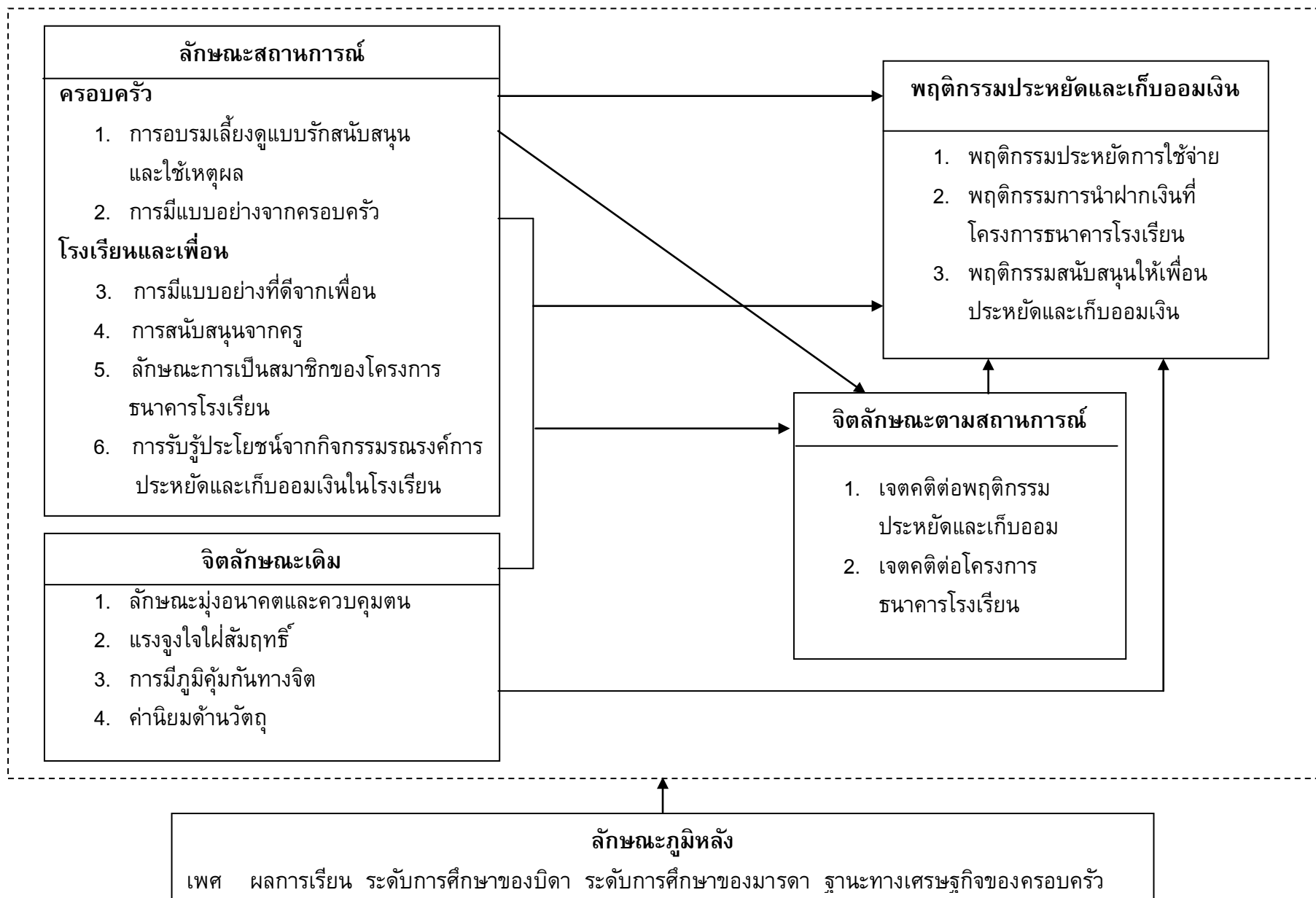
สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทั้งปัจจัยภายในและภายนอกตัวบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียน โดยพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน หมายถึง การคำนึงถึงคุณค่า ประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย และมีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้สิน รู้จักการเก็บออมทรัพย์สินโดยนำเงินที่เหลือจากค่าใช้จ่ายมาฝากเก็บไว้กับธนาคารด้วยตนเอง มีวินัยในตนเองในเรื่องการเก็บออมเงิน แบ่งเป็นพฤติกรรมย่อย 3 ด้าน ได้แก่ 1)พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการใช้จ่ายที่ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้สิน เลือกซื้อเฉพาะสิ่งที่มีคุณค่า มีประสิทธิภาพ คำนึงถึงความคุ้มค่า และให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย รวมถึงการเก็บเงินส่วนที่เหลือจากการบริโภคในลักษณะของการออมไว้ใช้จ่ายทั้งในปัจจุบันและอนาคต 2)พฤติกรรมการนำฝากเงินที่ธนาคารโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนนำเงินที่ได้จากการเก็บออมด้วยวิธีต่างๆ ไปฝากไว้กับธนาคารโรงเรียนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ โดยพิจารณาใน 2 มิติ คือ ความถี่ในการนำฝาก และจำนวนเงินเฉลี่ยในการนำฝากแต่ละครั้ง และ 3)พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนเพื่อนให้ออมเงินด้วยการกระทำ 3 ด้าน คือ 1)การสนับสนุนด้านอารมณ์ 2)การให้ข้อมูลข่าวสาร และ 3)วัตถุสิ่งของ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบ ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นกรอบแนวคิดในการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีตัวแปรเชิงเหตุสำคัญ 4 กลุ่ม คือ **กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร** ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน (ได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างการประหยัดและเก็บออม เงินจากครอบครัว การมีแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครูในการการประหยัดและเก็บออมเงิน ลักษณะการเป็นสมาชิก ของโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จาก กิจกรรมรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน) **กลุ่มจิตลักษณะเดิม** มี 4 ตัวแปร (ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน แรงจูงใจไม่ล้มเหลว การมีภูมิคุ้มกัน ทางจิต ค่านิยมด้านวัตถุ) และ **กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์** มี 2 ตัวแปร (คือ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน และเจตคติต่อ โครงการธนาคารโรงเรียน) นอกจากนี้ยังได้ศึกษาลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลังของนักเรียนเพื่อใช้เป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ร่วมหรือตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยอีกด้วย ดังแสดงในภาพประกอบ 3

ความสำคัญในกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อเจตคติและพฤติกรรมที่น่าปรารถนา (เช่น พฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว และส่วนรวม) พบในงานวิจัยเช่น (ฐานันตร์ เปียศิริ . 2545) พบว่า นักเรียนที่เข้าฝึกอบรมในโครงการห้องเรียนสีเขียว เห็นแบบอย่างการประหยัดไฟฟ้าจากครอบครัวมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้า หรือมีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม (พระสวรรค์ ยมสیتی . 2548) พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ นักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากสื่อมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างประหยัดมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม (จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ. 2551) พบว่า นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการรับรู้คุณค่าที่ดีของบุคคลมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง ส่งผลให้เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาก มีพฤติกรรมการออมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม และ (รสนันท์ ณ นคร. 2550) พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการธนาคารโรงเรียน ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการออมเงินมาก มีพฤติกรรมการออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม และมีพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม ผลวิจัยทั้ง 4 เรื่องดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการที่นักเรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมหรือเข้ารับการฝึกอบรมจากโครงการที่สร้างสรรค์ และอยู่ในสถานการณ์ด้านครอบครัวและโรงเรียน ที่อำนวยความสะดวกให้เกิดผลดีทางจิตใจและพฤติกรรมที่น่าปรารถนา

ในการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านสถานการณ์กับจิตลักษณะเดิมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน พบหลักฐานจากงานวิจัยในอดีตจำนวนหนึ่ง que แสดงว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลเผชิญอยู่กับจิตลักษณะเดิมของบุคคลมีความเกี่ยวข้อง กับเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินด้วย ตัวอย่างเช่น การศึกษาพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวและส่วนรวม (ฐานันตร์ เปียศิริ . 2545) พบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดไฟฟ้าจากครอบครัว ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวและส่วนรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม (พระสวรรค์ ยมสیتی . 2548) พบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากสื่อ และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก เป็นนักเรียนที่พฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างประหยัดมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม (จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ. 2551) พบว่า นักเรียนอยู่ในโรงเรียนที่เน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตร และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก เป็นนักเรียนที่พฤติกรรมการ ออมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม และ (รสนันท์ ณ นคร. 2550) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก เป็นนักเรียนที่พฤติกรรมการ ออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม หรือมีพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม

ในการศึกษาประเภทของนักเรียนที่มีเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน และพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินที่มากน้อยต่างกันในตัวแปรกลุ่มชีวิตสังคมด้วยกัน เพื่อ ค้นหากลุ่มบุคคลประเภทที่เสี่ยงต่อการมีพฤติกรรม รมประหยัดและเก็บ ออมเงินน้อย พบหลักฐานการ วิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ ศุภรางค์ อินทุณห์ (2552) พบว่า นักเรียนที่มีผล การเรียนสูงมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และ พบว่า นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษามากมีความ สนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่า นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาน้อย (จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ . 2551) พบว่า นักเรียนที่มีผลการ เรียนสูง มีพฤติกรรมการออมมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และพบว่า นักเรียนหญิงมี พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนชาย (รสนันท์ ณ นคร . 2550) พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นออมเงินมากกว่านักเรียนชาย จาก ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงว่านักเรียนหญิง นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง หรือนักเรียนที่บิดามีการศึกษา สูง เป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนลักษณะตรงกันข้าม จึงเป็น หลักฐานนำไปสู่การตั้งสมมติฐานที่ 3

ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ทำการวิจัยครั้งนี้

ในการวิจัย ครั้งนี้จะมีการทดสอบสมมติฐานตามกรอบแนวคิดของรูปแบบทฤษฎี ปฏิสัมพันธ์นิยม ที่กล่าวว่า ปัจจัยเชิงเหตุหลายด้านสามารถอธิบายพฤติกรรมหนึ่งๆ ของบุคคลได้ มากกว่าปัจจัยด้านใดด้านหนึ่งหรือน้อยด้าน ตัวอย่างเช่นในการศึกษาพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมต้น(พฤติกรรมการออม พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ. 2551) พบว่า ชุดตัวแปรจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ร่วมกับตัวแปรชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์สามารถ อธิบายพฤติกรรมการออม (ปริมาณการทำนายร้อยละ 42.0 ในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง) ได้มากกว่าใช้ชุดจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์(ปริมาณการทำนายร้อยละ 36.3) หรือชุดจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ (ปริมาณการทำนายร้อยละ 26.4) เพียงชุดใดชุดหนึ่ง อีกรงานวิจัยหนึ่ง (รสนันท์ ณ นคร. 2550) พบว่า ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ จิตตามสถานการณ์ สามารถอธิบาย พฤติกรรมการออมเงิน (ปริมาณการทำนายในกลุ่มรวมร้อยละ 35.2) ได้มากกว่าการใช้ชุดตัวแปร จิตลักษณะเดิม (ปริมาณการทำนายร้อยละ 16.8) ชุดตัวแปรสถานการณ์ (ปริมาณการทำนายร้อยละ 18.1) และ ตัวแปรชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ปริมาณการทำนายร้อยละ 24.9) เพียงชุดใด ชุดหนึ่ง หลักฐานการศึกษาดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่มาของสมมติฐานที่ 4 และ 5 ในการวิจัยครั้งนี้

ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องข้างต้น ทำให้สามารถกำหนดความหมายและวิธีการ วัดตัวแปรตามและตัวแปรอิสระในกลุ่มต่างๆได้ ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวแปรตาม

พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน (ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรม การนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน) หมายถึง การคำนึงถึงคุณค่าประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย และมีการวางแผนการ ใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้สิน รู้จักการเก็บออมทรัพย์สินโดยนำเงินที่เหลือจาก ค่าใช้จ่ายมาฝากเก็บไว้กับธนาคารด้วยตนเอง มีวินัยในตนเองในเรื่องการเก็บออมเงิน ในการวิจัย ครั้งนี้แบ่งศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ

1.1 พฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนในการใช้ จ่ายโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย และเป็นการใช้จ่ายใน สิ่งที่เหมาะสมแก่สถานภาพและความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่นการไม่ซื้อไม่บ ริโภค สินค้าที่แพงหรือฟุ่มเฟือย หรือสินค้าที่เกินความจำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเลือกซื้อ สินค้าที่มีประโยชน์ต่อตนเอง เป็นต้น วัดโดยแบบวัดที่สร้างขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ แบบวัดเป็น แบบมาตราประมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด ” ถึง “ไม่จริง เลย” นักเรียนที่ได้ คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดง ว่าเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัดใช้จ่ายมาก กว่านักเรียนที่ได้ คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

1.2 พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนนำเงินที่ได้จากการเก็บออมด้วยวิธีต่างๆ ไปฝากไว้กับธนาคารโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ วัดโดยแบบวัดที่สร้างขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ โดยการให้นักเรียนตอบรายงานพฤติกรรมของตนเองด้วยข้อคำถามปลายเปิด นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

1.3 พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน หมายถึง การที่นักเรียนส่งเสริมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินด้วยการกระทำ 3 ด้าน คือ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ เช่น การให้กำลังใจ และชมเชยเพื่อนเมื่อเพื่อนออมเงิน การอาสาเป็นเพื่อนนำเงินไปฝาก เป็นต้น 2) สนับสนุนด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร เช่น การบอกข่าวเกี่ยวกับการออมเงิน และการรณรงค์เรื่องการออมเงิน ชวนเพื่อนให้เก็บออมเงิน เป็นต้น และ 3) สนับสนุนด้านวัตถุสิ่งของ เช่น การให้กระปุกออมสินเป็นของขวัญในวันสำคัญ (เช่นวันเกิด) การให้เวลาและความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมการฝากเงิน (เช่น ช่วยเขียนใบฝากเงินให้เพื่อน) เป็นต้น วัดโดยแบบวัดที่สร้างขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านลักษณะสถานการณ์

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล หมายถึง คุณภาพและปริมาณที่นักเรียนรับรู้ว่าได้ รับการปฏิบัติจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองในชีวิตประจำวันด้วยการแสดงความรักใคร่ ยอมรับให้ความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเองกับนักเรียน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา มีการให้รางวัล เช่น ให้คำชมเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผล และปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอไม่กระทำตามอารมณ์ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ในการวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล วัดโดยแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วณิชานนท์ และคณะ (2536) ที่ลินดา สุวรรณดี (2543) นำมาใช้ แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า ค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและใช้เหตุผลมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การมีแบบอย่างการเก็บออมจากครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนเห็น หรือรับรู้ การแสดงออกของบุคคลในครอบครัวทั้งในด้านดีและไม่ดีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมหรือการประหยัดในด้านต่างๆ เช่น การประหยัดค่าใช้จ่าย การเก็บออมเงิน การนำเงินไปฝากธนาคาร การซื้อสิ่งของฟุ่มเฟือยของพ่อแม่ หรือการรับประทา นอาหารในร้านที่แพงเป็นประจำ เป็นต้น มีความ

พึงพอใจในการที่จะแสดงออกหรือลอกเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ โดยการเล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประหยัดและเก็บออมเงินว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม วัดโดยแบบวัดที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดการมีแบบอย่างพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว ของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547) และ รสนันท์ ณ นคร (2550) และสร้างเพิ่มเติมจากนิยามปฏิบัติการ แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า ค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นนักเรียนที่ได้รับแบบอย่างที่ดีในการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การมีแบบอย่างการเก็บออมที่ดีจากเพื่อน หมายถึง การที่นักเรียนได้เห็นหรือรับรู้การแสดงออกของเพื่อนๆ ในการประหยัดและเก็บออมเงินทั้งด้านดีและไม่ดีเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออม เงิน จนทำให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อน การคล้อยตามการชักจูงของเพื่อนเป็นพฤติกรรมที่ร่วมกระทำกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อน เช่น เห็นเพื่อนเก็บออมเงินโดยนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน หรือในทางตรงกันข้าม เห็นเพื่อนใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น วัดโดยแบบวัดที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดการมีแบบอย่างพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนของผจงจิต อินทสุวรรณ และคณะ (2547) และชวนชัย เชื้อสาธุชน (2545) และสร้างเพิ่มเติมจากนิยามปฏิบัติการ แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า ค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นนักเรียนที่ได้รับแบบอย่างที่ดีในการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมากกว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การสนับสนุนจากครู หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากครูอาจารย์ในโรงเรียน ในเรื่องการมีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ใน 3 ด้าน คือ 1)ด้านอารมณ์ เช่น ครูให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมประหยัดใช้จ่าย การพูดปลอบโยนให้กำลังใจในการเก็บออมเงินเพื่อฝากธนาคาร เป็นต้น 2)ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การให้ความรู้ หรืออธิบายเกี่ยวกับประโยชน์ ในการประหยัดและเก็บออมเงิน หรือวิธีการนำเงินไปฝากธนาคารโรงเรียน เป็นต้น 3)ด้านวัสดุสิ่งของ เช่น ให้กระปุกออมสินเป็นรางวัลต่างๆ สอนวิธีทำกระปุกออมสินอย่างง่าย เป็นต้น วัดโดยแบบวัดที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดสถานการณ์ในโรงเรียน ของฐานันดร เปียศิริ (2545) และสร้างเพิ่มเติมจากนิยามปฏิบัติการ แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีการสนับสนุนจากครูในการประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน มีความหมายใน 2 มิติ มิติที่ 1 หมายถึงการที่นักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อรณรงค์ให้ออมเงินและนำฝากในธนาคารโรงเรียน มิติที่ 2 หมายถึง การรับรู้ถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม 4 ประเภท คือ 1)การรับทราบประชาสัมพันธ์หน้าเสาธง 2)การเข้าร่วมกิจกรรมการออมในวันสำคัญ 3)การเข้าร่วมกิจกรรมในสัปดาห์แห่งการออม 4)การมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์ออมเงินที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น กิจกรรมเก็บ ออมพร้อมกันสร้างสรรค์อนาคต เป็นต้น แบบวัดแต่ละข้อแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกมีมาตรวัด 5 หน่วย ตั้งแต่ “ไม่เคยเลย” ถึง “บ่อยมาก” ส่วนที่สอง

เป็นระดับความมั่นใจในการตอบจากส่วนแรก มีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่นักเรียนแต่ละคนได้เป็นผลคูณของจำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน กับคะแนนการรับรู้ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ามีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านจิตลักษณะเดิม

ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคนมีปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่ก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้มีการรู้จักการอดได้รอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าใน อนาคต วัดโดย แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ (2536) แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงกว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนที่จะทำงานหนึ่งๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามมาตรฐานขั้นสูง หรือเป็นไปตามที่ตนตั้งเป้าหมายไว้ โดยได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไขโดยไม่ย่อท้อ วัดโดยแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ (2536) แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การมีภูมิคุ้มกันทางจิต หมายถึง การที่นักเรียน มีความพร้อมทางการรู้การคิด แรงจูงใจและวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงพอ ที่จะจัดการกับสถานการณ์ชั่วๆ หรือการปลุกปั่นโจมตีจากบุคคลอื่นที่มุ่งสร้างให้เกิด การเปลี่ยนแปลงความคิดหรือเจตคติ ด้วยจิตลักษณะที่แข็งแกร่งและ ความสามารถในการเตรียมตนหลายด้าน ซึ่งจากการประมวลเอกสารอย่างกว้างขวาง (ดูเดือน พันธุมนาวิน; และงามตา วนินทานนท์ 2551) พบองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1)การมองโลกในแง่ดี 2)ความชอบเสียงน้อย 3)สติสัมปชัญญะ 4)การจัดการกับความเครียด จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ 2 ขั้นตอน คือ องค์ประกอบเชิงสำรวจและองค์ประกอบเชิงยืนยัน ได้แบบวัด ภูมิคุ้มกันทางจิต ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านดังกล่าว วัดโดยแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วนินทานนท์ (2551) แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีภูมิคุ้มกันทางจิตมากกว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ค่านิยมด้านวัตถุ หมายถึง การที่บุคคลพึงพอใจที่จะแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกสบาย ความมั่งคั่ง และสนใจในสิ่งที่มีประโยชน์ยิ่งถึงสิ่งที่จะสนองความต้องการทางกายเป็นหลัก สนใจที่จะสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ มุ่งสะสมทรัพย์สินเงินทอง และสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย ในงานวิจัยครั้งนี้ วัดโดยแบบวัดที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดค่านิยมด้านวัตถุ ของเพ็ญแข ประจักษ์จันท์ และอ้อมเดือน สดมณี(2529) และ สีนินาฏ กำเนิดเพชร(2547) และสร้างเพิ่มเติมจากนิยามปฏิบัติการ แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีค่านิยมด้านวัตถุมากกว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์

เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน หมายถึง การรู้จักของนักเรียนในการพิจารณาประเมินพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินว่าเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ หรือไม่มีโทษ เกิด ความรู้สึกพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ ในการที่จะประหยัดและเก็บออมเงิน และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน หรือสนับสนุนให้ เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินตามความรู้เชิงประเมินค่าของตนมากเพียงใด วัดโดยแบบวัดที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินของมณูญ ภูวลิบเงิน (2547) และ รสนันท์ ณ นคร (2550) และสร้างเพิ่มเติมจากนิยามปฏิบัติการ แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า ค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มี เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้และยอมรับว่าการมีโครงการธนาคารในโรงเรียนมีประโยชน์หรือโทษเพียงใด นักเรียนเกิดความรู้สึก กชอบพอใจในโครงการฯ หรือไม่ชอบ ไม่พอใจ และมีความพร้อมที่จะ สนับสนุนหรือคัดค้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในโครงการมากเพียงใด วัดโดยแบบวัดที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ สุภรางค์ อินทุณห์ (2552) และ ลินดา สุวรรณดี (2543) และสร้างเพิ่มเติมจากนิยามปฏิบัติการ แบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย เป็นผู้ที่มี เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน มากกว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับ ลักษณะภูมิหลังของนักเรียน ได้แก่ เพศ ผลการเรียน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว โดยกำหนดนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

เพศ (ทั้งเพศชาย และเพศหญิง)

ผลการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลการเรียนทุกกลุ่มสาระวิชาในปีการศึกษาที่ผ่านมาตามสมุดรายงานผลการเรียนซึ่งมีคะแนนตั้งแต่ 0.00 – 4.00

ระดับการศึกษาของบิดา หมายถึง จำนวนปีที่บิดาได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา

ระดับการศึกษาของมารดา หมายถึง จำนวนปีที่มารดาได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา

ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ในที่นี้พิจารณาร่วมกันใน 2 มิติ คือ ปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งหมดของครอบครัวของนักเรียน โดยให้นักเรียนตอบเป็นจำนวนเงินรายได้ตามจริง และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้จ่ายจากเงินรายได้จำนวนดังกล่าว ตามตารางที่ 2 ครอบครัวที่มีปริมาณรายได้น้อย แต่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวใช้จ่ายเงินได้ดังกล่าวมาก จัดเป็นครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ส่วนครอบครัวที่มีปริมาณรายได้มาก และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวใช้จ่ายเงินจากรายได้ดังกล่าวน้อย จัดเป็นครอบครัวที่มีเศรษฐกิจของครอบครัวสูง พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 12 เศรษฐกิจของครอบครัวต่ำมีคะแนนเป็น 1 เศรษฐกิจของครอบครัวสูงสุดมีคะแนน 12 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยจัดเป็นผู้มีฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ตาราง 1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียน

รายได้รวมต่อเดือน	จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
	1-3 คน	4-6 คน	7 คนขึ้นไป
น้อยกว่า 15,000 บาท	3	2	1
15,001 – 35,000 บาท	6	5	4
35,001 – 55,000 บาท	9	8	7
55,001 ขึ้นไป	12	11	10

ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนสมัครเข้าเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนหรือไม่สมัครเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน วัดโดยให้นักเรียนรายงานตนเองว่าเป็นสมาชิกหรือไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และรายงานระยะเวลาในการเป็นสมาชิกว่านานเท่าใด แบบวัดนี้ไม่มีการหาค่าความเชื่อมั่น

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ได้รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีเจตคติที่ดีต่อการประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่า หรือเป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้านใน 3 ด้าน (ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บ ออมเงิน) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม

2. นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่า หรือเป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้านใน 3 ด้าน (ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงิน) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม

3. นักเรียนหญิง มีผลการเรียนสูง และมารดามีการศึกษาสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้านใน 3 ด้าน (ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บ ออมเงิน) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม

4. ตัวทำนายชุดที่ 3 ประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร) รวม 10 ตัวแปร สามารถทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัด และเก็บออมเงินของนักเรียน หรือเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนได้มากกว่าเมื่อใช้ตัวทำนายชุดหนึ่งชุดใดเพียงลำพัง โดยกำหนดเกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป

5. ตัวทำนายชุดที่ 3 ประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร) และตัวทำนายชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร) ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) รวม 12 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้านใน 3 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน) ได้มากกว่าเมื่อใช้ตัวทำนายจากชุด 3 หรือชุด 4 เพียงชุดใดชุดหนึ่งเพียงลำพัง โดยกำหนดเกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายตั้งแต่ 5% ขึ้นไป

6. ตัวแปรในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวม 12 ตัวแปร สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ทั้ง 3 ด้าน(พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บ ออมเงิน) พร้อมๆ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ(Correlational – Comparative Study) โดยการเก็บข้อมูลในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งในบทนี้ได้กล่าวถึงการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า วิธีการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดอาคารอมสินในโรงเรียนมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี และเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกรุงเทพมหานคร (ขนาดอาคารอมสิน. 2552)

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน(Multi – stage Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. สุ่มโรงเรียน ด้วยวิธีแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยใช้อัตราการเป็นสมาชิกของอาคารโรงเรียนเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิออกเป็น 2 กลุ่มชั้นภูมิ คือ โรงเรียนที่มีอัตราการเป็นสมาชิกของอาคารโรงเรียน ระดับสูง (นักเรียนมีสมุดบัญชีเงินฝากอาคารโรงเรียนร้อยละ 60 ขึ้นไป) และโรงเรียนที่มีอัตราการเป็นสมาชิกของอาคารโรงเรียน ระดับต่ำกว่าร้อยละ 60 หน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ในขั้นนี้คือ โรงเรียน โดยสุ่มโรงเรียนชั้นภูมิละ 2 โรงเรียน รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 4 โรงเรียน

2. สุ่มนักเรียน ด้วยวิธีแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยใช้การเป็นสมาชิกอาคารโรงเรียนของนักเรียนเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิออกเป็น 2 กลุ่มชั้นภูมิ คือ นักเรียนที่เป็นสมาชิกอาคารโรงเรียน และนักเรียนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอาคารโรงเรียน หน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ในขั้นนี้คือ นักเรียน โดยสุ่มนักเรียนชั้นภูมิละ 60 คน รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 120 คน ในแต่ละโรงเรียน

ตาราง 2 จำนวนตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูล(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2)

ประเภทโรงเรียน	โรงเรียน กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนนักเรียน ที่เป็นสมาชิก ธนาคารโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่ไม่เป็นสมาชิก ธนาคารโรงเรียน	รวม
มีอัตรานักเรียนเป็นสมาชิกธนาคาร โรงเรียนสูง (โรงเรียนที่มีนักเรียนเข้า ร่วมการเป็นสมาชิกของธนาคาร โดยมี สมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียน ในอัตราส่วนตั้งแต่ ร้อยละ 60 ขึ้นไป)	โรงเรียน แห่งที่ 1	60	75	135 คน
มีอัตรานักเรียนเป็นสมาชิกธนาคาร โรงเรียนต่ำ (โรงเรียนที่มีนักเรียนเข้า ร่วมการเป็นสมาชิกของธนาคาร โดยมี สมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียน ในอัตราส่วนต่ำกว่า ร้อยละ 60)	โรงเรียน แห่งที่ 2	60	75	135 คน
มีอัตรานักเรียนเป็นสมาชิกธนาคาร โรงเรียนต่ำ (โรงเรียนที่มีนักเรียนเข้า ร่วมการเป็นสมาชิกของธนาคาร โดยมี สมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียน ในอัตราส่วนต่ำกว่า ร้อยละ 60)	โรงเรียน แห่งที่ 3	60	75	135 คน
มีอัตรานักเรียนเป็นสมาชิกธนาคาร โรงเรียนต่ำ (โรงเรียนที่มีนักเรียนเข้า ร่วมการเป็นสมาชิกของธนาคาร โดยมี สมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียน ในอัตราส่วนต่ำกว่า ร้อยละ 60)	โรงเรียน แห่งที่ 4	58	74	132 คน
		238	299	537 คน

การสร้างเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวัดตัวแปรหลักที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ที่ได้กำหนดเป็นนิยามปฏิบัติการไปแล้ว ข้างต้น ส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือประเภทมาตรประเมินรวมค่า (Summated Rating Scale) โดยมี เครื่องมือที่สร้างขึ้นใหม่ และได้ปรับปรุงจากแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยอื่นๆ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงมีจำนวนทั้งสิ้น 14 ฉบับ แบ่งเป็นแบบวัด **กลุ่มตัวแปรตาม** 3 ฉบับ ได้แก่ พฤติกรรมประหยัด และเก็บออมเงิน 3 ด้าน (พฤติกรรมการประหยัด การใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดเก็บ ออมและนำฝากเงิน) **กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์** จำนวน 5 ฉบับ (แบบวัดการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล แบบวัดการมีแบบอย่างจากครอบครัว แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดี จากเพื่อน แบบวัดการสนับสนุนจากครู และแบบวัดการรับรู้ ประโยชน์จาก กิจกรรมรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน) **กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม** จำนวน 4 ฉบับ (แบบวัด ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แบบวัดแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดการมีภูมิคุ้มกันทางจิต และแบบวัดค่านิยมด้านวัตถุ) **กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์** จำนวน 2 ฉบับ (แบบวัด เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน และแบบวัดเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) และ แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดของเครื่องมือแต่ละฉบับ ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวแปรตาม

แบบวัดพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ประกอบด้วยแบบวัดพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 3 ด้าน พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดเก็บ ออมและนำฝากเงิน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ตามนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

1) **แบบวัดพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย** เป็นแบบวัด การปฏิบัติของนักเรียนในการใช้จ่ายโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย และเป็นการใช้จ่ายในสิ่งที่เหมาะสมแก่สถานภาพและความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่นการไม่ซื้อไม่บริโภคสินค้าที่แพงหรือฟุ่มเฟือย หรือสินค้าที่เกินความจำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเลือกซื้อสินค้าที่มีประโยชน์ต่อตนเอง เป็นต้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดขึ้นเองจากนิยามปฏิบัติการ เป็นแบบวัดประเภทมาตรวัดประมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีข้อคำถาม 24 ข้อ เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 100 คน พบว่า แบบวัดมีความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .69 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามไว้ใช้จริง 10 ข้อ เมื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 16 ถึง 60 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .27 ถึง .65 มีความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย

0. ฉันเลือกซื้อสินค้าเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

2) **แบบวัดพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน** วัดพฤติกรรมที่นักเรียนนำเงินที่ได้จากการเก็บออมด้วยวิธีต่างๆ ไปฝากไว้กับ โครงการธนาคารโรงเรียน โดยแบ่งแต่ละข้อออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ถามถึงจำนวนครั้งการนำฝากเงินในแต่ละภาคเรียนของนักเรียนแต่ละคน ตอนที่ 2 ถามจำนวนเงินโดยเฉลี่ยที่ฝากแต่ละครั้ง

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน

ตอนที่ 1 ในช่วงเวลาหนึ่งภาคเรียน ฉันนำเงินฝากที่ธนาคารโรงเรียน จำนวน.....ครั้ง

ตอนที่ 2 จำนวนเงินโดยเฉลี่ยที่ฝากแต่ละครั้ง จำนวน บาท

เกณฑ์การให้คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนจำนวนครั้งที่ฝากเงินสูงกว่าค่าเฉลี่ย เป็นผู้ที่น่าฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนน้อยกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

3) แบบวัด พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน วัดการที่นักเรียนส่งเสริมสนับสนุนเพื่อนให้ออมเงินด้วยการกระทำ 3 ด้าน คือ 1)การสนับสนุนด้านอารมณ์ เช่น การให้กำลังใจ และชมเชยเพื่อนเมื่อเพื่อนออมเงิน การอาสาเป็นเพื่อนนำเงินไปฝาก เป็นต้น 2)สนับสนุนการให้ข้อมูลข่าวสาร เช่น การบอกข่าวเกี่ยวกับการออมเงิน และการรณรงค์เรื่องการออมเงิน ชวนเพื่อนให้เก็บออมเงิน เป็นต้น และ 3)สนับสนุนวัตถุสิ่งของ เช่น การให้กระปุกออมสิน เป็นของขวัญในวันสำคัญ(เช่นวันเกิด) การให้เวลาและความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมการฝากเงิน (เขียนใบฝากเงินให้เพื่อน) เป็นต้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดขึ้นเองจากนิยามปฏิบัติการ เป็นแบบวัดประเภทมาตรวัดประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีข้อคำถาม 37 ข้อ เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 100 คน พบว่า แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามไว้ใช้จริง 10 ข้อ เมื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 18 ถึง 60 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .14 ถึง .41 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .60

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน

0. ฉันพูดชื่นชมเพื่อนที่สามารถเก็บออมเงินและนำฝากที่ธนาคารโรงเรียนได้อย่างสม่ำเสมอในแต่ละสัปดาห์

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ดังนี้

แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลของดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วณิชทานนท์ และอื่นๆ (2536) ที่นำมาใช้ในงานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543) จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนแบบวัดอยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 537 คน) แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11 ถึง 60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง.54 ถึง .69 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88

ตัวอย่างแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

0. ทุกครั้งที่มีปัญหา แม่จะให้คำปรึกษา หรือคำแนะนำเสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

แบบวัดการมีแบบอย่างจากครอบครัว เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัดการเห็นแบบอย่าง จากครอบครัว ของมณูญ ภูขลิบเงิน (2547) จำนวน 12 ข้อ มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 12 – 72 คะแนน มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 7.15 – 10.87 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .69 และแบบวัดการเห็นแบบอย่างจากผู้อื่น ของ รสนันท์ ณ นคร (2550) จำนวน 15 ข้อ มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 3.96 – 8.23 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 โดยดัดแปลงข้อคำถามให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน และมี บางข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองส่วนหนึ่ง โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับการที่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากบิดามารดาในการประหยัดและเก็บออมเงิน จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 27 ข้อแต่ละข้อมีมาตร 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่ม นักเรียนจำนวน 100 คน แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .86 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 10 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 537 คน) แบบวัดมีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 24 ถึง 60 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .30 ถึง .60 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80

ตัวอย่างแบบวัดการมีแบบอย่างจากครอบครัว

0. บ่อยครั้งที่ฉันเห็นพ่อให้เงินแม่เพื่อนำไปฝากธนาคาร เพื่อเก็บไว้ใช้ในวันข้างหน้า

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

แบบวัดการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัดอิทธิพลของเพื่อน ของผจงจิต อินทสุวรรณ และค น อื่นๆ (2547) จำนวน 14 ข้อ มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าอาร์) อยู่ระหว่าง .27 – .50 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .73 และแบบวัดการได้แบบอย่างการประหยัดทรัพยากร ของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2545) จำนวน 10 ข้อ มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่

ระหว่าง 4.69 – 7.97 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79 โดยปรับปรุงข้อคำถามตามนิยามปฏิบัติการวิจัยนี้ จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนแบบวัด อยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน โดยดัดแปลงข้อคำถามให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน และมีบางข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองส่วนหนึ่ง โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนในการประหยัดและเก็บออมเงิน จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 30 ข้อแต่ละข้อมีมาตร 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียน จำนวน 100 คน แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .56 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 10 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 537 คน) แบบวัดมีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10 ถึง 57 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .11 ถึง .52 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .69

ตัวอย่างแบบวัดการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนในการประหยัดและเก็บออมเงิน

0. เพื่อนของฉันบอกกับฉันว่าเขากำลังเก็บออมเงิน ไว้เพื่อใช้ในวันข้างหน้า

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

แบบวัดการสนับสนุนจากครู เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วน จากแบบวัดอิทธิพลของเพื่อนของของฐานันท์ เปียศิริ (2545) จำนวน 12 ข้อ มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 12 – 72 คะแนน มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 5.70 – 8.87 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 โดยปรับปรุงข้อคำถามตามนิยามปฏิบัติการนี้ จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนแบบวัด อยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน โดยดัดแปลงข้อคำถามให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน และมีบางข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองส่วนหนึ่ง โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับการชักชวนและแนะนำให้ความรู้เรื่องการประหยัดและเก็บออมเงิน จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 21 ข้อแต่ละข้อมีมาตร 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 100 คน แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 15 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 537 คน) แบบวัดมีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20 ถึง 109 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .16 ถึง .61 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82

ตัวอย่างแบบวัดการสนับสนุนจากครูในการประหยัดและเก็บออมเงิน

0. ฉันได้รับคำชมจากครูเมื่อเห็นฉันนำเงินไปฝากที่ธนาคารโรงเรียน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

แบบวัดการ รับรู้ประโยชน์จาก กิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดขึ้นเองจากนิยามปฏิบัติการ คำถามแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนแรก ถามถึงจำนวนครั้งของการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนของนักเรียนแต่ละคน เป็นแบบวัดประเภทมาตรวัดประเมิณรวมค่า 5 หน่วย จาก “ไม่เคยเลย” ถึง “บ่อยมาก” มีข้อคำถาม 4 ข้อ ตอนที่สอง ถามเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนในแต่ละครั้ง เป็นแบบวัดประเภทมาตรวัดประเมิณรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีข้อคำถาม 20 ข้อ เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 100 คน พบว่า แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามในตอนที่สองไว้ใช้จริง 12 ข้อ เมื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 0 ถึง 198 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .26 ถึง .72 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89

ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้ ประโยชน์ จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน

ตอนที่ 1 ฉันได้ยินข่าวประชาสัมพันธ์รณรงค์หน้าเสาธงให้นักเรียนออมเงิน เพื่อนำฝากธนาคารโรงเรียน

.....
 บ่อยมาก บ่อย ค่อนข้างบ่อย นานๆครั้ง ไม่เคยเลย

ตอนที่ 2 ในการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนแต่ละครั้ง นักเรียนเห็นว่ากิจกรรมนี้ให้ประโยชน์แก่นักเรียนในด้านต่างๆ ต่อไปนี้เพียงใด

0. การได้รับทราบข่าวประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ออมเงินกับธนาคารโรงเรียน กระตุ้นให้ฉันสนใจอยากฝากเงินกับธนาคารโรงเรียน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านจิตลักษณะเดิม ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ดังนี้

แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ของ ดวงเดือน พันธุนาวัน , งามตา วรินทร์านนท์ และค. น้อย (2536) โดยลักษณะคำถามจะเกี่ยวกับ ความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต และบังคับตนเองให้ทำได้หรือได้ หรือเลือกที่จะไม่รับผลประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะตามมาในอนาคต จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตรวัดประเมนรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20 ถึง 120 คะแนน แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่น แบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .64 เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 537 คน) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 14 ถึง 60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .33 ถึง .56 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

0. ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จ ก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

แบบวัดแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่รสนันท์ ณ นคร (2550: 45) วัดความมุ่งมั่นหรือความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ และมีความเพียรพยายาม เพื่อกระทำสิ่งนั้นให้บรรลุโดยไม่ทอดทิ้งอุปสรรคหรือสิ่งกีดขวาง พยายามฝ่าฟันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดประเมนรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15 -90 พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้(ค่าที) 6.25 ถึง 10.92 และพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง (ค่าอาร์) .52 ถึง .70 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 537 คน) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 16 ถึง 60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21 ถึง .64 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81

ตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

0. เมื่อทำงานใดๆ ฉันจะทุ่มเทความพยายามเพื่อให้ได้ผลงานออกมาดีที่สุด

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

แบบวัดการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดจิตเอกภาคด้านการมีภูมิคุ้มกันตน ในกลุ่มนักเรียน ของดุจเดือน พันธุม นาวิน และงามตา วณิชานนท์ (2551) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ผ่านการ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและองค์ประกอบเชิงยืนยัน ของแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่มี 4 องค์ประกอบได้แก่ 1)การมองโลกในแง่ดี2)ความชอบเสี่ยงน้อย3)สติสัมปชัญญะ 4) การจัดการกับความเครียด รวมกันเป็นแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันทางจิต โดยมีการวิเคราะห์องค์ประกอบ 2 ขั้นตอน คือ องค์ประกอบเชิงสำรวจและองค์ประกอบเชิงยืนยัน มีจำนวนข้อคำถาม 45 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 45 – 270 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้ (ค่าที) 1.85 ถึง 6.63 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .65 เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 537 คน) แบบวัดภูมิคุ้มกันทางจิต มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 135 ถึง 250 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .13 ถึง .61 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88

ตัวอย่างแบบวัดการมีภูมิคุ้มกันทางจิต

0. ฉันคิดว่ามีโอกาสน้อย ที่เรื่องดีๆ จะเกิดขึ้นกับฉัน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

แบบวัดค่านิยมด้านวัตถุ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุง ข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัดค่านิยมทางวัตถุของเพ็ญแข ประจันปัจฉีก และ อ้อมเดือนสดมณี (2529) จำนวน 30 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดประเมินค่า 4 หน่วย ตั้งแต่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง ” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ” และแบบวัดพฤติกรรมตามค่านิยมด้านวัตถุ ของสินีนาฏ กำเนิดเพชร (2547) จำนวน 14 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนรวมทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0 ถึง 7 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนก (ค่าที)อยู่ระหว่าง 2.70 ถึง 5.63 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .70 โดยปรับปรุงข้อคำถามตามนิยามปฏิบัติการวิจัยนี้ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ

แต่ละข้อมีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนแบบวัด อยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน โดยดัดแปลงข้อคำถามให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน และมีบางข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองส่วนหนึ่ง โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ จ่ายเงินไปกับสินค้าและบริการตามสมันิยมของนักเรียน จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 33 ข้อแต่ละ ข้อมีมาตร 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียน จำนวน 100 คน แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .17 ถึง .54 มีค่าความเชื่อมั่นแบบ สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 10 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 537 คน) แบบวัดมีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 19 ถึง 59 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกราย ข้ออยู่ระหว่าง .20 ถึง .46 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .68

ตัวอย่างแบบวัดค่านิยมด้านวัตถุ

0. ฉันเห็นด้วยกับสำนวนไทยที่ว่า “มีเงินก็นับเป็นน้อง มีทองก็นับเป็นพี่”

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริง ที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ดังนี้

แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุง ข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัด เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด ของมณูญ ภูขลิบ เงิน (2547) จำนวน 12 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 12 – 72 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้ (ค่าที่) อยู่ระหว่าง 6.43 ถึง 13.79 และพิสัยของความสัมพันธภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ ระหว่าง(ค่าอาร์) .25 ถึง .52 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75 และแบบวัดเจตคติ ที่ดีต่อการออมเงิน ของรสนันท์ ณ นคร (2550) จำนวน 12 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 14– 84 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดนี้ (ค่าที่) อยู่ระหว่าง 5.78 ถึง 9.71 และพิสัยของ ความสัมพันธภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง (ค่าอาร์) .37 ถึง .64 มีค่าความเชื่อมั่น แบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 โดยดัดแปลงข้อคำถามให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงิน และมีบางข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองส่วนหนึ่ง โดยลักษณะข้อคำถามจะ เกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ทั้ง 3 ด้าน เช่น การประเมินค่า พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินเป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใด รู้ถึงความชอบ- ไม่ชอบเพียงใด และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากน้อยเพียงใด จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 38 ข้อแต่ละข้อมีมาตร 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำ แบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 100 คน แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา

เท่ากับ .78 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 15 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 537 คน) แบบวัดมีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 27 ถึง 90 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .33 ถึง .66 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .86

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

0. แม้ว่าการเก็บออมเงินต้องใช้ระยะเวลานาน ฉันก็เชื่อมั่นคุ้มค่าถ้าทำได้

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

แบบวัดเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัด เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของศุภรางค์ อินทuhn (2552) จำนวน 10 ข้อ มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .49 - .71 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 และแบบวัดเจตคติที่ดีต่อโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ของ พระสวรงค์ ยมสีดา (2548) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 3 องค์ประกอบ เช่น การเห็นประโยชน์ - โทษของโครงการฯ มีความชอบ-ไม่ชอบโครงการฯ และความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมที่สนับสนุน จำนวน 10 ข้อ มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .71 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89 โดยปรับปรุงข้อคำถามตามนิยามปฏิบัติการ วิจัยนี้ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วย มาตราวัดประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนแบบวัด อยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน โดยดัดแปลงข้อคำถามให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน และมีบางข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ส่วนหนึ่ง โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน เช่น การเห็นประโยชน์ - โทษของโครงการฯ มีความชอบ-ไม่ชอบโครงการฯ และความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมที่สนับสนุน จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 19 ข้อแต่ละข้อมีมาตร 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 100 คน แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 10 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 537 คน) แบบวัดมีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .51 ถึง .67 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน

0. โครงการธนาคารโรงเรียนเป็นโครงการที่น่าเบื่อมาก

.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนในทิศทางกลับกัน

แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาความแตกต่างของลักษณะภูมิ หลังบางประการของนักเรียน โดยแบบสอบถามมีลักษณะให้เติมคำตอบลงในช่องว่าง ซึ่งลักษณะภูมิหลังที่ศึกษาได้แก่ เพศ ผลการเรียน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1)แบบวัดที่นำมาจากที่ สร้างไว้แล้ว ได้แก่ แบบวัดจิตลักษณะเดิม 4 ฉบับ 2)แบบวัดที่นำมาปรับใช้ 6 ฉบับ และจะมีการทดลองใช้และหาคุณภาพแบบวัดใหม่อีกครั้ง 3)แบบวัดที่สร้างขึ้นใหม่ 5 ฉบับ จะนำไปทดลองใช้และหาคุณภาพแบบวัดครบทุกขั้นตอนดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง(Validity)

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัด (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านเนื้อหาของตัวแปรที่ต้องการวัด ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหาของแบบวัดแต่ละฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หรือนำมาปรับปรุงใหม่ ว่ามีเนื้อหาครอบคลุม มตามนิยามปฏิบัติการที่ได้กำหนดไว้ ตลอดจนตรวจสอบดูสำนวนภาษาว่ามีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ แล้วจึงนำมาปรับแก้ไขให้สมบูรณ์ ก่อนนำแบบวัดนั้นไปใช้จริง

2. การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination)

การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ(Item discrimination) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item – total correlation) โดยเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติไว้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543: 144)

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดในการวิจัยครั้งนี้ จะหาหลังจากการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญ นำมาหาค่าความเชื่อมั่นด้วย สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่ใช้เป็นสถานที่เก็บข้อมูล เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลงานวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบวัดไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากเจ้า หน้าที่และอาจารย์ในโรงเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - 2.1 อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งยืนยันกับนักเรียนว่า ข้อมูลทั้งหมดจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนอย่างแน่นอน
 - 2.2 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบวัดทุกฉบับ
3. นำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และทำการคัดเลือกฉบับที่บกพร่องออก ไปจากนั้นนำฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ผลทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. ศึกษาคุณสมบัติพื้นฐานของบุคคล โดยวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าร้อยละ เป็นต้น
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ สามทาง (Three – way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่พบผลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปฏิสัมพันธ์ที่พบว่ามีนัยสำคัญจะถูกเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') ใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1, 2 และ 3
3. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 4 และ 5
4. วิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบแคนอนิคัล (Canonical Correlation Analysis) ใช้ในสมมติฐานที่ 6

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวเนื่องกับพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า ปัจจัยด้านลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ ตลอดจนลักษณะทางชีวสังคมมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่ศึกษา มากน้อยเพียงใดและเพราะเหตุใด โดยมีการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยจำนวน 6 ข้อ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต่อไปนี้เป็น การเสนอผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 6 ข้อ ซึ่งมีลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนผู้ถูกศึกษา

2) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three – Way Analysis of Variance) ของคะแนนเจตคติต่อ พฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนหรือ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้าน ใน 3 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรม การนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน) พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 3 ด้าน คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน

3) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three – Way Analysis of Variance) ของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้าน ใน 3 ด้าน (ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรม การนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน) พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 3 ด้านคือ แบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว แบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต

4) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three – Way Analysis of Variance) ของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน และเจตคติต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน โดยมีการพิจารณาตามตัวแปรอิสระ ที่ละ 3 ด้าน คือ เพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา

5) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนที่ละด้าน ด้วยตัวทำนาย 2 กลุ่มร่วมกัน คือ ตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การรับรู้ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว การมีแบบอย่าง ที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน) และตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะ เดิม 4 ตัวแปร (ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ) รวมทั้งสิ้น 10 ตัวทำนาย

6) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ของตัวแปร พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน ที่ละด้าน ด้วยตัวทำนาย 3 กลุ่มร่วมกัน คือ ตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและ ใช้เหตุผล การมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน) ตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร (ได้แก่ ลักษณะมุ่ง อนาคตและความมุ่งมั่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ) และตัว ทำนายกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติต่อการประหยัดและเก็บออมเงิน เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) รวมทั้งสิ้น 12 ตัวทำนาย

7) ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แคนอนิคัล (Canonical Correlation Analysis) ของตัวแปร ในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมี แบบอย่างจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมใน โรงเรียน) ตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร (ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ) และตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติต่อ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการ ธนาคารโรงเรียน) รวมทั้งสิ้น 12 ตัวทำนาย สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เงิน ทั้ง 3 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน) พร้อมๆ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละแบบแผน ทั้ง 6 แบบแผนดังกล่าวกระทำในกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมและในกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 5 ตัวแปร แบ่งออกเป็น 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 3)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ เริ่มจากลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียนผู้ถูกศึกษา ตามด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาม แบบแผน 6 แบบแผนดังกล่าวข้างต้น

4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของผู้ถูกศึกษา

การศึกษาวัยครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ในโรงเรียนสหศึกษาที่มีธนาคารออมสินในโรงเรียนมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนที่มีอัตรานักเรียนเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนสูง (หมายถึง โรงเรียนมีนักเรียนมีสมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียนในอัตราส่วนตั้งแต่ ร้อยละ 60 ขึ้นไป) จำนวน 2 โรงเรียน และโรงเรียนที่มีอัตรานักเรียนเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนต่ำ (หมายถึง โรงเรียนมีนักเรียนมีสมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียนในอัตราส่วน ต่ำกว่า ร้อยละ 60) จำนวน 2 โรงเรียน รวมเป็น 4 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนทั้งสิ้น 537 คน ซึ่งมีลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังดังนี้ (ตาราง 3) แบ่งเป็นนักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจำนวน 265 คน (ร้อยละ 49.3) นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน จำนวน 272 คน (ร้อยละ 50.7) เป็นเพศหญิงจำนวน 311 คน (ร้อยละ 57.9) เพศชายจำนวน 226 คน (ร้อยละ 42.1) ผลการเรียนรู้ของนักเรียน อยู่ระหว่าง 0.53 – 4.00 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64) แบ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ย 0.53 – 3.35) จำนวน 238 คน (ร้อยละ 44.3) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 – 4.00) จำนวน 299 คน (ร้อยละ 55.7) สำหรับระดับการศึกษาของบิดาอยู่ระหว่าง 6 – 22 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.45) แบ่งเป็น บิดาที่มีการศึกษาต่ำ (6-14.17ปี) จำนวน 230 คน (ร้อยละ 44.1) บิดาที่มีการศึกษาสูง (14.18 - 22ปี) จำนวน 292 คน (ร้อยละ 55.9) ระดับการศึกษาของมารดา อยู่ระหว่าง 6 – 22 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.98 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.59) แบ่งเป็น มารดาที่มีการศึกษาต่ำ (6 - 13.98 ปี) จำนวน 154 คน (ร้อยละ 29.3) มารดาที่มีการศึกษาสูง (13.99 - 22ปี) จำนวน 372 คน (ร้อยละ 70.7) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวได้พิจารณาใน 2 มิติคือ ด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัวซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) จำนวนสมาชิก 1-3 คน 2) จำนวนสมาชิก 4 – 6 คน และ 3) จำนวนสมาชิกมากกว่า 7 คน ส่วนรายได้ของครอบครัว แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ 1) ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท 2) 10,001 – 30,000 บาท 3) 30,001 – 50,000 บาท 4) 50,001 บาทขึ้นไป จึงแบ่งนักเรียนได้เป็น 12 ประเภท จากครอบครัวที่มี ระดับเศรษฐกิจของครอบครัวสูงสุด (ระดับ 12) คือ นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ตั้งแต่ 50,001 บาทขึ้นไป และมีจำนวนสมาชิกน้อยกว่า 4 คน และนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำสุด (ระดับ 1) คือ ครอบครัวที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท และมีจำนวนสมาชิกมากกว่า 7 คน

ตาราง 3 ค่าสถิติข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกศึกษา

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		เกณฑ์ แบ่งกลุ่ม	พิสัย	จำนวน (537 คน)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ลักษณะการเป็น สมาชิกโครงการฯ	เป็นสมาชิก			265	49.3		
	ไม่ใช่มชิกโครงการ			272	50.7		
ระยะเวลาการเป็น สมาชิก	ต่ำ	<19.75	0.00-19.75 เดือน	124	46.3	19.75	9.96
	สูง	>19.75	19.76-72.00 เดือน	144	53.7		
เพศ	หญิง			311	57.9		
	ชาย			226	42.1		
ผลการเรียน	ต่ำ	< 3.35	0.53 – 3.35 คะแนน	238	44.3	3.35	0.64
	สูง	> 3.35	3.35 – 4.00 คะแนน	299	55.7		
ระดับการศึกษาของ บิดา	ต่ำ	< 14.17	6 – 14.17 ปี	230	44.1	14.17	3.45
	สูง	> 14.17	14.18 – 22 ปี	292	55.9		
ระดับการศึกษาของ มารดา	ต่ำ	< 13.98	6.00 – 13.98 ปี	154	29.3	13.98	3.59
	สูง	> 13.98	13.99 – 22 ปี	372	70.7		
ระดับเศรษฐกิจ ของครอบครัว	ต่ำ	< 8.01	1 – 8.01 คะแนน	291	56.0	8.01	2.98
	สูง	> 6.00	8.02 – 12 คะแนน	229	44.0		

หมายเหตุ * ตัวแปรที่คะแนนมีค่าต่อเนื่อง ใช้ค่าเฉลี่ยในการแบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.01 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.98 เมื่อจัดแบ่งระดับเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนออกเป็น 2 ระดับ นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ จำนวน 291 คน (ร้อยละ 56.0) และนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวสูง จำนวน 229 คน (ร้อยละ 44.0)

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่วิจัยครั้งนี้จำนวน 537 คน เป็นนักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจำนวน 265 คน ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนจำนวน 272 คน ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.96 เป็นนักเรียน หญิงจำนวน 311 คน เป็นนักเรียน ชายจำนวน 226 คน มีค่าเฉลี่ยผลการเรียนเท่ากับ 3.35 บิดามีจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาโดยเฉลี่ยเท่ากับ 14.17 ปี มารดามีจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาโดยเฉลี่ยเท่ากับ 13.97 ปี และระดับเศรษฐกิจของครอบครัวเฉลี่ยเท่ากับ 8.01

4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินพิจารณาตาม ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางโดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 การวิเคราะห์ ตามตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งก็คือ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้าน ใน 3 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน) สำหรับตัวแปรอิสระในแต่ละการวิเคราะห์ คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนที่แตกต่างกัน รายละเอียดของตัวแปรอิสระมีดังนี้

ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน หมายถึง นักเรียน ระบุว่าตนสมัครเข้าเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียน และมีสมุดบัญชีเงินฝากของธนาคารโรงเรียน กับผู้ที่ไม่สมัคร เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน

การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน ประเมินโดยพิจารณา ใน 2 มิติ มิติที่ 1 คือการที่นักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 4 ประเภท เพื่อรณรงค์ให้ออมเงินและนำฝากในธนาคารโรงเรียน และมิติที่ 2 คือการรับรู้ถึงประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม 4 ประเภทดังกล่าว (ได้แก่ การรับทราบประชาสัมพันธ์หน้าเสาธง การเข้าร่วมกิจกรรมการออมในวันสำคัญ การเข้าร่วมกิจกรรมในสัปดาห์แห่งการออม และการมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์ออมเงินที่โรงเรียนจัดขึ้น) พิสัยของคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 0 – 198 คะแนน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 59.42) โดยผู้ที่ได้คะแนนในกลุ่มสูงเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 59.43 – 198 คะแนน จัดเป็นผู้อยู่ในกลุ่มที่รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 0 – 59.42 คะแนน จัดเป็นผู้อยู่ในกลุ่มที่รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อย (ตาราง 28 ภาคผนวก ข)

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคน รายงาน ปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเอง รู้จักการอดได้รอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่มีค่ามากกว่าหรือสำคัญกว่าในอนาคต พิสัยของคะแนน ที่ได้อยู่ระหว่าง 14 – 60 คะแนน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 44.94) โดยผู้ที่ได้คะแนนในกลุ่มสูงเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 44.95 – 60 คะแนน จัดเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำเป็นผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 14 – 44.94 คะแนน จัดเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนน้อย (ตาราง 28 ภาคผนวก ข)

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละครั้งจะกระทำทั้งในกลุ่มตัวอย่างโดยรวมและในกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 5 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ผลการเรียนรู้ ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว ได้เป็นกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (รายละเอียดการแบ่งกลุ่มย่อยดูจากตาราง 3) ดังนั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์จึงแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย 5 หัวข้อ ดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่แตกต่างกัน

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่แตกต่างกัน

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่แตกต่างกัน

4.2.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่แตกต่างกัน

4.2.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมเงินและนำฝากของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม รณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง ที่แตกต่างกัน

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมของนักเรียนพิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่แตกต่างกัน

เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ว่าการประหยัดและเก็บออมเงินเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ หรือมีโทษต่อตนเองเพียงใด รู้สึกพอใจหรือไม่พอใจกับการกระทำดังกล่าว และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออมเงินตามความรู้เชิงประเมินค่าและความรู้สึกของตนมากน้อยเพียงใด พิสัยของคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 27 – 90 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 65.99 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.65 (ตาราง 28 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมพิจารณาตามตัวแปรอิสระแต่ละตัว **ในกลุ่มรวม** พบว่า คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม แปรปรวนไปตามระดับ ของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน หรือลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อย่างเชื่อมั่นได้ในกลุ่ม รวม (ตาราง 4) กล่าวคือ นักเรียน ที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 67.24 และ 65.17 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.65) ตามลำดับ (ตาราง 4 ส่วนที่ 2) นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนมาก มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนน้อย (ค่าเฉลี่ย 70.74 และ 61.67) ตามลำดับ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ (ค่าเฉลี่ย 68.64 และ 63.77) ตามลำดับ **ในกลุ่มย่อย** ที่แยกตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่ม พบว่า คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน หรือลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือนักเรียนที่เป็นสมาชิก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก ผลเช่นนี้พบใน 4 จาก 10 กลุ่มย่อยที่สำคัญ ได้แก่ นักเรียนหญิง นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นักเรียนมารดา มีการศึกษาสูง หรือนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง (ตาราง 4 ส่วนที่ 2) นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์ ขมามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์น้อย ผลเช่นนี้พบในทุกกลุ่มย่อย และพบอีกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัด และเก็บออมของนักเรียนตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม ตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							% ทำนาย
		ลักษณะการ เป็นสมาชิก	การรับรู้ ประโยชน์	ลักษณะมุ่ง อนาคต	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	537	6.26**	119.57***	34.51***	1.32	1.51	<1	<1	32.6
เพศหญิง	311	5.81*	80.78***	17.38***	2.63	2.09	<1	1.38	35.0
เพศชาย	226	1.04	34.89***	14.17***	<1	<1	<1	1.11	27.1
ผลการเรียนต่ำ	238	7.04**	60.39***	11.04**	<1	3.37	<1	<1	35.5
ผลการเรียนสูง	299	<1	55.05***	22.62***	1.01	<1	<1	<1	30.7
การศึกษามัธยมศึกษาต่ำ	230	2.09	39.44***	24.61***	<1	2.69	<1	<1	39.7
การศึกษามัธยมศึกษาสูง	292	3.81	70.68***	8.96**	<1	<1	<1	<1	28.1
การศึกษามัธยมศึกษาต่ำ	154	<1	33.34***	13.53***	<1	2.45	<1	<1	36.8
การศึกษามัธยมศึกษาสูง	372	4.41*	80.13***	21.28***	<1	<1	<1	<1	31.3
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	291	1.21	77.15***	19.78***	2.22	<1	<1	<1	34.7
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง	229	3.93*	46.76***	12.77***	<1	2.37	<1	<1	32.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 , *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ	
		เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 67.24	ไม่เป็น = 65.17
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 70.74	น้อย = 61.67
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.64	ต่ำ = 63.77
เพศหญิง	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 67.81	ไม่เป็น = 65.16
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 71.43	น้อย = 61.54
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.78	ต่ำ = 64.19
เพศชาย	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 69.46	น้อย = 61.67
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.05	ต่ำ = 63.08

ตาราง 4 (ต่อ)

ส่วนที่ 2 ต่อ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ	
		เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
ผลการเรียนต่ำ	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 67.70	ไม่เป็น = 64.49
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 70.79	น้อย = 61.40
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.10	ต่ำ = 64.09
ผลการเรียนสูง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 70.51	น้อย = 61.82
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.95	ต่ำ = 63.38
การศึกษานิตาต่ำ	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 70.34	น้อย = 60.88
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 69.34	ต่ำ = 61.87
การศึกษานิตาสูง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 70.63	น้อย = 62.02
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 67.86	ต่ำ = 64.79
การศึกษามารดาต่ำ	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 71.38	น้อย = 61.76
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 69.63	ต่ำ = 63.51
การศึกษามารดาสูง	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 66.97	ไม่เป็น = 64.91
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 70.33	น้อย = 61.55
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 68.20	ต่ำ = 63.68
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 71.96	น้อย = 61.27
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 69.32	ต่ำ = 63.91
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 66.98	ไม่เป็น = 64.67
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 69.82	น้อย = 61.83
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 67.91	ต่ำ = 63.74

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก คือ 1)นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน พบใน 1.1)กลุ่มรวม โดยเฉพาะกลุ่มย่อยที่สำคัญ 4 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียน หญิง นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง หรือนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง 2)นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนมาก พบในกลุ่มรวม หรือ 3)นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง พบในกลุ่มรวม

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่แตกต่างกัน

เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน หมายถึง ปริมาณที่นักเรียนรับรู้ ว่าโครงการธนาคารในโรงเรียนมีประโยชน์หรือโทษเพียงใด นักเรียน จึงเกิดความรู้สึกชอบพอใจในโครงการธนาคารโรงเรียน หรือไม่ชอบไม่พอใจ และมีความพร้อมที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน การกระทำกิจกรรมต่างๆ ของโครงการธนาคารโรงเรียน มากน้อยเพียงใด พิสัยของคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.65 (ตาราง 28 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัวแปร พร้อมกัน คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ทั้งในกลุ่มนักเรียนโดยรวมและในกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่ม (ตาราง 5 และภาพประกอบที่ 4) พบว่า คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการ

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							%
		ลักษณะการ เป็นสมาชิก ก	การรับรู้ ประโยชน์ ข	ลักษณะมุ่ง อนาคตและ ควบคุมตน ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	537	9.18**	80.92***	27.14***	<1	4.06*	<1	<1	25.9
เพศหญิง	311	7.31**	43.76***	13.03***	<1	2.77	<1	<1	24.5
เพศชาย	226	1.94	29.41***	11.69**	1.17	1.11	<1	<1	24.3
ผลการเรียนต่ำ	238	6.48*	39.50***	16.60***	<1	3.16	1.03	<1	30.7
ผลการเรียนสูง	299	2.89	40.57***	1.72**	<1	1.03	<1	<1	22.3
การศึกษามิตาต่ำ	230	<1	24.38***	18.18***	<1	4.45*	<1	1.37	31.4
การศึกษามิตาสูง	292	10.68**	50.39***	6.84**	<1	1.22	<1	5.60*	24.2
การศึกษามารดาต่ำ	154	1.17	25.57***	9.37**	<1	2.01	<1	<1	30.3
การศึกษามารดาสูง	372	7.08**	52.56***	15.73***	1.21	3.39	<1	<1	24.2
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	291	4.89*	46.05***	20.76***	<1	<1	<1	2.14	28.0
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	229	1.44	37.64***	4.51*	1.43	8.45**	1.66	<1	26.4

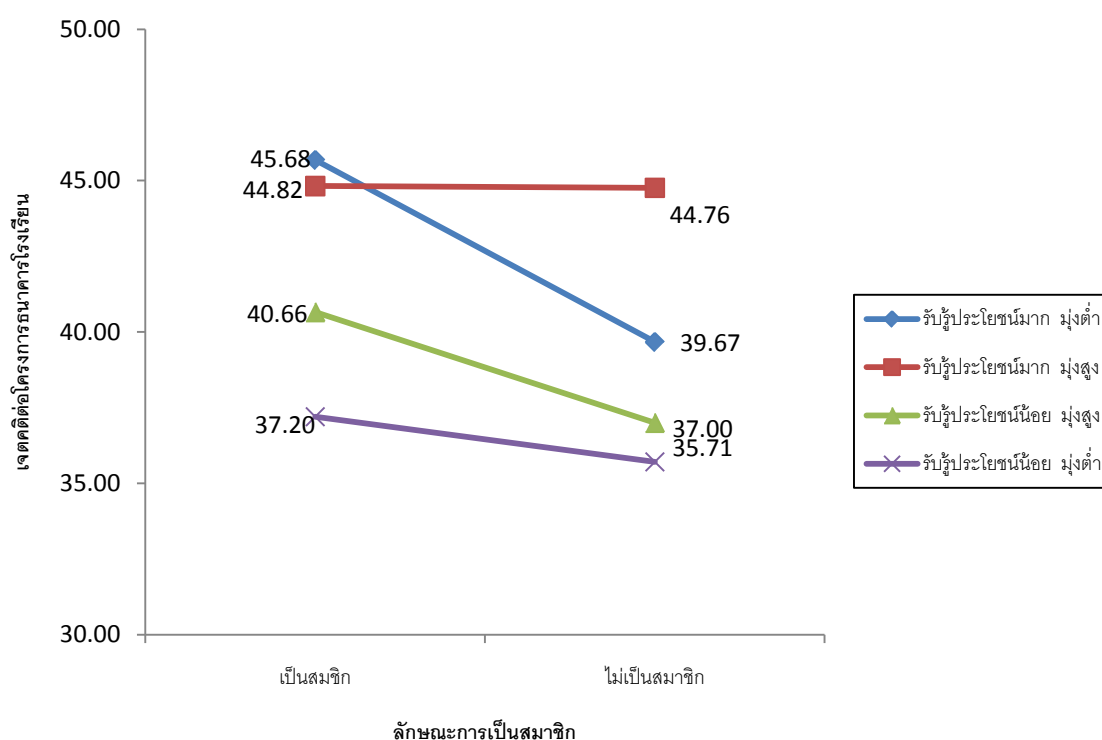
* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 , *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ตาราง 5 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 41.93	ไม่เป็น = 39.79
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.04	น้อย = 37.68
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 42.70	ต่ำ = 39.02
เพศหญิง	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 42.45	ไม่เป็น = 39.88
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.32	น้อย = 38.02
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 42.89	ต่ำ = 39.45
เพศชาย	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.42	น้อย = 37.40
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 42.31	ต่ำ = 38.51
ผลการเรียนต่ำ	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 42.03	ไม่เป็น = 39.48
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.90	น้อย = 37.61
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 42.80	ต่ำ = 38.72
ผลการเรียนสูง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.25	น้อย = 37.75
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 42.67	ต่ำ = 39.33
การศึกษามัธยมศึกษา	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.10	น้อย = 37.75
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 43.67	ต่ำ = 38.18
การศึกษามัธยมศึกษา	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 42.09	ไม่เป็น = 39.29
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.73	น้อย = 37.64
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 41.81	ต่ำ = 39.67
การศึกษามัธยมศึกษา	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.69	น้อย = 38.03
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 43.37	ต่ำ = 39.34
การศึกษามัธยมศึกษา	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 41.73	ไม่เป็น = 39.43
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.70	น้อย = 37.45
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 42.29	ต่ำ = 38.87
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 42.37	ไม่เป็น = 40.15
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.67	น้อย = 37.85
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 43.55	ต่ำ = 38.97
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.24	น้อย = 36.91
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 41.17	ต่ำ = 38.98

ธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มนักเรียนที่บี ดามี การศึกษาสูง และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 8 กลุ่ม ที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสามมา เปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (ตาราง 29 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก หรือน้อย แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สูงหรือ ต่ำก็ตาม ถ้าเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการฯ 2) ในหมู่นักเรียนที่เป็น หรือไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมากหรือน้อยก็ตาม ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ 3) นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนสูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง พร้อมกันทั้ง 3 ด้าน เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกฯ รับรู้ประโยชน์น้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ

ภาพประกอบ 4 แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคาร การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนในกลุ่มนักเรียนที่บี ดามีการศึกษาสูง ลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นแบบ Disordinal Interaction และ Ordinal Interaction (Kerlinger; Lee. 2000: 362-365)

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัว (ตาราง 5) พบว่า คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อย่างเชื่อมั่นได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยจาก 10 กลุ่ม (ตาราง 5) และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยทั้ง 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟ เฟ (ตาราง 30 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในกลุ่มรวม พบผลว่า 1.1) ในหมู่นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ถ้าเป็นผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ 1.2) ในหมู่นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ ถ้าเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก 1.3) ในหมู่นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง พร้อมกัน 2 ด้าน มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ เป็นกลุ่มที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อยที่สุด 2) ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัว สูง (ตาราง 31 และ 32 ภาคผนวก ข) พบว่า 2.1) ในหมู่นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ 2.2) ในหมู่นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ แต่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก 2.3) ในหมู่นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง พร้อมกัน 2 ด้าน มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ในกลุ่มรวม พบว่า คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 41.93 และ 39.79 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.65) ตามลำดับ (ตาราง 5 ส่วนที่ 2) หรือนักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์น้อย (ค่าเฉลี่ย 44.04 และ 37.68) ตามลำดับ หรือนักเรียนที่มี ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะ มุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ (ค่าเฉลี่ย 42.70 และ 39.02) ตามลำดับ ในกลุ่มย่อย ที่แยกตามลักษณะชีวสังคมและ

ภูมิหลัง 10 กลุ่ม พบว่า คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน หรือลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือนักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกฯ พบผลเช่นนี้ใน 5 จาก 10 กลุ่มย่อยสำคัญ ได้แก่ กลุ่มนักเรียน หญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผล การเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจรอบครัวต่ำ (ตาราง 5 ส่วนที่ 2) นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์ ๕ มาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์น้อย ผลเช่นนี้พบในทุกกลุ่มย่อย และพบอีกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ พบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการมาก คือ 1)นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน พบผลใน (1.1)กลุ่มรวม โดยเฉพาะกลุ่มย่อยสำคัญ 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง นักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง หรือนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจรอบครัวต่ำ (1.2)พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวมว่า กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่รับเศรษฐกิจรอบครัวสูง ผู้ซึ่งมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ 2)นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและ เก็บออมเงินในโรงเรียนมาก พบใน กลุ่มรวม 3)นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง พบใน(3.1)กลุ่มรวม หรือ (3.2)ในนักเรียนกลุ่มรวม ผู้ซึ่งเป็นหรือไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน (3.3)พบในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน หรือ(3.4)นักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง ซึ่งไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการประหยัดการใช้จ่ายของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ที่แตกต่างกัน

พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการใช้จ่ายที่ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้สิน เลือกซื้อเฉพาะสิ่งที่มีคุณค่า มีประสิทธิภาพ คำนึงถึงความคุ้มค่า และให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่าย รวมถึงการเก็บเงินส่วนที่เหลือจากการบริโภคในลักษณะของการออมไว้ใช้จ่ายทั้งในปัจจุบันและอนาคต พิสัยของคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 16 – 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.34 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.88 (ตาราง 28 ภาคผนวก ข)

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัการใช้จ่าย
ของนักเรียนพิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์
จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและ
ควบคุมตน ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนน
พฤติกรรมประหยัการใช้จ่ายตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							% ทำนาย
		ลักษณะการ เป็นสมาชิก	การรับรู้ ประโยชน์	ลักษณะมุ่ง อนาคต	กxช	กxค	ชxค	กxชxค	
		ก	ช	ค					
รวม	537	<1	23.46***	50.84***	<1	<1	3.57	<1	18.2
เพศหญิง	311	<1	22.60***	25.77***	2.64	1.64	2.77	<1	21.5
เพศชาย	226	<1	2.35	19.98***	<1	<1	<1	<1	13.5
ผลการเรียนต่ำ	238	<1	7.07**	15.46***	<1	<1	4.65*	<1	13.5
ผลการเรียนสูง	299	<1	18.00***	29.88***	<1	1.03	<1	<1	21.3
การศึกษามิตาต่ำ	230	1.24	5.20*	20.77***	<1	<1	5.14*	1.28	20.6
การศึกษามิตาสูง	292	<1	15.70***	36.59***	<1	2.33	<1	<1	21.3
การศึกษามารดาต่ำ	154	<1	5.96*	22.27***	<1	<1	5.30*	<1	25.6
การศึกษามารดาสูง	372	<1	15.51***	30.67***	<1	<1	<1	<1	16.4
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว ต่ำ	291	2.16	6.55*	25.56***	<1	1.42	5.18*	<1	16.5
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว สูง	229	<1	19.85***	18.92***	<1	<1	<1	<1	21.7

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 , *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมประหยัการใช้จ่าย	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.65	น้อย = 41.38
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 45.42	ต่ำ = 40.60
เพศหญิง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 45.40	น้อย = 41.27
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 45.54	ต่ำ = 41.13
เพศชาย	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.78	ต่ำ = 39.81
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 43.29	ต่ำ = 40.1
ผลการเรียนต่ำ	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.93	ต่ำ = 39.97
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 45.70	น้อย = 41.77
ผลการเรียนสูง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 46.27	ต่ำ = 41.20
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน		

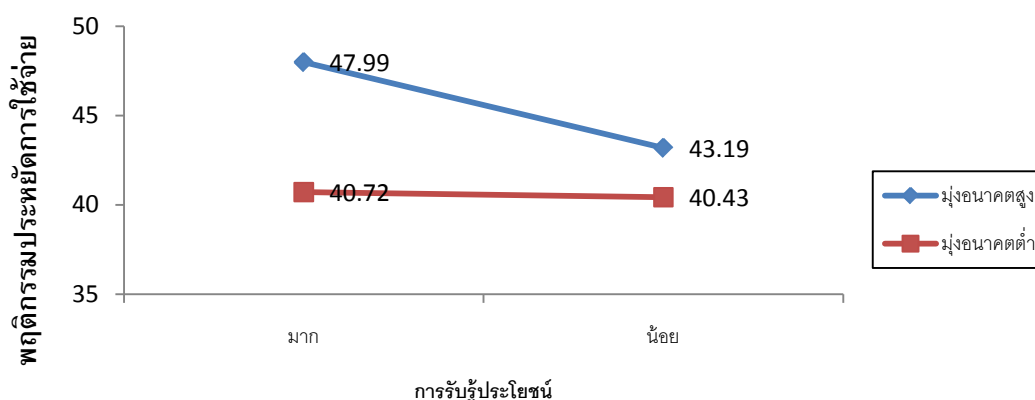
ตาราง 6 (ต่อ)

ส่วนที่ 2 ต่อ

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมประหยัการใช้จ่าย	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
การศึกษาบิดาต่ำ	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.79	น้อย = 41.06
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 45.16	ต่ำ = 39.70
การศึกษาบิดาสูง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.90	น้อย = 41.56
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 45.78	ต่ำ = 40.68
การศึกษามารดาต่ำ	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.83	น้อย = 41.72
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 46.29	ต่ำ = 40.26
การศึกษามารดาสูง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.53	น้อย = 41.31
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 45.18	ต่ำ = 40.66
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.35	น้อย = 41.81
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 45.59	ต่ำ = 40.57
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 45.07	น้อย = 40.76
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 45.02	ต่ำ = 40.81

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมประหยัการใช้จ่าย พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร (ตาราง 6) พบว่าคะแนนพฤติกรรม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมนรงค์การประหยัและเก็บออมเงินในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มย่อย 4 จาก 10 กลุ่ม และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่มที่แบ่งตามตัวแปรอิสระทั้งสอง มาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ พบผลว่า 1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนบิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนมารดา มีการศึกษาต่ำ (ตาราง 33 ถึง 35 ภาคผนวก ข) พบว่า (1.1) ในหมู่นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ถ้ามีการรับรู้ประโยชน์จาก กิจกรรมนรงค์การประหยัและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มีพฤติกรรม ประหยัการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่ มีการรับรู้ประโยชน์ ๙น้อย (1.2) ในหมู่นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมนรงค์การประหยัและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมประหยัการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ (1.3) ในหมู่นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมนรงค์การประหยัและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ด้วยพร้อมกัน 2 ด้าน มีพฤติกรรมประหยัการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์ ๙น้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมนรงค์การประหยัและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยั

การใช้จ่ายมากที่สุด 2)ในกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำ (ตาราง 36 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 5) พบว่า 2.1)ในหมู่นักเรียนที่มีลักษณะมุงอนาคตและควบคุมตนสูงถ้ามีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มี การรับรู้ประโยชน์ น้อย 2.2)ในหมู่นักเรียน ที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน มาก ถ้ามีลักษณะมุงอนาคตและควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่ มีลักษณะมุงอนาคตและควบคุมตนต่ำ 2.3)ในหมู่นักเรียนที่รับรู้ประโยชน์น้อยๆ ถ้ามีลักษณะมุงอนาคตและควบคุมตนมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่าผู้ที่มิมีลักษณะมุงอนาคตและควบคุมตนต่ำ และ 2.4)ในหมู่นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก และมีลักษณะมุงอนาคตและควบคุมตนสูง พร้อม กัน 2 ด้าน มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์น้อย และมีลักษณะมุงอนาคตและควบคุมตนต่ำ อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มีลักษณะมุงอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากที่สุด

ภาพประกอบ 5 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายระหว่างการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และลักษณะมุงอนาคตควบคุมตน ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ในกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำ Ordinal Interaction Kerlinger; & Lee. 2000: 362-365)

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว **ในกลุ่มรวม** พบว่าคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ ทีละตัว คือ การรับรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน หรือลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มี พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์น้อย (ค่าเฉลี่ย 44.65 และ 41.38) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.88 ตามลำดับ (ตาราง 6 ส่วนที่ 2) หรือนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มี พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ ค่าเฉลี่ย 45.42 และ 40.60 ตามลำดับ **ในกลุ่มย่อย** ที่แยกลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ ทีละตัว คือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน หรือลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์มาก เป็นผู้ที่มี พฤติกรรม ประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่รับรู้ประโยชน์น้อย ผลเช่นนี้พบใน 9 จาก 10 กลุ่มย่อยสำคัญ ได้แก่ นักเรียนหญิง (ตาราง 6 ส่วน 1) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรม ประหยัดการใช้จ่าย มากคือ 1)นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก พบใน (1.1)กลุ่มรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ 9 จาก 10 กลุ่มย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนหญิง (1.2)พบในกลุ่มนักเรียนที่ผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ หรือกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจต่ำ ผู้ซึ่งมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง 2)นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง พบใน (2.1)กลุ่มรวม (2.2)พบในกลุ่มนักเรียนที่ผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดา มีการศึกษาต่ำ หรือกลุ่มนักเรียน ที่ครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจต่ำ ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีการมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนทั้งมาก

4.2.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการ นำฝากเงิน ที่โครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียน พิจารณา ตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่แตกต่างกัน

พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนนำเงินที่ได้จากการเก็บออมด้วยวิธีต่างๆ ไปฝากไว้กับธนาคารโรงเรียนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ พิสัยของคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 0 – 500 บาท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.84 บาท ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 42.72 (ตาราง 28 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัวแปรพร้อมกัน คือ ลักษณะการเป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ทั้งในกลุ่มนักเรียนโดยรวมและในกลุ่มที่แยกย่อย ตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่ม (ตาราง 7) พบว่า คะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการ

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของ คะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่ธนาคารโรงเรียน ตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							% ทำนาย
		ลักษณะการ เป็นสมาชิก	การรับรู้ ประโยชน์	ลักษณะมุ่ง					
				อนาคต	กxข	กxค	ขxค	กxขx ค	
		ก	ข	ค					
รวม	537	12.49***	<1	1.50	<1	<1	<1	<1	2.9
เพศหญิง	311	3.00	1.49	1.08	<1	<1	3.99*	1.44	4.0
เพศชาย	226	14.71***	1.64	2.64	1.54	2.78	5.61*	7.00**	10.9
ผลการเรียนต่ำ	238	6.27*	1.84	<1	<1	<1	<1	<1	4.9
ผลการเรียนสูง	299	7.07**	3.30	1.56	3.25	1.60	1.01	1.34	4.9
การศึกษามัธิต่ำ	230	6.37	<1	1.62	<1	1.96	<1	<1	5.4
การศึกษามัธิตสูง	292	4.37*	2.40	<1	<1	<1	<1	<1	2.8
การศึกษามธิตต่ำ	154	4.86*	<1	2.15	<1	2.51	<1	<1	6.8
การศึกษามธิตสูง	372	6.22*	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2.7
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	291	5.42*	<1	2.36	<1	<1	<1	<1	3.1
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	229	8.34**	<1	1.23	<1	<1	<1	<1	5.7

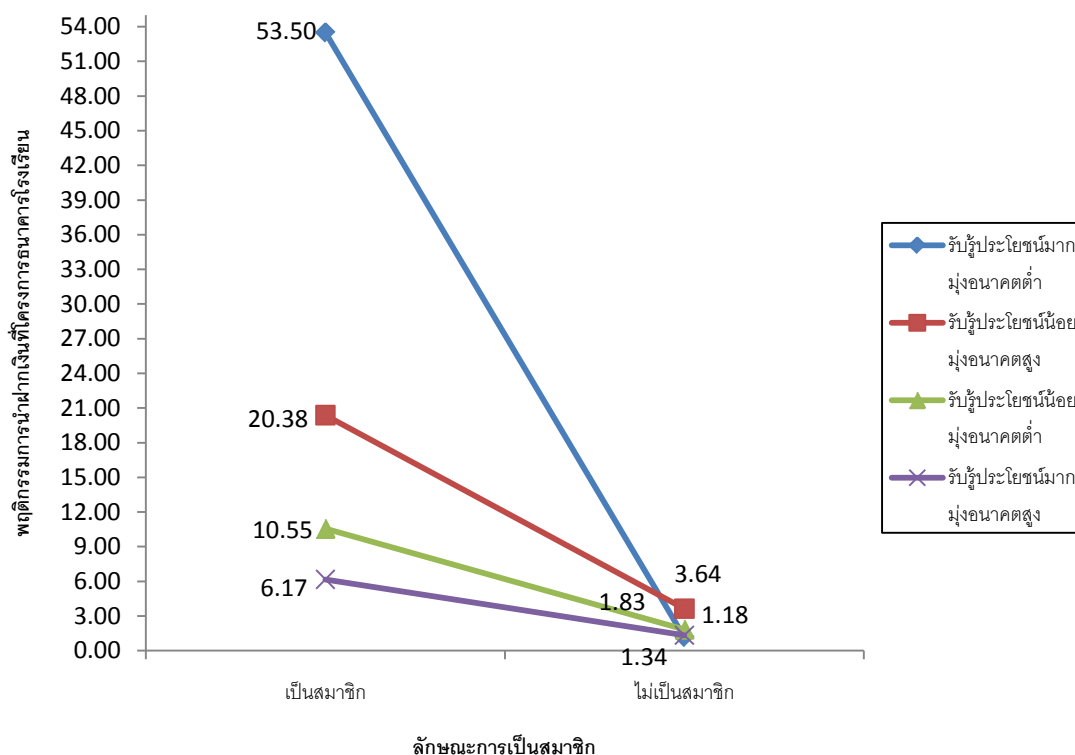
* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 , *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ตาราง 7 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการนำฝากเงิน ที่โครงการธนาคารโรงเรียน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 16.11	ไม่เป็น = 1.75
เพศชาย	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 22.65	ไม่เป็น = 0.79
ผลการเรียนต่ำ	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 21.26	ไม่เป็น = 3.24
ผลการเรียนสูง	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 11.95	ไม่เป็น = 0.34
การศึกษามัธยมศึกษา	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 22.38	ไม่เป็น = 1.36
การศึกษามัธยมศึกษา	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 11.13	ไม่เป็น = 2.25
การศึกษามัธยมศึกษา	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 24.55	ไม่เป็น = 1.77
การศึกษามัธยมศึกษา	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 11.73	ไม่เป็น = 1.90
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 18.69	ไม่เป็น = 3.45
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 10.98	ไม่เป็น = 0.28

ธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักเรียนชาย และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 8 กลุ่มที่แบ่งตามลำดับของตัวแปรอิสระทั้งสามมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วย วิธีการของเชฟเฟ (ตาราง 37 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 6) พบผลว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ ผู้ที่รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียน มาก มีพฤติกรรมกรรมการนำฝากเงินที่โครงการ ธนาคารโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียนน้อย 2) ในหมู่นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียน มาก แม้ถ้าเป็นผู้ มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ มีพฤติกรรมกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง 3) ในหมู่นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียน มาก แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ ถ้าเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีพฤติกรรมกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร

ภาพประกอบ 6 แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ระหว่างลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม รณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนชาย ลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นแบบ Disordinal Interaction และ Ordinal Interaction (Kerlinger; & Lee. 2000: 362-365)

โรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียน มาก แม้มี ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน มากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัว (ตาราง 7) พบว่าคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงิน ที่โครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม รณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติในกลุ่มย่อยจาก 2 จาก 10 กลุ่มและเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามตัวแปรอิสระ ทั้งสองมาเปรียบเทียบกับกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (ตาราง 38 และ 39 ภาคผนวก ข)

ปรากฏผลดังนี้ 1) ในกลุ่มนักเรียนหญิง (ตาราง 38 ภาคผนวก ข) พบว่า 1.1) ในหมู่นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนน้อย ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง 1.2) ในหมู่นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ ถ้ามีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนน้อย มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารมากกว่า นักเรียนมี การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนมาก 2) ในกลุ่มนักเรียนชาย (ตาราง 39 ภาคผนวก ข) พบว่า 2.1) ในหมู่นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ แต่ ถ้าเป็นผู้ที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียน มาก มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่า นักเรียน ที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียนน้อย 2.2) ในหมู่นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียน มาก แต่ ถ้าเป็นผู้ มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียน มาก แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรที่ละ ตัว **ในกลุ่มรวม** พบว่า คะแนนพฤติกรรม การนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ ะที่ละตัวคือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกฯ ค่าเฉลี่ย 16.11 และ 1.75 ตามลำดับ (ตาราง 7 ส่วน 2) **ในกลุ่มย่อย** ที่แยกตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือลักษณะการเป็นสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบในกลุ่มรวมและ 8 จาก 10 กลุ่มย่อยสำคัญคือ นักเรียน หญิง นักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ตาราง 7) กล่าวคือ นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มี พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกฯ

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมาก คือ

- 1) นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน พบใน (1.1) กลุ่มรวม โดยเฉพาะกลุ่มย่อยที่สำคัญ 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (1.2) พบในกลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัด และเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ
- 2) นักเรียนผู้ซึ่งมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก พบใน (2.1) กลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ (2.2) กลุ่มนักเรียนชาย ซึ่งเป็นนักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ
- 3) นักเรียนผู้ซึ่งมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบใน (3.1) กลุ่มนักเรียนหญิง ผู้ซึ่งมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อย (3.2) กลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก (3.3) กลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก

4.2.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง ที่แตกต่างกัน

พฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงิน หมายถึง ปริมาณ การส่งเสริมสนับสนุนเพื่อนให้ออมเงินด้วยการกระทำ 3 ด้าน คือ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ เช่น การให้กำลังใจและชมเชยเพื่อนเมื่อเพื่อนออมเงิน เป็นต้น 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การบอกข่าวเกี่ยวกับการออมเงิน และการรณรงค์เรื่องการออมเงิน เป็นต้น และ 3) การสนับสนุนด้านวัตถุสิ่งของ เช่น การซื้อกระปุกออมสินให้เป็นของขวัญ เป็นต้น สัยของคะแนนที่ได้ระหว่าง 18 – 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.22 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.02 (ตาราง 28 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงิน พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร (ตาราง 8) พบว่าคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงิน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มย่อย 2 จาก 10 กลุ่ม และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่มที่แบ่งตามตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (ตาราง 40 ถึง 41 ภาคผนวก ข) ปรากฏผลดังนี้ 1) ในกลุ่มหญิง (ตาราง 40 ภาคผนวก ข) พบว่า 1.1) ในหมู่ นักเรียนที่ไม่ว่าจะเป็นหรือไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร ถ้ามีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนมาก มีพฤติกรรม สนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่ มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม

เงินในโรงเรียน น้อย 1.2) ในหมู่นักเรียนที่มี การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อย ถ้าเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน 1.3) นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมากกว่า 2 ด้าน มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน น้อย อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรม สนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินน้อยที่สุด 2) ในกลุ่มนักเรียนชาย (ตาราง 41 ภาคผนวก ข) พบว่า 2.1) ในหมู่นักเรียนที่ไม่ว่าจะเป็นหรือไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร แต่ มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่มี การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนน้อย 2.2) ในหมู่นักเรียนที่มี การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนมาก ถ้าเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออม เงิน มากกว่า นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน 2.3) ในหมู่นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนและมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนมาก พร้อมกัน 2 ด้าน มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและ เก็บออมเงินในโรงเรียนน้อย 2.4) พบผลกลับกับสมมติฐานว่า ในหมู่นักเรียนที่รับรู้ประโยชน์น้อย ถ้าไม่เป็นสมาชิก มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่าผู้ที่เป็นสมาชิก อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัดเก็บออมและนำฝากเงินน้อยที่สุด และยังพบอีกว่าในกลุ่มนักเรียนชาย คะแนนพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน แปรปรวนไป

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน
ประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคาร
โรงเรียน การรับรู้ ประโยชน์ จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บ บออมเงินในโรงเรียน
และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม
(ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของ คะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน
ตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดี่ยว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							% ทำนาย
		ลักษณะการ เป็นสมาชิก	การรับรู้ ประโยชน์	ลักษณะ มุ่งอนาคต	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
		ก	ข	ค					
รวม	537	3.87*	636.93***	12.84***	<1	<1	2.45	0.17	62.2
เพศหญิง	311	9.58**	331.67***	4.91*	4.28*	<1	<1	<1	60.7
เพศชาย	226	<1	335.72***	14.32***	6.01*	3.71	4.01*	<1	67.5
ผลการเรียนต่ำ	238	1.47	305.35***	2.84	<1	<1	3.21	<1	62.6
ผลการเรียนสูง	299	2.48	321.42***	11.20**	<1	<1	<1	<1	62.1
การศึกษามัธยมศึกษา	230	<1	194.53***	9.66**	<1	2.93	1.49	<1	62.7
การศึกษามัธยมศึกษา	292	3.32	419.47***	2.90	<1	<1	<1	<1	64.0
การศึกษามัธยมศึกษา	154	3.38	174.33***	8.05**	<1	<1	<1	<1	65.3
การศึกษามัธยมศึกษา	372	<1	433.22***	6.43*	<1	<1	2.14	<1	61.3
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	291	1.86	293.60***	16.65***	<1	<1	1.58	<1	61.1
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	229	1.20	338.81***	<1	<1	2.42	<1	<1	65.9

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 , *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงิน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 39.80	ไม่เป็น = 39.11
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.88	น้อย = 35.02
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 40.08	ต่ำ = 38.82
	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 40.39	ไม่เป็น = 38.82
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.22	น้อย = 34.99
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 40.17	ต่ำ = 39.04
เพศหญิง	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 40.39	ไม่เป็น = 38.82
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.22	น้อย = 34.99
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 40.17	ต่ำ = 39.04
	ลักษณะการเป็นสมาชิก	เป็น = 40.39	ไม่เป็น = 38.82
	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.22	น้อย = 34.99
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 40.17	ต่ำ = 39.04

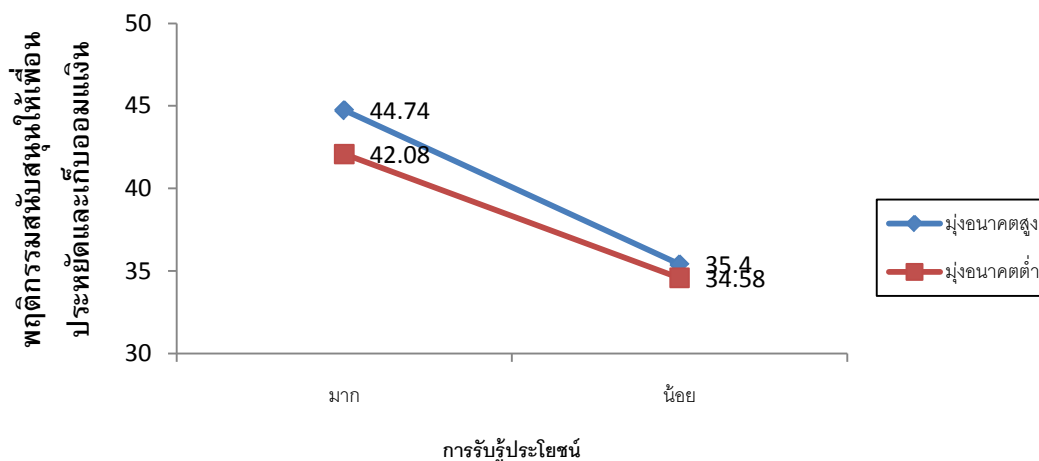
ตาราง 8 (ต่อ)

ส่วนที่ 2 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงิน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
เพศชาย	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.41	น้อย = 34.99
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 40.07	ต่ำ = 38.33
ผลการเรียนต่ำ	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.16	น้อย = 34.85
ผลการเรียนสูง	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.68	น้อย = 35.05
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 40.17	ต่ำ = 38.56
การศึกษามัธยมศึกษา	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 44.25	น้อย = 34.75
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 40.56	ต่ำ = 38.44
การศึกษามัธยมศึกษา	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.42	น้อย = 35.14
การศึกษามัธยมศึกษา	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.97	น้อย = 35.31
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 40.57	ต่ำ = 38.71
การศึกษามัธยมศึกษา	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.81	น้อย = 34.85
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 39.87	ต่ำ = 38.78
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.84	น้อย = 34.95
	มุ่งอนาคตและควบคุมตน	สูง = 40.45	ต่ำ = 38.33
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	การรับรู้ประโยชน์	มาก = 43.96	น้อย = 34.88

ตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน และ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (ตาราง 42 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 7) พบว่า 1) นักเรียนที่มีการ รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ด้วย มีพฤติกรรม สนับสนุนเพื่อนให้ประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ 2) ในหมู่นักเรียนที่ไม่ว่าจะมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงหรือต่ำ ถ้ารับรู้ประโยชน์จาก กิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน มาก มี พฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ ประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่มีการ รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัด และเก็บออมเงินในโรงเรียน น้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่มีการ รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมากและมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงพร้อมกัน 2 ด้าน มี พฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียน ที่มีการรับรู้ประโยชน์จาก

กิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อยและมีลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตนต่ำพร้อมกัน 2 ด้าน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม

ภาพประกอบ 7 แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ระหว่างการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตน ที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ในกลุ่มนักเรียนชายลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นแบบ Ordinal Interaction (Kerlinger; & Lee.2000: 362-365)

รณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน มาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตนสูงพร้อมกัน เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัดและเก็บออมเงินมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว ในกลุ่มรวม พบว่าคะแนน พฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัดและเก็บออมเงิน แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ ทีละตัว คือลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน หรือลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่เป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกค่าเฉลี่ย 39.80 และ 39.11 ตามลำดับ(ตาราง 8 ส่วนที่ 2) หรือนักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีการ รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อย ค่าเฉลี่ย 43.88 และ 35.02 ตามลำดับ หรือนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตนสูงมีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงิน มากกว่านักเรียนที่มี ลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตนต่ำ ค่าเฉลี่ย 40.08 และ 38.82 ตามลำดับ ในกลุ่มย่อย ที่แยกตามลำดับทางชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงิน แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ ทีละตัว คือ

ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัด และเก็บออมเงินในโรงเรียน หรือลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือนักเรียนที่เป็นสมาชิกฯ มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกฯ พบเช่นนี้เฉพาะในนักเรียนหญิง (ตาราง 8 ส่วนที่ 2) นักเรียนที่รับรู้ประโยชน์ฯ มาก มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่รับรู้ประโยชน์ฯ น้อย พบเช่นนี้ในทุกกลุ่มย่อย นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบผล 7 จาก 10 กลุ่มย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนบิดา มีการศึกษาต่ำ หรือกลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มี พฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงิน มาก คือ 1)นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน พบใน (1.1)กลุ่มรวม โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนหญิง (1.2) กลุ่มนักเรียนหญิง ผู้ซึ่งมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อย 1.3)ในกลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก 2) นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก พบใน (2.1)กลุ่มรวม (2.2)กลุ่มนักเรียนหญิง ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่ทั้งเป็นสมาชิก ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน (2.3)กลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่ทั้งเป็นสมาชิก หรือไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน (2.4)กลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นทั้งสูง หรือต่ำ 3)นักเรียนที่ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูงพบใน (3.1)กลุ่มรวม โดยเฉพาะกลุ่มสำคัญ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ หรือกลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ (3.2)กลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก

4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อ **อ**
พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม **เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน**
พฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย **พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคาร**
โรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน **แต่ละด้าน**
ของนักเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน **จาก**
ครอบครัว **เห็นแบบอย่างการป** **ระหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนแล** **ะภูมิคุ้มกัน**
ทางจิต ที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางโดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 การวิเคราะห์ตามตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งก็คือ เจตคติต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและ เก็บออมเงิน แต่ละด้านของนักเรียน โดยพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 3 ด้านพร้อมกันสำหรับตัวแปร อิสระในแต่ละการวิเคราะห์ คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การ เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ในปริมาณที่ แตกต่างกัน รายละเอียดของตัวแปรอิสระมีดังนี้

การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว หมายถึง ปริมาณการ รายงานของนักเรียนว่าเห็น หรือรับรู้การแสดงออกของบุคคลในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การออมหรือการประหยัดในด้านต่างๆ เช่น การประหยัดค่าใช้จ่าย การเก็บออมเงิน หรือการนำเงิน ไปฝากธนาคาร เป็นต้น มีความพึงพอใจในการที่จะแสดงออกหรือลอกเลียนแบบพฤติกรรม การ ประหยัดต่างๆ โดยการเล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประหยัดและเก็บ ออมเงินว่าเป็นสิ่งที่ มีประโยชน์ต่อตนเอง และครอบครัว พิสัยของคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 24 – 60 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 47.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.56 (ตาราง 28 ภาคผนวก ข)

การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน หมายถึง ปริมาณการรายงานของ นักเรียนได้เห็นหรือรับรู้ การแสดงออกของเพื่อนๆ ในการประหยัดและเก็บออมเงิน จนทำให้เกิดพฤติกรรม การเลียนแบบ พฤติกรรมจากเพื่อน การคล้อยตามการชักจูงของเพื่อนเป็นพฤติกรรมที่ร่วมกระทำกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อน เช่น เห็นเพื่อนเก็บออมเงินโดยนำเงินไปฝากกับธนาคารโรงเรียน เห็น เพื่อนใช้จ่ายอย่าง ประหยัด พิสัยของคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 10 – 57 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.43 ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 6.72 (ตาราง 28 ภาคผนวก ข)

การมีภูมิคุ้มกันทางจิต หมายถึง การที่บุคคลมีความพร้อมทางการรู้คิด แรงจูงใจและ วุฒิภาวะทางอารมณ์สูงพอที่จะจัดการกับสถานการณ์ยั่วๆ หรือการปลุกปั่นโจมตีจากบุคคลอื่น (ที่มุ่ง สร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ความคิดหรือเจตคติ หรือพฤติกรรม) ด้วยจิตลักษณะที่แข็งแกร่งและ ความสามารถในการเตรียมตนหลายด้าน พิสัยของคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 135 – 250 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 188.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 22.14 (ตาราง 28 ภาคผนวก ข)

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละครั้งจะกระทำทั้งในกลุ่มตัวอย่างโดยรวมและในกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 5 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ผลการเรียนรู้ ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และระดับเศรษฐกิจของครอบครัว ได้เป็นกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (รายละเอียดการแบ่งกลุ่มย่อยดูจากตาราง 3) ดังนั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์จึงแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย 5 หัวข้อ ดังนี้

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมของนักเรียนตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนน เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ของนักเรียน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ของนักเรียน ตาม การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน

4.3.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงิน ที่โครงการธนาคารโรงเรียน ของนักเรียน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน

4.3.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมสนับ สนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงินของนักเรียนตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการ ประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมของนักเรียนตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม (ตาราง 9) พบว่าคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว กับการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 9) ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 3 จาก 10 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิดามี

การศึกษาสูง และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (ตาราง 43 ถึง 46 ภาคผนวก ข) ปรากฏผลดังนี้ 1) ในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ตาราง 43 และ 46 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 8) 1.1) ในหมู่นักเรียนที่ไม่ว่าจะเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมากหรือน้อย ก็ตาม แต่ถ้าเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจาก ครอบครัวน้อย 1.2) ในหมู่นักเรียนที่เห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก ถ้าเห็นแบบอย่างการ ประหยัด และเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก มี เจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรม การ ประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย 1.3) ในหมู่นักเรียนเห็นแบบอย่างการประหยั ดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และถ้าได้เห็น แบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมากพร้อมกัน 2 ด้าน

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัด และเก็บออม ของนักเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจาก ครอบครัว เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							% ทำนาย
		แบบอย่าง จาก ครอบครัว ก	แบบอย่า งจาก เพื่อน ข	ภูมิคุ้มกัน ทางจิต ค	กxข	กxค	ขxค	กxขค	
รวม	537	39.97***	11.63**	39.40***	4.23*	<1	1.61	<1	23.1
เพศหญิง	311	13.87***	11.89**	20.33***	<1	4.25*	<1	<1	19.4
เพศชาย	226	22.71***	4.18*	20.87***	12.55***	1.44	3.18	<1	30.4
ผลการเรียนต่ำ	238	7.39**	14.45***	21.35***	5.54*	3.58	<1	<1	28.6
ผลการเรียนสูง	299	27.35***	<1	16.69***	1.67	<1	<1	<1	21.2
การศึกษามัธิต่ำ	230	16.09***	3.58	24.26***	1.64	<1	<1	<1	29.8
การศึกษามัธิตสูง	292	21.93***	7.08**	10.62**	4.28*	<1	1.35	1.10	18.7
การศึกษามารดต่ำ	154	6.96**	4.78*	21.07***	1.55	<1	1.96	<1	28.5
การศึกษามารดสูง	372	30.88***	5.93*	18.42***	3.29	<1	<1	<1	21.3
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	291	15.29***	6.40*	32.84***	1.49	<1	3.08	<1	25.1
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	229	27.36***	4.76*	7.49**	1.29	<1	<1	<1	23.7

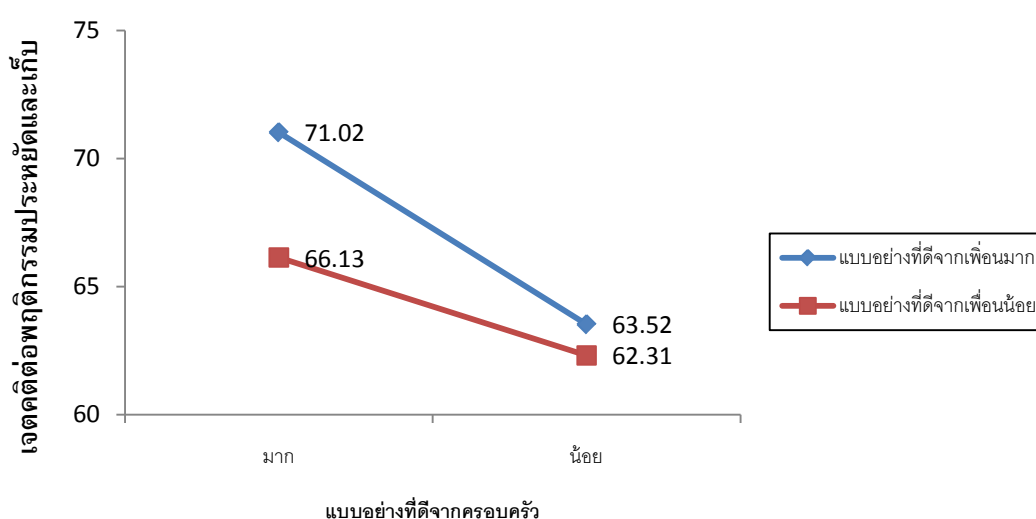
* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ตาราง 9 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ	
		เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 68.57	น้อย = 62.92
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 67.27	น้อย = 64.22
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 68.55	ต่ำ = 62.94
เพศหญิง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 69.16	น้อย = 64.49
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 68.99	น้อย = 64.66
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 69.66	ต่ำ = 64.00
เพศชาย	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 67.93	น้อย = 61.68
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 66.15	น้อย = 63.46
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 67.80	ต่ำ = 61.81
ผลการเรียนต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 67.74	น้อย = 64.07
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 68.48	น้อย = 63.34
ภูมิคุ้มกัน	สูง = 69.03	ต่ำ = 62.78	ภูมิคุ้มกัน
ผลการเรียนสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 68.84	น้อย = 62.21
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 68.12	ต่ำ = 62.94
การศึกษามิตาต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 69.19	น้อย = 62.79
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 69.92	ต่ำ = 62.06
การศึกษามิตาสสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 68.42	น้อย = 63.15
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 67.28	น้อย = 64.29
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 67.62	ต่ำ = 63.95
การศึกษามารดาต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 69.26	น้อย = 64.57
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 68.85	น้อย = 64.97
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 70.99	ต่ำ = 62.83
การศึกษามารดาสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 68.19	น้อย = 62.31
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 66.54	น้อย = 63.96
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 67.52	ต่ำ = 62.98
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 69.04	น้อย = 63.94
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 68.14	น้อย = 64.84
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 70.22	ต่ำ = 62.75
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 68.32	น้อย = 61.71
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 66.39	น้อย = 63.64
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 66.74	ต่ำ = 63.29

มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อยและได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย พร้อมกัน 2 ด้าน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก พร้อมกัน เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากที่สุด 2) ในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำ (ตาราง 44 และ 45 ภาคผนวก ข) 2.1) ในหมู่นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจาก ครอบครัวมาก ถ้าได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน จากเพื่อนมากด้วย มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการ

ภาพประกอบ 8 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมระหว่างการเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวและการเห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมในนักเรียนกลุ่มรวม Ordinal Interaction (Kerlinger; & Lee. 2000: 362-365)

ประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย 2.2) ในหมู่นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก ถ้าได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก ด้วย มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียน ที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย 2.3) ในหมู่นักเรียนเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประ หยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมา กพร้อมกัน 2 ด้าน มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย พร้อมกัน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และถ้าได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมากพร้อมกัน เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากที่สุด

และยังพบอีกว่าคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม แปรปรวนไปตาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทาง จิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใน 1 กลุ่มย่อยจาก 10 กลุ่ม (ตาราง 9 ส่วนที่ 1) คือกลุ่มนักเรียนหญิง และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกัน เป็น รายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (ตาราง 47 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่เห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย แต่ ถ้ามีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีเจตคติ ที่ดีต่อ พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ 2) ในหมู่นักเรียนที่ ภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ แต่ถ้าได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีเจตคติที่ ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออม เงินจากครอบครัวน้อย 3) ในหมู่นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดแ ละเก็บออมเงินจาก ครอบครัวมาก ถ้ามีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พร้อมกัน 2 ด้าน มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและ เก็บออมมากกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยั ดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย และมี ภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำพร้อมกัน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน จากครอบครัวน้อย และ ถ้ามีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พร้อมกัน เป็นผู้ที่มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการ ประหยัดและเก็บออมน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว **ในกลุ่มรวม** พบว่า คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออม แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวคือ การเห็นแบบอย่างการ ประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประ หยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน หรือมีภูมิคุ้มกันทางจิต อย่างเชื่อมั่นได้ กล่าวคือ นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บ ออมเงินจากครอบครัวมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่ได้ เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย ค่าเฉลี่ย 68.57 และ 62.92 ตามลำดับ (ตาราง 9 ส่วนที่ 2) นักเรียนที่ได้ เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออม เงินจากเพื่อนมาก มีเจต คติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและ เก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย ค่าเฉลี่ย 67.27 และ 64.22 ตามลำดับ หรือนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิต สูง มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนมีภูมิคุ้มกัน ทางจิตต่ำ ค่าเฉลี่ย 68.55 และ 2.94 ตามลำดับ **ในกลุ่มย่อย** ที่แยกตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่ม พบว่า คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปร อิสระทีละตัวคือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่าง การประ หยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน หรือการมีภูมิคุ้มกันทางจิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจาก ครอบครัวมาก มีเจตคติ ที่ดีต่อ พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออม เงินจากครอบครัวน้อย พบผลเช่นนี้ในทุกกลุ่มย่อย (ตาราง 9) กล่าวคือนักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม

มากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างก การประหยัดและเก็บออมเงินจาก ครอบครัว น้อย การได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ก็แปรปรวนไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบในกลุ่มย่อยที่สำคัญ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กล่าวคือ นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างก การประหยัดและเก็บออมเงินจาก เพื่อนมาก มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างก การประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย ส่วนการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ก็แปรปรวนไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบในทุกกลุ่มย่อย กล่าวคือนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ

สรุปได้ว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออมมาก คือ 1) นักเรียนที่มีแบบอย่างจากครอบครัวมาก พบใน (1.1)กลุ่มรวม (1.2)กลุ่มนักเรียนโดยรวมและกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวฐานะสูง ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ทั้งมากและน้อย (1.3)กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมาก (1.4)กลุ่มนักเรียนหญิง ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่มี ภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ 2)นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมาก พบใน (2.1)กลุ่มรวม โดยเฉพาะกลุ่มย่อยสำคัญ 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (2.2)กลุ่มนักเรียนโดยรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง ผู้ซึ่งมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก 3)นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พบใน (3.1)กลุ่มรวม (3.2)กลุ่มนักเรียนหญิง ผู้ซึ่งมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว น้อย

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ของนักเรียน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการ ประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออม (ตาราง 10) พบว่าคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออม ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างการปร ะหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว กับการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 จาก 10 กลุ่ม(ตาราง 10) คือกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่ผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่ผลการเรียนสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาสูง และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (ตาราง 48 ถึง 53 ภาคผนวก ข) ปรากฏผลดังนี้ 1)ในกลุ่มนักเรียนโดยรวม กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงและกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาสูง (ตาราง 48, 51, 52 ภาคผนวก ข และ

ภาพประกอบ 9) พบว่า 1.1)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีด้านการประหยัดและเก็บออมจากครอบครัวมาก ถ้าได้แบบอย่างที่ดีในเรื่องเดียวกันนี้จาก เพื่อนด้วย เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่าผู้ที่ได้แบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อย 1.2)นักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากหรือน้อยก็ตาม ถ้ามีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมากก็มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่าผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวน้อย และ 1.3)นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวและมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากพร้อมๆ กัน มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคาร

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคาร

โรงเรียน ของนักเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมากและมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดี่ยว (ส่วนที่ 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							% ทำนาย
		แบบอย่าง จาก ครอบครัว ก	แบบอย่าง งจาก เพื่อน ข	ภูมิคุ้มกัน ทางจิต ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	537	33.76***	23.04***	38.66***	5.96*	<1	2.01	<1	24.0
เพศหญิง	311	7.32**	18.02***	20.84***	<1	1.38	<1	<1	19.5
เพศชาย	226	25.45***	9.96**	15.01***	10.11**	<1	2.86	<1	30.5
ผลการเรียนต่ำ	238	10.71**	14.04***	19.60***	4.24*	<1	1.06	1.26	28.5
ผลการเรียนสูง	299	19.93***	7.95**	17.25***	3.89*	<1	<1	1.69	21.4
การศึกษามัธาดต่ำ	230	13.48***	3.49	26.43***	2.95	<1	2.64	<1	30.0
การศึกษามัธาดสูง	292	14.58***	17.96***	12.60***	3.65	1.72	<1	1.09	19.8
การศึกษามารดต่ำ	154	5.22*	2.82	18.64***	2.68	<1	4.90*	<1	26.5
การศึกษามารดสูง	372	24.53***	18.84***	20.18***	3.89*	<1	<1	<1	23.2
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวจ	291	12.52***	12.17**	31.83***	3.65	1.24	2.07	<1	26.1
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวจ	229	21.14***	9.04**	8.91**	<1	<1	<1	<1	22.5

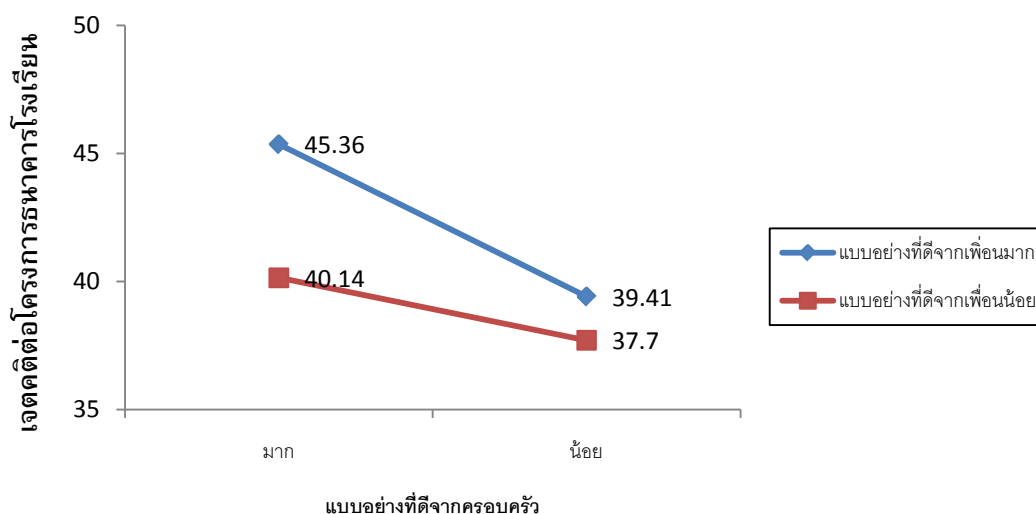
* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ตาราง 10 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ	
		เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 42.75	น้อย = 38.55
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 42.39	น้อย = 38.92
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 42.90	ต่ำ = 38.41
เพศหญิง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 42.81	น้อย = 40.08
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 43.59	น้อย = 39.31
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 43.75	ต่ำ = 39.15
เพศชาย	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 42.72	น้อย = 37.25
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 41.70	น้อย = 38.27
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 42.09	ต่ำ = 37.88
ผลการเรียนต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 42.55	น้อย = 39.01
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 42.81	น้อย = 38.75
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 43.17	ต่ำ = 38.38
ผลการเรียนสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 42.96	น้อย = 38.31
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 42.11	น้อย = 39.17
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 42.80	ต่ำ = 38.47
การศึกษามิตาต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 43.74	น้อย = 39.05
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 44.67	ต่ำ = 38.11
การศึกษามิตาสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 42.12	น้อย = 38.64
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 42.31	น้อย = 38.45
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 42.00	ต่ำ = 38.76
การศึกษามารดาต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 43.35	น้อย = 40.25
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 44.72	ต่ำ = 38.87
การศึกษามารดาสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 42.36	น้อย = 38.03
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 42.09	น้อย = 38.29
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 42.16	ต่ำ = 38.23
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 43.28	น้อย = 39.67
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 43.25	น้อย = 39.70
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 44.35	ต่ำ = 38.60
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 42.13	น้อย = 37.19
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 41.28	น้อย = 38.05
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 41.27	ต่ำ = 38.06

โรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวและจากเพื่อนน้อยพร้อมๆ กัน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมากและมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากพร้อมๆ กันเป็นนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากที่สุด 2) ในกลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ตาราง 49 ถึง 50 ภาคผนวก ข) พบว่า 2.1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก ถ้ามีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนด้วย เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่าผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวน้อย 2.2) ในหมู่นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากถ้ามีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวด้วย เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่าผู้ที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวน้อย และ 2.3) นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมากและมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากพร้อมๆ กัน มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวน้อยและมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อยพร้อมๆ กัน และยังพบอีกว่าคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และภูมิคุ้มกันทางจิต อย่างเชื่อมั่นได้ใน 1 จาก 10 กลุ่มย่อย คือกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ (ตาราง 10) และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้ง สองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (ตาราง 53 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1) ในหมู่นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย แต่ ถ้ามีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มี เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ 1.2) ในหมู่นักเรียนที่ภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ แต่ถ้าได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก มี เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย 1.3) ในหมู่นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก ถ้ามีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พร้อมกัน 2 ด้าน มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำพร้อมกัน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อยที่สุด

ภาพประกอบ 9 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนระหว่างการเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ในนักเรียนกลุ่มรวม ลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นแบบ Ordinal Interaction (Kerlinger; & Lee. 2000: 362-365)

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว **ในกลุ่มรวม** พบว่า คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ ทีละตัวคือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และมีภูมิคุ้มกันทางจิต อย่างเชื่อมั่นได้ กล่าวคือ นักเรียนที่ได้เห็น แบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย ค่าเฉลี่ย 42.75 และ 38.55 ตามลำดับ (ตาราง 10 ส่วนที่ 2) นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย ค่าเฉลี่ย 42.39 และ 38.92 ตามลำดับ นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ ค่าเฉลี่ย 42.90 และ 38.41 ตามลำดับ **ในกลุ่มย่อย** ที่แยกตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่ม พบว่า คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวคือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน หรือการมีภูมิคุ้มกันทางจิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 10) กล่าวคือ 1)นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย พบผลเช่นนี้ใน

กลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย พบผล 8 จาก 10 กลุ่มย่อยที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่ผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง และ 3) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก คือ)นักเรียนที่มีแบบอย่างจากครอบครัวมาก พบใน (1.1)กลุ่มรวม (1.2)กลุ่มนักเรียนโดยรวม กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนทั้งมากและน้อย (1.3)กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมาก 2)นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมาก พบใน (2.1)กลุ่มรวม และกลุ่มสำคัญคือ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง หรือนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (2.2)กลุ่มนักเรียนโดยรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนทั้งสูงและต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ 3)นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พบใน (3.1)กลุ่มรวม (3.2)กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ ผู้ซึ่งมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อย

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ของนักเรียนตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (ตาราง 11) พบว่าคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร คือการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว กับการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มย่อย 1 จาก 10 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนชาย และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกับเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ (ตาราง 54 ภาคผนวก ข) ปรากฏผลดังนี้ 1)ในกลุ่มนักเรียนชาย พบผลว่า 1.1)ในหมู่เรียนที่ไม่ว่าจะเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก หรือน้อยก็ตาม ถ้าเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย 1.2)ในหมู่เรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว น้อยและเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน น้อย มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน มาก 1.3)ในหมู่เรียนเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก พร้อม ๆ กัน มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการ

ประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อยพร้อมๆ กัน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายน้อยที่สุด

และยังพบอีกว่าคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวกับภูมิคุ้มกันทางจิต อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 จาก 10 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่ผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (ตาราง 11) และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ (ตาราง 55 ถึง 59 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) ในกลุ่มรวม (ตาราง 55 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 10) พบผลว่า 1.1) นักเรียนที่ไม่ว่าจะเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากมากหรือน้อยแต่ถ้ามีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่า

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายของนักเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมากเห็นแบบอย่างการประหยัด และเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิต แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนน พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							% ทำนาย
		แบบอย่าง จาก ครอบครัว ก	แบบอย่าง จากเพื่อน ข	ภูมิคุ้มกัน ทางจิต ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	537	88.78***	<1	34.33***	2.05	4.01*	<1	<1	27.4
เพศหญิง	311	35.85***	3.33	38.03***	3.32	<1	<1	<1	30.6
เพศชาย	226	43.85***	3.84	4.52*	6.55*	3.95*	3.83	2.83	29.2
ผลการเรียนต่ำ	238	25.28***	<1	15.57***	<1	<1	<1	<1	23.6
ผลการเรียนสูง	299	56.25***	1.68	12.13**	2.87	3.93*	<1	<1	28.8
การศึกษาบิดาต่ำ	230	23.87***	1.37	20.43***	<1	<1	<1	<1	28.2
การศึกษาบิดาสูง	292	66.56***	2.17	12.64***	2.95	5.38*	2.78	<1	31.3
การศึกษามารดาต่ำ	154	17.94***	1.38	18.21***	<1	<1	<1	<1	29.6
การศึกษามารดาสูง	372	75.70***	2.42	16.22***	3.46	5.02*	1.68	<1	28.9
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	291	38.95***	<1	24.33***	<1	1.78	<1	1.24	26.3
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	229	43.76***	<1	9.08**	2.29	2.68	<1	<1	30.0

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

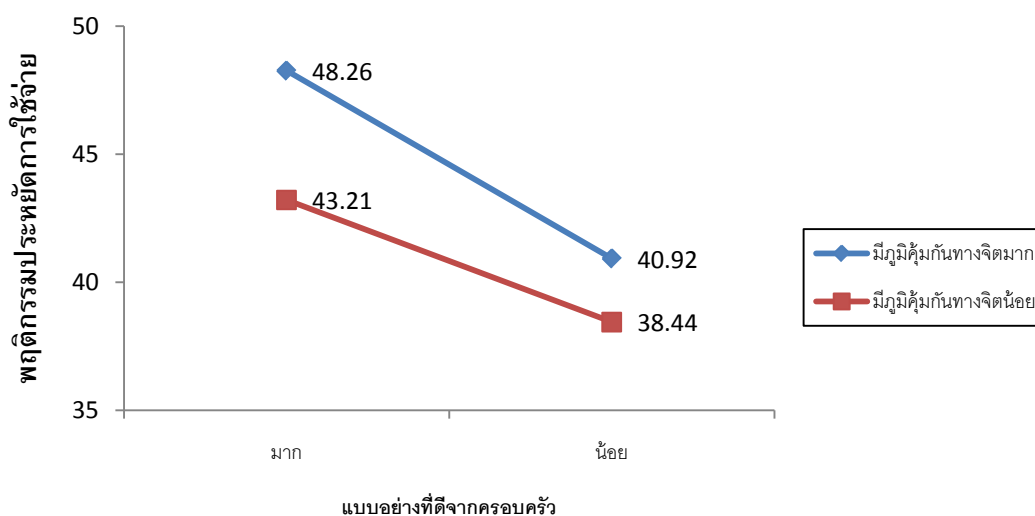
ตาราง 11 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 45.73	น้อย = 39.68
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 44.59	ต่ำ = 40.82
เพศหญิง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 45.65	น้อย = 40.64
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 45.72	ต่ำ = 40.56
เพศชาย	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 45.71	น้อย = 38.92
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 43.40	ต่ำ = 41.22
ผลการเรียนต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 44.89	น้อย = 39.82
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 44.34	ต่ำ = 40.36
ผลการเรียนสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 46.33	น้อย = 39.61
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 44.53	ต่ำ = 41.41
การศึกษามิตาต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 45.77	น้อย = 40.31
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 45.57	ต่ำ = 40.51
การศึกษามิตาสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 45.96	น้อย = 39.31
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 44.09	ต่ำ = 41.19
การศึกษามารดาต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 46.42	น้อย = 41.14
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 46.44	ต่ำ = 41.12
การศึกษามารดาสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 45.62	น้อย = 39.02
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 43.85	ต่ำ = 40.79
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 46.04	น้อย = 40.23
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 45.43	ต่ำ = 40.84
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 45.33	น้อย = 39.19
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 43.66	ต่ำ = 40.86

นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ 1.2)นักเรียนที่ไม่ว่าจะมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูงหรือต่ำ แต่ ถ้าได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย 1.3)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูงพร้อม ๆ กัน มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อยและมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำพร้อม ๆ กัน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมากและมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พร้อม ๆ กัน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากที่สุด 2)ในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียน สูง กลุ่มนักเรียนที่

บิดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษา สูง(ตาราง 56 ถึง 59 ภาคผนวก ข) พบว่า 2.1)นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก แต่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง 2.2)นักเรียนที่ไม่ว่าจะมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูงหรือต่ำ แต่ ถ้าเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย 2.3)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูงพร้อมๆ กัน มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย

ภาพประกอบ 10 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ระหว่างการเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวกับการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ในนักเรียนกลุ่มรวม ลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นแบบ Ordinal Interaction (Kerlinger; & Lee. 2000: 362-365)

มากกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำพร้อมๆ กัน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก แต่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากที่สุด 3)ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง(ตาราง 57 ถึง 58 ภาคผนวก ข) พบว่า 3.1)นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมากและมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ 3.2)นักเรียนที่ไม่ว่าจะมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูงหรือต่ำก็ตาม แต่ถ้าเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย 3.3)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการ

ประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พร้อม ๆ กัน มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียน ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อยและมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พร้อม ๆ กัน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียน ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมากและมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พร้อม ๆ กัน เป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว ในกลุ่มรวม พบว่า คะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ ทีละตัวคือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และภูมิคุ้มกันทางจิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย ค่าเฉลี่ย 45.73 และ 39.68 ตามลำดับ (ตาราง 11 ส่วนที่ 2) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ ค่าเฉลี่ย 44.59 และ 40.82 ตามลำดับ ในกลุ่มย่อย ที่แยกตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัว คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบในทุกกลุ่มย่อย (ตาราง 11) และพบว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย ส่วนการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ก็แปรปรวนไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบในทุกกลุ่มย่อย และพบว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก คือ 1) นักเรียนที่มีแบบอย่างครอบครัวมาก พบผลใน (1.1) กลุ่มรวม (1.2) กลุ่มนักเรียนโดยรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง ผู้ซึ่งมีภูมิคุ้มกันทางจิตทั้งสูงและต่ำ (1.3) กลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนทั้งมากและน้อย 2)นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อย พบผลใน (2.1) กลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีแบบอย่างครอบครัวน้อย 3)นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พบผลใน (3.1) กลุ่มรวม (3.2) กลุ่มนักเรียนโดยรวม ผู้ซึ่งมีแบบอย่างครอบครัวทั้งมากและน้อย (3.3) กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง และ กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูง ผู้ซึ่ง มีแบบอย่างครอบครัวมาก 4)นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พบผลใน (4.1) กลุ่มนักเรียนชาย ผู้ซึ่งมีแบบอย่างครอบครัวมาก

4.3.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ของนักเรียนตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัวแปร (คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต) (ตาราง 12) พบว่า คะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว หรือที่ละ 2 ตัว หรือที่ละตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างใด

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนของนักเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของ คะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							% ทำนาย
		แบบอย่าง จาก ครอบครัว ก	แบบอย่าง จากเพื่อน ข	ภูมิคุ้มกัน ทางจิต ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	537	<1	<1	<1	1.47	1.18	<1	<1	1.0
เพศหญิง	311	<1	<1	<1	<1	1.78	<1	<1	1.7
เพศชาย	226	<1	<1	<1	1.35	<1	<1	<1	1.6
ผลการเรียนต่ำ	238	1.15	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1.9
ผลการเรียนสูง	299	<1	<1	<1	1.92	1.25	<1	<1	2.1
การศึกษามิต่ำ	230	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1.3
การศึกษามิต่ำสูง	292	1.27	<1	<1	<1	<1	1.03	<1	1.4
การศึกษามารดต่ำ	154	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2.1
การศึกษามารดสูง	372	2.84	<1	<1	1.16	<1	2.22	<1	2.5
ระดับเศรษฐกิจครอบครัว	291	<1	<1	<1	1.04	1.27	<1	<1	1.3
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง	229	4.71	<1	<1	<1	<1	<1	<1	3.0

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

4.3.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินของนักเรียน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน (ตาราง 13) พบว่าคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว กับ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 2 จาก 10 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (ตาราง 60 ถึง 62 ภาคผนวก ข) ปรากฏผลดังนี้ 1) ในกลุ่มรวม (ตาราง 60 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 11) พบว่า 1.1) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย 1.2) นักเรียนที่ไม่ว่าจะเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมากหรือน้อย ก็ตาม แต่ถ้าเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย 1.3) นักเรียน ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประหยัด และเก็บออมเงินจากเพื่อนมากพร้อม ๆ กัน มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย และที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย พร้อม ๆ กัน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากที่สุด 2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียน ต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิดามี การศึกษาสูง (ตาราง 61 ถึง 62 ภาคผนวก ข) พบว่า 2.1) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก และเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย 2.2) นักเรียนเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก พร้อม ๆ กัน มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย และเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อยพร้อม ๆ กัน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก และ เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก พร้อม ๆ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากที่สุด

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุน ให้เพื่อน
ประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนตามลักษณะการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน
จากครอบครัวมาก เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก และมีภูมิคุ้มกัน
ทางจิต ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนน
พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินตามลำดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว
(ส่วนที่ 2)

(ตอน 1)

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							% ทำนาย
		แบบอย่าง จาก ครอบครัว ก	แบบอย่าง จากเพื่อน ข	ภูมิคุ้มกัน ทางจิต ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	537	29.06***	8.39**	34.42***	4.08*	<1	2.56	<1	20.0
เพศหญิง	311	11.27**	11.76**	15.58***	<1	<1	<1	<1	18.6
เพศชาย	226	14.15***	<1	18.29***	2.04	2.43	4.71*	<1	21.4
ผลการเรียนต่ำ	238	4.14*	5.06*	19.47***	6.67*	<1	<1	1.93	21.1
ผลการเรียนสูง	299	21.58***	2.20	14.60***	1.03	2.26	1.84	<1	20.5
การศึกษามิต่ำ	230	9.05**	2.58	34.21***	1.29	<1	<1	1.36	31.1
การศึกษามิต่ำสูง	292	17.34***	4.60*	5.57*	5.20*	<1	5.58*	1.21	14.8
การศึกษามิต่ำต่ำ	154	6.81*	6.38*	23.22***	1.15	1.47	<1	<1	30.1
การศึกษามิต่ำสูง	372	23.19***	3.46	14.89***	3.66	<1	3.51	<1	17.6
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	291	11.46**	3.39	20.27***	1.60	<1	2.34	<1	19.2
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง	229	18.55***	6.62*	12.37**	1.55	<1	<1	<1	22.9

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดเก็บออมเงินและนำฝากเงิน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 40.34	น้อย = 37.56
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 39.70	น้อย = 38.21
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 40.47	ต่ำ = 37.44
	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 40.67	น้อย = 38.16
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 40.70	น้อย = 38.13
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 40.89	ต่ำ = 37.49

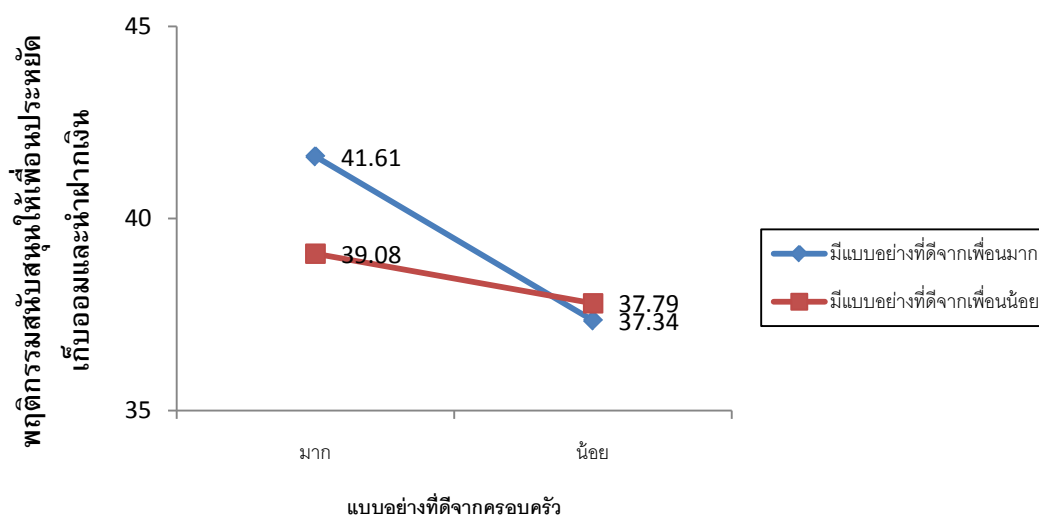
ตาราง 13 (ต่อ)

(ตอน 2)

กลุ่ม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดเก็บออมเงินและนำฝากเงิน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
เพศชาย	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 39.86	น้อย = 37.13
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 40.05	ต่ำ = 36.94
ผลการเรียนต่ำ	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 40.09	น้อย = 38.41
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 40.18	น้อย = 38.32
ผลการเรียนสูง	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 41.07	ต่ำ = 37.43
	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 40.42	น้อย = 37.13
การศึกษามิตาต่ำ	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 40.13	ต่ำ = 37.43
	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 41.02	น้อย = 38.29
การศึกษามิตาสูง	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 42.32	ต่ำ = 37.00
	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 40.07	น้อย = 37.40
การศึกษามิตาต่ำ	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 39.43	น้อย = 38.05
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 39.49	ต่ำ = 37.98
การศึกษามิตาสูง	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 40.99	น้อย = 38.56
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 40.95	น้อย = 38.60
การศึกษามิตาสูง	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 42.02	ต่ำ = 37.53
	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 40.17	น้อย = 37.12
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 39.86	ต่ำ = 37.42
	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 40.42	น้อย = 37.89
ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 40.34	ต่ำ = 37.47
	แบบอย่างครอบครัว	มาก = 40.41	น้อย = 37.17
	แบบอย่างเพื่อน	มาก = 39.76	น้อย = 37.82
	ภูมิคุ้มกัน	สูง = 40.11	ต่ำ = 37.47

และยังพบอีกว่าคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน กับภูมิคุ้มกันทางจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มย่อย 2 จาก 10 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ตาราง 13) และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่ม ที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (ตาราง 63 และ 64 ภาคผนวก ข) ปรากฏผลดังนี้ 1) ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย (ตาราง 63 ภาคผนวก ข) พบว่า 1.1) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย แต่ถ้ามีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด

และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ 1.2)นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูงพร้อม ๆ กัน มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อยและมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พร้อม ๆ กัน 2)ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามี การศึกษาสูง (ตาราง 64 ภาคผนวก ข) พบว่า 2.1)นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย แต่ ถ้ามีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ 2.2)นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ แต่ ถ้าเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย 2.3)นักเรียนที่ เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูงพร้อม ๆ กัน มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน มากกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พร้อม ๆ กัน อาจกล่าวได้ว่า นักเรียน ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสนับสนุน ให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินน้อยที่สุด

ภาพประกอบ 11 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ระหว่างการเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว กับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ในนักเรียนกลุ่มรวม ลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นแบบ Disordinal Interaction (Kerlinger; & Lee. 2000: 362-365)

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ ที่ละตัว **ในกลุ่มรวม** พบว่า คะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ ที่ละตัวคือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และมีภูมิคุ้มกันทางจิต อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย ค่าเฉลี่ย 40.34 และ 37.56 (ตาราง 13 ส่วนที่ 2) นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย ค่าเฉลี่ย 39.70 และ 38.21 นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มี พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ ค่าเฉลี่ย 40.47 และ 37.44 **ในกลุ่มย่อย** ที่แยกตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวคือ การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบในทุกกลุ่มย่อย (ตาราง 13) กล่าวคือ นักเรียน ที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่ เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวน้อย สำหรับการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน แปรปรวนไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบใน 5 จาก 10 กลุ่มย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ และ กลุ่มนักเรียนที่ ครอบครัวฐานะ เศรษฐกิจ สูง โดยพบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมาก มี พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่ เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย ส่วนการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ก็แปรปรวนไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบในทุกกลุ่มย่อย และพบว่า นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมาก คือ

- 1) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากครอบครัวมาก พบใน (1.1) กลุ่มรวม (1.2) กลุ่มนักเรียนโดยรวม ผู้ซึ่งเห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนทั้งมากและน้อย (1.3) กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง ผู้ซึ่งเห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมาก
- 2) นักเรียนที่ เห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมาก พบใน (2.1) กลุ่มรวม และกลุ่มสำคัญคือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีฐานะเศรษฐกิจสูง ผู้ซึ่งเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวทั้งมากและน้อย (2.2) กลุ่มนักเรียนโดยรวม กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง ผู้ซึ่งเห็นแบบอย่างจากครอบครัวมาก (2.3) กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง ผู้ซึ่งมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ
- 3) นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พบใน (3.1) กลุ่มรวม (3.2) กลุ่มนักเรียนโดยรวม ผู้ซึ่งเห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนทั้งมากและน้อย (3.3) กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง ผู้ซึ่งเห็นแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อย

4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย พฤติกรรมการนำเงินฝากที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรม สหับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน คะแนนของตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณ์ พิจารณาตามเพศของ นักเรียน ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของคะแนนของตัวแปร พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมนำฝาก เงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออม เงิน จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และเจตคติ ต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร (ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ) และลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมี แบบอย่างที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการ การรับรู้ประโยชน์ จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน) รวมตัวแปรตาม 14 ตัวแปร ที่ละตัวแปร พิจารณาตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลังของนักเรียนที่ละ 3 ตัวแปรพร้อมกัน คือ เพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะในกลุ่มรวม

เพศ หมายถึง นักเรียนหญิง และนักเรียนชาย จัดระดับโดยให้ 1 คือ นักเรียนหญิง จำนวน 311 คน (ร้อยละ 57.9) 2 คือ นักเรียนชาย จำนวน 226 คน (ร้อยละ 42.1)

ผลการเรียนรู้ หมายถึง เกรดเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระวิชาในปีการศึกษาที่ผ่านมา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนรู้สูง และกลุ่ม นักเรียนที่มีผลการเรียนรู้ต่ำ พิสัยผลการเรียนอยู่ระหว่าง 0.53 – 4.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 โดยใช้ คะแนนเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ผลการเรียนรู้ต่ำ หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่มี ผลการเรียนรู้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (3.36 – 4.00) ผลการเรียนรู้สูง หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่ มีผลการเรียนรู้มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (0.53 – 3.35)

ระดับการศึกษาของมารดา หมายถึง จำนวนปีที่มารดาได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา พิสัยของระดับการศึกษามารดาอยู่ระหว่าง 6 – 22 ปี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.98โดยใช้คะแนนเฉลี่ยเป็น ตัวแบ่งกลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับการศึกษาสูง หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีระดับ การศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (13.99 – 22 ปี) การศึกษาต่ำ หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่ มารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (6 – 13.98 ปี) (ตาราง 3)

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พิจารณาตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (ตาราง 14) พบว่า คะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว หรือที่ละ 2 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ เพศ และผลการเรียน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนหญิง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียน ชาย ค่าเฉลี่ย 44.37 และ 42.09 ตามลำดับ และนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ค่าเฉลี่ย 44.37 และ 42.08 ตามลำดับ

4.4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนพฤติกรรม นำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ คะแนนพฤติกรรม นำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน (ตาราง 14) พบว่า คะแนนพฤติกรรม นำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว ที่ละ 2 ตัว หรือที่ละ 2 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

4.4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน (ตาราง 14) พบว่า คะแนนพฤติกรรมประหยัด พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว หรือที่ละ 2 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด เก็บออมและนำฝากเงิน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ เพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนหญิง มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงินมากกว่านักเรียนชาย ค่าเฉลี่ย 40.28 และ 38.22 ตามลำดับ

4.4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวม

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม (ตาราง 14) พบว่า คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัว พบว่า คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม แปรปรวน ไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เพศ และระดับการศึกษาของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (ตาราง 65 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1) นักเรียนหญิงที่มารดามีการศึกษาต่ำ มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง 2) นักเรียนที่มารดา มีการศึกษาต่ำ นักเรียน หญิงมีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียน ชาย 3) นักเรียน ชายที่มารดามีการศึกษาสูง มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่มารดา มี การศึกษาต่ำ 4)นักเรียนหญิงที่มารดามีการศึกษาสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนชาย ที่มารดา มีการศึกษาต่ำ อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนหญิงที่มารดา มีการศึกษาต่ำเป็นกลุ่มที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากที่สุด ขณะที่ นักเรียน ชายที่มารดา มีการศึกษาต่ำ เป็นกลุ่มที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บอมน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ เพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2 และตาราง 65 ภาคผนวก ข) กล่าวคือ นักเรียนหญิงมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนชาย ค่าเฉลี่ย 67.94 และ 63.09 ตามลำดับ

4.4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคาร โรงเรียน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ใน

กลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (ตาราง 14) พบว่า คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัว พบว่า คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เพศ และระดับการศึกษาของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (ตาราง 66 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) นักเรียนหญิงที่มารดา มีการศึกษาสูงมีเจตคติ ที่ดีต่อเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มารดา มี การศึกษาต่ำ 2) นักเรียนที่มารดา มีการศึกษาต่ำ นักเรียน หญิง มีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรง เรียนมากกว่านักเรียนชาย 3)นักเรียน หญิงที่มารดา มีการศึกษาสูงมีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนชายที่มารดา มีการศึกษาต่ำ อาจกล่าวได้ว่า นักเรียน หญิง ที่มารดา มีการศึกษาต่ำ เป็นกลุ่มที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากที่สุด

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำเงินฝากที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด เก็บออมเงิน ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณ์ ของนักเรียนพิจารณาตามเพศ มีผลการเรียน และมารดามีการศึกษา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม (ส่วนที่ 1) และค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำเงินฝากที่ โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตัวแปรใน กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณ์ ตามระดับของตัว แปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

ส่วนที่ 1

ตัวแปรตาม	จำนวน คน	แสดงค่าเอฟ							% ทำนาย
		เพศ (ก)	ผลการ เรียน (ข)	การศึกษาของ มารดา (ค)	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
พฤติกรรมประหยัดการใช้ จ่าย	526	8.42**	8.44**	2.33	1.62	<1	<1	<1	5.6
พฤติกรรมนำฝากเงินที่โครงกา ธนาคารโรงเรียน	526	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2.2
พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงินและนั ฝาก	526	11.39**	1.53	1.80	<1	<1	<1	<1	3.7
เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัด และเก็บออม	526	20.72***	<1	<1	<1	8.01**	<1	<1	5.3
เจตคติต่อโครงการธนาคาร โรงเรียน	526	16.46***	1.12	<1	<1	4.69*	<1	<1	4.2
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุนและใช้เหตุผล	526	10.29**	2.21	<1	<1	<1	<1	<1	4.2
แบบอย่างจากครอบครัว	526	30.19***	3.45	<1	<1	<1	<1	<1	9.1
แบบอย่างจากเพื่อน	526	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1.29	0.9
การสนับสนุนจากครู	526	3.01	<1	6.93**	2.03	5.88*	<1	<1	3.8
ลักษณะการเป็นสมาชิก	526	2.76	<1	2.81	1.08	<1	<1	<1	1.6
การรับรู้ประโยชน์	526	<1	5.98*	2.53	2.09	1.73	1.13	1.08	5.1
ลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตน	526	14.48***	12.70***	1.40	3.06	<1	<1	<1	7.6
แรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์	537	5.94*	7.18**	<1	<1	<1	<1	<1	4.5
ภูมิคุ้มกันทางจิต	537	19.88***	15.86***	<1	1.80	<1	<1	<1	9.7
ค่านิยมด้านวัตถุ	537	24.62***	4.87*	1.14	<1	<1	<1	<1	7.8

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ตาราง 14 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

ตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ	
		พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ตัวแปรในกลุ่มจิต	
		ลักษณะตามสถานการณ์	
		จิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณ์	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย	เพศ	หญิง = 44.37	ชาย = 42.09
	ผลการเรียน	สูง = 44.37	ต่ำ = 42.08
พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินและนำฝาก	เพศ	หญิง = 40.28	ชาย = 38.22
เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม	เพศ	หญิง = 67.94	ชาย = 63.09
เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน	เพศ	หญิง = 42.40	ชาย = 38.88
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	เพศ	หญิง = 52.03	ชาย = 49.31
แบบอย่างจากครอบครัว	เพศ	หญิง = 49.56	ชาย = 45.50
การสนับสนุนจากครู	ระดับการศึกษาของมารดา	สูง = 62.55	ต่ำ = 59.44
การรับรู้ประโยชน์	ผลการเรียน	ต่ำ = 67.52	สูง = 57.93
ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	เพศ	หญิง = 46.28	ชาย = 43.52
	ผลการเรียน	สูง = 46.19	ต่ำ = 43.61
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	เพศ	หญิง = 42.87	ชาย = 41.22
	ผลการเรียน	สูง = 42.95	ต่ำ = 41.14
ภูมิคุ้มกันทางจิต	เพศ	หญิง = 192.24	ชาย = 182.60
	ผลการเรียน	สูง = 191.73	ต่ำ = 183.12
ค่านิยมด้านวัตถุ	เพศ	หญิง = 44.13	ชาย = 40.89
	ผลการเรียน	สูง = 43.23	ต่ำ = 41.79

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนน เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ เพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนหญิงมีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนชาย ค่าเฉลี่ย 42.40 และ 38.88 ตามลำดับ

4.4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนน การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนิบสนุนและใช้เหตุผล พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนิบสนุนและใช้เหตุผล (ตาราง 14) พบว่า คะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบนสนุนและใช้เหตุผล ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว หรือที่ละ 2 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ แต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบนสนุนและ ใช้เหตุผล แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ เพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียน หญิง ระบุว่า ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบนสนุนและใช้เหตุผล มากกว่านักเรียนชาย ค่าเฉลี่ย 52.03 และ 49.31 ตามลำดับ

4.4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนการมีแบบอย่าง ที่ดีจาก ครอบครัว พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีแบบอย่างจากครอบครัว (ตาราง 14) พบว่า คะแนนการมีแบบอย่างจากครอบครัว ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร อิสระที่ละ 3 ตัว หรือที่ละ 2 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนการมีแบบอย่างจากครอบครัว แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ เพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนหญิงมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัวมากกว่านักเรียน ชาย ค่าเฉลี่ย 49.56 และ 45.50 ตามลำดับ

4.4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน (ตาราง 14) พบว่า คะแนน การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว ที่ละ 2 ตัว หรือที่ละตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

4.4.9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนการสนิบนสนุนจากครู พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการสนิบนสนุนจากครู (ตาราง 14) พบว่า คะแนนการ สนิบสนุนจากครู ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัว พบว่า คะแนนการสนิบนสนุนจากครู แปรปรวน ไปตาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เพศ และระดับการศึกษาของมารดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อนำ

คะแนนเฉลี่ยของ 4 กลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (ตาราง 67 ภาคผนวก ข) พบว่า 1) นักเรียนที่มารดามีการศึกษาดำ นักเรียนหญิง ได้รับการสนับสนุนจากครูมากกว่านักเรียน ชาย 2) นักเรียนหญิงที่มารดามีการศึกษาดำ ได้รับการสนับสนุนจากครูมากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนหญิง ที่มารดา มีการศึกษาดำเป็นกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากครูมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนการสนับสนุนจากครู แปรปรวนไป ตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ระดับการศึกษาของมารดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง ได้รับการสนับสนุนจากครูมากกว่านักเรียนที่มารดา มี การศึกษาดำ ค่าเฉลี่ย 62.55 และ 59.44 ตามลำดับ

4.4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนลักษณะการเป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะการเป็นสมาชิก โครงการธนาคารโรงเรียน (ตาราง 14) พบว่า คะแนนลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว ที่ละ 2 ตัว หรือที่ละตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

4.4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนการรับรู้ประโยชน์จาก กิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และ ระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ คะแนนการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน (ตาราง 14) พบว่า คะแนนการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนไม่แปรปรวน ไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว หรือที่ละ 2 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม รณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ผลการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลการเรียน ต่ำ มีการรับรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน นานกว่านักเรียนที่มีผลการเรียน สูง ค่าเฉลี่ย 67.52 และ 57.93 ตามลำดับ

4.4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตน พิจารณาตามเพศ ผลการเรียนรู้ และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ตาราง 14) พบว่า คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว หรือที่ละ 2 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ เพศ และผลการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนหญิงมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองมากกว่า นักเรียนชาย ค่าเฉลี่ย 46.28 และ 43.52 ตามลำดับ และนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ค่าเฉลี่ย 46.19 และ 43.61 ตามลำดับ

4.4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
พิจารณาตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ตาราง 14) พบว่า คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทีละ 3 ตัว หรือทีละ 2 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ เพศ และผลการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักเรียนชาย ค่าเฉลี่ย 42.87 และ 41.22 ตามลำดับ และนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ค่าเฉลี่ย 42.95 และ 41.14 ตามลำดับ

4.4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนการมีภูมิคุ้มกันทางจิต
พิจารณาตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีภูมิคุ้มกันทางจิต (ตาราง 14) พบว่า คะแนนการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทีละ 3 ตัว หรือทีละ 2 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนการมีภูมิคุ้มกันทางจิต แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ เพศ และผลการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือ นักเรียนหญิงมีภูมิคุ้มกันทางจิต สูงกว่านักเรียนชาย ค่าเฉลี่ย 192.24 และ 182.60 ตามลำดับ และนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีภูมิคุ้มกันทางจิต สูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ค่าเฉลี่ย 191.73 และ 183.12 ตามลำดับ

4.4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนค่านิยมด้านวัตถุ
พิจารณาตามเพศ ผลการเรียน และระดับการศึกษา ของมารดา ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนค่านิยมด้านวัตถุ (ตาราง 14) พบว่า คะแนนค่านิยมด้านวัตถุ ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทีละ 3 ตัว หรือทีละ 2 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า คะแนนค่านิยมด้านวัตถุ แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ เพศ และผลการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) กล่าวคือนักเรียนหญิงมีค่านิยมด้านวัตถุมากกว่านักเรียน ชาย ค่าเฉลี่ย 44.13 และ 40.89 ตามลำดับ และนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีค่านิยมด้านวัตถุมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ค่าเฉลี่ย 43.23 และ 41.79 ตามลำดับ

4.5 ผลการทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แต่ละด้าน เมื่อใช้ตัวแปรในชุดลักษณะสถานการณ์ และชุดจิตลักษณะเดิม เป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการแสวงหาตัวทำนายสำคัญและปริมาณการทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน แต่ละด้าน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ที่ใส่ตัวแปรทำนายทุกตัวเข้าไปพร้อมกัน โดยใช้ตัวทำนาย 3 ชุด ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน) ตัวทำนายชุดที่ 2 กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร (ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองแรงจูงใจไม่ล้มเหลว การมีภูมิคุ้มกันทางจิต ค่านิยมด้านวัตถุ) ตัวทำนายชุดที่ 3 เป็นการรวมตัวทำนายชุดที่ 1 และชุดที่ 2 เข้าด้วยกัน รวมเป็น 10 ตัวแปร (ดูรายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ในตาราง 68 ภาคผนวก ข) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการทำนายในชุดที่ 3 ว่าสามารถทำนายได้มากกว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ตามลำดับ มากกว่าหรือ เท่ากับร้อยละ 5 หรือไม่ (Cohen. 1977) การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้กระทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม ที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 5 ลักษณะ ได้แก่ เพศ ผลการเรียน ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (ตาราง 3) และมีการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองระดับ

4.5.1 ผลการทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนเจตคติต่อ พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการ เป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้

ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน (ตาราง 15) พบว่า กลุ่มตัวแปร ลักษณะสถานการณ์สามารถทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน ใน **กลุ่มรวม** ได้ร้อยละ 39.3 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างจากครอบครัว การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนิบสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคาร โรงเรียน (ค่าเบต้า .30,.21,.17,.14,.14 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีด้านการ ประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียน ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบนสนุนและใช้เหตุผล มีแบบอย่าง ที่ดีด้านการประหยัด และเก็บออมเงินจากเพื่อนและเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียนมากเท่าใด ก็มีเจตคติ ที่ดีต่อ พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน มากเท่านั้น พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย **ชุดที่ 1** ใน **กลุ่มย่อย 10** กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและ เก็บออมเงิน ใน กลุ่มย่อยต่างๆ ได้โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง 31.9 ถึง 48.4 ทำนายได้ สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่ บิดามีการศึกษาต่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบนสนุนและใช้เหตุผล การรับรู้ประโยชน์ จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การสนับสนุนจากครู การมีแบบอย่าง ที่ดี จากเพื่อน (ค่าเบต้า .25,.23,.20,.16,.16 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามี การศึกษาสูง ตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างจากครอบครัว การ รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การสนับสนุนจากครู การมี แบบอย่างที่ดีจากเพื่อน (ค่าเบต้า .35,.19,.15,.11 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่าง **กลุ่มนักเรียน** ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่ม ย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ตัดสินระดับความแตกต่างที่ยอมรับ ได้ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม เงิน ได้ในกลุ่มนักเรียนเพศชายมากกว่านักเรียนหญิง (ร้อยละ 43.2 กับ 35.7 ตามลำดับ) ใน กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมากกว่านักเรียนที่มีผล การเรียนสูง (ร้อยละ 45.5 กับ 36.5 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยได้มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษามาก (ร้อย ละ 48.4 กับ 31.9 ตามลำดับ) ในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษาน้อยมากกว่านักเรียนที่มีมารดา มีการศึกษามาก (ร้อยละ 45.9 กับ 36.8 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย ชุดที่ 2 คือ **จิตลักษณะเดิม 4** ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะ มุ่งอนาคตและควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภู มิคุ้มกันทางจิต และค่านิยม ด้านวัตถุ(ตาราง 16) พบว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บ ออมเงิน ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 34.7 โดยมีตัวทำนายสำคัญ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และกา รมีภูมิกคุ้มกันทางจิต (ค่าเบต้า .31,.21,.13 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตนสูง และการมีภูมิกคุ้มกันทางจิต สูง มากเท่าใด ก็มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรม การประหยัด และเก็บออมเงินเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง 22.0 ถึง 49.7 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน (ค่าเบต้า .40,.28) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง มีตัวทำนายที่สำคัญเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค่าเบต้า .20,.19,.15) พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย ชุดที่ 2 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและ ภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อยและใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ตัดสินระดับความแตกต่างที่ยอมรับได้ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน ได้ในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำมากกว่านักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 49.7 กับ 22.0 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีมารดาการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่มีมารดาการศึกษาสูง (ร้อยละ 46.8 กับ 29.2 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำมากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง (ร้อยละ 46.2 กับ 26.9 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย ชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับ จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร รวมเป็น 10 ตัวแปร (ตาราง 15) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน ใน กลุ่มรวม ได้ร้อยละ 48.3 โดยมีตัวทำนายสำคัญ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รับรู้ประโยชน์ จากกิจกรรม ทัศนคติการประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน การสนับสนุนจากครู การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างจากเพื่อน (ค่าเบต้า .23,.20,.19,.14,.11,.09,.07 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม ทัศนคติการประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ได้รับการสนับสนุนจากครู ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน มากเท่าใด ก็มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง 37.2 ถึง 61.0 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ โดยมีตัวทำนายสำคัญ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การสนับสนุนจากครู การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม ทัศนคติการประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว (ค่าเบต้า .30,.22,.18,.14,.14 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง โดยมีตัวทำนายสำคัญ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม ทัศนคติการประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสนับสนุนจากครู (ค่าเบต้า .24,.21,.14,.12 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย ชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อยและใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ตัดสินระดับความแตกต่างที่ ยอมรับได้ พบว่าตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน ได้ในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำมากกว่านักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 61.0 กับ 37.2 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีมารดาการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่มีมารดาการศึกษาสูง (ร้อยละ 55.5 กับ 45.4 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำมากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง (ร้อยละ 54.9 กับ 42.7 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายในชุดที่ 1 สามารถทำนายเจตคติพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินได้ด้วย ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 31.9 ถึง ร้อยละ 48.4 พบตัวทำนายที่สำคัญที่ดีเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุน และใช้เหตุผล รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ ตัวทำนายชุดที่ 2 สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินได้ด้วย ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 22.0 ถึงร้อยละ 49.7 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และภูมิคุ้มกันทางจิต โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินได้ด้วย ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 37.2 ถึง ร้อยละ 61.0 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ

ตาราง 15 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายสำคัญของเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมของนักเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1 : กลุ่มลักษณะ
สถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่ 2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และชุดที่ 3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร
รวมเป็น 10 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่ 1 : ลักษณะสถานการณ์ (1,2,3,4,5,6)			ชุดที่ 2 : จิตลักษณะเดิม (7,8,9,10)			ชุดที่ 3 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10)			% ต่างต่าง
		% ทำนาย ¹	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ ¹	ค่าเบต้า ¹	% ทำนาย ¹	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ ¹	ค่าเบต้า ¹	% ทำนาย ¹	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ ¹	ค่าเบต้า ¹	
รวม	537	39.3	2,6,1,3,5	.30,.21,.17,.14,.14	34.7	8,7,9	.31,.21,.13	48.3	8,6,2,7,4,1,3	.23,.20,.19,.14,.11, .09,.07	9.0*
เพศหญิง	311	35.7	2,6,1,3	.28,.24,.14,.13	33.5	8,7	.32,.21	47.5	8,6,7,2	.24,.21,.19,.17,.09	11.8*
เพศชาย	226	43.2	2,4,1,6,3	.24,.24,.21,.19,.15	32.2	8,7	.30,.20	48.9	8,4,6,2,1,3	.20,.19,.18,.16,.15, .11	5.7*
ผลการเรียนต่ำ	238	45.5	3,2,1,6	.26,.26,.18,.17	35.5	8,7,9	.33,.20,.18	51.7	3,6,8,1	.19,.18,.16,.13	6.2*
ผลการเรียนสูง	299	36.5	2,6,1,4	.32,.25,.16,.15	33.6	8,7	.28,.22	47.6	8,2,6,7,4	.28,.25,.21,.14,.13	11.1*
การศึกษามัธยมศึกษา	230	48.4	2,1,6,4,3	.25,.23,.20,.16,.16	49.7	8,7	.40,.28	61.0	8,7,4,6,2	.30,.22,.18,.14,.14	11.3*
การศึกษามัธยมศึกษา	292	31.9	2,6,4,3	.35,.19,.15,.11	22.0	8,9,7	.20,.19,.15	37.2	2,6,8,4	.24,.21,.14,.12	5.3*
การศึกษามัธยมศึกษา	154	45.9	1,2,4,3	.29,.20,.20,.16	46.8	8	.43	55.5	8,4	.28,.16	8.7*
การศึกษามัธยมศึกษา	372	36.8	2,3,1,4	.34,.14,.11,.11	29.2	8,7,9	.25,.22,.14	45.4	6,2,8,7,4	.25,.23,.20,.14,.10	8.6*
เศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	291	40.7	2,6,1,3	.25,.23,.23,.16	46.2	8,7	.43,.21	54.9	8,6,7,1,2	.32,.18,.17,.14,.11	8.7*
เศรษฐกิจครอบครัวสูง	229	36.4	2,6,4	.39,.18,.16	26.9	9,8	.21,.18	42.7	2,6,8,4	.27,.20,.13,.13	6.3*

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่ 3 กับตัวทำนายชุดที่ 1 หรือ ชุดที่ 2

%ทำนาย¹ ตัวทำนาย¹ ค่าเบต้า¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด

หมายเหตุ ตัวทำนาย

ลักษณะสถานการณ์ ¹ ได้แก่	1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	จิตลักษณะเดิม ¹ ได้แก่	7 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น
	2 หมายถึง การมีแบบอย่างจากครอบครัว		8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
	3 หมายถึง การมีแบบอย่างจากเพื่อน		9 หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต
	4 หมายถึง การสนับสนุนจากครู		10 หมายถึง ค่านิยมด้านวัตถุ
	5 หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน		
	6 หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน		

ยิ่งกว่านั้นยังพบอีกว่า ปริมาณการทำนายชุดที่ 3 (ชุดรวม) 10 ตัวทำนาย สามารถทำนาย เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน มากกว่าชุดอื่นๆ (ชุดใดชุดหนึ่ง) มีค่าเปอร์เซ็นต์ ทำนายได้ในลำดับรองลงมามากกว่าร้อยละ 5 (ตาราง 15) ซึ่งพบผลทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์ทำนายที่แตกต่างในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยเกินเกณฑ์ที่ตั้งไว้ระหว่างร้อยละ 5.3 ถึง 11.8 กลุ่มนักเรียนที่มีเปอร์เซ็นต์แตกต่างมากที่สุด คือนักเรียนหญิง

4.5.2 ผลการทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนเมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ มาตรฐาน โดยใช้ ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว การมีแบบอย่าง ที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู การเป็นหรือไม่เป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์ จากการรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน (ตาราง 16) พบว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะ สถานการณ์สามารถทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ใน กลุ่มรวม ได้ร้อยละ 41.3 โดยมี ตัวทำนายสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือการสนับสนุนจากครู การรับรู้ประโยชน์จากการ รณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการมีแบบอย่าง ที่ดีจากเพื่อน (ค่าเบต้า .23, .21, .19, .18 และ .18 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครู รับรู้ประโยชน์จากการรณรงค์ การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน มีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ รักสนับสนุนและใช้เหตุผล และมีแบบอย่าง ที่ดีจากเพื่อน มากเท่าใด ก็มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคาร โรงเรียน มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย ชุดที่ 1 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 1 ร่วมกันทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มย่อย ต่างๆ ได้ โดยมีปริมาณการ ทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 35.0 ถึง 46.2 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดามีการศึกษาต่ำ มี ตัวทำนายที่สำคัญ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้ เหตุผล การสนับสนุนจากครู การมีแบบอย่าง ที่ดีจากเพื่อน การรับรู้ประโยชน์จากการรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน (ค่าเบต้า .34, .23, .20, .15 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่ม นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง มีตัวทำนายสำคัญ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การ สนับสนุนจากครู การรับรู้ประโยชน์จากการรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การอบรม เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว และการสนับสนุนจากครู (ค่าเบต้า .22, .22, .22, .17 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 1 ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนได้แตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 ได้ในกลุ่มนักเรียนเพศชายมากกว่านักเรียนเพศหญิง (ร้อยละ 45.9 กับ 38.5 ตามลำดับ) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 46.0 กับ 36.2 ตามลำดับ) นักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 46.2 กับ 39.8 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง (ร้อยละ 43.5 กับ 35.0 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 คือ จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ (ตาราง 16) พบว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 23.6 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต (ค่าเบต้า .21 , .20 และ .13 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต สูงมากเท่าใด ก็มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคาร มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 2 ร่วมกันทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง 13.6 ถึง 36.6 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดาและมารดาที่มีการศึกษาต่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และค่านิยมด้านวัตถุ (ค่าเบต้า .29, .44, .21 และ .15 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง มีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ค่าเบต้า .18 และ .15 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 2 ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ได้ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (ร้อยละ 29.5 กับ 20.2 ตามลำดับ) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 36.6 กับ 13.6 ตามลำดับ) นักเรียนที่มารดา มีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่มารดา มีการศึกษาสูง (ร้อยละ 36.6 กับ 19.1 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง (ร้อยละ 34.0 กับ 18.2 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย ชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับ จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร รวมเป็น 10 ตัวแปร (ตาราง 16) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 44.6 โดยมีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การสนับสนุนจากครู การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ค่าเบต้า .21, .20, .13, .14, .11, .11 และ .11 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครู มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ได้รับอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สูงมากเท่าใด ก็มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนาย เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 38.0 ถึง 52.4 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การสนับสนุนจากครู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน (ค่าเบต้า .28, .20, .16 และ .14 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุด ในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูงมีตัวทำนายที่สำคัญเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยคือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน การสนับสนุนจากครู (ค่าเบต้า .24 และ .20 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย ชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ได้ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง (ร้อยละ 48.8 กับ 42.7 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 52.4 กับ 38.2 ตามลำดับ) นักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 51.0 กับ 42.9 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวสูง (ร้อยละ 50.2 กับ 38.0 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายในชุดที่ 1 ทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ปริมาณการทำนายระหว่างร้อยละ 35.0 ถึง ร้อยละ 46.2 พบตัวแปรสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การสนับสนุนจากครู การมีแบบอย่างจากเพื่อน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ ตัวทำนายชุดที่ 2 สามารถทำนายเจตคติต่อ

ตาราง 16 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายสำคัญของเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ชุดที่ 2 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และชุดที่ 3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร รวมเป็น 10 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่ 1 : ลักษณะสถานการณ์(1,2,3,4,5,6)			ชุดที่ 2 : จิตลักษณะเดิม (7,8,9,10)			ชุดที่ 3 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10)			% แตกต่าง
		%ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ¹	ค่าเบต้า ¹	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ¹	ค่าเบต้า ¹	% ทำนาย ¹	ตัวทำนาย ¹	ค่าเบต้า ¹	
รวม	537	41.3	4,6,2,1,3	.23,.21,.19,.18,.18	23.6	8,7,9	.21,.20,.13	44.6	4,6,3,1,8,2,7	.21,.20,.13,.14,.11, .11,.11	3.3
เพศหญิง	311	38.5	6,4,1,3,2	.29,.21,.15,.13,.13	20.7	8,9,7	.19,.16,.15	43.0	6,4,7	.28,.20,.13	4.5
เพศชาย	226	45.9	3,4,1,2,6	.27,.24,.24,.17,.14	23.7	7,8	.24,.24	47.5	3,1,4	.25,.21,.21	1.6
ผลการเรียนต่ำ	238	44.8	3,4,2,1,6	.24,.22,.20,.19,.12	29.5	8,7	.27,.24	48.8	4,3,7,1,6	.20,.18,.17,.16,.13	4.0
ผลการเรียนสูง	299	40.0	6,4,1,2,3	.29,.22,.18,.16,.13	20.2	7,8,10	.15,.15,.14	42.7	6,4,1,8,2,3	.26,.21,.13,.13,.12, .11	2.7
การศึกษามัธยมศึกษา	230	46.0	4,1,2,6,3	.27,.21,.19,.18,.14	36.6	8,7,10	.29,.21,.15	52.4	4,8,7,6	.28,.20,.16,.14	6.4*
การศึกษามัธยมศึกษาสูง	292	36.2	3,6,4,2,1	.21,.21,.19,.19,.17	13.6	9,7	.18,.15	38.2	6,3,4,1	.23,.19,.16,.15	2.0
การศึกษามัธยมศึกษาต่ำ	154	46.2	1,4,3,6	.34,.23,.20,.15	36.6	8	.44	51.0	8,1,4,3	.25,.24,.21,.14	4.8
การศึกษามัธยมศึกษาสูง	272	39.8	6,2,4,3,1	.23,.23,.22,.17,.13	19.1	7,9	.22,.15	42.9	6,4,2,3,7	.25,.20,.15,.14,.14	3.1
เศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	291	43.5	3,4,6,1,2	.22,.20,.20,.19,.18	34.0	8,7	.36,.21	50.2	8,4,6,7,3	.22,.19,.17,.15,.15, .14	6.7*
เศรษฐกิจครอบครัวสูง	229	35.0	4,6,2,1	.22,.22,.22,.17	18.2	9	.22	38.0	6,4	.24,.20	3.0

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่ 3 กับตัวทำนายชุดที่ 1 หรือ ชุดที่ 2

%ทำนาย¹ ตัวทำนาย¹ ค่าเบต้า¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด

หมายเหตุ ตัวทำนาย

ลักษณะสถานการณ์ ได้แก่

1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

2 หมายถึง การมีแบบอย่างจากครอบครัว

3 หมายถึง การมีแบบอย่างจากเพื่อน

4 หมายถึง การสนับสนุนจากครู

5 หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน

6 หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมนรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน

จิตลักษณะเดิม ได้แก่ 7 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

9 หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต

10 หมายถึง ค่านิยมด้านวัตถุ

โครงการธนาคารโรงเรียน ได้ระหว่างร้อยละ 13.6 ถึง ร้อยละ 36.6 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการมี ภูมิคุ้มกันทางจิต โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดาและมารดาที่มีการศึกษาค่ำ **ตัวทำนายชุดที่ 3** สามารถทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ได้อยู่ระหว่างร้อยละ 38.0 ถึง ร้อยละ 52.4 พบตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การสนับสนุนจากครู การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน และการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดาที่มีการศึกษาค่ำ ยิ่งกว่านี้ยังพบอีกว่า ปริมาณการทำนายชุดที่ 3 (ชุดรวม) 10 ตัวทำนาย สามารถทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ได้มากกว่าชุดอื่นๆ (ชุดใดชุดหนึ่ง) ที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ทำนายลำดับรองลงมา มากกว่าร้อยละ 5 (ตาราง 16) พบใน 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ นักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ และ นักเรียนที่มีบิดาที่มีการศึกษาค่ำ โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์ที่แตกต่างเท่ากับ ร้อยละ 6.7 และ ร้อยละ 6.4 ตามลำดับ

4.6 ผลการทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินแต่ละด้าน เมื่อใช้ตัวแปรในชุดลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม และตัวแปรชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการแสวงหาตัวทำนายสำคัญและปริมาณการทำนาย พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้าน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวทำนาย 3 ชุด **ตัวทำนายชุดที่ 3** คือ เป็นการรวมตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีแบบอย่างจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน) และกลุ่ม จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร (ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ) เข้าด้วยกัน รวมเป็น 10 ตัวแปร **ตัวทำนายชุดที่ 4** คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) และ**ตัวทำนายชุดที่ 5** เป็นการรวมตัวทำนายชุดที่ 3 และชุดที่ 4 เข้าด้วยกัน รวมเป็น 12 ตัวแปร (ดูรายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ในตาราง 68 ภาคผนวก ข) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการทำนายในชุดที่ 5 ว่าสามารถทำนายได้ มากกว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 หรือชุดที่ 4 ตามลำดับมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 5 หรือไม่ (Cohen. 1977) การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้กระทำทั้งในกลุ่ม

รวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม ที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 5 ลักษณะ ได้แก่ เพศ ผลการเรียนรู้ ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ระดับ เศรษฐกิจของครอบครัว (ตาราง 3) และมีการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองระดับ

4.6.1 ผลการทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม และตัวแปรชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร รวมเป็น 10 ตัวแปร (ตาราง 17) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 38.4 โดยมีตัวทำนายสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีภูมิคุ้มกันทางจิต ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน และการสนับสนุนจากครู (ค่าเบต้า .37, .19, .18, .08, และ -.09 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว มีภูมิคุ้มกันทางจิต มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน และได้รับการสนับสนุนจากครู มากเท่าใด ก็มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 32.1 ถึง ร้อยละ 48.7 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาค่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต การมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว และค่านิยมด้านวัตถุ (ค่าเบต้า .33, .27 และ .19 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และการมีแบบอย่าง ที่ดีจากเพื่อน (ค่าเบต้า .32, .28, และ .16 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างนักเรียน ที่แบ่งตามตัวแปร ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ได้แตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 ในนักเรียนหญิง มากกว่าชาย (ร้อยละ 43.6 กับ 35.6 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ร้อยละ 44.0 กับ 32.1 ตามลำดับ) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาค่ำ มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 44.9 กับ 37.6 ตามลำดับ) นักเรียนที่มารดามีการศึกษาค่ำ มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 48.7 กับ 37.1 ตามลำดับ)

ตาราง 17 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ด้วยตัวทำนายชุดที่ 3 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ชุดที่ 4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร และชุดที่ 5 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 12 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่ 3 : (ลักษณะสถานการณ์จิตลักษณะเดิม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10))			ชุดที่ 4 : จิตลักษณะตามสถานการณ์ (11,12)			ชุดที่ 5 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12)			% แตกต่าง
		%	ตัวทำนายที่	ค่าเบต้า ¹	%	ตัวทำนายที่	ค่าเบต้า ¹	%	ตัวทำนายที่	ค่าเบต้า ¹	
		ทำนาย	มีนัยสำคัญ		ทำนาย	มีนัยสำคัญ		ทำนาย	มีนัยสำคัญ		
รวม	537	38.4	2,9,7,3,4	.37, .19, .18, .08, -.09	18.0	11	.49	41.1	2,11,9,7,6,4,8,12	.34, .27, .18, .16, -.08, -.09, -.10, -.12	2.7
เพศหญิง	311	43.6	2,9,7,3,4	.30, .27, .21, .11, -.11	24.2	11,12	.61, -.17	47.4	11,9,2,7,3,4,12	.34, .26, .25, .17, .11, -.11, -.15	3.8
เพศชาย	226	35.6	2,8	.48, -.14	9.0	11	.31	36.9	2,11,6,8	.47, .18, -.13, -.17,	1.3
ผลการเรียนต่ำ	238	32.1	2,9,3	.32, .28, .16	14.0	11	.39	33.7	2,9,11,3	.31, .26, .22, .14	1.6
ผลการเรียนสูง	299	44.0	2,7	.44, .27	20.3	11	.54	46.7	2,11,7	.39, .27, .24	2.7
การศึกษามัธยมศึกษา	230	44.9	2,9,7,4	.31, .26, .19, -.16	27.5	11,12	.67, -.20	50.0	11,2,9,4,12	.44, .28, .26, -.17, -.25	5.1*
การศึกษามหาวิทยาลัย	292	37.6	2,7,9	.34, .20, .15	13.0	11	.37	39.0	2,7,11,8	.37, .19, .16, -.12	1.4
การศึกษามหาวิทยาลัย	154	48.7	9,2,10,4	.33, .27, .19, -.19	20.8	11	.46	49.8	9,2,10,4	.32, .26, .19, -.22	1.1
การศึกษามหาวิทยาลัย	372	37.1	2,7,9	.40, .19, .14	17.8	11	.49	40.8	2,11,7,9,6,12	.36, .31, .17, .13, -.11, -.15	3.7
เศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	291	41.2	2,9,7,10	.34, .25, .15, .12	19.5	11	.51	43.8	2,11,9,10,6	.32, .28, .22, .12, -.12	2.6
เศรษฐกิจครอบครัวสูง	229	38.5	2,7,3	.42, .25, .13	16.1	11	.42	40.1	2,7,11,3	.38, .23, .19, .12	1.6

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่ 5 กับตัวทำนายชุดที่ 3 หรือ ชุดที่ 4
%ทำนาย ตัวทำนาย¹ ค่าเบต้า¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด

หมายเหตุ ตัวทำนาย

ลักษณะสถานการณ์ ได้แก่	1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก	จิตลักษณะเดิม ได้แก่	7 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคต	จิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่	11 หมายถึง เจตคติต่อ
	สนับสนุนและใช้เหตุผล		และควบคุมตน		พฤติกรรมประหยัดและเก็บออม
	2 หมายถึง การมีแบบอย่างจาก		8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์		12 หมายถึง เจตคติต่อ
	ครอบครัว				โครงการธนาคารโรงเรียน
	3 หมายถึง การมีแบบอย่างจากเพื่อน		9 หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต		
	4 หมายถึง การสนับสนุนจากครู		10 หมายถึง ค่านิยมด้านวัตถุ		
	5 หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิก				
	ของโครงการธนาคารโรงเรียน				
	6 หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จาก				
	กิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บ				
	ออมในโรงเรียน				

พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย ชุดที่ 4 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (ตาราง 17) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 18.0 โดยมีเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เป็นตัวทำนายที่สำคัญเพียงตัวเดียว (ค่าเบต้า .49) หมายความว่า นักเรียนที่มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากเท่าใด ก็มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 9.0 ถึง ร้อยละ 27.5 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ โดยมีเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เป็นตัวทำนายที่สำคัญ (ค่าเบต้า .67) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนชาย โดยมีเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เป็นตัวทำนายที่สำคัญเพียงตัวเดียว (ค่าเบต้า .31)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างนักเรียนที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังลักษณะเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 4 ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ได้ในกลุ่มนักเรียนหญิง มากกว่านักเรียน ชาย (ร้อยละ 24.2 กับ 9.0 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ร้อยละ 20.3 กับ 14.0 ตามลำดับ) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 27.5 และ 13.0 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 12 ตัวแปร (ตาราง 17) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 41.1 โดยมีตัวทำนายสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่าง ที่ดีจากครอบครัว เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม การมีภูมิคุ้มกันทางจิต ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การสนับสนุนจากครู แรงจูงใจไม่ล้มเหลว และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (ค่าเบต้า .34, .27, .18, .16 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม มีภูมิคุ้มกันทางจิต มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มากเท่าใด ก็มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย ชุดที่ 5 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 33.7 ถึง ร้อยละ 50.0 ทำนายได้สูงสุดในนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ มีตัวทำนายสำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีภูมิคุ้มกันทางจิต (ค่าเบต้า .44, .28, .26 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียน

ที่มีผลการเรียนต่ำ โดยมีตัวทำนายสำคัญ คือ การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีภูมิคุ้มกันทางจิต เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และการมีแบบอย่างจากเพื่อน (ค่าเบต้า .31,.26,.22 และ .14 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนาย ชุดที่ 5 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 5 ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ได้แตกต่างมา กกว่าร้อยละ 5 ในกลุ่มนักเรียนหญิง มากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 47.4 กับ 36.9 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ร้อยละ 46.7 กับ 33.7 ตามลำดับ) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 50.0 กับ 39.0 ตามลำดับ) นักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 49.8 กับ 40.8 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 32.1 ถึง ร้อยละ 48.7 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย เรียงลำดับจากมาก ไปน้อย คือ การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำ ตัวทำนายชุดที่ 4 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 9.0 ถึง ร้อยละ 27.5 พบตัวแปรสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติ ต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ ตัวทำนายชุดที่ 5 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 33.7 ถึง ร้อยละ 50.0 พบตัวแปรสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างจากครอบครัว เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ

ยิ่งกว่านี้ยังพบอีกว่า ปริมาณการทำนายชุดรวม 12 ตัวทำนาย สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ได้มากกว่าชุดอื่นๆ (ชุดใดชุดหนึ่ง) ที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ทำนายลำดับรองลงมา มากกว่าร้อยละ 5 (ตาราง 17) เพียงกลุ่มย่อยเดียว คือ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์ที่แตกต่างเท่ากับ ร้อยละ 5.1

4.6.2 ผลการทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม และตัวแปรชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร และจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร รวมเป็น 10 ตัวแปร (ตาราง 18) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มรวม ได้ร้อยละ 5.0 โดยมีตัวทำนายสำคัญ คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การ

ประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน (ค่าเบต้า .17 และ .12 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่เป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน และรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมณรงค์ การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน มากเท่าใด ก็มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากเท่านั้น

พิจารณาการทำนาย **ชุดที่ 3** ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 3.3 ถึง ร้อยละ 14.1 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดา มีการศึกษาต่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญเพียงตัวเดียวคือ ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน (ค่าเบต้า .25) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง มีตัวทำนายที่สำคัญคือ ลักษณะการ เป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน เพียงตัวเดียว (ค่าเบต้า .14)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่าง **กลุ่มนักเรียน**ที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ได้แตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 10.1 กับ 3.3 ตามลำดับ) นักเรียนที่มารดา มีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่มารดา มีการศึกษาสูง (ร้อยละ 14.1 กับ 5.2 ตามลำดับ) พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 คือ **จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2** ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (ตาราง 18) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ไม่สามารถทำนายพฤติกรรม การนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ได้ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 คือ **ลักษณะสถานการณ์ 6** ตัวแปร **จิตลักษณะเดิม 4** ตัวแปร ร่วมกับ**กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2** ตัวแปร รวมเป็น 12 ตัวแปร (ตาราง 18) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 สามารถทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 5.0 โดยมีตัวทำนายสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ลักษณะการ เป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน (ค่าเบต้า .17 และ .11 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่เป็นสมาชิก ของโครงการธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมณรงค์ การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนมากเท่าใด ก็มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากเท่านั้น

ตาราง 18 ปริมาณการทำนายและตัวทำนาย สำคัญของพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 3 : กลุ่มลักษณะ
 สถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ชุดที่ 4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร และชุดที่ 5 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์
 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 12 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่ 3 : (ลักษณะสถานการณ์จิตลักษณะเดิม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10)			ชุดที่ 4 : จิตลักษณะตามสถานการณ์ (11,12)			ชุดที่ 5 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12)			% แตกต่าง
		%ทำนาย ¹	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ	ค่าเบต้า ¹	%ทำนาย ¹	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ	ค่าเบต้า ¹	% ทำนาย ¹	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ	ค่าเบต้า ¹	
รวม	537	5.0	5,6	.17,.12	.1	-		5.0	5,6	.17,.11	-
เพศหญิง	311	5.8	10,5	.18,.13	.2	-		6.1	5,6	.18,.11	0.3
เพศชาย	226	7.1	5	.23	0	-		7.4	5,6	.23,.15	0.3
ผลการเรียนต่ำ	238	5.4	5	.16	.5	-		5.6	5	.16	0.2
ผลการเรียนสูง	299	5.2	5	.17	.3	-		5.3	5	.17	0.1
การศึกษาบิดาต่ำ	230	10.1	5	.21	0	-		10.1	5	.22	-
การศึกษาบิดาสูง	292	3.3	5	.14	.3	-		3.6	5	.13	0.3
การศึกษามารดาต่ำ	154	14.1	5,1	.25,-.27	.4	-		14.3	5,1	.26,-.26	0.2
การศึกษามารดาสูง	372	5.2	5,6,3	.15,.12,-.12	.6	-		5.3	5,3	.14,-.13	0.1
ระดับเศรษฐกิจคต่ำ	291	5.5	5	.15	.1	-		5.7	5	.16	0.2
ระดับเศรษฐกิจคสูง	229	9.5	5	.18	1.4	-		10.1	5	.18	0.6

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่ 5 กับตัวทำนายชุดที่ 3 หรือ ชุดที่ 4
 %ทำนาย¹ ตัวทำนาย¹ ค่าเบต้า¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด

หมายเหตุ ตัวทำนาย

ลักษณะสถานการณ์ ได้แก่

- 1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
สนับสนุนและใช้เหตุผล
- 2 หมายถึง การมีแบบอย่างจาก
ครอบครัว
- 3 หมายถึง การมีแบบอย่างจากเพื่อน
- 4 หมายถึง การสนับสนุนจากครู
- 5 หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิก
ของโครงการธนาคารโรงเรียน
- 6 หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จาก
กิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บ
ออมในโรงเรียน

จิตลักษณะเดิม ได้แก่

7 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคต
และควบคุมตน

8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

9 หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต

10 หมายถึง ค่านิยมด้านวัตถุ

จิตลักษณะตามสถานการณ์
ได้แก่

- 11 หมายถึง เจตคติต่อ
พฤติกรรมประหยัดและเก็บออม
- 12 หมายถึง เจตคติต่อ
โครงการธนาคารโรงเรียน

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ในปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 3.6 ถึง 14.3 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่ มารดามีการศึกษาต่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญ เพียงตัวเดียว คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน (ค่าเบต้า .26) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง มีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับ คือลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน เพียงตัวเดียว (ค่าเบต้า .13)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายในชุดที่ 5 ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ได้แตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 10.1 กับ 3.6 ตามลำดับ) นักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 14.3 กับ 5.3 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 3.3 ถึง ร้อยละ 14.1 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน และค่านิยมด้านวัตถุ ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ ตัวทำนายชุดที่ 4 ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ได้ในทั้งกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ตัวทำนายชุดที่ 5 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 3.6 ถึง ร้อยละ 14.3 พบตัวแปรสำคัญเพียงตัวเดียว คือ ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ (ตาราง 18) พบว่า ปริมาณการทำนายชุดรวม 12 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 5) สามารถทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนได้มากกว่าชุดทำนายชุดอื่นที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายลำดับรองลงมาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ แต่ไม่พบ ตัวทำนายตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 5 ในกลุ่มตัวอย่างประเภทใดๆ

4.6.3 ผลการทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน เมื่อใช้ตัวแปรชุดลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรชุดจิตลักษณะเดิม และตัวแปรชุดจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปรร่วมกับจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร รวมเป็น 10 ตัวแปร (ตาราง 19) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 สามารถทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 40.8 โดยมีตัวทำนายสำคัญ

เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต ค่านิยมด้านวัตถุ ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน และการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน (ค่าเบต้า .23, .16, .13, .13, .11, .10, .09 และ .09 ตามลำดับ) หมายความว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีภูมิคุ้มกันทางจิต มีค่านิยมด้านวัตถุ มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น เป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน และมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน มากเท่าใดก็มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนาย **ชุดที่ 3** ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 33.3 ถึง ร้อยละ 53.4 ทำนายได้สูงสุด ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาค่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน (ค่าเบต้า .27, .19, .17 และ .16 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับสูง โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และมีค่านิยมด้านวัตถุ (ค่าเบต้า .24, .22 และ .15 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ได้แตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 ในกลุ่มนักเรียนหญิง มากกว่านักเรียนชาย (ร้อยละ 44.1 กับ 36.6 ตามลำดับ) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาค่ำ มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับสูง (ร้อยละ 49.9 กับ 33.3 ตามลำดับ) นักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาค่ำ มากกว่านักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาระดับสูง (ร้อยละ 53.4 กับ 37.6 ตามลำดับ) นักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง มากกว่านักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 47.3 กับ 39.2 ตามลำดับ) พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 คือ **จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร** ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (ตาราง 19) พบว่าตัวทำนายชุดที่ 4 กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 44.4 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (ค่าเบต้า .49 และ .22 ตามลำดับ)

ตาราง 19 ปริมาณการทำ นายและตัวทำนาย สำคัญ ของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออม เงิน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 3 : กลุ่มลักษณะ
 สถานการณ์ 6 ตัวแปร ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ชุดที่ 4 : กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร และชุดที่ 5 : กลุ่มลักษณะสถานการณ์
 6 ตัวแปร กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 12 ตัวแปร แต่ละชุดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ชุดที่ 3: (ลักษณะสถานการณ์จิตลักษณะเดิม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10))			ชุดที่ 4 : จิตลักษณะตามสถานการณ์ (11,12)			ชุดที่ 5 : ชุดรวม (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12)			% แตกต่าง
		%	ตัวทำนายที่	ค่าเบต้า ¹	%	ตัวทำนายที่	ค่าเบต้า ¹	%	ตัวทำนายที่	ค่าเบต้า ¹	
		ทำนาย ¹	มีนัยสำคัญ		ทำนาย ¹	มีนัยสำคัญ		ทำนาย ¹	มีนัยสำคัญ		
รวม	537	40.8	6,2,8,9,10,7,5,3	.23, .16, .13, .13, .11, .10, .09, .09	44.4	11,12	.49, .22	51.1	11,12,6,9,10,5,1	.35, .14, .13, .11, .10, .06, -.10	6.7*
เพศหญิง	311	44.1	6,8,5,9,2	.21, .20, .17, .16, .11	50.5	11,12	.60, .15	57.4	11,9,5,1	.46, .14, .12, -.10	6.9*
เพศชาย	226	36.6	6,2,10	.25, .23, .16	33.1	11,12	.32, .31	43.1	12,6,2,10	.25, .19, .17, .15	6.5*
ผลการเรียนต่ำ	238	38.8	6,9,8	.21, .17, .15	42.5	11	.53	48.7	11,6	.40, .13	6.2*
ผลการเรียนสูง	299	43.1	6,2,10,8,7,5	.24, .22, .13, .13, .13, .13, .12	45.7	11,12	.45, .27	53.7	11,12,10,6,2,5,1	.31, .19, .11, .13, .12, .10, -.11	8.0*
การศึกษาบิดาต่ำ	230	49.9	9,8,6	.22, .20, .18	50.1	11,12	.58, .15	58.2	11,9	.42, .23	8.1*
การศึกษาบิดาสูง	292	33.3	6,2,10	.24, .22, .15	38.7	11,12	.43, .24	46.1	11,12,10,6,2,1	.30, .21, .15, .13, .12, -.13	7.4*
การศึกษามารดาต่ำ	154	53.4	9,8,5,6	.27, .19, .17, .16	44.0	11	.56	58.8	11,9,5	.36, .25, .15	5.4*
การศึกษามารดาสูง	372	37.6	6,2,7,8,10	.24, .22, .14, .13, .11	45.0	11,12	.47, .25	50.4	11,12,2,6,10,1	.35, .19, .12, .11, .11, -.11	5.4*
เศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	291	39.2	6,8	.22, .16	44.6	11,12	.54, .16	50.0	11,6	.43, .13	5.4*
เศรษฐกิจครอบครัวสูง	229	47.3	2,6,8,10,4,1	.25, .24, .16, .16, .13, -.14	44.6	11,12	.44, .27	56.5	11,12,2,6,8,10,1	.24, .21, .16, .14, .13, .13, -.16	9.2*

ค่าเบต้ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือน้อยกว่า และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อย 5% ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่ 5 กับตัวทำนายชุดที่ 3 หรือ ชุดที่ 4

%ทำนาย¹ ตัวทำนาย¹ ค่าเบต้า¹ มาจากการทำนายแบบใส่ตัวแปรทั้งชุด

หมายเหตุ ตัวทำนาย

ลักษณะสถานการณ์ ได้แก่

- 1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
สนับสนุนและใช้เหตุผล
- 2 หมายถึง การมีแบบอย่างจาก
ครอบครัว
- 3 หมายถึง การมีแบบอย่างจากเพื่อน
- 4 หมายถึง การสนับสนุนจากครู
- 5 หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิก
ของโครงการธนาคารโรงเรียน
- 6 หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จาก
กิจกรรมณรงค์การประหยัดและเก็บ
ออมในโรงเรียน

จิตลักษณะเดิม ได้แก่

7 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคต
และควบคุมตน

8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

9 หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต

10 หมายถึง ค่านิยมด้านวัตถุ

จิตลักษณะตามสถานการณ์
ได้แก่

- 11 หมายถึง เจตคติต่อ
พฤติกรรมประหยัดและเก็บออม
- 12 หมายถึง เจตคติต่อ
โครงการธนาคารโรงเรียน

หมายความว่า นักเรียนที่มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม และเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน มากเท่าใด ก็มี พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออม เงิน มากเท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบผลว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันสามารถทำนาย พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงิน ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 33.1 ถึง 50.5 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียน หญิง โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (ค่าเบต้า .60 และ .15 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุด ในกลุ่มนักเรียน ชาย โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน(ค่าเบต้า .32 และ .31 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่าง กลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 ร่วมกันสามารถทำนาย พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ได้ในกลุ่มนักเรียนหญิง มากกว่านักเรียน ชาย (ร้อยละ 50.5 กับ 33.1 ตามลำดับ) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 50.1 กับ 38.7 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะ เดิม 4 ตัวแปร ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 12 ตัวแปร (ตาราง 19) พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 สามารถทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงิน ใน กลุ่มรวมได้ร้อยละ 51.1 โดยมีตัวทำนายสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรม การประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรม รณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ค่านิยมด้านวัตถุ ลักษณะการเป็น สมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน(ค่าเบต้า .35,.14,.13,.11,.10 และ.06 ตามลำดับ) หมายความว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน มีภูมิคุ้มกันทางจิต มีค่านิยมด้านวัตถุ เป็น สมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุนและใช้เหตุผล มากเท่าใด ก็มี พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงิน มาก เท่านั้น

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 ในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันสามารถทำนาย พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงิน ในกลุ่มย่อยต่างๆ ได้ โดยมีปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 43.1 ถึง 58.8 ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดา มี การศึกษาต่ำ มีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรม การประหยัด และเก็บออม การมี ภูมิคุ้มกันทางจิต และ ลักษณะการ เป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน

(ค่าเบต้า .36,.25 และ .15 ตามลำดับ) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มนักเรียนชาย มีตัวทำนายที่สำคัญ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และค่านิยมด้านวัตถุ (ค่าเบต้า .25,.19,.17 และ .15 ตามลำดับ)

พิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 5 โดยเปรียบเทียบปริมาณการทำนายระหว่างกลุ่มนักเรียนที่แบ่งตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังเดียวกัน ออกเป็นสองกลุ่มย่อย และใช้ปริมาณความแตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 5 ร่วมกันสามารถนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ได้แตกต่างมากกว่าร้อยละ 5 ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนหญิง มากกว่านักเรียน ชาย (ร้อยละ 57.4 กับ 43.1 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ร้อยละ 53.7 กับ 48.7 ตามลำดับ) นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ร้อยละ 58.2 กับ 46.1 ตามลำดับ) นักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ มากกว่านักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาสูง (ร้อยละ 58.8 กับ 50.4 ตามลำดับ) นักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง มากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ (ร้อยละ 56.5 กับ 50.0 ตามลำดับ)

สรุปได้ว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 33.3 ถึง ร้อยละ 53.4 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาต่ำ ตัวทำนายชุดที่ 4 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 33.1 ถึง ร้อยละ 50.5 พบตัวแปรสำคัญที่เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง ตัวทำนายชุดที่ 5 ปริมาณการทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 43.1 ถึง ร้อยละ 58.8 พบตัวแปรสำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาต่ำ

ยิ่งกว่านี้ยังพบอีกว่า ปริมาณการทำนายชุดรวม 12 ตัวทำนาย สามารถทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัด และเก็บออม เงิน ได้มากกว่าชุดอื่นๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ทำนายลำดับรองลงมา มากกว่าร้อยละ 5 (ตาราง 19) ในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์ที่แตกต่างกันอยู่ระหว่างร้อยละ 5.4 ถึง ร้อยละ 9.2 โดยกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์แตกต่างกันมากที่สุด คือ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง

4.7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะและลักษณะสถานการณ์ของนักเรียน 12 ด้านกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 3 ด้าน(ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน) จำแนกตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แคนอนิกัล ระหว่างกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และลักษณะสถานการณ์ของนักเรียน 12 ตัวแปร (ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต ค่านิยมด้านวัตถุ เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน) กับตัวแปรพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 3 ด้าน ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ แคนอนิกัลจะได้ความสัมพันธ์ที่คู่กัน ขึ้นอยู่กับจำนวนตัวแปรของชุดตัวแปรที่น้อยกว่า ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ตัวแปรที่น้อยกว่าคือ ตัวแปรชุดพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน มี 3 ตัวแปร (ได้แก่ ตัวแปร พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตัวแปรพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และตัวแปร พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน) ดังนั้นผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ แคนอนิกัลครั้งนี้จึงได้ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ จำนวน 3 คู่ และการแปลผลจะเริ่มแปลผลจากคู่แรกไปจนถึงคู่สุดท้าย โดยดูผลจากค่าสัมประสิทธิ์เชิงโค รงสร้างของค่าสหสัมพันธ์แคนอนิกัล ในกลุ่มที่ค่าสูงที่สุดจากลำดับที่ 1 ถึง 3 หรือดูเฉพาะค่าสัมประสิทธิ์เชิงโครงสร้าง ที่สูงโด่งเพียงค่าใดค่าหนึ่งเพื่อการอธิบายหรือแปลผล ซึ่งในงานนี้จะเริ่มแปลผล ตั้งแต่กลุ่มรวมไปถึงกลุ่มย่อยทั้ง 10 กลุ่มตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน

จากผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แคนอนิกัลคู่ที่ 1 (ตาราง 20) ซึ่งเป็นคู่ที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงสุด พบความสัมพันธ์แคนอนิกัลทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ในกลุ่มนักเรียนโดยรวม จำนวน 537 คน พบว่าตัวแปรคู่ที่ 1 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าวิลส์แลม ดาเท่ากับ .44 ปริมาณการทำนายเท่ากับร้อยละ 76.96 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แคนอนิกัลเท่ากับ .67 พบผลว่าตัวแปรแคนอนิกัลตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม (.80) รองลงมาคือ เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (.67) และการมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว (.64) ตามลำดับ และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินใน ธนาคารโรงเรียน (.92) รองลงมาคือ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (.73) ตามลำดับ หมายความว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก และได้รับแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินในธนาคารโรงเรียนมาก และมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ เชิงโครงสร้างของ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับชุดตัวแปร แคนอนิคัลในกลุ่มย่อยต่างๆ 10 กลุ่ม (ตาราง 20) คู่ที่ 1 พบว่า 1)กลุ่มนักเรียนหญิง พบผลว่า ตัวแปรแคนอนิคัล ตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม (.78) รองลงมาคือเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (.64) และการมี ภูมิคุ้มกันทางจิต (.58) ตามลำดับ และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปร รตาม คือ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินในธนาคารโรงเรียน (.94) รองลงมา คือพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (.73) ตามลำดับ หมายความว่า นักเรียน หญิง ที่มีเจตคติที่ดี ต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก และมีภูมิคุ้มกัน ทางจิตสูง จะเป็นผู้มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินในธนาคารโรงเรียนมาก และมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก 2)กลุ่มนักเรียนชาย พบผลว่า ตัวแปรแคนอนิคัล ตัวแปร แรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม (.79) รองลงมาคือแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว (.69) และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (.67) ตามลำดับ และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินในธนาคารโรงเรียน(.88) รองลงมาคือพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (.71) ตามลำดับ กล่าวคือ นักเรียน ชายที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก มีแบบอย่างที่ดีจาก ครอบครัวมาก และ มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง จะเป็นผู้มีพฤติกรรมสนับสนุนให้ เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินในธนาคารโรงเรียน มาก และมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก 3)กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ พบว่า ตัวแปรแคนอนิคัลตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดใน กลุ่มตัวแปรอิสระคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม (.82) รองลงมาคือ เจตคติต่อ โครงการธนาคาร โรงเรียน (.66) และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต (.61) ตามลำดับ และตัวแปรแรกที่มี ความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินใน ธนาคารโรงเรียน (.92) หมายความว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัด และเก็บออมมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง เป็นผู้มี พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินในธนาคารโรงเรียนมาก 4)กลุ่มนักเรียนที่มี ผลการเรียนสูง พบว่า ตัวแปรแคนอนิคัลตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม (.78) รองลงมาคือแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว (.68) และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (.65) ตามลำดับ และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดใน กลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บ บอมเงินในธนาคารโรงเรียน (.93) รองลงมาคือพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (.75) ตามลำดับ หมายความว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก มี แบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก และ มีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก

ตาราง 20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แคนอนิกัล ปริมาณการทำนาย(ร้อยละ) และค่าสัมประสิทธิ์เชิงโครงสร้างของค่าสหสัมพันธ์แคนอนิกัล คู่ที่ 1
จำแนกกลุ่มตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่มย่อย

ตัวแปรตาม	จำนวน คน	สัมประ สิทธิ์ สหสัมพันธ์	ปริมา ณการ ทำนาย (ร้อยละ)	ค่าสัมประสิทธิ์เชิงโครงสร้างของกลุ่มตัวแปร (ชุดตัวแปรอิสระ)												ค่าสัมประสิทธิ์เชิง โครงสร้างของกลุ่มตัว แปร(ชุดตัวแปรตาม)		
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
รวม	537	.67***	76.96	.80 ^{ab}	.67 ^{ap}	.64 ^{fa}	.63 ^{mi}	.58 ^{fo}	.55 ^{am}	.51 ^{ma}	.46 ^{te}	.45 ^{ls}	.28 ^{ba}	.22 ^{fr}	.20 ^{pb}	.92 ^{tbp}	.73 ^{tbs}	.04 ^{tbf}
เพศหญิง	311	.69***	72.59	.78 ^{ab}	.64 ^{ap}	.58 ^{mi}	.56 ^{am}	.54 ^{fa}	.46 ^{fo}	.45 ^{ma}	.39 ^{ls}	.37 ^{fr}	.36 ^{te}	.34 ^{pb}	.30 ^{ba}	.94 ^{tbp}	.73 ^{tbs}	.09 ^{tbf}
เพศชาย	226	.65***	71.00	.79 ^{ab}	.69 ^{fa}	.67 ^{fo}	.64 ^{ap}	.60 ^{mi}	.57 ^{te}	.51 ^{ma}	.47 ^{am}	.46 ^{ls}	.17 ^{ba}	.08 ^{pb}	-.03 ^{fr}	.88 ^{tbp}	.71 ^{tbs}	-.05 ^{tbf}
ผลการเรียนต่ำ	238	.68***	79.05	.82 ^{ab}	.66 ^{ap}	.61 ^{mi}	.59 ^{am}	.56 ^{fa}	.50 ^{ma}	.48 ^{fo}	.46 ^{te}	.44 ^{ls}	.32 ^{ba}	.32 ^{fr}	.23 ^{pb}	.92 ^{tbp}	.68 ^{tbs}	.13 ^{tbf}
ผลการเรียนสูง	299	.67***	75.16	.78 ^{ab}	.68 ^{fa}	.65 ^{ap}	.62 ^{mi}	.61 ^{fo}	.51 ^{ma}	.50 ^{am}	.43 ^{te}	.43 ^{ls}	.25 ^{ba}	.24 ^{pb}	.15 ^{fr}	.93 ^{tbp}	.75 ^{tbs}	-.00 ^{tbf}
การศึกษาบิตาต่ำ	230	.72***	80.86	.80 ^{ab}	.75 ^{mi}	.68 ^{ap}	.67 ^{am}	.62 ^{fo}	.60 ^{ma}	.60 ^{fa}	.52 ^{ls}	.43 ^{te}	.33 ^{fr}	.31 ^{pb}	.28 ^{ba}	.49 ^{tbp}	.75 ^{tbs}	.06 ^{tbf}
การศึกษาบิตาสูง	292	.66***	72.02	.78 ^{ab}	.71 ^{fa}	.61 ^{ap}	.57 ^{fo}	.56 ^{mi}	.46 ^{te}	.44 ^{am}	.43 ^{ma}	.37 ^{ls}	.21 ^{ba}	.07 ^{fr}	.03 ^{pb}	.84 ^{tbp}	.80 ^{tbs}	.03 ^{tbf}
การศึกษามารดาต่ำ	230	.72***	80.86	.80 ^{ab}	.74 ^{mi}	.68 ^{ap}	.67 ^{am}	.62 ^{fo}	.59 ^{ma}	.59 ^{fa}	.52 ^{ls}	.43 ^{te}	.33 ^{fr}	.32 ^{pb}	.28 ^{ba}	.94 ^{tbp}	.75 ^{tbs}	.06 ^{tbf}
การศึกษามารดาสูง	292	.66***	72.02	.77 ^{ab}	.71 ^{fa}	.61 ^{ap}	.57 ^{fo}	.56 ^{mi}	.46 ^{te}	.44 ^{am}	.43 ^{ma}	.37 ^{ls}	.21 ^{ba}	.07 ^{fr}	.03 ^{pb}	.84 ^{tbp}	.80 ^{tbs}	.03 ^{tbf}
เศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	291	.66***	75.72	.79 ^{ab}	.70 ^{ap}	.65 ^{mi}	.59 ^{am}	.58 ^{fa}	.58 ^{fo}	.48 ^{ma}	.47 ^{ls}	.43 ^{te}	.32 ^{ba}	.30 ^{pb}	.24 ^{fr}	.93 ^{tbp}	.73 ^{tbs}	.01 ^{tbf}
เศรษฐกิจครอบครัวสูง	229	.70***	73.05	.80 ^{ab}	.69 ^{fa}	.61 ^{mi}	.59 ^{ap}	.55 ^{fo}	.55 ^{am}	.54 ^{ma}	.48 ^{te}	.40 ^{ls}	.24 ^{ba}	.22 ^{fr}	.09 ^{pb}	.93 ^{tbp}	.69 ^{tbs}	.17 ^{tbf}

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 , *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

หมายเหตุ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรตาม

ชุดตัวแปรตาม tbs หมายถึง พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย

ชุดตัวแปรอิสระ กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

ab หมายถึง เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม

ap หมายถึง เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน

tbf หมายถึง พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน tbp หมายถึง พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน

กลุ่มจิตลักษณะเดิม

fo หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความคุ้มค่า

am หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

mi หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต

ma หมายถึง นิยมด้านวัตถุ

กลุ่มลักษณะสถานการณ์

ls หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

fa หมายถึง การมีแบบอย่างจากครอบครัว fr หมายถึง การมีแบบอย่างจากเพื่อน

te หมายถึง การสนับสนุนจากครู

ba หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน

pb หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน

[illegible]

ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ พบว่า ตัวแปรแคนอนิกัล ตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม (.79) รองลงมาคือเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (.70) และภูมิคุ้มกันทางจิต (.65) ตามลำดับ และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินในธนาคารโรงเรียน (.93) รองลงมาคือพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (.73) ตามลำดับ หมายความว่านักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินในธนาคารโรงเรียนมาก และมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก 10) **กลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง** พบว่า ตัวแปรแคนอนิกัล ตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม (.80) รองลงมาคือแบบอย่างจากครอบครัว (.69) และภูมิคุ้มกันทางจิต (.61) ตามลำดับ และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินในธนาคารโรงเรียน (.93) รองลงมาคือพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (.69) ตามลำดับ หมายความว่านักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูงมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินในธนาคารโรงเรียนมาก และมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แคนอนิกัล คู่ที่ 2 (ตาราง 21) ซึ่งเป็นคู่ที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงรองลงมา พบความสัมพันธ์แคนอนิกัลทั้งในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อยดังต่อไปนี้ **ในกลุ่มนักเรียนโดยรวม** พบว่าตัวแปรคู่ที่ 2 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าวิลส์แลม ดาเท่ากับ .80 ปริมาณการทำนายเท่ากับร้อยละ 19.00 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แคนอนิกัลเท่ากับ .41 พบผลว่าตัวแปรแคนอนิกัล ตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน (.62) รองลงมาคือแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว (-.49) และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (-.68) หมายความว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน มาก แต่ได้รับ แบบอย่างที่ดีจากครอบครัวน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายน้อย

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ เชิงโครงสร้าง ของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับชุดตัวแปรแคนอนิกัลคู่ที่ 2 ในกลุ่มย่อยต่างๆ 10 กลุ่ม(ตาราง 21) ปรากฏผลดังนี้ 1) **กลุ่มนักเรียนหญิง** พบว่าตัวแปร แคนอนิกัล ตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ แบบอย่างที่ดีจากครอบครัว (-.48) รองลงมาคือการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน(.47) และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย (-.67) หมายความว่า นักเรียน หญิงที่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว น้อย แต่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน มาก เป็นผู้มีพฤติกรรม

[illegible]

โรงเรียน (-.59) รองลงมาคือแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว (.42) และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (.63) หมายความว่า นักเรียนที่มารดา มีการศึกษาดำเนินการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน น้อย แต่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก 8) **กลุ่มนักเรียนที่มารดาที่มีการศึกษาสูง** พบว่า ตัวแปรแคนอนิกัลตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน (-.53) รองลงมาคือแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว (-.44) และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม (.40) และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (-.59) รองลงมาคือพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน (.54) หมายความว่า นักเรียนที่มารดา มีการศึกษาสูงมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน มาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม แต่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากแต่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายน้อย 9) **กลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ** พบว่า ตัวแปรแคนอนิกัลตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน (.51) รองลงมาคือแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว (-.48) และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (-.68) หมายความว่า นักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน มาก แต่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายน้อย 10) **กลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง** พบว่า ตัวแปรแคนอนิกัลตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน (.61) รองลงมาคือแบบอย่างที่ดีจาก

ตาราง 21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แคนอนิกัล ปริมาณการทำนาย(ร้อยละ) และค่าสัมประสิทธิ์เชิงโครงสร้างของค่าสหสัมพันธ์แคนอนิกัล คู่ที่ 2
จำแนกกลุ่มตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่มย่อย

ตัวแปรตาม	จำนวนคน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ปริมาณการทำนาย (ร้อยละ)	ค่าสัมประสิทธิ์เชิงโครงสร้างของกลุ่มตัวแปร (ชุดตัวแปรอิสระ)												ค่าสัมประสิทธิ์เชิงโครงสร้างของกลุ่มตัวแปร(ชุดตัวแปรตาม)		
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
รวม	537	.41***	19.00	.62 ^{pb}	-.49 ^{fa}	.28 ^{fo}	.27 ^{fr}	.27 ^{mi}	.24 ^{ab}	.24 ^{ap}	-.24 ^{ls}	.23 ^{te}	.22 ^{ba}	-.13 ^{ma}	.11 ^{am}	-.68 ^{tbs}	.37 ^{tbp}	.21 ^{tbf}
เพศหญิง	311	.49***	24.19	-.48 ^{fa}	.47 ^{pb}	-.45 ^{mi}	.39 ^{ba}	-.35 ^{fo}	.28 ^{ap}	.28 ^{ab}	.26 ^{te}	-.17 ^{ls}	-.09 ^{ma}	.06 ^{fr}	-.04 ^{am}	-.67 ^{tbs}	.29 ^{tbf}	.29 ^{tbp}
เพศชาย	226	.45***	21.18	-.53 ^{pb}	.43 ^{fa}	-.38 ^{fr}	-.35 ^{am}	.29 ^{ba}	.24 ^{ls}	-.21 ^{ab}	-.20 ^{ap}	-.12 ^{te}	.10 ^{ma}	.07 ^{fo}	.07 ^{mi}	.67 ^{tbs}	-.44 ^{tbp}	.24 ^{tbf}
ผลการเรียนต่ำ	238	.37***	14.38	.62 ^{pb}	-.56 ^{fa}	-.29 ^{mi}	.26 ^{ab}	.24 ^{te}	.23 ^{fr}	.23 ^{ba}	.23 ^{ap}	-.22 ^{ls}	-.21 ^{ma}	-.21 ^{fo}	.11 ^{am}	-.73 ^{tbs}	.37 ^{tbp}	.06 ^{tbf}
ผลการเรียนสูง	299	.44***	22.34	.55 ^{pb}	-.45 ^{fa}	.29 ^{fr}	.29 ^{ap}	-.27 ^{fo}	.26 ^{te}	-.24 ^{ls}	.22 ^{ab}	-.19 ^{mi}	.17 ^{ba}	.14 ^{am}	-.07 ^{ma}	-.66 ^{tbs}	.36 ^{tbp}	.26 ^{tbf}
การศึกษาบิดาต่ำ	230	.39***	13.59	-.59 ^{pb}	.42 ^{fa}	-.30 ^{te}	-.28 ^{ba}	.28 ^{ls}	.21 ^{fo}	.18 ^{mi}	-.14 ^{ab}	.13 ^{ma}	-.10 ^{ap}	-.07 ^{am}	-.06 ^{fr}	.63 ^{tbs}	-.49 ^{tbf}	-.28 ^{tbp}
การศึกษาบิดาสูง	292	.45***	23.96	.53 ^{pb}	-.44 ^{fa}	.40 ^{ab}	.35 ^{fr}	.34 ^{ap}	-.33 ^{fo}	-.25 ^{mi}	.22 ^{am}	.20 ^{ba}	-.14 ^{ls}	.13 ^{te}	-.06 ^{ma}	.59 ^{tbs}	.54 ^{tbp}	-.03 ^{tbf}
การศึกษามารดาต่ำ	230	.39***	13.59	-.59 ^{pb}	.42 ^{fa}	-.30 ^{te}	-.28 ^{ba}	.28 ^{ls}	.21 ^{fo}	.18 ^{mi}	-.14 ^{ab}	.13 ^{ma}	-.10 ^{ap}	-.07 ^{am}	-.06 ^{fr}	.63 ^{tbs}	-.49 ^{tbf}	-.28 ^{tbp}
การศึกษามารดาสูง	292	.45***	23.96	.53 ^{pb}	-.44 ^{fa}	.40 ^{ab}	.35 ^{fr}	.34 ^{ap}	-.33 ^{fo}	-.25 ^{mi}	.22 ^{am}	.20 ^{ba}	-.14 ^{ls}	.13 ^{te}	-.06 ^{ma}	-.59 ^{tbs}	.54 ^{tbp}	-.03 ^{bf}
เศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	291	.40***	18.54	.51 ^{pb}	-.48 ^{fa}	-.31 ^{ls}	-.29 ^{mi}	.28 ^{am}	.28 ^{fr}	.28 ^{ab}	.26 ^{ap}	.21 ^{te}	-.18 ^{ma}	-.17 ^{fo}	.12 ^{ba}	-.68 ^{tbs}	.36 ^{tbp}	.17 ^{tbf}
เศรษฐกิจครอบครัวสูง	229	.46***	20.29	.61 ^{pb}	-.49 ^{fa}	-.35 ^{fo}	-.25 ^{ls}	.23 ^{ba}	.22 ^{te}	-.22 ^{mi}	.22 ^{fr}	.21 ^{ap}	.19 ^{ab}	-.05 ^{ma}	.03 ^{am}	-.72 ^{tbs}	.34 ^{tbp}	.05 ^{tbf}

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ,** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ,*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

หมายเหตุ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรตาม

ชุดตัวแปรตาม tbs หมายถึง พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย

ชุดตัวแปรอิสระ กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

ab หมายถึง เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม

ap หมายถึง เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน

tbf หมายถึง พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน

กลุ่มจิตลักษณะเดิม

fo หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

am หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

mi หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต

ma หมายถึง นิยมด้านวัตถุ

กลุ่มลักษณะสถานการณ์

ls หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

fa หมายถึง การมีแบบอย่างจากครอบครัว

fr หมายถึง การมีแบบอย่างจากเพื่อน

te หมายถึง การสนับสนุนจากครู

ba หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน

pb หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน

ครอบครัวยุคใหม่ (-.49) และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (-.72) หมายความว่า นักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวยุคใหม่ มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน มาก แต่ได้รับ แบบอย่างที่ดีจากครอบครัวยุคใหม่ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายน้อย

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แคนอนิกัล คู่ที่ 3 (ตาราง 22) ซึ่งเป็นคู่ที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงสุดรองลงมา พบความสัมพันธ์แคนอนิกัล ในกลุ่มรวม และ 2 จาก 10 กลุ่มย่อย (ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนเศรษฐกิจครอบครัวยุคใหม่) ในกลุ่มนักเรียนโดยรวม พบว่าตัวแปรคู่ที่ 3 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าวิลส์แลมดาเท่ากับ .96 ปริมาณการทำนายเท่ากับร้อยละ 4.04 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แคนอนิกัลเท่ากับ .20 พบผลว่า ตัวแปรแคนอนิกัล ตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน (-.63) รองลงมาคือเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน (.35) และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน (-.98) หมายความว่า นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน แต่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนน้อย

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ เชิงโครงสร้าง ของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับชุดตัวแปรแคนอนิกัลคู่ที่ 3 ในกลุ่มย่อยต่างๆ 10 กลุ่ม (ตาราง 22) ปรากฏผลดังนี้ 1)กลุ่มนักเรียนหญิง พบว่า เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 12 ตัวแปร กับ พฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงินแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เกิดขึ้น 2)กลุ่มนักเรียนชาย พบว่า ตัวแปรแคนอนิกัลตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน (.69) รองลงมาคือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน (.56) และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน (.97) หมายความว่า นักเรียนชายที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน มาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมาก 3)กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ พบว่า เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 12 ตัวแปร กับ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกิดขึ้น 4)กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง พบว่า เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 12 ตัวแปร กับ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกิดขึ้น 5)กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ พบว่า เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 12 ตัวแปร กับ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกิดขึ้น 6)กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ พบว่า เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 12 ตัวแปร กับ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกิดขึ้น 7)กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ พบว่า เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร

ตาราง 22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แคนอนิกัล ปริมาณการทำนาย(ร้อยละ) และค่าสัมประสิทธิ์เชิงโครงสร้างของค่าสหสัมพันธ์แคนอนิกัล คู่ที่ 3
จำแนกกลุ่มตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 10 กลุ่มย่อย

ตัวแปรตาม	จำนวน คน	สัมประ สิทธิ์ สหสัมพันธ์	ปริมาณ การ ทำนาย (ร้อยละ)	ค่าสัมประสิทธิ์เชิงโครงสร้างของกลุ่มตัวแปร (ชุดตัวแปรอิสระ)												ค่าสัมประสิทธิ์เชิง โครงสร้างของกลุ่มตัว แปร(ชุดตัวแปรตาม)		
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
รวม	537	.20**	4.04	-.63 ^{ba}	.35 ^{ap}	.27 ^{fr}	.25 ^{te}	.24 ^{am}	.23 ^{fo}	-.21 ^{ma}	-.16 ^{pb}	-.13 ^{fa}	.11 ^{ab}	.08 ^{ls}	.08 ^{mi}	-.98 ^{tbf}	.11 ^{tbp}	-.05 ^{tbs}
เพศหญิง	311	.20	3.22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เพศชาย	226	.27*	7.82	.69 ^{ba}	.56 ^{pb}	.26 ^{fr}	.16 ^{te}	-.15 ^{ap}	.12 ^{ls}	.10 ^{fa}	-.08 ^{am}	-.06 ^{ab}	.05 ^{mi}	-.05 ^{fo}	-.00 ^{ma}	.97 ^{tbf}	-.22 ^{tbs}	.19 ^{tbp}
ผลการเรียนต่ำ	238	.26	6.57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผลการเรียนสูง	299	.16	2.50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษาบิดาต่ำ	230	.26	5.56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษาบิดาสูง	292	.20	4.02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษามารดาต่ำ	230	.26	5.55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษามารดาสูง	292	.20	4.02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เศรษฐกิจครอบครัวต่ำ	291	.24	5.75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เศรษฐกิจครอบครัวสูง	229	.28*	6.66	-.64 ^{ba}	-.33 ^{pb}	.29 ^{fr}	.26 ^{am}	-.23 ^{fa}	.18 ^{mi}	.16 ^{ab}	-.11 ^{te}	-.09 ^{ls}	-.08 ^{fo}	.08 ^{ap}	.06 ^{ma}	-.98 ^{tbf}	.12 ^{tbp}	.09 ^{tbs}

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 , *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

หมายเหตุ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรตาม

ชุดตัวแปรตาม tbs หมายถึง พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย

ชุดตัวแปรอิสระ กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

ab หมายถึง เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม

ap หมายถึง เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน

tbf หมายถึง พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน

กลุ่มจิตลักษณะเดิม

fo หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

am หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

mi หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต

ma หมายถึง นิยมด้านวัตถุ

tbp หมายถึง พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน

กลุ่มลักษณะสถานการณ์

ls หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

fa หมายถึง การมีแบบอย่างจากครอบครัว fr หมายถึง การมีแบบอย่างจากเพื่อน

te หมายถึง การสนับสนุนจากครู

ba หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน

pb หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน

จิตลักษณะ 12 ตัวแปร กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกิดขึ้น 8) กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงพบว่า เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 12 ตัวแปร กับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกิดขึ้น 9) กลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ พบว่า เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 12 ตัวแปร กับ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แล้ว ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกิดขึ้น 10) กลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง พบว่า ตัวแปรแคนอนิคัลตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดในกลุ่มตัวแปรอิสระคือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน (-.64) รองลงมาคือการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน (-.33) และตัวแปรแรกที่มีความสัมพันธ์สูงสุดใน กลุ่มตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน (-.98) หมายความว่า นักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูงที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อย เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนน้อย

สรุปจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แคนอนิคัล ระหว่างชุดตัวแปรอิสระ 12 ตัวแปรกับชุดตัวแปรพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 3 ตัวแปร ใน กลุ่มรวม พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 3 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงจากคู่ที่ 1 ถึง 3 เท่ากับ .67 , .41 และ .20 ตามลำดับ ปริมาณการทำนายเรียงจากคู่ที่ 1 ถึง 3 ร้อยละ 76.96 , 19.00 และ 4.04 ตามลำดับ ค่าวิลส์แลมดาเรียงจากคู่ที่ 1 ถึง 3 เท่ากับ .44 , .80 และ .96 ตามลำดับ ในกลุ่มย่อยพบความสัมพันธ์แคนอนิคัลในคู่ที่ 1 และ 2 ในทุกกลุ่มย่อย ส่วนคู่ที่ 3 พบความสัมพันธ์แคนอนิคัล ใน 2 จาก 10 กลุ่มย่อย (ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง) เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์เชิงโครงสร้าง พบผล 1) ในความสัมพันธ์แคนอนิคัลในคู่ที่ 1 พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรอิสระเรียง จากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม รองลงมาคือการมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรตามเรียงจากมากไปน้อยคือ พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝาก และพฤติ กรรมประหยัดการใช้จ่าย กล่าวได้ว่านักเรียนยังมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก ได้รับแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก ก็ยังมีพฤติกรรมสนับสนุนให้ เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากมาก และมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก เท่านั้น 2) ความสัมพันธ์แคนอนิคัลในคู่ที่ 2 พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรอิสระ เรียงจากมากไปน้อยคือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน รองลงมาคือ การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว ตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรตามเรียงจากมากไปน้อยคือ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย และพฤติกรรม สนับสนุนให้ เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝาก กล่าวได้ว่า นักเรียนยังมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก และได้รับแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมากเท่าใด ยิ่งเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก และมีพฤติกรรมสนับสนุน

ให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากมากเท่านั้น 3)ความสัมพันธ์แคนอนิคัลในคู่ที่ 3 พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรอิสระเรียงจากมากไปน้อยคือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน รองลงมาคือการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรตามเรียงจากมากไปน้อยคือ พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน กล่าวได้ว่านักเรียนยิ่งเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน ยิ่งเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากเท่านั้น

บทที่ 5

การสรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานครในครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ(Correlational – Comparative Study) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า ปัจจัยด้านลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ ตลอดจนลักษณะทางชีวสังคมมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ศึกษาครั้งนี้มากน้อยเพียงใดและเพราะเหตุใด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีธนาคารออมสินในโรงเรียนมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี โดยเป็นโรงเรียนที่มีอัตรานักเรียนเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนสูง (โรงเรียนที่มีนักเรียนเข้าร่วมการเป็น สมาชิกของธนาคาร โดยมีสมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียนในอัตราส่วนตั้งแต่ ร้อยละ 60 ขึ้นไป) จำนวน 2 โรงเรียนและโรงเรียนที่มีอัตรานักเรียนเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนต่ำ (โรงเรียนที่มีนักเรียนเข้าร่วมการเป็น สมาชิกของธนาคาร โดยมีสมุดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียนในอัตราส่วนต่ำกว่า ร้อยละ 60) จำนวน 2 โรงเรียน รวมเป็น 4 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนทั้งสิ้น 537 คน

ในบทนี้ประกอบด้วยหัวข้อ หลักตามลำดับดังนี้ 1)การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน 2)การสรุปและอภิปรายผลในประเด็นพิเศษจากการวิเคราะห์เพิ่มเติม 3)ข้อดี ข้อจำกัดของการวิจัย 4)ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนา 5)ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

5.1 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

จากการประมวลทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมทำให้สามารถตั้งสมมติฐานการวิจัยได้จำนวน 6 ข้อ ซึ่งทดสอบโดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในบทที่ 4 และสามารถสังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลตามสมมติฐานในแต่ละข้อได้ดังนี้

5.1.1 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 กล่าวว่า นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนได้รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่า มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่า หรือเป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้านใน 3 ด้าน (ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงิน) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม

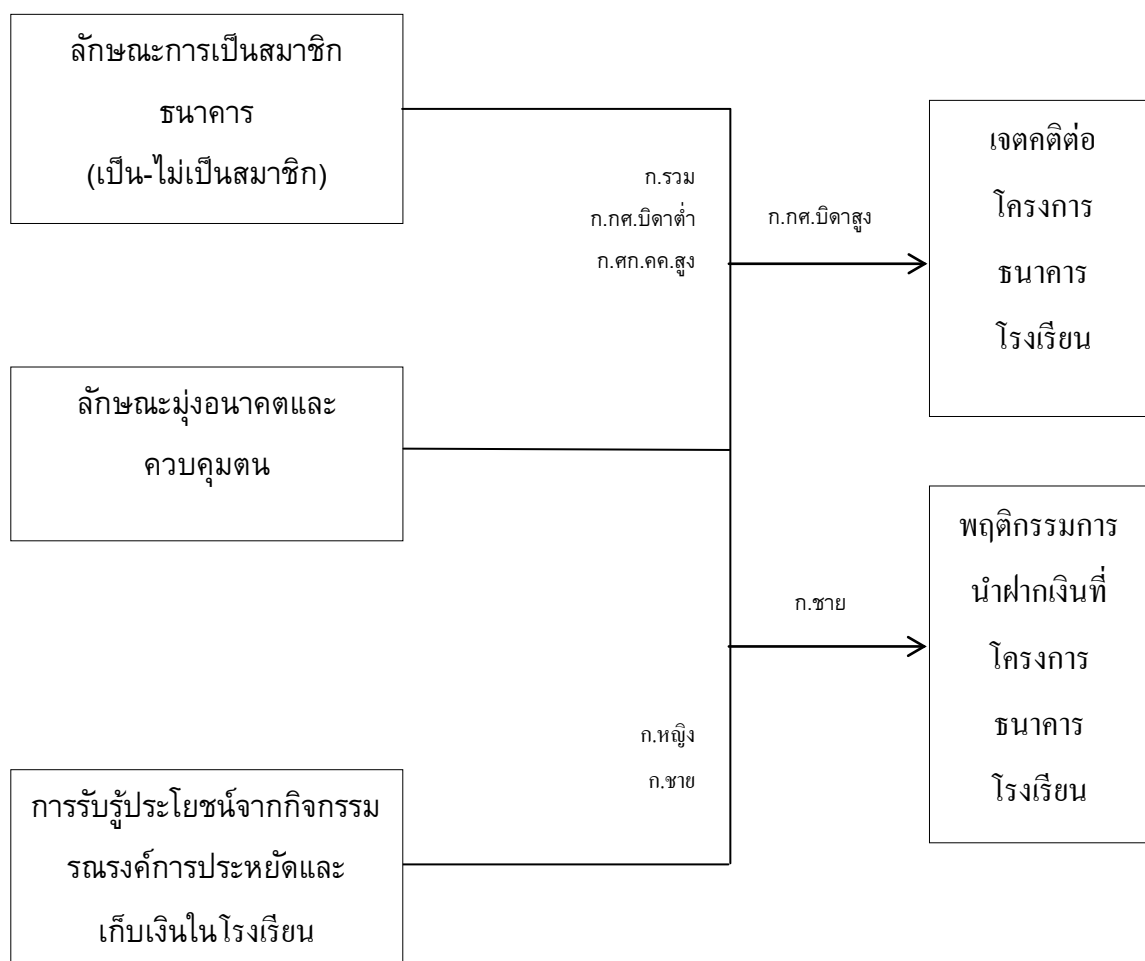
สมมติฐานข้อนี้ทดสอบด้วยสถิติการวิเคราะห์ตามแปรปรวนแบบสามทางระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ 1) ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ นักเรียนกลุ่มที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และนักเรียนกลุ่มที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน 2) การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ นักเรียนกลุ่มที่มีการรับรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน มาก และนักเรียนกลุ่มที่มีการรับรู้ ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อย 3) การมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ นักเรียนกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง และนักเรียนกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ ส่วนตัวแปรตามได้แก่ 1) เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม 2) เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน 3) พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย 4) พฤติกรรมการนำฝาก เงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน หรือ 5) พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน โดยจะวิเคราะห์ตัวแปรตามที่ละด้าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้พบว่าคะแนนของตัวแปรตามแต่ละด้านแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว พร้อมกัน ที่ละ 2 ตัว และที่ละตัว ได้ผลสรุป ดังนี้

เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน พบว่า 1) คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว** พร้อมกัน กล่าวคือ นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนสูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน น้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ตาราง 29 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 12) 2) คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ 2 ตัว** คือ ลักษณะการเป็นสมาชิก และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน กล่าวคือ 2.1) นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม (ตาราง 30 ภาคผนวก ข) และยังพบว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ เป็นกลุ่มที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อยที่สุด 2.2) นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง (ตาราง 31 และ 32 ภาคผนวก ข) และยังพบอีกว่า ถ้านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมี ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ

เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อยที่สุด 3)คะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว** ดังนี้ 3.1)นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีเจตคติที่ดี

ต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ 5 กลุ่ม (ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

ภาพประกอบ 12 แสดงผลวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1

กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจ ครอบครัวต่ำ) (ตาราง 5) 3.2)นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การ

ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมากมีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์น้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทุกกลุ่ม 3.3)นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทุกกลุ่ม ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน

พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พบว่า 1)คะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ ละ 3 ตัว** พร้อมกัน กล่าวคือ นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนมาก แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง พบผลในกลุ่มนักเรียนชาย (ตาราง 37 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 12) 2)คะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ ละ 2 ตัว** คือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน กล่าวคือ 2.1)นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง พบผลในกลุ่มนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย(ตาราง 38 ถึง 39 ภาคผนวก ข) และยังพบว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออม ในโรงเรียนมาก แต่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ เป็นผู้ที่ มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากที่สุด 3)คะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ ละตัว** ดังนี้ 3.1)นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน มากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ 2 กลุ่ม(ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง) (ตาราง 7)ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน

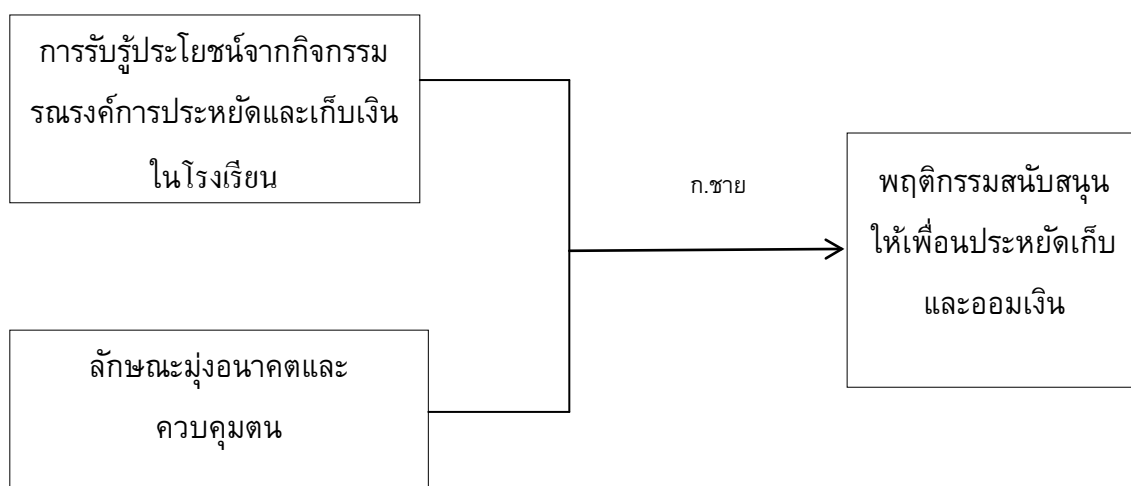
พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พบว่า 1)คะแนนของพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ ละ 2 ตัว** คือการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ กลุ่ม

นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวยุทธศาสตร์กิจต่ำ (ตาราง 6 และ 33 ถึง 36 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 13) โดยพบว่า 1)นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์น้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ กล่าวได้ว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากที่สุด 2)คะแนนของพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัวดังนี้ 2.1) นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์น้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวมและกลุ่มย่อยสำคัญ 1 กลุ่ม (ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง) 2.2) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน

ภาพประกอบ 13 แสดงผลวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1

พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน พบว่า 1) คะแนนของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ 2 ตัว** ดังนี้ 1) **แปรปรวนไปตามลักษณะการเป็นสมาชิก และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน** (ตาราง 8) กล่าวคือ 1.1) นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และ มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน มาก มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่า นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มี การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน น้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนหญิง และนักเรียนชาย (ตาราง 40 ถึง 41 ภาคผนวก ข) ยังพบอีกว่าถ้านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อย เป็นผู้ที่มีพฤติกรรม สนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินน้อยที่สุด 2) **แปรปรวนไปตาม การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น** (ตาราง 8) กล่าวคือ นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง มี พฤติกรรมสนับสนุน เพื่อนให้ประหยัด และเก็บออม เงินมากกว่านักเรียน ที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียน น้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียน ชาย(ตาราง 42 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 14) และยังพบอีกว่าถ้านักเรียนมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน มากและมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูง เป็นกลุ่มที่มี พฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากที่สุด 3)คะแนนของพฤติกรรม สนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ ละตัว** (ตาราง 8) ดังนี้ 3.1)นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออม เงินมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็น สมาชิกฯ พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม หรือกลุ่มย่อยสำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนหญิง 3.2)นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีการ รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงิน ในโรงเรียนน้อย พบผลในกลุ่มนักเรียน โดยรวม 3.3)นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นสูงมีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่นต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียน โดยรวม หรือกลุ่มย่อยสำคัญ 3 กลุ่ม (ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ) ผลที่พบใน ส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน

ภาพประกอบ 14 แสดงผลวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1

เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมพบว่า 1)คะแนนของเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม *แปรปรวนไปตามระดับ ของตัวแปรอิสระทีละตัว* (ตาราง 4)กล่าวคือ 1.1)นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก พบผลในนักเรียนโดยรวมโดยเฉพาะ นักเรียนหญิง นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นักเรียนมารดาที่มีการศึกษาสูงหรือนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง 1.2)นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บ ออมในโรงเรียนมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนน้อย พบในนักเรียนกลุ่มรวม 1.3)นักเรียนที่มีลักษณะมุ่ง อนาคตและควบคุม ตนสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตนต่ำ พบในนักเรียนกลุ่มรวม ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานที่ 1 โดยส่วนใหญ่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้าง ต้น พบผลว่า 1)นักเรียนที่เป็นสมาชิกโครงการธนาคาร โรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน หรือพฤติกรรม สนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ผลส่วนนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของรสนันท์ ณ นคร(2550)ที่พบว่านักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีเจตคติที่ ดีต่อการออม พฤติกรรมการออม หรือพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นออมมากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วม โครงการ และในงานวิจัยของฐานันตร์ เปียศิริ (2545) พบว่า นักเรียนที่เข้าฝึ กอบรมในโครงการ

ห้องเรียนสี่เหลี่ยม มีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว มากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าฝึกอบรม
ฐานันตร์ เปียศิริ (2545) ที่พบว่านักเรียนที่เข้าฝึกอบรม มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด
ไฟฟ้ามากกว่า นักเรียนที่ไม่เข้าร่วมการฝึกอบรม และงานวิจัยของลินดา สุวรรณดี (2543) พบว่า
นักเรียนในกลุ่มรวมที่ได้รับการฝึกอบรมตามโครงการรุ่งอรุณ เป็นผู้มี เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมลด
ปริมาณขยะ มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมตามโครงการรุ่งอรุณและ 2)นักเรียนที่มีลักษณะ
มุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม พฤติกรรมการนำฝากเงินที่
โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียน
ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำ ผลวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร
(2550) จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551)

5.1.2 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 กล่าวว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว
มาก เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมากและมีภูมิคุ้มกันทางจิต เป็นผู้ที่มีเจตคติ
ที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่า มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่า
หรือเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้านใน 3 ด้าน (ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการ
ใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัด
และเก็บออมเงิน) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม

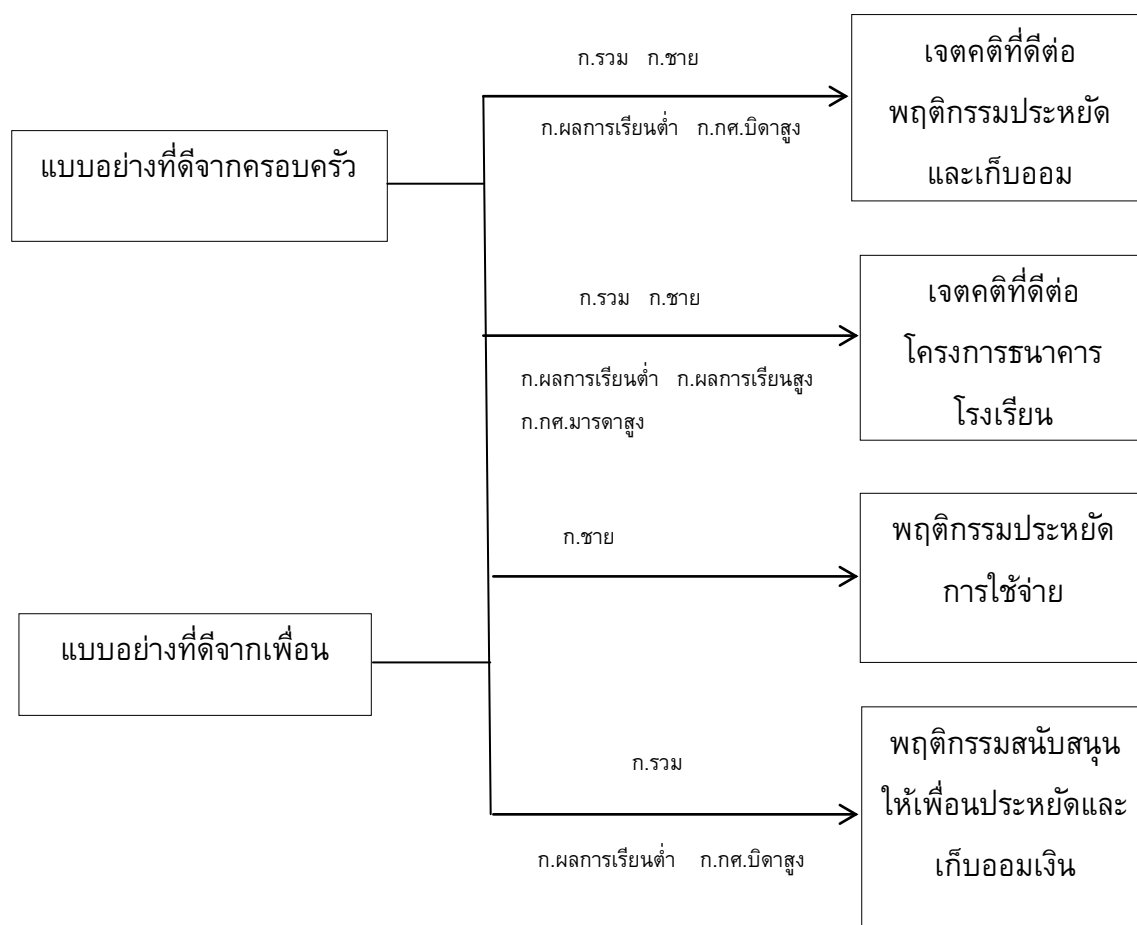
สมมติฐานข้อนี้ทดสอบด้วยสถิติการวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบสามทางระหว่างตัวแปร
อิสระ 3 ตัวแปร คือ 1)แบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ
นักเรียนกลุ่มที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก และนักเรียนกลุ่มที่มีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว
น้อย 2)แบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ นักเรียนกลุ่มที่มี
แบบอย่างที่ดีจากเพื่อน มาก และนักเรียนกลุ่มที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน น้อย 3)มีภูมิคุ้มกันทางจิต
แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ นักเรียนกลุ่มที่มี ภูมิคุ้มกันทางจิต สูง และนักเรียนกลุ่มที่มี ภูมิคุ้มกันทางจิต ต่ำ
ส่วนตัวแปรตามได้แก่ 1)เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม 2)เจตคติต่อโครงการ
ธนาคารโรงเรียน 3) พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย 4)พฤติกรรมนำฝากเงินที่โครงการ
ธนาคารโรงเรียน และ 5) พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน โดยจะวิเคราะห์
ตัวแปรตามทีละด้าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้พบว่าคะแนนของตัวแปรตาม แต่ละด้านแปรปรวนไปตาม
ตัวแปรอิสระทีละ 3 ตัวพร้อมกัน ทีละ 2 ตัว และทีละตัว ได้ผลสรุป ดังนี้

เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมพบว่า 1)คะแนนของเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม**แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัว** ดังนี้ 1)การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน (ภาพประกอบ 15) กล่าวคือ 1.1)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวน้อย และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนน้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิ ดามีการศึกษาสูง (ตาราง 43 ถึง 46 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 15) และยังพบอีกว่าถ้า นักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากที่สุด

2)แปรปรวนไปตามแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต กล่าวคือ 2.1)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวน้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียนหญิง (ตาราง 47 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 16) และยังพบอีกว่าถ้า นักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวน้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ เป็นผู้ที่มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมน้อยที่สุด 3)คะแนนของเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม**แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัว** ดังนี้ 3.1)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวมาก มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวน้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทุกกลุ่ม (ตาราง 10) 3.2)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนมาก มีเจตคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ 2 กลุ่ม (ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิ ดามีการศึกษาสูง) 3.3)นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทุกกลุ่ม

ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน

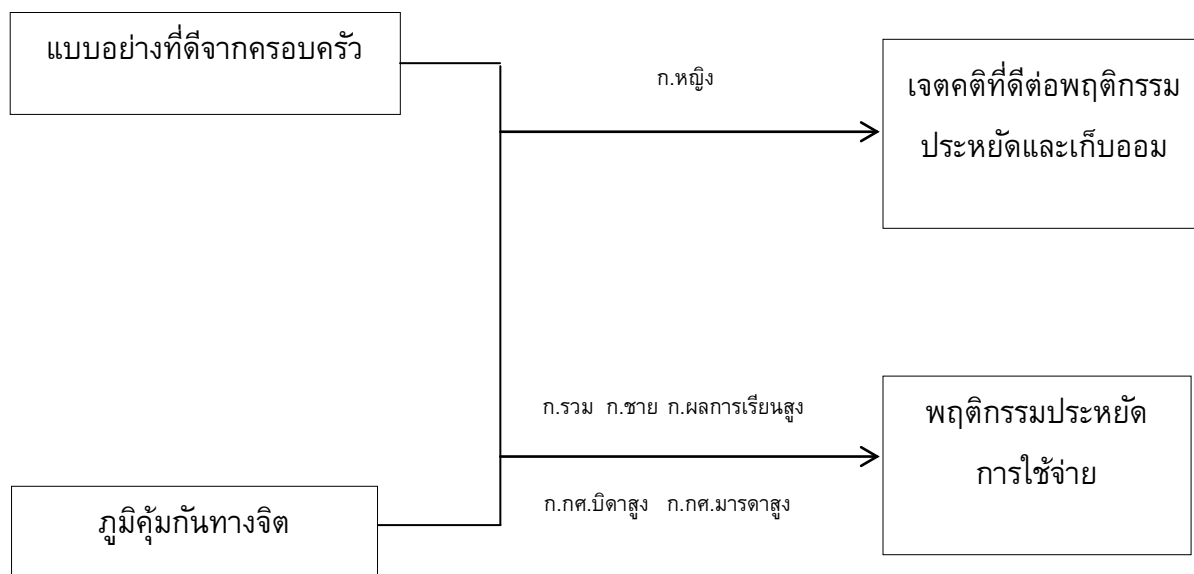
ภาพประกอบ 15 แสดงผลวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน พบว่า 1)คะแนนของเจตคติต่อ โครงการธนาคารโรงเรียนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ 2 ละตัว ดังนี้ 1.1)การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน กล่าวคือ 1.1.1)นักเรียน ที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากครอบครัวมากและได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากเพื่อนมาก มี เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน มากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากครอบครัวน้อย และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากเพื่อนน้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษา สูง (ตาราง 48 ถึง 52 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 15) และยังพบอีกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากเพื่อนมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากที่สุด 1.2) แปรปรวนไปตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจาก

เพื่อน และภูมิคุ้มกันทางจิต กล่าวคือ 1.2.1)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนมาก และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากเพื่อนน้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียน ที่มารดามีการศึกษาต่ำ (ตาราง 53 ภาคผนวก ข) และยังพบอีกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออม เงินจากเพื่อนน้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำเป็นผู้มีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อยที่สุด 2)คะแนนของเจ ตคติต่อ โครงการธนาคารโรงเรียน **แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว** ดังนี้ 2.1)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวมาก มีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากครอบครัวน้อย พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทุกกลุ่ม (ตาราง 10) 2.2)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากเพื่อนมาก มีเจตคติ ที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการ ประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนน้อย พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ 2 กลุ่ม (ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูง) 2.3)นักเรียนที่มี ภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมากกว่านักเรียนมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทุกกลุ่ม ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน

พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พบว่า 1)คะแนนของพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ 2 ตัว** ดังนี้ 1.1) **แปรปรวนไปตาม แบบอย่างการประหยัด และเก็บออมเงิน ที่ดีจากครอบครัว และแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากเพื่อน** กล่าวคือ 1.1.1)นักเรียนเห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากเพื่อนมาก มีพฤติกรรมประหยัดการ ใ้ จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากครอบครัวน้อย และได้ เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนน้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนชาย(ตาราง 54 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 15) และยังพบว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บ ออมเงินที่ดีจากครอบครัวน้อย และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากเพื่อนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายน้อยที่สุด 1.2) **แปรปรวนไปตาม แบบอย่างการประหยัด และเก็บออมเงิน ที่ดีจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต** กล่าวคือ 1.2.1)นักเรียน ที่เห็น แบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากที่ดีครอบครัวมากและมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรม ประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงิน ที่ดีจากครอบครัว น้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พบผลในนักเรียนกลุ่ม รวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนี้ ักเรียนผลการ เรียนสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูง (ตาราง 55 ถึง 59 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 16) และยังพบว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บ ออมเงินที่ดีจากครอบครัวน้อย และมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายน้อย ที่สุด 2)คะแนนของพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย **แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ ละตัว** ดังนี้

2.1) นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัวมาก มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจาก ครอบครัวน้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทุกกลุ่ม(ตาราง 11) 2.2)นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทุกกลุ่มย่อย ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน

ภาพประกอบ 16 แสดงผลวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พบว่า คะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคาร โรงเรียน ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละ 3 ตัว หรือที่ละ 2 ตัว หรือที่ละตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด(ตาราง 12)

พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน พบว่า 1)คะแนนของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน**แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัว** ดังนี้ 1.1 **แปรปรวนไปตาม การเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน** กล่าวคือ 1.1.1)นักเรียนเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนมาก มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวน้อย และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนน้อย พบผลในนักเรียนกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ และนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ตาราง 60 ถึง 62 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 15) ยังพบอีกว่า

นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวมาก และได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนมาก เป็นผู้มี พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากที่สุด 1.2) **แปรปรวนไปตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อน และภูมิคุ้มกันทางจิต** กล่าวคือ 1.2.1)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนมากและมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดี จากเพื่อนน้อยและมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง (ตาราง 63 ถึง 64 ภาคผนวก ข) ยังพบอีกว่านักเรียนได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนน้อยและมีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินน้อยที่สุด 2)คะแนนของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน**แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว** ดังนี้ 2.1)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวมากมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวน้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทุกกลุ่มย่อย (ตาราง 13) 2.2)นักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนมากมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อนน้อย พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และกลุ่มย่อยสำคัญ 5 กลุ่ม (ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจครอบครัวสูง) 2.3)นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูงมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ พบผลในกลุ่มนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทุกกลุ่มย่อย ผลที่พบในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานที่ 2 โดยส่วนใหญ่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1)นักเรียนที่ได้รับแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากครอบครัวมาก ได้รับแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินที่ดีจากเพื่อนมาก เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย และมีพฤติกรรมสนับสนุนให้ เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนในลักษณะตรงข้าม ผลส่วนนี้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภรางค์ อินทุพันธ์ (2552) ที่พบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อนมาก ก็มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่านั้น และ 2)นักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตต่ำ ผลวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กิ่งอ้อ มะลิณิล (2552) ที่พบว่า ถ้านักเรียนได้รับการฝึกอบรม เรื่องการประหยัดจากโรงเรียนมากมีภูมิคุ้มกันตนที่ดีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการประหยัดจากโรงเรียนน้อย

5.1.3 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 3 กล่าวว่า นักเรียนหญิง มีผลการเรียนสูง และมารดามีการศึกษาสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้านใน 3 ด้าน (ได้แก่ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัด และเก็บออมเงิน) มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้าม

สมมติฐานข้อนี้ทดสอบด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ 1) เพศ แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ เพศหญิง และเพศชาย 2) ผลการเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ นักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนสูง และนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำ 3) ระดับการศึกษาของมารดา แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ นักเรียนกลุ่มที่มารดามีการศึกษา สูง และนักเรียนกลุ่มที่มารดาการศึกษา ต่ำ ส่วนตัวแปรตามได้แก่ 1) พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย 2) พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และ 3) พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน โดยทำการวิเคราะห์ตัวแปรตามทีละด้าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้พบว่าคะแนนของตัวแปรตามแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละ 3 ตัวแปร ดังนี้

พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ไม่พบ ว่าคะแนนของพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายแปรปรวนไปตาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแบบสามทางหรือ สองทางแต่อย่างใด แต่พบว่าคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว ดังนี้ 1) นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนชาย 2) นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ซึ่งผลวิจัยเป็นไปตามความคาดหมาย (ตาราง 14)

พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ไม่พบ ว่าคะแนนพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนแปรปรวนไปตาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทีละ 3 ตัว หรือทีละ 2 ตัว หรือทีละตัวแต่อย่างใด (ตาราง 14)

พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน ไม่พบ ว่าคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินแปรปรวนไปตาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ แบบสามทางหรือ สองทางแต่อย่างใด แต่พบว่า คะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือเพศ เพียงตัวเดียว กล่าวคือ นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนชาย ซึ่งเป็นไปตามความคาดหมาย (ตาราง 14)

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานที่ 3 เพียงบางส่วน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น พบผลว่านักเรียนหญิง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินมากกว่านักเรียน ชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงาน จิตติพร ไวรจน์วิทยาการ (2551) พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสนับสนุนให้

เพื่อทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า นักเรียนชาย และยังพบอีกว่านักเรียนที่เกรดเฉลี่ยสูงมีพฤติกรรมการออมมากกว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และนักเรียนที่เกรดเฉลี่ยสูง มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่เกรดเฉลี่ยต่ำ และงานวิจัยของรสนันท์ ณ นคร(2550) พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นออมมากกว่านักเรียนชายงานวิจัยของมณูญ ภูชลิบเงิน (2547) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่า เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่า เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ งานวิจัยของฐานันดร เปียศิริ (2545) พบว่านักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวมากกว่า มีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าในครอบครัวมากกว่า มีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนรวมมากกว่านักเรียนชาย ดังนั้นจากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านักเรียนหญิงและนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนชายและนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

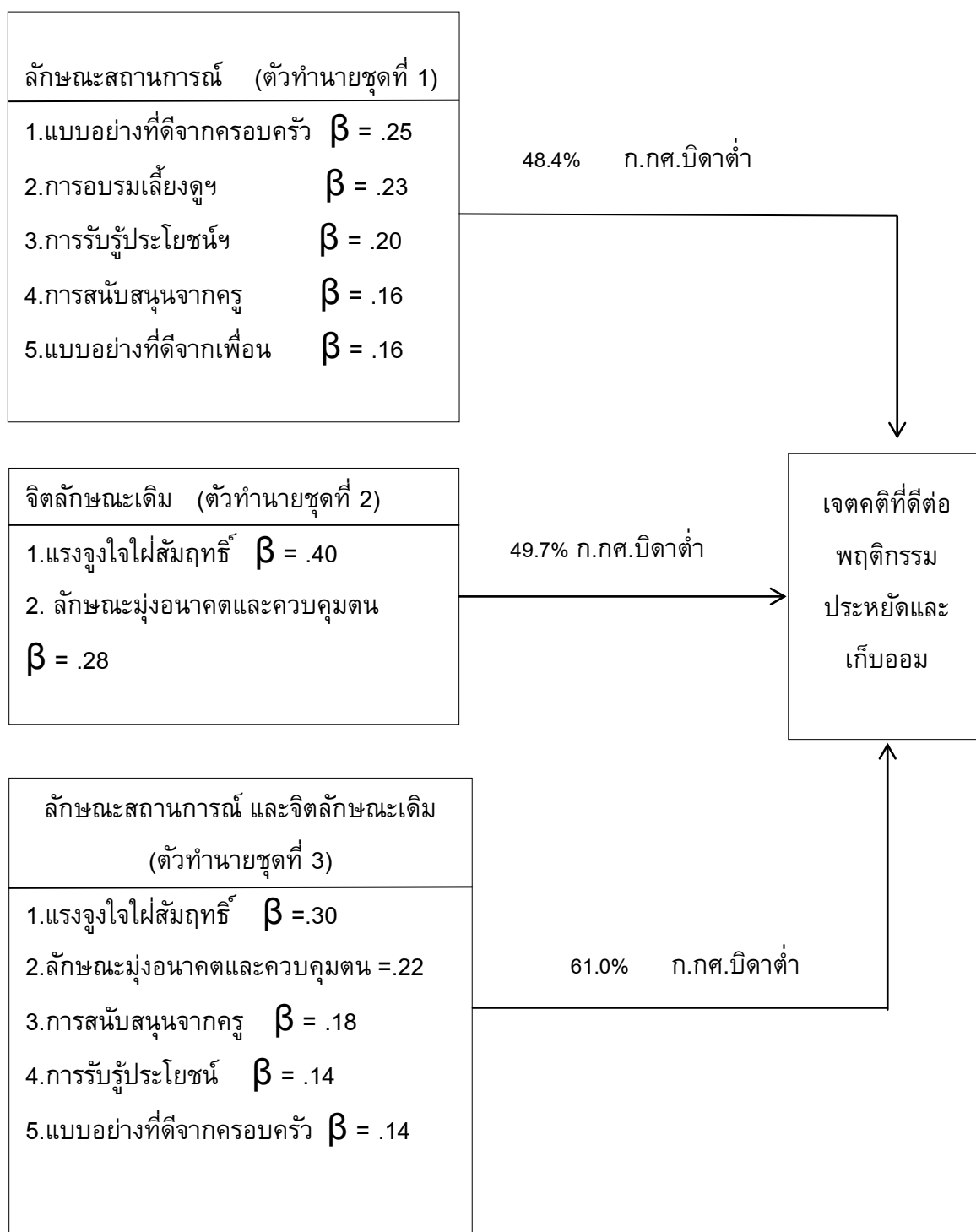
5.1.4 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 4 กล่าวว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร) รวม 10 ตัวแปร สามารถทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมของนักเรียน หรือเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ได้มากกว่าเมื่อใช้ตัวทำนายชุดหนึ่งชุดใดเพียงลำพัง โดยกำหนดเกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป

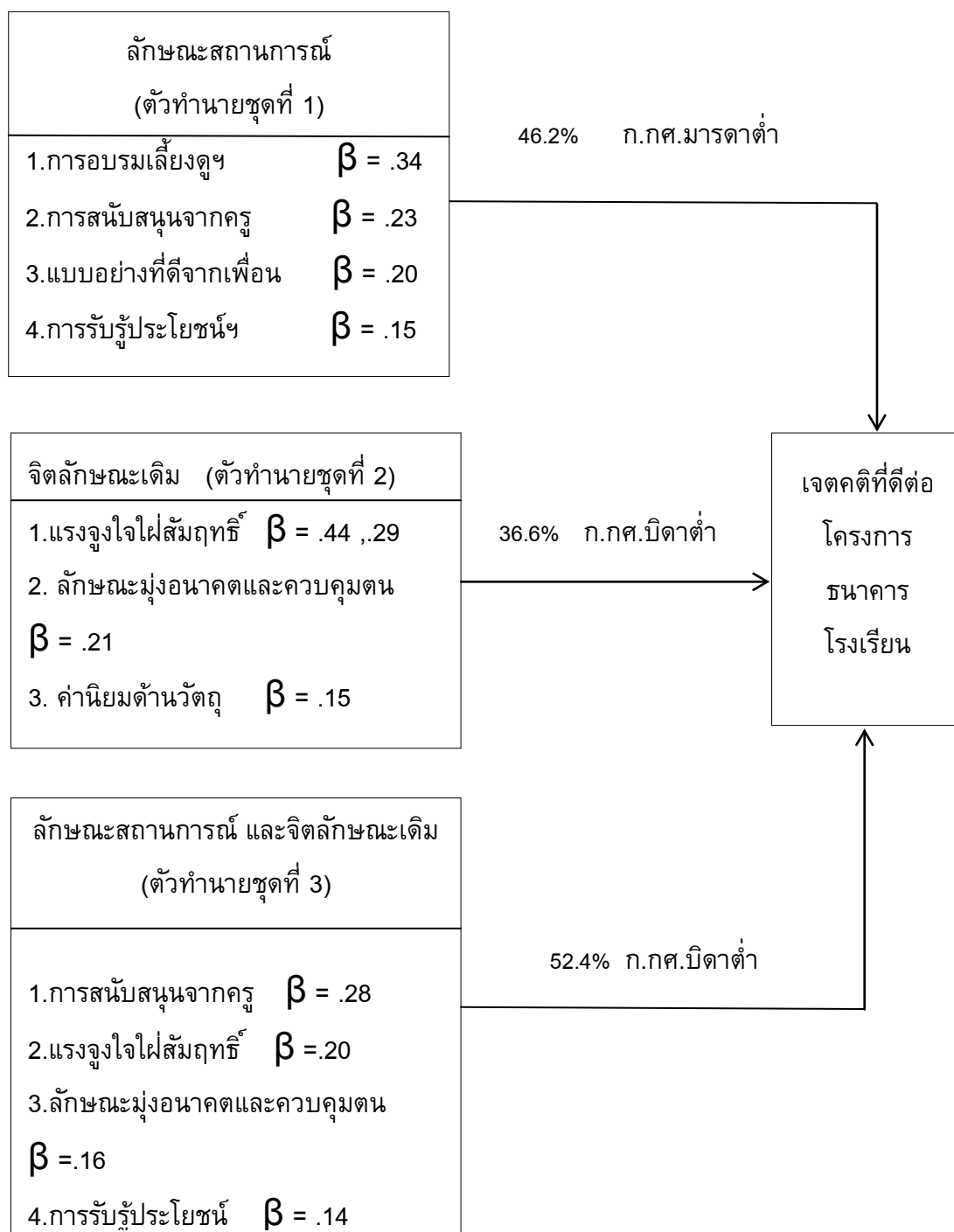
จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ของเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม (ตาราง 15) ด้วยตัวทำนายชุดที่ 3 ประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร) รวม 10 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกินเกณฑ์ ร้อยละ 5 พบในกลุ่มตัวอย่างโดยรวมและทุกกลุ่มย่อย โดยมีพีซีเออร์เซ็นต์ที่แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย เกินเกณฑ์อยู่ระหว่าง ร้อยละ 5.3 ถึง ร้อยละ 11.8 โดยกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์แตกต่างมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนหญิง(ภาพประกอบ 17) โดยตัวทำนายชุดที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 31.9 ถึง ร้อยละ 48.4 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การสนับสนุนจากครู การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ ตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 22.0 ถึง ร้อยละ 49.7 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเรียงลำดับจากมากไป

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ของเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน(ตาราง 17)ด้วยตัวทำนายชุดที่ 3 ประกอบด้วย ตัวทำนายน้อยคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนโดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ **ตัวทำนายชุดที่ 3** (ลักษณะสถานการณ์ และ จิตลักษณะเดิม)ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 37.2 ถึง ร้อยละ 61.0 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน การสนับสนุนจากครู การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวโดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม จึงสนับสนุนสมมติฐานทั้งหมด

ชุดที่ 1 คือ (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร) รวม 10 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกินเกณฑ์ ร้อยละ 5 พบใน 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่ระดับเศรษฐกิจ ครอบครัวต่ำ (ภาพประกอบ 18) โดยมีเปอร์เซ็นต์ที่แตกต่างเท่ากับ ร้อยละ 6.4 และ ร้อยละ 6.7ตามลำดับ โดย **ตัวทำนายในชุดที่ 1** (ลักษณะสถานการณ์) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 35.0 ถึง ร้อยละ 46.2 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ การสนับสนุนจากครู การรับรู้ประโยชน์จากการรณรงค์ การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษาต่ำ **ตัวทำนายชุดที่ 2** (จิตลักษณะเดิม)ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 13.6 ถึง ร้อยละ 36.6 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และคำนิยมด้านวัตถุ โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดาและมารดาที่มีการศึกษาต่ำ **ตัวทำนายชุดที่ 3** (ลักษณะสถานการณ์ และ จิตลักษณะ เดิม)ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 38.0 ถึง ร้อยละ 52.4 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ คือ การสนับสนุนจากครู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาต่ำ ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน จึงสนับสนุนสมมติฐานเป็นส่วนใหญ่

ภาพประกอบ 17 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนายในกลุ่มนักเรียนหญิง

ภาพประกอบ 18 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนายในกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวฐานะเศรษฐกิจต่ำ

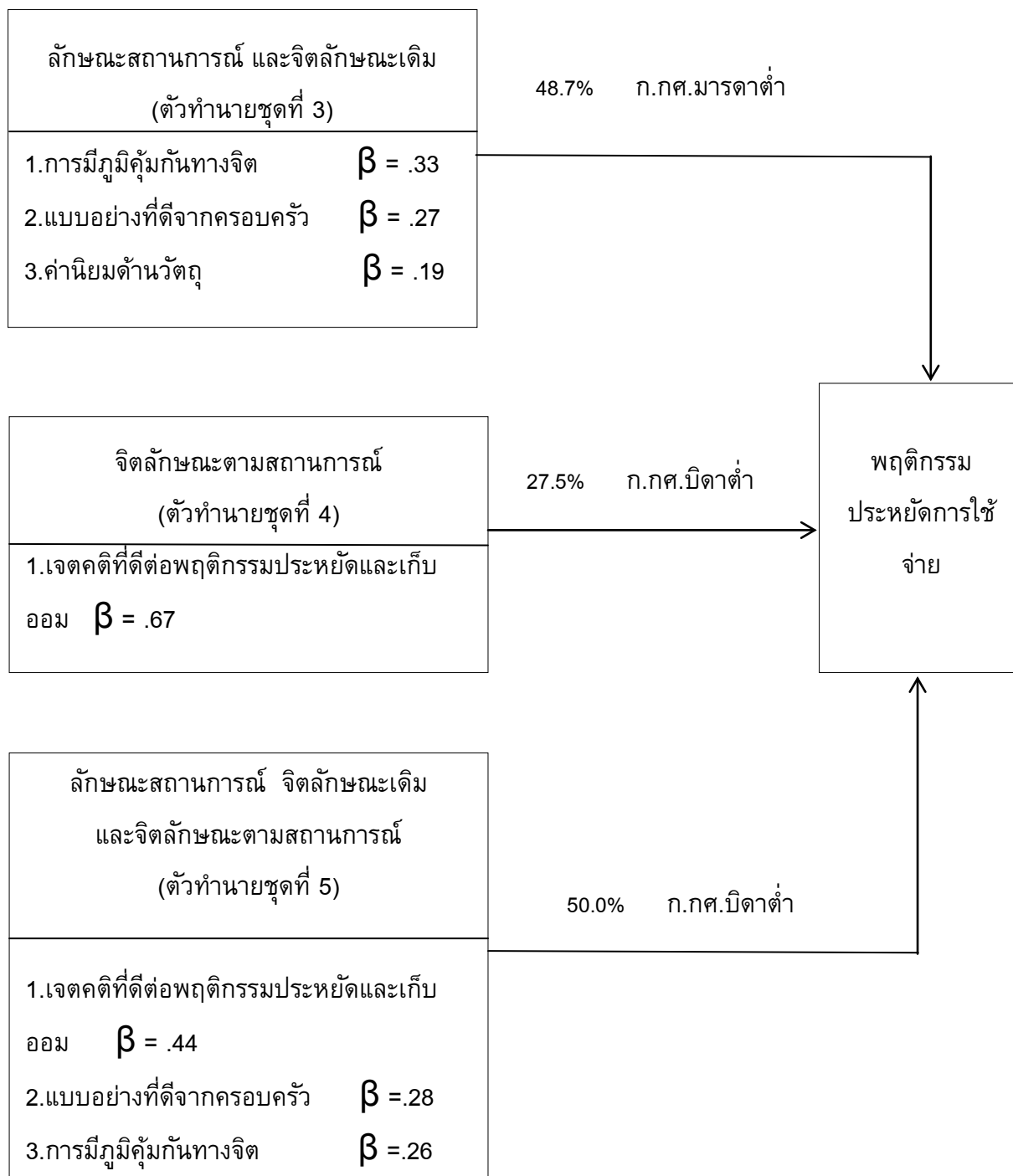
สรุปผลการวิเคราะห์เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม พบว่าสมมติฐานที่ 4 ได้รับการสนับสนุนในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย จากการ ศึกษาที่พบว่าลักษณะสถานการณ์ ร่วมกับ จิตลักษณะเดิม ร่วมกัน 10 ตัวแปร สามารถทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และ เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ได้มากกว่าตัวทำนายชุด 1 หรือชุด 2 ตามลำดับ ตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป เป็นผลที่สนับสนุนรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมที่ว่า การใช้ตัวแปรเชิงสาเหตุหลายสาย และสายละหลายด้าน สามารถอธิบายพฤติกรรมเป้าหมายได้มากกว่า การใช้ตัวแปรเชิงสาเหตุน้อยสาย และสายละน้อยด้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ให้การสนับสนุนสมมติฐานที่ 4 ซึ่งมีความ สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา ที่ทำการทดสอบ สมมติฐานตาม กรอบแนวคิดรูปแบบทฤษฎี ปฏิสัมพันธ์นิยมในส่วนของปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) (ภาพประกอบ 1 หน้า 20) ตัวอย่างงานวิจัยที่พบผลการทำนายเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมด้วยตัว ทำนาย กลุ่มสถานการณ์ร่วมกับกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่ชัดเจนเช่นรสนันท์ ณ นคร (2550) ศึกษาเจตคติต่อการ ออมเงินและพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551) ศึกษา เจตคติต่อพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมณูญ ภูขลิบเงิน (2547) ศึกษาเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัด (ประหยัดการเวลาและพลังงาน) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลาย เป็นต้น

5.1.5 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 5 กล่าวว่า ตัวทำนายชุดที่ 3 ประกอบด้วย ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ(ลักษณะ สถานการณ์ 6 ตัวแปร) ร่วมกับตัวทำนายชุดที่ 2 (จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร) และตัวทำนายชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เจตคติต่อ โครงการธนาคารโรงเรียน) รวม 12 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้านใน 3 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคาร โรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บ ออมเงิน) ได้มากกว่าเมื่อใช้ตัวทำนายจาก ชุด 3 หรือชุด 4 เพียงชุดใดชุดหนึ่ง เพียงลำดับ โดยกำหนดเกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการ ทำนายตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ของพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (ตาราง 17) ด้วยตัวทำนายชุดที่ 5 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์) รวม 12 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรม ร้อยละ 5 พบใน กลุ่มย่อยเพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ (ภาพประกอบ 19) โดยมีเปอร์เซ็นต์ ที่แตกต่างเท่ากับ ร้อยละ 5.1 โดยตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิม) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 32.1 ถึง ร้อยละ 48.7 พบตัวทำนายสำคัญ 3 ลำดับแรก คือ การมี ภูมิคุ้มกันทางจิต การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และค่านิยมด้านวัตถุ โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่ม นักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ ตัวทำนายชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์) ปริมาณทำนายอยู่ ระหว่างร้อยละ 13.00 ถึง ร้อยละ 27.5 พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย

เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาดำ **ตัวทำนายชุดที่ 5** (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์) ปริมาณทำนายอยู่ระหว่าง ร้อยละ 33.7 ถึง ร้อยละ 50.0 พบตัวทำนายสำคัญ 3 ลำดับแรก คือ

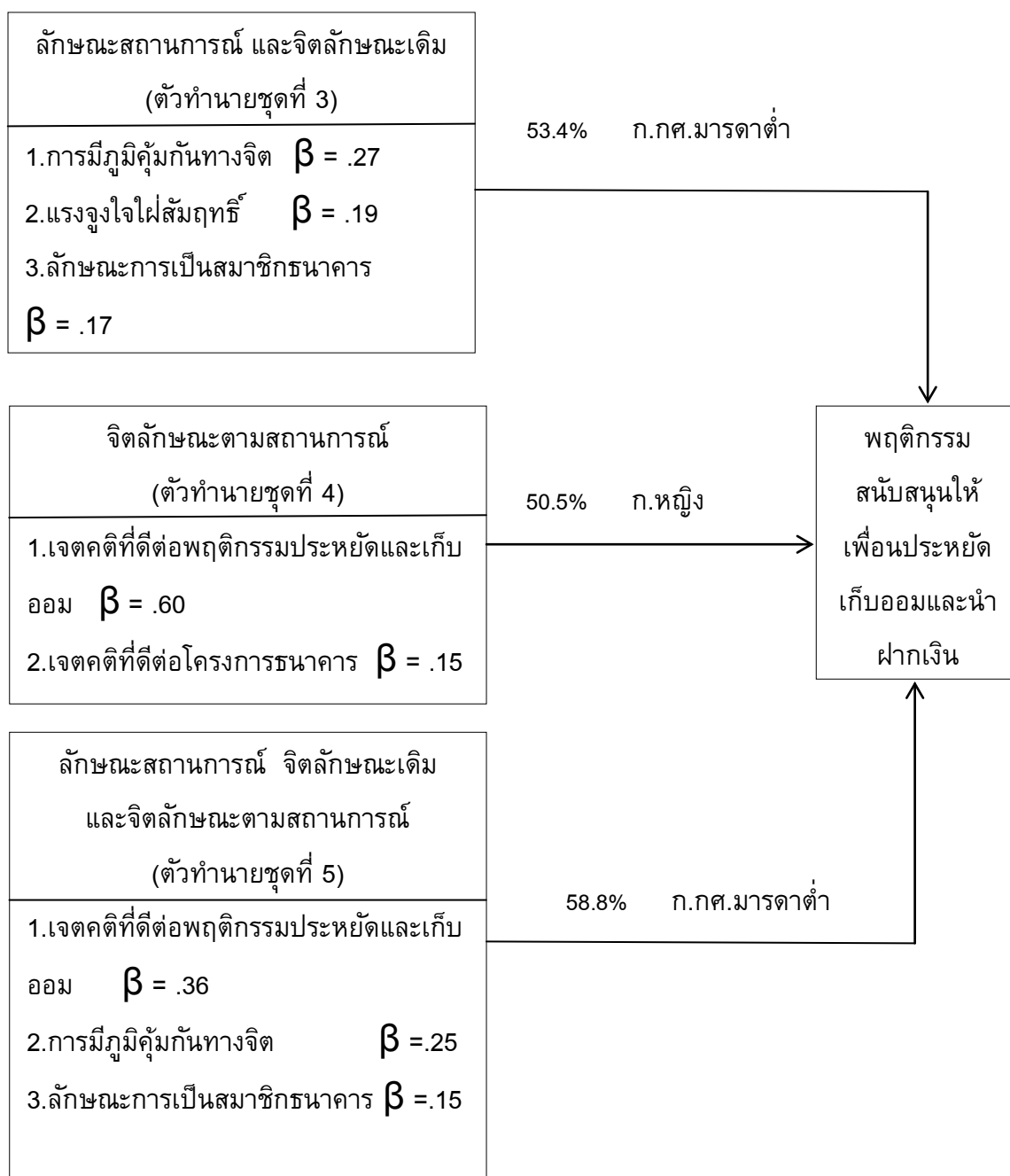

ภาพประกอบ 19 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการประหยัดการใช้จ่าย โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิมและจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนายในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาดำ

เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีภูมิคุ้มกันทางจิต โดยทำนายได้สูงสุดในนักเรียนที่บิดามี การศึกษาต่ำ ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย จึงสนับสนุนสมมติฐานเป็นส่วนน้อย

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ของพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน(ตาราง 18) ด้วยตัวทำนายชุดที่ 5 (ลักษณะ สถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์) รวม 12 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนาย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 หรือชุดที่ 4 ชุดใด ชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกินเกณฑ์ ร้อยละ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้พบว่าเปอร์เซ็นต์ความแตกต่าง ของการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่ 5 กับตัวทำนายชุดที่ 3 หรือชุดที่ 4 แตกต่างกันไม่ถึงเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ร้อยละ 5 ในกลุ่มตัวอย่างประเภทใดๆ ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของ พฤติกรรม การนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 5

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน(ตาราง 19) ด้วยตัวทำนายชุดที่ 5 (ลักษณะ สถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์) รวม 12 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนาย พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 หรือชุดที่ 4 ชุดใด ชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเกินเกณฑ์ ร้อยละ 5 พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย โดยมีพีสียเปอร์เซ็นต์ที่ แตกต่างอยู่ระหว่าง ร้อยละ 5.4 ถึง ร้อยละ 9.2 โดยมีกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจ ครอบครัวสูง (ภาพประกอบ 20) โดยตัวทำนายชุดที่ 3 (ลักษณะ สถานการณ์ และจิตลักษณะเดิม)ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 33.3 ถึง ร้อยละ 53.4 พบตัวทำนาย สำคัญ 3 ลำดับแรก คือ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะการ เป็นสมาชิกของ โครงการธนาคารโรงเรียน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ ตัวทำนาย ชุดที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์)ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 33.1 ถึง ร้อยละ 50.5 พบ ตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน เรียงลำดับจากมากไป น้อยคือ เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน โดย ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนหญิง ตัวทำนายชุดที่ 5 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และ จิตลักษณะตามสถานการณ์)ปริมาณทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 43.1 ถึง ร้อยละ 58.8 พบตัวทำนาย สำคัญ 3 ลำดับแรก คือ เจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และ ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มารดา มีการศึกษาต่ำ ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออม และนำฝากเงิน จึงสนับสนุนสมมติฐานทั้งหมด

ภาพประกอบ 20 ปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินโดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์จิตลักษณะเดิมและจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนายในกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวฐานะเศรษฐิกิจสูง

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานที่ 5 เป็นบางส่วน

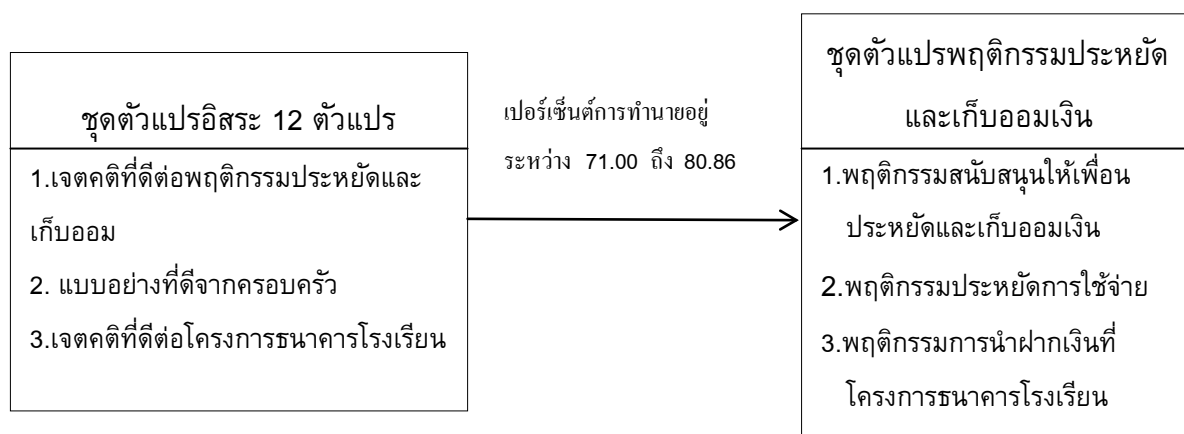
สรุปผลการวิเคราะห์พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้านใน 3 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น พบว่า จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ในชีวิตของนักเรียน และจิตลักษณะตามสถานการณ์ร่วมกัน 12 ตัวแปรสามารถทำนายพฤติกรรม รมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 3 หรือชุดที่ 4 ตามลำดับ อย่างน้อยร้อยละ 5 เป็นผลที่สนับสนุนรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมที่ว่า การใช้ตัวแปรเชิงสาเหตุหลายสาย และสายละหลายด้าน สามารถอธิบายพฤติกรรมเป้าหมายได้มากกว่า การใช้ตัวแปรเชิงสาเหตุน้อยสายและสายละน้อยด้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ให้การสนับสนุนสมมติฐานที่ 5 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา ที่ทำการทดสอบ สมมติฐานตาม กรอบแนวคิดรูปแบบทฤษฎีพฤติกรรม การออมเงิน หรือพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นออมเงิน (รสนันท์ ณ นคร . 2550) ของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 2 (จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ . 2551) พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พฤติกรรมการใช้จ่าย อย่างประหยัด ของกลุ่มนักเรียนมัธยมต้น (พระสุวรรณยมสดี. 2548) และพฤติกรรม ประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวและส่วนร่วม ของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย (ฐานันตร์ เปียศิริ. 2545)

5.1.6 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 6

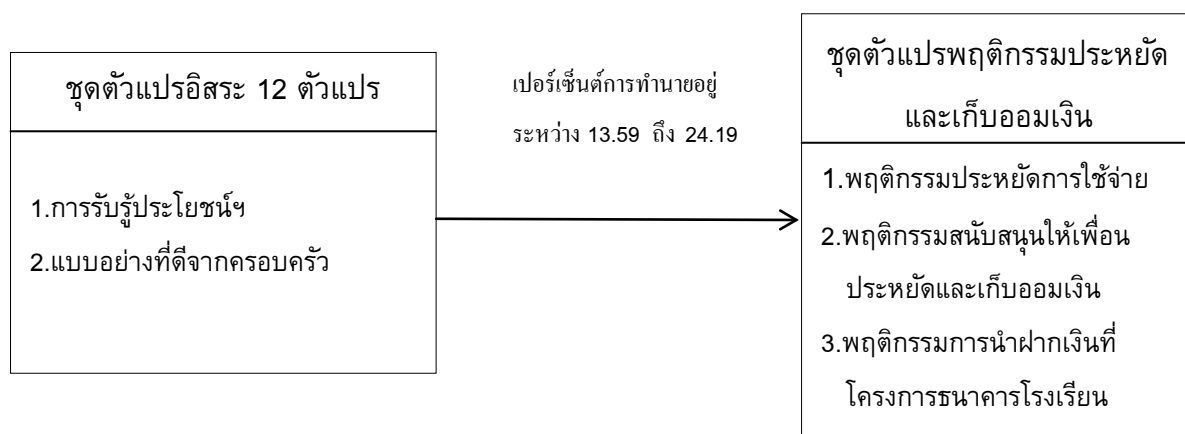
สมมติฐานที่ 6 กล่าวว่า ตัวแปรในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวม 12 ตัวแปร สามารถร่วมกันทำนาย พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ทั้ง 3 ด้าน(พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บ ออมเงิน) พร้อมๆ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แคนอนิคัล ระหว่างชุดตัวแปรอิสระ 12 ตัวแปรกับชุดตัวอิสระเรียงจากมากไปน้อยคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม รองลงมาคือการมีแบบอย่างที่ดี แปรพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 3 ตัวแปร คู่ที่มีความสัมพันธ์แคนอนิคัลสูงสุด คือ กลุ่มรวม พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 3 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แคนอนิคัลอยู่ระหว่าง .20 ถึง .67 ค่าสัมประสิทธิ์เชิงโครงสร้างชุดตัวแปรอิสระคู่ที่ 1 อยู่ระหว่าง .20 ถึง .80 และค่าสัมประสิทธิ์โครงสร้างชุดตัวแปรตามคู่ที่ 1 อยู่ระหว่าง .04 ถึง .92 ค่าสัมประสิทธิ์โครงสร้างชุดตัวแปรอิสระคู่ที่ 2 อยู่ระหว่าง .11 ถึง .62 และค่าสัมประสิทธิ์โครงสร้างชุดตัวแปรตามคู่ที่ 2 อยู่ระหว่าง .21 ถึง .68 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์โครงสร้างชุดตัวแปรอิสระคู่ที่ 3 อยู่ระหว่าง .08 ถึง .63 และค่าสัมประสิทธิ์โครงสร้างชุดตัวแปรตามคู่ที่ 3 อยู่ระหว่าง .05 ถึง .98 ในกลุ่มย่อย พบความสัมพันธ์แคนอนิคัล ในคู่ที่ 1 และ 2 ในทุกกลุ่มย่อย ส่วนคู่ที่ 3 พบความสัมพันธ์แคนอนิคัล ใน 2 จาก 10 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่ระดับ

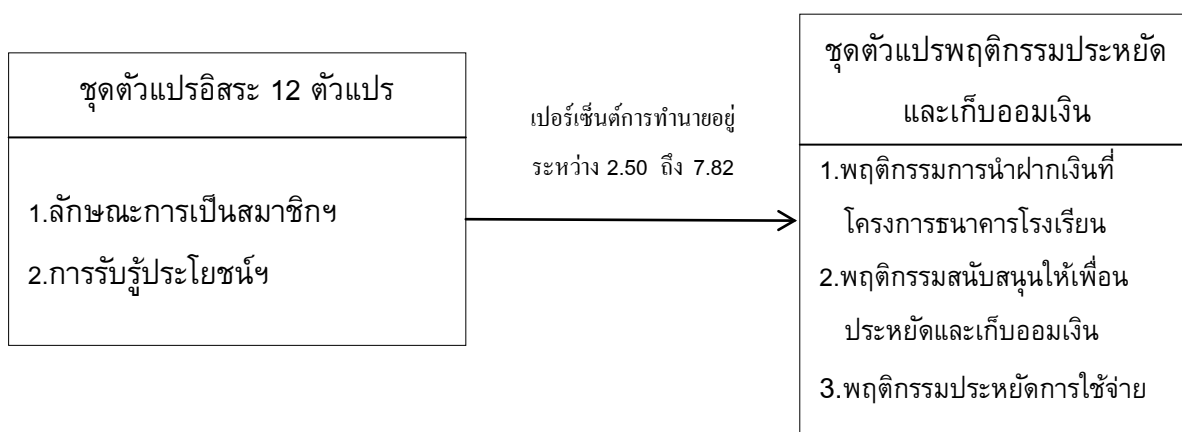
เศรษฐกิจครอบครัวสูง ดังนี้ 1) ในความสัมพันธ์แคนอนิคัล คู่ที่ 1 (ภาพประกอบ 21) พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปร จากครอบครัว และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรตามเรียงจากมากไปน้อยคือ พฤติกรรมสนับสนุนให้ เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝาก และพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย กล่าวได้ว่านักเรียนยังมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมาก ได้รับแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมาก และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก ยิ่งจะมีพฤติกรรมสนับสนุนให้ เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากมาก และมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากเท่านั้น 2) ความสัมพันธ์แคนอนิคัลในคู่ที่ 2 (ภาพประกอบ 22) พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรอิสระเรียงจากมากไปน้อยคือ การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน รองลงมาคือการมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว ตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรตามเรียงจากมากไปน้อยคือ พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย และพฤติกรรมสนับสนุนให้ เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝาก กล่าวได้ว่า นักเรียนยังมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก และได้รับแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวมากเท่าใด ยิ่งเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก และมีพฤติกรรมสนับสนุนให้ เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากมากเท่านั้น 3) ความสัมพันธ์แคนอนิคัลในคู่ที่ 3 (ภาพประกอบ 23) พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรอิสระเรียงจากมากไปน้อยคือ ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน รองลงมาคือการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์มากที่สุดในกลุ่มตัวแปรตามเรียงจากมากไปน้อยคือ พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน กล่าวได้ว่านักเรียนยังเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน ยิ่งเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมากเท่านั้น

ภาพประกอบ 21 แสดงความสัมพันธ์แคนอนิคัล คู่ที่ 1 สนับสนุนสมมติฐานที่ 6

ภาพประกอบ 22 แสดงความสัมพันธ์แคนอนิกัล คู่ที่ 2 สนับสนุนสมมติฐานที่ 6

ภาพประกอบ 23 แสดงความสัมพันธ์แคนอนิกัล คู่ที่ 3 สนับสนุนสมมติฐานที่ 6

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานที่ 6 โดยส่วนใหญ่

สรุปการวิเคราะห์ ห้ความสัมพันธ์แคนอนิกัล ระหว่างชุดตัวแปรอิสระ (ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร) รวม 12 ตัวแปร กับชุดตัวแปรพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ทั้ง 3 ด้าน(พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน) สามารถทำนายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างชุดตัวแปรทั้งสองชุดได้ทั้ง 3 คู่ในกลุ่มรวม ที่มีความสัมพันธ์แคนอนิกัลสูงสุด ซึ่งกล่าวได้ว่าการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคล ย่อ มี่ความสัมพันธ์กับปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

งามตา วินิตานนท์ และคณะ (2545) ที่พบว่ายิ่งเยาวชนมีลักษณะมุ่งอนาคตมาก มีพัฒนาการทางจิตสังคมชั้น 1-4 ตามทฤษฎีของอีริกสัน สูง มีเอกลักษณ์แห่งตน สูง มีสุขภาพจิตดีมากและมีความเชื่ออำนาจในตนสูงเท่าใด ก็ยิ่งเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากเท่านั้น (เช่น มีการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากแต่มีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย)

5.2 การสรุปและอภิปรายผลในประเด็นพิเศษจากการวิเคราะห์เพิ่มเติม

นอกเหนือจากการวิเคราะห์ผลตามสมมติฐานในงานวิจัยครั้งนี้ ยังได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อหาคำตอบและอภิปรายผลในประเด็นพิเศษที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในสมมติฐานการวิจัย ประเด็นดังกล่าวก็คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ซึ่งก็คือนักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 3 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน) น้อย นักเรียนมีลักษณะอย่างไร และจะมีปัจจัยอะไรบ้างที่สามารถปกป้องให้นักเรียนมีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน มาก และในภาพรวมแล้วมีตัวแปรอะไรบ้างที่เป็นปัจจัยสาเหตุของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน และพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินทั้ง 3 ด้าน

5.2.1) ลักษณะของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยปกป้อง

5.2.2) ลำดับความสำคัญของกลุ่มตัวแปรที่เข้าทำนายพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

5.2.1 ลักษณะของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยปกป้อง

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง(ตาราง 14) พบผลดังนี้

ประเภทนักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมน้อย

1. พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย (ตาราง 23 ภาพประกอบ 24) พบว่านักเรียนชายที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายน้อยกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายน้อยกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง

2. พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน พบว่านักเรียนชายมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินน้อยกว่านักเรียนหญิง

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายน้อย คือ นักเรียนชายหรือนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินกับธนาคารโรงเรียนน้อย คือนักเรียนชาย

ประเภทนักเรียนที่มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ในปริมาณต่ำ

3. เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม พบว่านักเรียนชายมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมมากกว่านักเรียนหญิง และพบด้วยว่า นักเรียนชายที่มีมารดามีการศึกษาต่ำเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมน้อยที่สุด

4. **เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน** พบว่านักเรียนชายมีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อยกว่านักเรียนหญิง และพบว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาค่ำ เป็นกลุ่มที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อยกว่านักเรียนหญิงที่มารดามีการศึกษาค่ำ อย่างชัดเจน

สรุปได้ว่า นักเรียนชายมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม หรือเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อยกว่านักเรียนหญิง และพบอีกว่านักเรียนชายที่มารดามีการศึกษาค่ำ เป็นกลุ่มที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม หรือเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนน้อยกว่านักเรียนหญิงที่มารดามีการศึกษาค่ำ

ประเภทนักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์เหมาะสมน้อย

5. **การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล** พบว่านักเรียนชายรับรู้ว่าจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อยกว่านักเรียนหญิง

6. **การมีแบบอย่างจากครอบครัว** พบว่านักเรียนชายมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว ด้านการประหยัดและเก็บออมน้อยกว่านักเรียนหญิง

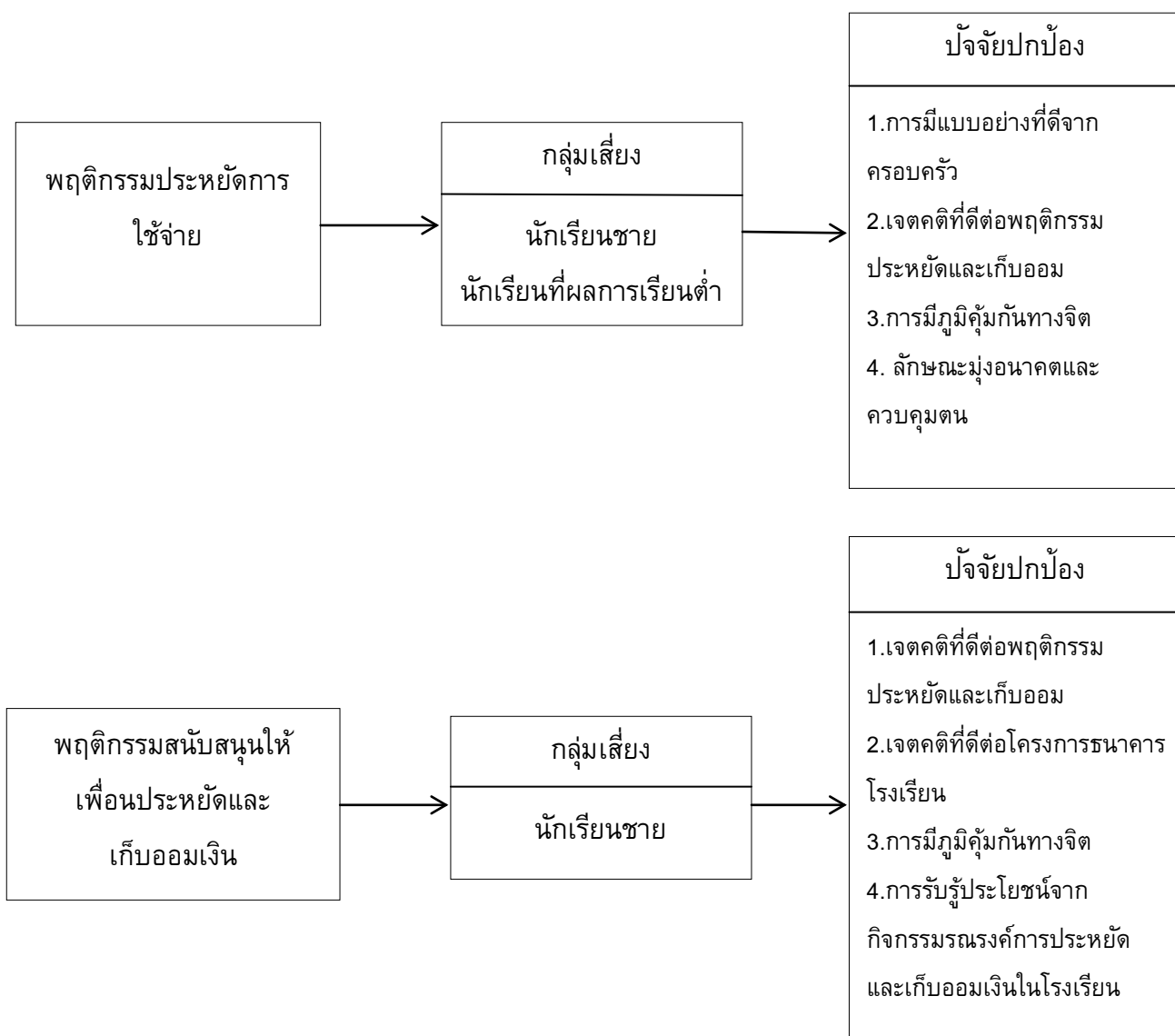
7. **การสนับสนุนจากครู** พบว่านักเรียนมารดาที่มีการศึกษาค่ำได้รับการสนับสนุนจากครูน้อยกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง และพบอีกว่านักเรียนหญิงที่มารดามีการศึกษาสูงได้รับการสนับสนุนจากครูน้อยกว่านักเรียนหญิงที่มารดามีการศึกษาค่ำ อย่างชัดเจน

8. **การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน** พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อยกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

สรุปได้ว่า นักเรียนชายรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล หรือมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวในการประหยัดและเก็บออมเงินน้อยกว่านักเรียนหญิง พบอีกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูงรายงานว่าได้รับการสนับสนุนจากครูน้อยกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาค่ำ และพบว่านักเรียนหญิงที่มารดามีการศึกษาสูง เป็นกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากครูน้อยกว่ากลุ่มเปรียบเทียบกับอื่นๆ นอกจากนั้นยังพบว่านักเรียนที่ผลการเรียนสูง รับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนน้อยกว่านักเรียนที่ผลการเรียนต่ำ

ตาราง 23 แสดงผลวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มเสี่ยง และปัจจัยปกป้อง

พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน	นักเรียนประเภทเสี่ยง	ปัจจัยปกป้อง
1.พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย	นักเรียนชาย นักเรียนที่ผลการเรียนต่ำ	1.การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว 2.เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม 3.การมีภูมิคุ้มกันทางจิต 4.ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน
2.พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน	นักเรียนชาย	1.เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม 2.เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน 3.การมีภูมิคุ้มกันทางจิต 4.การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน

ภาพประกอบ 24 แสดงผลวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มเสี่ยง และปัจจัยปกป้อง

ประเภทนักเรียนที่มีจิตลักษณะเดิมในปริมาณต่ำ

9. **ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน** พบว่านักเรียนชายมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนน้อยกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนน้อยกว่านักเรียนที่ผลการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง

10. **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์** พบว่านักเรียนชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยกว่านักเรียนหญิง

11. **การมีภูมิคุ้มกันทางจิต** พบว่านักเรียนชายมีภูมิคุ้มกันทางจิตน้อยกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ เป็นผู้ที่ภูมิคุ้มกันทางจิตน้อยกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง

12. **ค่านิยมด้านวัตถุ** พบว่านักเรียนหญิงมีค่านิยมด้านวัตถุน้อยกว่านักเรียนชาย และนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีค่านิยมด้านวัตถุน้อยกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีจิตลักษณะเดิมด้านลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิตในระดับต่ำ คือ นักเรียนชาย หรือนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีค่านิยมด้านวัตถุสูงได้แก่ นักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง

5.2.2 ลำดับความสำคัญของกลุ่มตัวแปรที่เข้าทำนายพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน

เมื่อนำคะแนนของพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่าย มาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบมีลำดับขั้น โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร(ได้แก่การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีแบบอย่างจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกโค รงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน) ร่วมกับจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร(ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ)รวม 10 ตัวแปรเป็นตัวทำนาย ลำดับที่ 1 (ตาราง 24) และตัวทำนายลำดับที่ 2 คือจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 2 (จิตลักษณะตามสถานการณ์) สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ได้เพิ่มขึ้นจากกลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม) 10 ตัวแปรทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่ม รวม(ภาพประกอบ 26) และในกลุ่มย่อยบางกลุ่ม โดยมีพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายที่เพิ่มขึ้นอยู่ระหว่างร้อยละ 2.6 ถึง ร้อยละ 3.8 โดยในกลุ่มรวมทำนายได้เพิ่มขึ้น 2.6 % และทำนายได้เพิ่มขึ้นสูงสุด 3.8% ในกลุ่มนักเรียนหญิง มีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม การมีภูมิคุ้มกันทางจิต การมีแบบอย่างจากครอบครัว ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และการมีแบบอย่างจากเพื่อน

เมื่อนำคะแนนของพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน มาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบมีลำดับขั้น โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร

ตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบปริมาณทำนายที่เพิ่มขึ้นของพฤติกรรมประหยัการใช้จ่าย ด้วยชุดตัวทำนายลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ลำดับที่ 1				ลำดับที่ 2		
		(ลักษณะสถานการณ์ 1-6 จิตลักษณะเดิม 7-10)				(จิตลักษณะตามสถานการณ์ 11 - 12)		
		% ทำนาย	ตัวทำนาย ที่มีนัยสำคัญ	ค่าเบต้า	R Square Change	ตัวทำนาย ที่มีนัยสำคัญ	ค่าเบต้า	
รวม	537	38.4	2,9,7,3,4	.37, .19, .18, .08, -.09	2.6***	2,11,9,7,12,8,4,6	.34, .27, .18, .16, -.12, -.10, -.09, -.08	
เพศหญิง	311	43.6	2,9,7,3,4	.30, .27, .21, .11, -.11	3.8***	11,9,2,7,3,12,4	.34, .26, .25, .17, .11, -.15, -.11	
เพศชาย	226	35.6	2,8	.48, -.14	1.3	2,11,8,6	.47, .18, -.17, -.13	
ผลการเรียนต่ำ	238	32.1	2,9,3	.32, .28, .16	1.6	2,9,11,3	.31, .26, .22, .14	
ผลการเรียนสูง	299	44.0	2,7	.44, .27	2.6***	2,11,7,4	.39, .27, .24, -.11	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

หมายเหตุ R Square Change = เปอร์เซนต์ทำนายที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อเพิ่มชุดทำนายใหม่เข้าไป ขณะที่ชุดตัวทำนายเดิมถูกควบคุมให้คงที่

ชุดตัวทำนายลำดับที่ 1 : ลักษณะสถานการณ์ 1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุ 2 หมายถึง การมีแบบอย่างจากครอบครัว 3 หมายถึง การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน

4 หมายถึง การสนับสนุนจากครู

5 หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน

6 หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน

จิตลักษณะเดิม 7 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

9 หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต

10 หมายถึง ค่านิยมด้านวัตถุ

ชุดตัวทำนายลำดับที่ 2 : จิตลักษณะตามสถานการณ์ 11 หมายถึง เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม 12 หมายถึง เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบปริมาณทำนายที่เพิ่มขึ้นของพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ด้วยชุดตัวทำนายลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ลำดับที่ 1			ลำดับที่ 2		
		(ลักษณะสถานการณ์ 1-6 จิตลักษณะเดิม 7-10)			(จิตลักษณะตามสถานการณ์ 11 - 12)		
		% ทำนาย	ตัวทำนาย ที่มีนัยสำคัญ	ค่าเบต้า	R Square Change	ตัวทำนาย ที่มีนัยสำคัญ	ค่าเบต้า
รวม	537	5.0	5,6	.17,.12	0.0	5,6	.17,.11
เพศหญิง	311	5.8	10,5	.18,.13	0.3	10,5	.18,.12
เพศชาย	226	7.1	5	.23	0.2	5,6	.23,.15
ผลการเรียนต่ำ	238	5.4	5	.16	0.2	5	.16
ผลการเรียนสูง	299	5.2	5	.17	0.2	5	.17

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

หมายเหตุ R Square Change = เปอร์เซนต์ทำนายที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อเพิ่มชุดทำนายใหม่เข้าไป ขณะที่ชุดตัวทำนายเดิมถูกควบคุมให้คงที่

ชุดตัวทำนายลำดับที่ 1 : ลักษณะสถานการณ์ 1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุ 2 หมายถึง การมีแบบอย่างจากครอบครัว 3 หมายถึง การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน
 4 หมายถึง การสนับสนุนจากครู 5 หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน
 6 หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน
 จิตลักษณะเดิม 7 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น 8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 9 หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต
 10 หมายถึง ค่านิยมด้านวัตถุ

ชุดตัวทำนายลำดับที่ 2 : จิตลักษณะตามสถานการณ์ 11 หมายถึง เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม 12 หมายถึง เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบปริมาณทำนายที่เพิ่มขึ้นของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน ด้วยชุดตัวทำนายลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ลำดับที่ 1			ลำดับที่ 2		
		(ลักษณะสถานการณ์ 1-6 จิตลักษณะเดิม 7-10)			(จิตลักษณะตามสถานการณ์ 11 - 12)		
		% ทำนาย	ตัวทำนาย ที่มีนัยสำคัญ	ค่าเบต้า	R Square Change	ตัวทำนาย ที่มีนัยสำคัญ	ค่าเบต้า
รวม	537	40.8	6,2,8,9,10,7,5,3	.23,.16,.13,.13, .11,.11,.09	10.3***	11,12,6,10,1	.35,.14,.13,.10,-.09
เพศหญิง	311	44.1	6,8,5,9,2	.21,.20,.17,.16,.11	13.4***	11,9,5,1	.46,.14,.12,-.10
เพศชาย	226	36.6	6,2,10	.25,.23,.16	6.5***	12,6,2,10	.25,.19,.17,.15
ผลการเรียนต่ำ	238	38.8	6,9,8	.21,.17,.15	9.9***	11,6	.40,.13
ผลการเรียนสูง	299	43.1	6,2,10,8,7	.24,.22,.13,.13,.13	10.6***	11,12,6,2,10,5,1	.31,.19,.13,.12,.11,.10, -.11

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

หมายเหตุ R Square Change = เปอร์เซนต์ทำนายที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อเพิ่มชุดทำนายใหม่เข้าไป ขณะที่ชุดตัวทำนายเดิมถูกควบคุมให้คงที่

ชุดตัวทำนายลำดับที่ 1 : ลักษณะสถานการณ์ 1 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุ 2 หมายถึง การมีแบบอย่างจากครอบครัว 3 หมายถึง การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน

4 หมายถึง การสนับสนุนจากครู

5 หมายถึง ลักษณะการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน

6 หมายถึง การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน

จิตลักษณะเดิม

7 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น

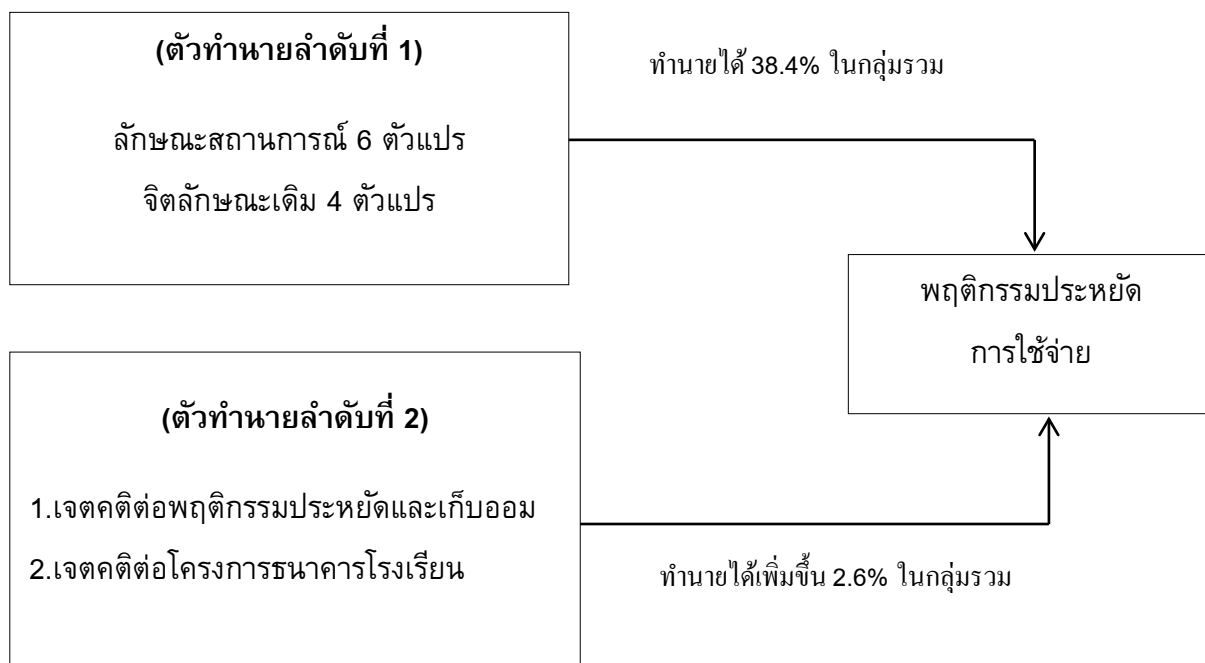
8 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

9 หมายถึง การมีภูมิคุ้มกันทางจิต

10 หมายถึง ค่านิยมด้านวัตถุ

ชุดตัวทำนายลำดับที่ 2 : จิตลักษณะตามสถานการณ์ 11 หมายถึง เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม 12 หมายถึง เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน

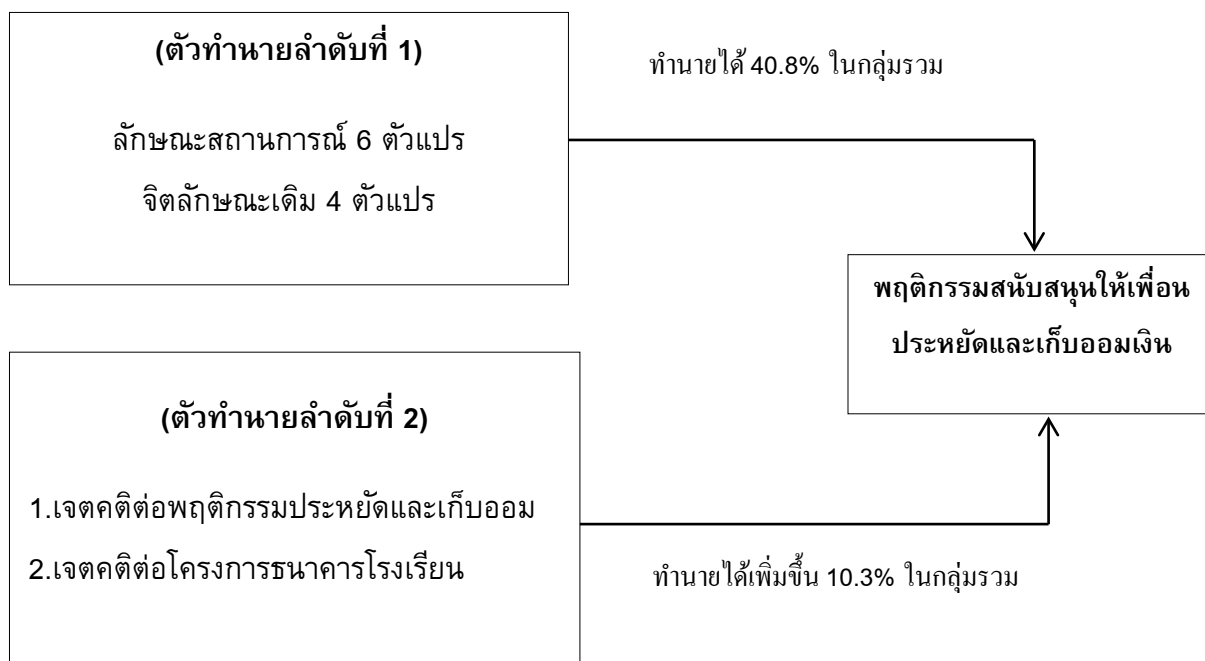
(ได้แก่การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีแบบอย่างจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน) ร่วมกับจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร(ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ)รวม 10 ตัวแปรเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 (ตาราง 25) และตัวทำนายลำดับที่ 2 คือจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และเจตคติ ต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 2 (จิตลักษณะตามสถานการณ์) สามารถทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ได้เพิ่มขึ้นจากกลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม) 10 ตัวแปร แต่ไม่พบตัวทำนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

ภาพประกอบ 25 ผลการทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย โดยใช้กลุ่มลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 และใช้จิตลักษณะตามสถานการณ์ร่วมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 2 ในกลุ่มรวม

เมื่อนำคะแนนของพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน มาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบมีลำดับขั้น โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร(ได้แก่การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การมีแบบอย่างจากครอบครัว การมีแบบอย่างจากเพื่อน การสนับสนุนจากครู ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน) ร่วมกับจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร(ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และค่านิยมด้านวัตถุ)รวม 10 ตัวแปรเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 (ตาราง 26) และตัวทำนายลำดับที่ 2 คือจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร(ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม และเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน) ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 2 (จิตลักษณะตามสถานการณ์) สามารถทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ได้เพิ่มขึ้นจากกลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 1 (ลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม) 10 ตัวแปร ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใน กลุ่มรวม (ภาพประกอบ 26) และในกลุ่มย่อยบางกลุ่ม โดยมีฟิสส์เปร์เซ็นต์การทำนายที่เพิ่มขึ้นอยู่ระหว่างร้อยละ 6.5 ถึง ร้อยละ 13.4 โดยในกลุ่มรวมทำนายได้เพิ่มขึ้น 10.3 % และทำนายได้เพิ่มขึ้นสูงสุด 13.4% ในกลุ่มนักเรียนหญิง มีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม การมีภูมิคุ้มกันทางจิต และลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 1 คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร รวม 10 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ได้ในปริมาณหนึ่ง และเมื่อนำกลุ่มทำนายลำดับที่ 2 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร เข้าร่วมทำนายโดยควบคุมอิทธิพลของกลุ่มตัวทำนายลำดับแรกให้คงที่พบว่า กลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมแต่ละด้านได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงกล่าวได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สนับสนุนผลการศึกษางานวิจัยเรื่องกลุ่มเสี่ยงอย่างชัดเจน จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และการมีภูมิคุ้มกันทางจิต เป็นตัวแปรสำคัญในการเสริมสร้างพฤติกรรมที่น่าปรารถนา ดังนั้นหากต้องการส่งเสริมให้นักเรียนบางประเภทที่มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากอยู่แล้ว (ได้แก่ กลุ่มนักเรียนหญิงและนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง) ให้มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากยิ่งขึ้น จึงควรเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม ร่วมกับการสร้างภูมิคุ้มกันทางจิต และแบบอย่างที่ดีในครอบครัว ในกลุ่มเหล่านี้ หรือนำไปเป็นแนวทางเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงต่อไป

ภาพประกอบ 26 ผลการทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน โดยใช้
กลุ่มลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเดิมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 และใช้จิตลักษณะตาม
สถานการณ์ร่วมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 2 ในกลุ่มรวม

5.3 ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า ปัจจัยด้านลักษณะสถานการณ์ (เช่น ครอบครัว และโรงเรียน) จิตลักษณะเดิม (เช่น การมีภูมิคุ้มกันทางจิต) จิตลักษณะตามสถานการณ์ ตลอดจน ลักษณะทางชีวสังคมมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออมเงิน ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาที่ศึกษาครั้งนี้ มากน้อยเพียงใดและเพราะเหตุใด และจากผลการวิจัยในงานนี้ทำ ให้ทราบข้อดีและข้อจำกัดของงานวิจัย และสามารถนำไปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยและพัฒนา ต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อดีของการวิจัย

1. ใช้หลักการทางพฤติกรรมศาสตร์ในการทำนายและอธิบายพฤติกรรมของบุคคล โดยอาศัยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมเป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานในการประมวลเอกสาร ทำให้สามารถ กำหนดตัวแปรเชิงสาเหตุที่สำคัญของพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ทั้งที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุ ภายนอกและภายในตัวบุคคล ตลอดจนมีการตั้งสมมติฐานเพื่อพิสูจน์ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

เชิงสาเหตุที่เป็นลักษณะภายนอกตัวบุคคลกับลักษณะทางจิตใจของบุคคลอีก 2 แบบ จึงเป็นการวิจัยที่ครอบคลุม 4 สายสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน ซึ่งพบผลดีในการวิจัยครั้งนี้ว่า ตัวทำนายที่คัดสรร จากการประมวลเอกสาร (ที่เข้ามาตรฐาน) ทั้ง 12 ตัวแปร ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายได้สูงสุด 50% ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ ทำนายพฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ได้สูงสุด 14.3% ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ และทำนายพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อน ประหยัดและเก็บออมเงินได้สูงสุด 58.8% ในกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ (ตาราง 18, 19 และ 20) ผลวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการอธิบาย พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน โดยเฉพาะพฤติกรรมประหยัดใช้จ่ายและพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียน จากการบูรณาการตัวแปรเชิงสาเหตุของ พฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 3 พฤติกรรมย่อยของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 2 (ที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน) แบบสหสาขาวิชาจึงสอดคล้องกับหลักการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์นั่นเอง

2. คุณภาพของเครื่องมือวัดที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการสร้างแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Method) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่จำนวน 3 ฉบับ เป็นการปรับปรุงแบบวัดที่มีอยู่เดิมเพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัย 6 ฉบับ และนำแบบวัดที่มีอยู่เดิมมาใช้โดยตรง 4 ฉบับ รวม 13 ฉบับ ทุกแบบวัดที่สร้างขึ้นและปรับปรุงผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการทดลองใช้ และประเมินคุณภาพของแบบวัด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .14 ถึง .72 และทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .60 ถึง .89 (ดูตาราง 27 ภาคผนวก)

3. งานวิจัยนี้มีการระบุกลุ่มนักเรียนประเภทเสี่ยง ก็คือ นักเรียนที่พบว่ามีความเสี่ยงต่อการประหยัดและเก็บออมเงินน้อย ซึ่งการระบุกลุ่มเสี่ยง มีประโยชน์ต่อบุคลากรที่มีบทบาทหน้าที่ในการเสริมสร้างและพัฒนาเยาวชน เช่น ครู ผู้ปกครอง นักพัฒนา ซึ่งจะได้ทราบว่า นักเรียนกลุ่มใดที่ควรได้รับความสนใจ เสริมสร้าง เติบโตพัฒนาเป็นอันดับแรกๆ ก่อนที่จะได้รับผลกระทบหรือมีปัญหาเกิดขึ้นมากกว่านี้

4. มีการศึกษาตัวแปรด้านจิตลักษณะใหม่ การวิจัยครั้งนี้ได้นำตัวแปรการมีภูมิคุ้มกันทางจิตซึ่งเป็น ตัวแปรทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ที่สร้างขึ้นใหม่ และเป็นตัวแปรสำคัญในกระบวนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตคนไทย ตัวแปรการมีภูมิคุ้มกันทางจิต ถูกสร้างขึ้นโดย นักจิตพฤติกรรมศาสตร์จากศูนย์วิจัยและพัฒนากระบวนการพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เพื่อเป็นปัจจัยเชิงเหตุสองด้านของกลุ่มพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวแปรทั้งสองนี้ผ่านการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนตามหลักการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และในงานวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่มีจิตลักษณะด้านการมีภูมิคุ้มกันทางจิตสูงเท่าใด ก็มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมากเท่านั้น

5.3.2 ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาประเภทความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlational– Comparative Study) ดังนั้น ผลวิจัยที่พบ จึงเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเท่านั้น ผลการวิจัยจึงยังมิได้มีการพิสูจน์เพื่อยืนยันความเป็นสาเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน จึงควรมีการวิจัยเชิงทดลองประเมินผล เพื่อพิสูจน์ความเป็นสาเหตุและผลที่แท้จริงของปัจจัยเชิงเหตุสำคัญที่พบในการวิจัยครั้งต่อไป

2. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ จึงไม่สามารถยืนยันผลที่เกิดจากโครงการธนาคารในโรงเรียนได้มากเท่าที่ควร เนื่องจากอาจมีปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่น นโยบายเกี่ยวกับการดำเนินโครงการอย่างจริงจังในโรงเรียนแต่ละแห่ง เป็นต้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาต่อไป

1. งานวิจัยนี้พบผลดีของการเป็นสมาชิกของโครงการธนาคารโรงเรียน กล่าวคือ พบว่านักเรียนที่เป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินมาก (ตาราง 4) มีเจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียนมาก มีพฤติกรรมนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนมาก (ตาราง 7) และมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมาก (ตาราง 8) ผลเช่นนี้พบในกลุ่มนักเรียนโดยรวม ดังนั้นจากผลการวิจัยเรื่องนี้จึงขอสนับสนุนให้นักเรียนที่ยังไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนสมัครเป็นสมาชิกออมทรัพย์เซนต์ และควรสนับสนุนให้โรงเรียนที่ยังไม่เข้าร่วมโครงการให้ดำเนินโครงการธนาคารในโรงเรียนด้วย

2. โครงการธนาคารในโรงเรียน เป็นโครงการที่มีเป้าหมายในการสร้างนิสัยการประหยัดและเก็บออมเงินให้กับนักเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนหญิงมีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก และมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมาก กว่านักเรียนชาย และนักเรียนผลการเรียนสูงมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ตาราง 14) ยิ่งกว่านั้น พบอีกว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมาก เป็นผู้ที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนมาก พบผลนี้ในกลุ่มรวม และนักเรียนหลายประเภท (ตาราง 6) และพบด้วยว่า นักเรียนในกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำ มารดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มที่ครอบครัวมีฐานะเศรษฐกิจต่ำและกลุ่มนักเรียนเองก็มีผลการเรียนต่ำ แต่ถ้าวรรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนมาก และมีจิตลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากที่สุด ในบรรดากลุ่มเปรียบเทียบ 4 กลุ่ม (ตาราง 6 และตาราง 33 ถึง 36 ภาคผนวก ข) และยังพบอีกว่าในกลุ่มนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ถ้าเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียนและรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนมากด้วย เป็นผู้มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนให้ประหยัดและเก็บออมเงินมากที่สุด ในบรรดากลุ่มเปรียบเทียบ 4 กลุ่ม (ตาราง 8 ตาราง 40 ถึง 41 ภาคผนวก ข) ดังนั้นทางผู้บริหารโรงเรียนและครูควรมีการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ประหยัดและเก็บออมในโรงเรียนให้มากขึ้น

3. จากผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบว่า นักเรียนประเภทใดควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับต้นๆ นั่นคือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมประหยัด การใช้จ่ายน้อย และมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงินน้อย คือ นักเรียนชาย ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ มีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงินน้อย นักเรียนประเภทดังกล่าว ควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับต้นๆ โดยปัจจัยเชิงเหตุที่มีบทบาทสำคัญในการอธิบายพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน 2 ด้าน (พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัด และเก็บออมเงิน) ได้แก่ การมีแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม ประหยัดและเก็บออม การรับรู้ประโยชน์ จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคาร โรงเรียน การมีภูมิคุ้มกันทางจิต (ตาราง 17 ,19) ข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนานักเรียน ประเภท กลุ่มเสี่ยงดังกล่าว ตลอดจนนักเรียนทั่วไป เพื่อส่งเสริมให้มีพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินในทิศทางที่เหมาะสม

5.5 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการสร้างต้นแบบชุดฝึกเพื่อพัฒนาจิตลักษณะของนักเรียนชั้นมัธยมต้น เช่น ชุดฝึกพัฒนาเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงิน เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน การมีภูมิคุ้มกันทางจิต เป็นต้น(จากผลสรุปตามสมมติฐานที่ 5 และ 6) แล้วทำวิจัยเชิงทดลองประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของชุดฝึกดังกล่าว ก่อนนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและนักเรียนทั่วไปในวงกว้าง ควบคู่ไปกับการวิจัยและพัฒนาชุดฝึกอบรมทางจิต ควรมี การบริหารจัดการกับสถานการณ์ที่โรงเรียน ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (เช่น การสนับสนุนจากครู แบบอย่างที่ดีจากเพื่อน) และทางโรงเรียนควรประสานกับทางบ้านเพื่อส่งเสริมผู้ปกครองให้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อสามารถดูแล และเป็นแบบอย่างแก่บุตรที่เหมาะสม

2. ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ศึกษาครั้งนี้ ทำนายและอธิบายความแปรปรวนของ พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนได้น้อยอย่างเห็นได้ชัดในทุกกลุ่มย่อยที่ศึกษา (ตาราง 18) จึงควรจะทำให้ความสนใจศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมด้านดังกล่าวเพิ่มเติมอีก นอกจากนี้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อระบุปริมาณการทำนายและตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย และพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน แต่ละด้านของกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูง ได้ในปริมาณที่น้อยกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม (ต่างกันตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป)(ตาราง 17 และ19) ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อแสวงหาปัจจัยเชิงเหตุทั้งลักษณะสถานการณ์ภายนอกและจิตลักษณะภายในของนักเรียน เพื่อนำมาศึกษาพร้อมในการอธิบายให้ได้ชัดเจนกว่าที่พบในงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งพบว่า มีนักเรียนบางประเภทที่ปัจจัยเชิงเหตุที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ยังทำนายและอธิบายพฤติกรรมแต่ละด้านได้ในปริมาณ น้อย เช่นกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาสูง ดังนั้น ผู้สนใจจะวิจัยพฤติกรรมในทำนองเดียวกันนี้ต่อไป จึงควรที่จะประมวลเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสวงหาตัวทำนายที่เหมาะสมเพิ่มเติมอีก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลสร ลัมสมมุติ. (2544). การรณรงค์อย่างมีส่วนร่วมของสหกรณ์การเกษตรไชยปราการ จำกัด เพื่อส่งเสริมการบริโภคนม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- กรกรัณย์ ชีวะตระกูลพงษ์; และสมประวิณ มั่นประเสริฐ. (2551). ผลกระทบต่อวิกฤตเศรษฐกิจไทย. มุมมองบ้านสามย่าน คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.nidambe11.net/ekonomiz/2008q4/2008december04p1.htm>
- กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. (2526). คุณธรรม 4 ประการ. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- กลั่นทิกา มีมาก. (2547). พฤติกรรมการออมของครอบครัวพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การพัฒนาคอร์ปและสังคม). นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- กรุงเทพโพลล์. (2549). สำนักเรื่องการประหยัดของเยาวชนไทยในยุคน้ำมันแพง. สืบค้นเมื่อ 27 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.ryt9.com/s/bkp/65565/>
- กุหลาบ ไทโรธิ์ภู (2546). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักษาความสะอาด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กิ่งอ้อ มะลินิล. (2552). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2547). เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- งามตา วนินทนนท์. (2535) จิตวิทยาสังคม. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2545). การถ่ายทอดทางสังคม กับ พัฒนาการของมนุษย์. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2550). เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ. การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยแบบ บูรณาการและการสร้างนักวิจัยชั้นสูงทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ : แผนงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูน จริยธรรมปัญญา และสุขภาพจิตแก่เยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัย แห่งชาติ.

- งามตา วรินทร์านนท์; และคนอื่นๆ. (2545) การวิเคราะห์ดัชนีเชิงเหตุและผลของคุณภาพชีวิตสมรสในครอบครัวไทย รายงานการวิจัยฉบับที่ 82. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2526). ครูกับการพัฒนาค่านิยมในครอบครัว. ประมวลบทความวิชาการที่บรรยายในโอกาสต่างๆ ภายในประเทศ พ.ศ. 2511 – 2526. หน้า 255 – 261. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุฑาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2547). ปัจจัยจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ. (2551). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียง. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จิตรา โมธินา. (2547). พฤติกรรมการออมของวัยเริ่มต้นทำงาน. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ฉลอง คงเจริญ. (2545). ศึกษาคุณลักษณะและความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมศักดิ์ รอดเกลี้ยง. (2547). พฤติกรรมการออมของข้าราชการมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. (2546). ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ. รายงานการวิจัย. หุ่นอดหนุนการวิจัย. โครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ฐานันตร์ เปียศิริ. (2545). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538). ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- (2543). ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ: การวิจัยและการพัฒนาบุคลากร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2544). *หลักและวิธีวิจัยทางสังคมพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- (2547). *แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์: เทคโนโลยีจิตพัฒนา*. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง *เร่งไขปัญหาพร้อมพัฒนาเยาวชน*. วันที่ 2-3 กันยายน 2547. จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ร่วมกับคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาประเทศไทย โรงแรมมิลาเคิลแกรนด์ กรุงเทพมหานคร.
- (2550). *วารสารพัฒนาสังคม*. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- (2551). *การวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดทางจิตแบบพหุระดับในบริบทของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. รายงานการวิจัย.ทุนสนับสนุนการวิจัย ประเภทบูรณาการจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และ เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. (2524). *ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่นไทย*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคนอื่นๆ. (2536). *ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นในครอบครัวปกติ-เครียด-แตก และปัจจัยป้องกัน*. รายงานการวิจัย. ทุนสนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน; และงามตา วณิชทานนท์. (2551). *การวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดทางจิตแบบพหุมิติด้านการมีภูมิคุ้มกันตน*. รายงานการวิจัย. ทุนสนับสนุนการวิจัย ประเภทบูรณาการจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ทิสนา แคมมณี. (2550). *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. นนทบุรี: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- เทวินทร์ ขอเหนี่ยวกลาง. (2546). *ความฟุ่มเฟือยของเยาวชนคือ “หายนภัย” ของชาติ*. สืบค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.ipoll.th.org/article/Prodigal/Prodigal.htm>
- ธนพล จันตะนี. (2546). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดน้ำกิน – น้ำใช้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ 3 : ศึกษากรณีวิทยาเขตวิภาวดี*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ธนาการอมสิน. (2547). *ศูนย์ข้อมูลธนาการอมสิน*. สำนักงานใหญ่. กรุงเทพฯ: ธนาการฯ.
- (2552). *รายงานกิจการธนาการอมสินประจำปี 2551*. สำนักงานใหญ่. กรุงเทพฯ: ธนาการฯ.
- ธเนศ กองประเสริฐ. (2551). *ศูนย์โลกสัมพันธ์ไทยสถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. สืบค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.thaiworld.org>

- ธาดา ชำรงค์นันทสกุล. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของประชาชนวัยกลางคน : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาภาคพิเศษ กรุงเทพมหานครคณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาศึกษา). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- ธารินทร์ นิมมานเหมินท์. (2544). *แนวทางการแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจไทยของรัฐบาลชวน 2.* สืบค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2553, จาก http://www.mof.go.th/social/mof_tarrin_index.htm
- ธรณินทร์ อำภานุกิจ. (2551). *ลักษณะทางจิตและลักษณะทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้าในอาคารสำนักงานของพนักงานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ธงชัย บุญพิเชฐวงศ์. (2553). *การออมทรัพย์และการลงทุนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.* สืบค้นเมื่อ 27 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.rachinuthit.ac.th/thongchai/pages/k2.html>
- นรา จันชนะกิจ. (2548). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง ครอบครัว สังคม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมของนักศึกษา. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาศึกษา). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- นิชาภัทร โพธิ์บาง. (2550). *ลักษณะจิตใจและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานราชการอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- นิภาพร โชติสุดเสนห์. (2545). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาศึกษา). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- ปรมะ สตะเวทิน. (2533). *หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ประภัสสร เทพชาตรี. (2551). *วิกฤตเศรษฐกิจสหรัฐฯ: ผลกระทบต่อโลกและต่อไทย. สืบค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2553, จาก http://thepchatree.blogspot.com/2008/06/blog-post_9481.html*
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). *ทัศนคติ การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.*
- ประสิทธิ์ เย็นคงคา. (2546). *ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อการใช้บริการเครื่องฝากเงินสดอัตโนมัติของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*

- ผจงจิต อินทสุวรรณ; และคนอื่นๆ. (2547). *การวิจัยและพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของเยาวชน*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 99. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พระสวรงค์ ยมสีดา (2548). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการบ้าน วัด โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณราย พัทธกเจริญ. (2543). *จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพกายและจิตของข้าราชการสูงอายุ*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญแข ประจณปัจฉินก; และอ้อมเดือน สดมณี. (2529). *ค่านิยมของชาวชนบทไทย : ค่านิยมทางวัตถุกับค่านิยมทางระเบียบประเพณี*. รายงานการวิจัย. ทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรเทพ เสถียนนพแก้ว. (2543). *ผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มณูญ ภูขลิบเงิน. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- มาณิตา พรวรภา. (2552). *การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เย็นใจ เลาหวณิช. (2550). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ (รุ่น 1 ครั้งที่ 4) เรื่อง “แผนงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูนจริยธรรมปัญญา และสุขภาพจิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” โดยโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนากระบวนการพฤติกรรมไทยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ(วช.) วันที่ 8 – 11 พฤษภาคม 2550 ณ โรงแรมกรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- รดา อุดลย์วัฒนกุล. (2549). *ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ*. ปริญญาโท ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รพีพรรณ อักษรชาติวัฒน์. (2539). *การเปรียบเทียบผลของการใช้คำปรึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- รสนันท์ ณ นคร. (2550). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีธนาคารในโรงเรียน. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ลินดา สวรรณดี. (2543). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วรวิทย์ ก้องเสียง. (2548). การวางแผนการใช้เงินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมาลีวิทยุ พัทยา เมืองพัทยาสหวิทยเขตชลบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วินัย พรหมอินทร์. (2531). ทศนคติ ค่านิยมและความต้องการของชาวชนบทไทยที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการพัฒนาต่างกันและมีพฤติกรรมในครอบครัวต่างกัน. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิลาศลักษณ์ ชวาลลี; งามตา วรินทร์านนท์; และวิรัช ธรรมนารถสกุล. (2547). กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่างและเครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่. ทูลสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน รายงานการวิจัยฉบับที่ 100 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศักดิ์ชัย แสนโอฬาร. (2546). การปฏิบัติของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภรัช งามรัศมีวงศ์. (2550). การศึกษาเจตคติและพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภรางค์ อินทนต์. (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภวิชญ์ จันทิพย์วงศ์. (2548). พฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสถานศึกษาใน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาชุมชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

- สวรินทร์ วงศ์สนธิ. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการประหยัดของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษานานาชาติ. ภาคินพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- สุนีย์ เจริญภูมิการกิจ. (2551). *ปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยทางจิตและสังคมที่ส่งผลต่อการทำงาน ให้การปรึกษาของบุคลากรสาธารณสุข สังกัดศูนย์บริการสาธารณสุขสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุภาสินี นุ่มเนียม. (2546). *ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม รับผิดชอบต่อน้ำที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคินพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- สุमितตรา เจริญพันธ์. (2545). *จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2553). *แผนฯ 10 สร้างภูมิคุ้มกันด้วยเศรษฐกิจพอเพียง. มติชนรายวัน. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2553, จาก*
<http://www.nidambe11.net/ekonomiz/2006q2/2006june22p2.htm>
- สินีนาวา กำเนิดเพชร. (2547). *อิทธิพลของพฤติกรรมการเปิดรับเนื้อหาต้านวัตถุนิยมจาก รายการแข่งขันชิงรางวัลผ่านสื่อโทรทัศน์ที่มีต่อค่านิยมต้านวัตถุของวัยรุ่น. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2540). *จิตพิสัย : มิติที่สำคัญของการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ: อรุณสภาสดพิมพ์.*
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2547). *รางวัลผลการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย ประจำปี 2547. โครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.*
- อภิชาติ อนัญลักษณ์วงศ์. (2548). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน อย่างประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคินพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- อนรรฆมนงค์ เรียบร้อยเจริญ. (2549). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างบ้าน โรงเรียน และ จิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันการคุกคามทางเพศของนักเรียนหญิงชั้น มัธยมศึกษา ในโครงการก้าวอย่างเข้าใจ. ภาคินพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*

- อัจฉราพร บุญญพนิช. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1*. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัมพวัลย์ วิสวธีรานนท์. (2541). *วิถีชีวิตของคนไทยรุ่นใหม่ : ศึกษากรณีพฤติกรรมการบริโภคอาหารของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อัยยรัช ครุอำโพธิ์. (2551). *ปัจจัยด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเองของผู้ต้องโทษวัยหนุ่ม*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อุบล เลี้ยววาริน. (2534). *ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อ้อมเดือน สดมณี; พรเทพ เสถียรนพแก้ว; และสุขุมาล เกษมสุข. (2548). *ประสิทธิผลในการฝึกอบรมทักษะและจิตลักษณะที่มีผลต่อพฤติกรรมประหยัดน้ำและไฟฟ้าของนักเรียนระดับประถมศึกษา*. รายงานการวิจัย. ทุนอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ประจำปี 2544.
- Ajzen, I.; & Fishbein, M. (1980). *Understanding attitudes and predicting social behavior*. New Jersey: Prentice-Hall. pp.5-11.
- Atkinson , John W. (1964). *An Introduction to Motivation*. New York: American Book Company. p.264.
- Badura, A. (1997). *Self –Efficacy*. New York: W.G. Freeman and Copany.
- Bhanthumnavin Duchduen. (2000, February). Importance of supervisory social support and its implication for HRD in Thailand. *Psychology and Developing Societies*. 12, 155-166.
- Bhanthumnavin Duchduen. (2001). *Supervisory Social Support and the Multi – Level Performance in thai Health Centers*. Unpublished doctoral dissertation, University of Minnesota, U.S.A.
- Cohen J.; & N.T. Uphoff (1977). *Rural Development Participation*. Cornell University.
- Gardner, M; & Steinberg, L. (2005). Peer influence on risk taking , risk preference and risky decision making in adolescence and adulthood : An experiment. *Developmental Psychology*. 41(4): 625 – 635.
- Magnusson, D.; & Endler, N.S. (1977). *Personality at the crossroad: Current issues in interactional psychology*. New Jersey: LEA Publishers.

- McClelland, D.C. (1963). Motivational patterns in Southeast Asia with special reference to the Chinese case. *Journal of social Issues*. 19(1): 6-19.
- McGuire, W.J.; & Papageorgis, D. (1961). *The Reletive efficacy of various types of prior belief-defense in producing immunity against persuasion*. Public Opinion Qqarterty. 26, 24-34.

ภาคผนวก ค
(โครงการธนาคารโรงเรียน)

โครงการธนาคารโรงเรียน

ธนาคารโรงเรียน เป็นธนาคารจำลองที่ดำเนินการโดยนักเรียนในโรงเรียน มีครูอาจารย์ และพนักงานธนาคารออมสินเป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียนผู้ปฏิบัติงานในธนาคารโรงเรียน มีทั้งนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาที่มีความประพฤติดี มีความรับผิดชอบ มีความละเอียดถี่ถ้วน มีมนุษยสัมพันธ์ดี ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษา

ความเป็นมาของธนาคารโรงเรียน ธนาคารออมสินตระหนักดีว่าเด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้าเยาวชนได้รับการปลูกฝังแนวคิดและค่านิยมที่ดี มีความรู้อย่างถูกต้องเพียงพอ ย่อมเติบโตเป็นกำลังสำคัญของชาติ ธนาคารได้จัดตั้งโครงการต่างๆ ที่นับได้ว่ามีคุณค่าต่อการเตรียมเยาวชนให้เป็นผู้มีนิสัยรักการออม เข้าใจสภาพแวดล้อม ได้รับการศึกษาอย่างพอเพียงสำหรับอนาคต เพื่อ ปลูกฝังการออมทรัพย์ให้กับเด็กนักเรียน ธนาคารออมสินจึงมีกิจกรรมส่งเสริมการออมรูปแบบต่างๆ มากมาย รวมถึงการส่งพนักงานออกไปรับฝากเงินตามโรงเรียน เพื่อบริการรับฝากเงินแก่เด็กๆ ซึ่งไปใช้บริการในวันธรรมดา หรือเวลาทำการไม่ได้ หรือหากรอจนกระทั่งวันเสาร์เด็กก็จะหมดความอดทนเสียก่อน การขาดปัจจัยสนับสนุน ความตั้งใจที่จะทำให้สำเร็จในการส่งเสริมการออมในหมู่เยาวชนไม่อาจบรรลุผล จนคนมักเข้าใจว่า ธนาคารออมสินเป็นธนาคารของเด็ก ในปัจจุบันจะเห็นว่าในระบบการศึกษาแนวใหม่ เด็กมีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีและวิวัฒนาการสมัยใหม่มากขึ้น ฝึกภาคปฏิบัติมากกว่าการท่องจำ หลักสูตรมุ่งไปที่การเสริมสร้างประสบการณ์ ซึ่ง เป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมที่ได้ผลมากที่สุด ธนาคารออมสินเล็งเห็นว่า ในอนาคตถ้ายังให้การบริการรับฝากแบบเดิม เด็กๆ ก็ยังคงเป็นแบบเดิม คนรุ่นใหม่ต่อไปของชาติก็ไม่มีภูมิคุ้มกันเมื่อประเทศเผชิญปัญหาเศรษฐกิจอีกครั้ง ความล้มเหลวของสังคมคงวนเวียนกลับมาที่ปัญหาการขาดค่านิยมการออมของคนไทยนี้อีก

ในเดือนมีนาคม 2541 นายวิเชียร นิตติธรรม ผู้ช่วยผู้อำนวยการธนาคารออมสิน (อาวุโส) เทียบเท่ารองผู้อำนวยการ ได้ไปร่วมงานโครงการประหยัดและอดออมเพื่อชาติที่โรงเรียนประชานิเวศน์ มองเห็นความพร้อมของโรงเรียนในด้านคอมพิวเตอร์และผู้บริหารของโรงเรียนมีการจัดการที่ดีเป็นไปได้ไม่ยากที่จะดำเนินการ เพราะเป็นเงื่อนไขของความสำเร็จประการหนึ่งของโครงการธนาคารโรงเรียน

1)วัตถุประสงค์หลักของโครงการ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักและรักการออมทรัพย์ และนอกเหนือจากจะทำให้เด็กในโรงเรียน ที่ธนาคารโรงเรียนเข้าไปจัดตั้งได้มีโอกาสออมทรัพย์ อย่างต่อเนื่อง ยังช่วยฝึกให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ระบบธนาคาร ฝึกความรับผิดชอบ รู้จักเสียสละ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เริ่มต้นการเป็น คนมีระเบียบ และที่สำคัญ คือการให้เด็กรู้จักความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นหัวใจของการเป็นคนดีนำไปสู่สังคมที่ดี

2)รูปแบบของธนาคารโรงเรียนมีลักษณะเป็นการจำลองธนาคารที่ใกล้เคียงกับของจริงมากที่สุดไปไว้ในโรงเรียน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและพนักงานธนาคารออมสินสาขาใกล้เคียงเป็นผู้ดำเนินงาน โดยเด็กที่เข้าร่วมโครงการทำหน้าที่บริหารจัดการและให้บริการแก่เพื่อนๆ ในสถานศึกษานั้น จะเป็นเด็กที่ได้รับการคัดเลือกมาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งจะเป็นเด็กที่มีความประพฤติดี ระเบียบเรียบร้อย และมีความรับผิดชอบ โดยเด็กจะได้รับการฝึกอบรมและเรียนรู้ระบบการทำงานจากธนาคารออมสิน ก่อนการปฏิบัติงานจริงอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ในการปฏิบัติงานอาจจะมีมากกว่า 1 ชุดปฏิบัติงาน ช่วยกันหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันไปก็ได้

บุคลากรประกอบด้วยผู้ที่ทำหน้าที่ ผู้จัดการ 1 คน พนักงานการเงิน 1 คน พนักงานบัญชี 1 คน พนักงานติดต่อ 1 คน และพนักงานลงรายการ 1 คน

ระยะเวลาในการเปิดดำเนินการ

อาจมีการเปิดดำเนินการทุกวัน หรือเฉพาะบางวันในแต่ละอาทิตย์ก็ได้ตามความเหมาะสม สำหรับระยะเวลาการรับฝาก-ถอน ควรเป็นช่วงเช้าก่อนเข้าเรียนหรือช่วงพักเที่ยง โดยสาขาที่เลี้ยงจะไปรับฝากเงินที่โรงเรียนหลังจากที่ธนาคารโรงเรียนปิดบัญชีแล้ว

ประเภทเงินฝาก

สำหรับระบบฝากเงินที่ใช้ในธนาคารโรงเรียนเป็นประเภทเงินฝากเพื่อเรียกที่สามารถฝาก-ถอน ได้ตั้งแต่ 1 บาทขึ้นไป ฝากถอนวันละกี่ครั้งก็ได้ โดยแต่ละบัญชีจะเปิดบัญชีกับสาขาเพียงบัญชีเดียว ส่วนบัญชีย่อยของนักเรียนแต่ละราย ธนาคารจะเป็นผู้รับผิดชอบ

อัตราดอกเบี้ย

ธนาคารโรงเรียนคิดดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับดอกเบี้ยเงินฝากประเภทเพื่อเรียกของธนาคารออมสิน หรือตามประกาศธนาคารในแต่ละกรณี ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมการออม ธนาคารได้บวกเพิ่มดอกเบี้ยเงินฝากให้กับกิจกรรมในโครงการอีกจำนวนหนึ่งด้วย

เครื่องมือเครื่องใช้

ธนาคารจะจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้และเอกสารต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน อาทิ คอมพิวเตอร์ พาสบุคปริ้นเตอร์ สมุดเงินฝาก แบบฟอร์มต่างๆ ที่ใช้ในการฝากถอนเงินและลงบัญชี

การสนับสนุนแก่โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

ธนาคารออมสินจะสนับสนุนในรูปของการมอบทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียนหรืออุปกรณ์การเรียนต่างๆ

3)เป้าหมายของธนาคารโรงเรียน โรงเรียนที่จะเข้าร่วมในโครงการนั้นต้องมีจำนวนนักเรียนมากพอสมควร เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษา ผู้บริหารของสถานศึกษาต้องเห็นความสำคัญของโครงการ และสามารถจัดหาสถานที่สำหรับตั้งธนาคารโรงเรียนได้ ทั้งนี้โครงการธนาคารโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานการธนาคารเพื่อสังคมของธนาคารออมสิน โดยแต่ละปีจะมีการกำหนดเป้าหมายเปิดตามโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศแตกต่างกันไป

4)งบประมาณโครงการ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ สำหรับการดำเนินงานโครงการ และสำหรับการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์โครงการ

5)การบริหารจัดการโครงการ ธนาคารออมสินแบ่งเป็น 2 ระดับคือ ในระดับภาคและภาพรวม กล่าวคือ ในการบริหารโครงการ รวมทั้งการใช้งบประมาณในการจัดตั้งธนาคารโรงเรียนแต่ละแห่งนั้น จะอยู่ในดุลพินิจของธนาคารออมสินภาค ซึ่งเป็นผู้คัดเลือกโรงเรียน จัดการและประสานงานโครงการในพื้นที่ควบคุม โดยมีประธานโครงการร่วมพิจารณาและสั่งการ

สำหรับในภาพรวมโครงการนั้น ฝ่ายการตลาดและประชาสัมพันธ์ มีการมอบหมายและจัดตั้งคณะทำงานทำหน้าที่ประสานงาน บริหารโครงการ และดำเนินการจัดกิจกรรมให้สามารถดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องพร้อมกันในปี 2542 เพื่อขยายผลการพัฒนาเยาวชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการได้ริเริ่มจัดตั้งสโมสรเยาวชนธนาคารออมสิน โดยสมาชิกของธนาคารโรงเรียนจะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่ธนาคารจัดขึ้น ซึ่งเป็นกิจกรรมส่งเสริมด้านผู้นำการออมในลักษณะกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ เน้นกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพของเยาวชนเป็นสำคัญ

6)ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

ตารางแสดงขั้นตอนการดำเนินโครงการธนาคารโรงเรียน

กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. จัดดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนที่เหมาะสมและนำเสนอธนาคาร	ม.ค. – ต.ค.	ฝ่ายการตลาดและประชาสัมพันธ์ธนาคารออมสินภาค
2. ตกแต่งสถานที่ และติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์	ก.พ. – ต.ค.	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ฝ่ายบริการกลาง ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ธนาคารออมสินภาค
3. ฝึกอบรมนักเรียน	พ.ค. – พ.ย.	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานระบบสารสนเทศ ธนาคารออมสินภาค
4. จัดเตรียมพิธีการเปิดดำเนินงาน	พ.ค. – ธ.ค.	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ฝ่ายการตลาดและประชาสัมพันธ์ ธนาคารออมสินภาค

(ต่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
5.ดำเนินการรับฝาก-ถอน	นับจากวันเปิด จนถึงวันปิด ภาคเรียน	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ธนาคารออมสินสาขาพี่เลี้ยง ธนาคารออมสินภาค
6.ติดตามการดำเนินการ		ฝ่ายการตลาดและประชาสัมพันธ์ ธนาคารออมสินภาค
7.ประเมินผล	ธ.ค.	ฝ่ายวางแผน

7) ผลการดำเนินงาน ธนาคารออมสินวัดผลการดำเนินโครงการออกเป็น 2 ระยะคือ ระยะสั้นและระยะยาว กล่าวคือ

(1) ระยะสั้น เป็นการวัดผลความสำเร็จในแต่ละปี โดยเริ่มจากวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี แบ่งออกเป็น 2 ระดับ

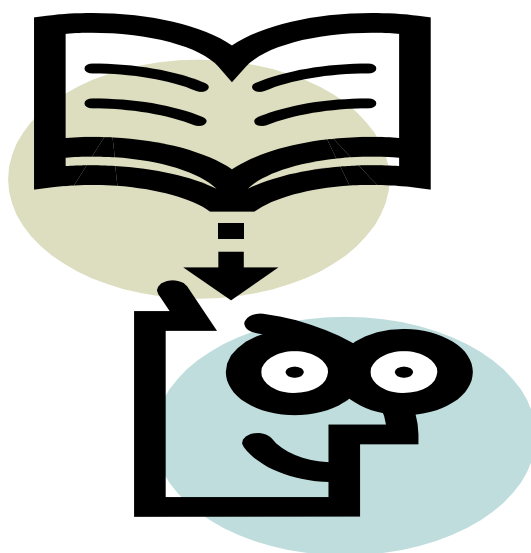
ระดับธนาคารออมสิน วัดผลการดำเนินงาน จากจำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการแต่ละปี หากมีจำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมมากกว่า หรือเท่ากับเป้าหมายที่กำหนดไว้ถือว่าประสบความสำเร็จ แต่ถ้าโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการน้อยกว่ากำหนด ถือว่าไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งเป้าหมายแต่ละปีจะกำหนดไว้ในแผนดำเนินงานของหน่วยงาน

ระดับโรงเรียน วัดผลการดำเนินงานจากจำนวนบัญชีเงินฝากกับธนาคารโรงเรียนเปรียบเทียบกับนักเรียนทั้งหมด และความเคลื่อนไหวของบัญชี

(2) ระยะยาว เป็นการวัดผลความสำเร็จ ในทางการส่งเสริมการออมทรัพย์ โดยวัดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการออมของนักเรียน

ธนาคารโรงเรียนได้เริ่มเปิดดำเนินการแห่งแรกที่โรงเรียนพระชนกโชติ จังหวัดกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2541 ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนสถานศึกษาต่างๆ ขอเข้าร่วมโครงการจำนวนมาก ณ สิ้นปี 2551 มีธนาคารโรงเรียนแล้ว 261 แห่ง มีบัญชีเงินฝากประมาณ 700,000 บัญชี มีเงินออมกว่า 300 ล้านบาท ทั้งนี้ในปี 2552 ธนาคารมีนโยบายขยายการเปิดธนาคารไม่น้อยกว่า 76 แห่ง และจะขยายต่อไปในทุกๆ ปี

แบบสอบถามนักเรียน
เพื่อศึกษาความคิด และ
พฤติกรรมการประหยัดและเก็บออมเงิน

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2553

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

สวัสดีนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

แบบสอบถามนี้นักเรียนสามารถเลือกตอบคำถามได้อย่างอิสระทุกข้อไม่มีข้อถูกหรือผิด คำตอบของนักเรียนแต่ละคนจะแตกต่างกันไปตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์เฉพาะตัวของแต่ละคนกรุณาตอบให้ครบทุกข้อเพื่อจะสามารถนำข้อมูลที่ท่านให้ไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุดทั้งนี้ **คำตอบของนักเรียนทุกคนจะถือเป็นความลับ**โดยจะนำข้อมูลไปศึกษาวิเคราะห์ผลในภาพรวม และจะไม่มีผลการนำไปตรวจสอบหรือวิเคราะห์เป็นรายบุคคลแต่อย่างใด

เนื่องจากแบบสอบถามนี้มีความยาวค่อนข้างมากจึงต้องรบกวนเวลาอันมีค่าของท่าน ดังนั้นก่อนลงมือตอบคำถาม ขอให้ท่าน **อ่านพิจารณาคำถามทุกข้อด้วยความตั้งใจ และตอบตามความเป็นจริง**ให้ครบทุกข้อ โปรดอ่านข้อแนะนำวิธีการตอบเพื่อจะช่วยให้ท่านเข้าใจและสามารถตอบได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนจะนำไปใช้ประโยชน์ในการนำไปแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนต่อไป

ขอขอบคุณนักเรียนอย่างมากที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้เป็นอย่างดี

ธัญญา ราชแพทยาคม
นิสิตปริญญาโท สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามข้อมูลที่เป็นจริงของนักเรียน

1. นักเรียนชื่อ.....นามสกุล.....

2. เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย

3. ผลการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมาโดยเฉลี่ย..... (เกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 4.00)

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว ทั้งหมด รวมตัวนักเรียน คน

4.1 ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับใคร (โปรดระบุ)

☐ บิดา และ มารดาแท้

☐ บิดา กับ มารดาเลี้ยง

☐ มารดา กับ บิดาเลี้ยง

☐ บิดา

☐ มารดา

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

4.2 นักเรียนที่มีพี่น้อง(ที่เกิดจากบิดา มารดาเดียวกัน)จำนวน.....คน (รวมทั้งตัวข้าพเจ้าด้วย)

4.3 นักเรียนเป็นบุตรลำดับที่..... ของบิดา มารดา

5. การศึกษาของบิดา

☐ น้อยกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษาปีที่ 6

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 1-3

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 / ปวช

☐ อนุปริญญา / ปวส.

☐ ปริญญาตรี / เทียบเท่า

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. การศึกษาของมารดา

☐ น้อยกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษาปีที่ 6

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 1-3

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 / ปวช

☐ อนุปริญญา / ปวส.

☐ ปริญญาตรี / เทียบเท่า

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ครอบครัวของข้าพเจ้า มีรายได้รวมของทุกคนในครอบครัวประมาณเดือนละ

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท

☐ 5,001 - 10,000 บาท

☐ 10,001 - 20,000 บาท

☐ 20,001 - 30,000 บาท

☐ 30,001 - 40,000 บาท

☐ 40,001 - 50,000 บาท

☐ 50,001 บาทขึ้นไป

8. บุคคลที่มีหน้าที่หารายได้ให้กับครอบครัวของข้าพเจ้ามี(ระบุจำนวน)..... คน

9. ฉันได้เงินมาโรงเรียน วันละ.....บาท หรือเดือนละ.....บาท

10. นักเรียนเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน หรือไม่

☐ เป็น

☐ ไม่เป็น

10.1 ในกรณีที่ เป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน นักเรียนเป็นสมาชิกนานเท่าใด

จำนวน..... ปีเดือน

ชุดที่ 1 การใช้จ่ายของเงิน

คำแนะนำในการตอบ

แต่ละบุคคลย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โปรดอ่านที่ละประโยค แล้วพิจารณาว่ามีความ เป็นจริงมากน้อยเพียงใดสำหรับนักเรียนในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย / เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. เมื่อเสื่อผ้าซารุดเพียงเล็กน้อย ฉันก็ไม่อยากสวมใส่ต่อไปแล้ว ($r = .46$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันตัดอาหารแต่ละมื้อ แต่พอรับประทานเพื่อไม่ให้เหลือทิ้ง ($r = .27$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันพยายามควบคุมค่าโทรศัพท์มือถือไม่ให้เกินจากที่ผู้ปกครองแนะนำ ($r = .35$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันมักซื้อสิ่งของเครื่องใช้ตามเพื่อนโดยไม่ค่อยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยของตนเอง ($r = .60$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันใช้เงินส่วนใหญ่ไปกับการซื้อเสื้อผ้าตามแฟชั่นนิยม ($r = .65$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันพยายามใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นและมีเงินเหลือเก็บไว้บ้าง ($r = .36$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันชอบรับประทานอาหารนอกบ้าน จึงค้นหาข้อมูลร้านอาหารใหม่ๆ เพื่อชวนผู้ปกครองไป ($r = .46$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันไม่เคยที่จะมีเงินค่าขนมเหลือเก็บในแต่ละวัน ($r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันงดกินขนม เพื่อเก็บเงินไปซื้อเครื่องแต่งกาย หรือ เครื่องสำอาง ($r = .57$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันใช้โทรศัพท์มือถือพูดคุยกับเพื่อนเป็นเวลานานๆ ($r = .49$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

Alpha = .80

ข้อความทางบวก(+) 3 ข้อ	2,3,6
ข้อความทางลบ (-) 7 ข้อ	1,4,5,7,8,9,10

ชุดที่ 2 การสนับสนุนของฉัน

คำแนะนำในการตอบ

แต่ละบุคคลย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โปรดอ่านทีละประโยค แล้วพิจารณาว่ามีความ เป็นจริงมากน้อยเพียงใดสำหรับนักเรียนในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย / เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันชมเชย เมื่อเห็นเพื่อนสามารถยับยั้งตนเองไม่ให้ซื้อสิ่งของราคาแพงได้ ($r = .21$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันเคยแสดงอาการเฉยเมย เมื่อเพื่อนนำสิ่งของที่เพื่อนประดิษฐ์ขึ้นเองมาให้ ($r = .31$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันเพิกเฉยไม่กล้าเตือน เมื่อเห็นเพื่อนใช้สิ่งของทิ้งขว้าง ($r = .38$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันชวนเพื่อนไปหาซื้อเสื้อผ้าราคาแพงตามห้างสรรพสินค้า ($r = .14$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันแนะนำให้เพื่อนนำเศษวัสดุมาประดิษฐ์ทำของใช้แทนการซื้อ ($r = .30$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันพูดให้กำลังใจ เมื่อเพื่อนบอกว่ากำลังออมเงินเพื่อนำไปฝากธนาคารโรงเรียน ($r = .41$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันมักจะชวนเพื่อน ไปเข้าร่วมกิจกรรมที่ธนาคารโรงเรียนจักรณรงค์ฝากเงินในโอกาสพิเศษ เช่น วันเด็ก ($r = .29$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันไม่ทราบเกี่ยวกับประโยชน์ของการนำฝากเงินกับธนาคารโรงเรียนมากพอที่จะแนะนำกับเพื่อนๆ ได้ ($r = .25$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันรู้สึกพอใจกับตัวเลขที่เพิ่มขึ้นในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารโรงเรียน($r = .57$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันยินดีที่จะออมเงินไว้กับธนาคารโรงเรียน($r = .61$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินของธนาคารโรงเรียน($r = .61$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันยังไม่พร้อมที่จะเก็บออมเงินไว้ใช้ในอนาคต($r = .33$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ฉันเห็นว่าการแนะนำให้เพื่อนรู้จักการออมเงินเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์($r = .51$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ฉันรู้สึกภูมิใจที่สนับสนุนเพื่อนให้ออมเงินกับธนาคารโรงเรียนได้สำเร็จ($r = .66$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ฉันรู้สึกเบื่อหน่ายที่เพื่อนมาชวน ให้ไปเป็นเพื่อนนำเงินไปฝากธนาคารโรงเรียน($r = .49$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ฉันยินดีที่จะพาเพื่อนไปฝากเงินในธนาคารโรงเรียน($r = .58$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ฉันไม่สนับสนุนเพื่อนนำเงินไปฝากธนาคารโรงเรียน($r = .54$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

Alpha = .86

ข้อความทางบวก(+) 11 ข้อ	1,2,3,4,6,7,8,9,11,12,14
ข้อความทางลบ (-) 4 ข้อ	5,10,13,15

ชุดที่ 4 ฉบับธนาคารโรงเรียน

คำแนะนำในการตอบ

แต่ละบุคคลย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โปรดอ่านที่ละประโยค แล้วพิจารณาว่านักเรียนมีความคิดเห็น/ความรู้สึก เป็นจริงมากน้อยเพียงใดสำหรับนักเรียนในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย / เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด **กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ**

1. การเข้าร่วมโครงการธนาคารในโรงเรียน กระตุ้นให้ฉันเห็นคุณค่าของการออมเงิน ($r = .62$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันเห็นว่าการเข้าร่วมโครงการธนาคารในโรงเรียน ทำให้นักเรียนรู้เรื่องการประหยัดและเก็บออมเงินมากขึ้น ($r = .62$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันคิดว่าการเข้าร่วมโครงการธนาคารในโรงเรียนเป็นเรื่องที่เสียเวลา ($r = .62$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันรู้สึกเบื่อเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการธนาคารในโรงเรียน ($r = .67$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. คงมีเพื่อนหลายคน ที่รู้สึกเหมือนฉันว่ากิจกรรมโครงการธนาคารในโรงเรียนไม่น่าสนใจ ($r = .60$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันรู้สึกประทับใจกับการบริการของโครงการธนาคารในโรงเรียน ($r = .51$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันอยากให้โครงการธนาคารในโรงเรียนดำเนินการต่อไปเรื่อยๆ ($r = .65$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันพร้อมที่จะเข้าร่วมรับความรู้เกี่ยวกับการประหยัดและเก็บออมเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนจัดขึ้น ($r = .60$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. หากมีใครมาชวน ฉันพร้อมจะปฏิเสธการเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน ($r = .59$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ถ้ารู้สึกเลียงได้ ฉันจะไม่เข้าร่วมกิจกรรมณรงค์ที่โครงการธนาคารโรงเรียนจัดขึ้น ($r = .63$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

Alpha = .88

ข้อความทางบวก(+) 5 ข้อ	1,2,6,7,8,
ข้อความทางลบ (-) 5 ข้อ	3,4,5,9,10

ชุดที่ 5 การปฏิบัติของผู้ปกครองฉัน

คำแนะนำในการตอบ

กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความสั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. แม่รักและหวังดีต่อฉัน($r = .65$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. แม่ช่วยเหลือดูแลฉันอย่างเต็มที่($r = .66$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. แม่ไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน($r = .63$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. แม่ทำตัวห่างเหินจากฉัน ($r = .69$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. แม่จะให้อำนาจใจ เมื่อฉันต้องทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก ($r = .65$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. แม่ของฉันไม่ยอมฟังคำอธิบายหรือเหตุผลจากฉัน ($r = .54$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. แม่มีอารมณ์เสีย เมื่อฉันเข้าไปใกล้ขัดท่าน ($r = .65$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. แม่มีกลไลโทษฉันมากเกินไป ($r = .59$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. แม่มักให้อาสาฉันทำความดีเพื่อแก้ตัวใหม่ ($r = .63$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. เมื่อฉันทำผิด แม่จะอธิบายเหตุผล ก่อนลงโทษฉัน ($r = .55$)

.....

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

Alpha = .88

ข้อความทางบวก(+) 5 ข้อ	3,4,7,9,10
ข้อความทางลบ (-) 5 ข้อ	1,2,5,6,8

ชุดที่ 6 สิ่ง que เห็นจากผู้ปกครอง

คำแนะนำในการตอบ

แต่ละบุคคลย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โปรดอ่านทีละประโยค แล้วพิจารณาว่ามีความ เป็นจริงมากน้อยเพียงใดสำหรับนักเรียนในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย / เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันเห็นแม่ซื้อสิ่งของมีค่า ราคาแพง มาใช้บ่อยๆ ($r = .39$)

.....

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. แม่ชอบซื้ออาหารมาทีละมากๆ พอกินไม่หมดก็ทิ้งไป ($r = .51$)

.....

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. บ่อยครั้งที่ฉันเห็นแม่นำเสื้อผ้าที่ขาดมาซ่อมแซมเพื่อให้ใช้ได้ต่อไป ($r = .30$)

.....

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. พ่อแม่ก็จะรับประทานอาหารที่บ้าน มากกว่าออกไปรับประทานอาหารในร้านอาหารที่แพง ($r = .42$)

.....

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันไม่เคยเห็นสมาชิกในครอบครัวเก็บออมเงินกันเลย ($r = .60$)

.....

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. แม่ฉันไม่สนใจที่จะเข้าร่วมโครงการการออมเงินประเภทใด ($r = .60$)

.....

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. แม่บอกว่าแม่เก็บออมเงินจากรายได้ส่วนหนึ่งไว้ใช้ในยามจำเป็นด้วย ($r = .55$)

.....

จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันไม่เคยเห็นแม่ำเงินไปฝากธนาคาร ($r = .54$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. แม่เคยพาฉันไปเปิดบัญชีที่ธนาคารตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อฝากเงินที่ฉันเก็บออมได้ ($r = .33$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันเห็นพ่อแม่ำเงินที่ออมได้ไปฝากธนาคาร ($r = .55$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

Alpha = .80

ข้อความทางบวก(+) 5 ข้อ	3, 4, 7, 9, 10
ข้อความทางลบ (-) 5 ข้อ	1,2,5, 6, 8

ชุดที่ 7 สิ่งทีเห็นจากเพื่อน

คำแนะนำในการตอบ

แต่ละบุคคลย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โปรดอ่านทีละประโยค แล้วพิจารณาว่ามีความ เป็นจริงมากน้อยเพียงใดสำหรับนักเรียนในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย / เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันเห็นเพื่อนสนิทของฉันจะซื้อของใช้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น ($r = .52$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. เพื่อนสนิทของฉันเป็นคนรู้จักใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า ($r = .52$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันเห็นเพื่อนบางคนใช้เครื่องใช้ส่วนตัว อย่างปล่อยปะละเลยไม่ดูแลให้ใช้ได้นานๆ ($r = .14$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. เพื่อนสนิทของฉันมักซื้อของใช้ราคาแพง ($r = .23$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. เพื่อนของฉันเล่าว่า เขำำเงินค่าขนมทีเหลือไปหยอดกระปุกไว้แทบทุกวัน ($r = .34$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ฉันมีเพื่อนที่กำลังเก็บออมเงิน เพื่อนำไปฝากกับธนาคารโรงเรียน ($r = .49$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. เพื่อนคุยว่าเขาจะออมเงินให้ได้มากๆ แต่ก็ไม่เคยออมได้สำเร็จเลย ($r = .11$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. เพื่อนชวนฉันให้เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การออมเงินเพื่อนำฝากกับธนาคารโรงเรียน ($r = .42$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. เพื่อนสนิทของฉันเก็บเงินค่าขนมเพื่อนำไปฝากธนาคารโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($r = .46$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. เพื่อนของฉันไม่สนใจที่จะเป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียน ($r = .27$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

Alpha = .69

ข้อความทางบวก(+) 6 ข้อ	1,2,5,6,8,9
ข้อความทางลบ (-) 4 ข้อ	3,4,7,10

ชุดที่ 8 ฉันกับการสนับสนุนจากครู

คำแนะนำในการตอบ

แต่ละบุคคลย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โปรดอ่านที่ละเอียดและพิจารณาว่ามีความ เป็นจริงมากน้อยเพียงใดสำหรับนักเรียนในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย / เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ครูกล่าวชม เมื่อทราบว่านักเรียนเลือกสิ่งของโดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยมากกว่าแฟชั่น ($r = .36$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันเคยเห็นครูแสดงความตื่นตาตื่นใจกับสิ่งของมีค่าแพง ที่นักเรียนบางคนนำมาจากบ้านเพื่ออวดเพื่อน ($r = .16$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ครูของฉันไม่เคยเตือนให้นักเรียนใช้จ่ายอย่างประหยัด ($r = .41$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ครูสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักการวางแผนการใช้จ่ายอย่างประหยัด ($r = .45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ครูเคยหารูปแบบของกระปุกออมสินที่น่าสนใจมาเป็นตัวอย่างให้นักเรียนประดิษฐ์เพื่อการออม ($r = .45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ครูให้กำลังใจเพื่อนๆ ที่เริ่มรู้จักออมเงิน แม้ทีละเล็กละน้อย ($r = .32$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ครูของฉันชี้แจงถึงประโยชน์ของการเก็บออมเงินบ่อยครั้ง ($r = .61$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ครูของฉันไม่เคยแนะนำเรื่องการออมเงินในชั้นเรียน ($r = .50$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ครูของฉันไม่เคยให้รางวัลกับนักเรียนที่เก็บออมเงินได้สำเร็จ ($r = .48$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ครูของฉันเคยให้กระปุกออมสิน กับเพื่อนที่เรียนดีหรือประพฤติตนดี เพื่อให้เก็บออมเงิน ($r = .39$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ครูชมเชย ที่นักเรียนมีเงินฝากธนาคารเพิ่มขึ้นทุกเดือน ($r = .51$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ครูของฉันไม่เคยให้กำลังใจนักเรียนที่นำเงินไปฝากธนาคารโรงเรียนเป็นประจำ ($r = .55$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันไม่เคยได้รับคำแนะนำ เกี่ยวกับการนำฝากเงินกับธนาคารโรงเรียน จากครูที่ทำหน้าที่โดยตรง ($r = .53$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันได้รับคำอธิบายอย่างชัดเจนจากครู เกี่ยวกับประโยชน์ของการนำเงินมาฝากกับธนาคารโรงเรียน ($r = .56$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ครูของฉันนำไปประชาสัมพันธ์การนำฝากเงินกับธนาคารโรงเรียนมาแจกและชี้แจงกับนักเรียนในห้อง
($r = .52$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

Alpha = .82

ข้อความทางบวก(+) 6 ข้อ	1,4,5,6,7,10
ข้อความทางลบ (-) 4 ข้อ	2,3,8,9

ชุดที่ 9 การรับรู้เกี่ยวกับประโยชน์

คำแนะนำในการตอบ

ตอนแรก โปรดอ่านข้อความ และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย / บนคำตอบที่ท่านเลือกเพียงแห่งเดียว **ตอนที่ 2** โปรดอ่านข้อความที่ละข้อให้เข้าใจแล้วพิจารณาว่า ข้อความเหล่านั้นมีความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด ตามความคิดของท่าน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย / บนคำตอบที่ท่านเลือกเพียงแห่งเดียว ในแต่ละข้อคำถาม ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด **กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ**

ตอนแรก จ. นักเรียนได้รับทราบกิจกรรมของโครงการธนาคารโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อณรงค์ให้ประหยัดและเก็บออมบอ
เพียงใด

...../.....

บ่อยมาก บ่อย ค่อนข้างบ่อย นานๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

ตอนที่ 2 0. กิจกรรมนี้ช่วยให้ฉันรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดและเก็บออมเงิน

...../.....

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ก. นักเรียนได้รับทราบกิจกรรมของโครงการธนาคารโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อณรงค์ให้ประหยัดและเก็บออม บ่อยเพียงใด ($r = .52$)

.....

บ่อยมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
---------	------	--------------	------------	-----------

1. กิจกรรมในข้อ ก ช่วยให้นักนักรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดและเก็บออมเงิน ($r = .64$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. กิจกรรมในข้อ ก ช่วยกระตุ้นให้ฉันอยากเก็บออมเงินด้วยตนเอง ($r = .67$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. กิจกรรมในข้อ ก ไม่ได้ช่วยให้ฉันเข้าใจประโยชน์ที่จะได้รับจากการออมเงิน ($r = .25$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ข. นักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการออมเงินในโอกาสพิเศษ เช่น วันเด็ก ที่ทางโครงการธนาคารในโรงเรียนจัดขึ้นบ่อยเพียงใด ($r = .56$)

.....				
บ่อยมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย

1. กิจกรรมในข้อ ข ช่วยให้ฉันกระตือรือร้นที่จะนำเงินไปฝากธนาคารบ่อยๆ ($r = .67$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. กิจกรรมในข้อ ข ช่วยให้ฉันมียอดเงินฝากในธนาคารโรงเรียนมากขึ้น ($r = .66$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. กิจกรรมในข้อ ข เป็นกิจกรรมทั่วไป ไม่มีอะไรน่าสนใจ ($r = .39$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ค. นักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในวันออมแห่งชาติ หรือสัปดาห์แห่งการออมเงิน(ภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา) ที่ทางโครงการธนาคารในโรงเรียนจัดขึ้นบ่อยเพียงใด ($r = .58$)

.....				
บ่อยมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย

1. กิจกรรมในข้อ ค ช่วยให้ฉันกระตือรือร้นที่จะนำเงินไปฝากธนาคารบ่อยๆ ($r = .72$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. กิจกรรมในข้อ ค ช่วยให้ฉันรู้จักการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดมากขึ้น ($r = .59$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. กิจกรรมในข้อ ค ไม่ได้ช่วยให้ฉันเข้าใจเรื่องการออมได้มากขึ้น ($r = .26$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ง. นักเรียนมีส่วนร่วมในโครงการณรงค์เพื่อการประหยัดและเก็บออมเงินที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น กิจกรรมกลุ่ม หรือชมรมเพื่อการออม ในชั่วโมงเรียนบ่อยเพียงใด ($r = .56$)

.....				
บ่อยมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย

1. การเป็นสมาชิกของกลุ่ม/ชมรมเพื่อการออม ช่วยให้เห็นความสำคัญของการออมเงินมากขึ้น ($r = .66$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. การเป็นสมาชิกของกลุ่ม/ชมรมเพื่อการออม ช่วยให้เห็นความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ($r = .62$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันไม่ได้รับประโยชน์อันใดอย่างชัดเจน จากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม/ชมรมเพื่อการออม นี้ ($r = .37$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

Alpha = .89

ข้อความทางบวก(+) 8 ข้อ	ก1,ก2,ข1,ข2,ค1,ค2,ง1,ง2
ข้อความทางลบ (-) 4 ข้อ	ก3,ข3,ค3,ง3

ชุดที่ 10 ฉันในปัจจุบันและอนาคต

คำแนะนำในการตอบ

กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความสั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่าน มากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จ ก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ ($r = .34$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. เมื่อฉันขี้เกียจ ฉันจะไม่แปร่งฟันในตอนเช้า ($r = .49$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันมักจะลืมทำการบ้านเสมอ ($r = .46$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันชอบขีดเขียนลงในหนังสือเรียนจนสกปรก ($r = .51$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันอยากเรียนหนังสือมากๆ เพื่อโตขึ้นจะได้ทำงานดีๆ ($r = .38$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. เมื่อมีคนที่ขัดใจ ฉันมักจะฉวยสิ่งใกล้มือขว้างปา หรือทำลายเสมอ ($r = .47$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันไม่อยากสอบตก จึงขยันดูหนังสือเรียน ($r = .45$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. แม้ร่างกายจะสกปรก ฉันก็จะไม่อาบน้ำ ถ้ารู้สึกไม่อยากอาบ ($r = .56$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันจะไม่ใช้เงินจนหมด เพราะเกรงว่าพรุ่งนี้จะไม่เงินใช้ ($r = .33$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. เมื่อมีคนนำขนมมาให้ที่บ้าน ฉันมักหยิบชิมก่อนเสมอ ($r = .37$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

Alpha = .77

ข้อความทางบวก(+) 4 ข้อ	1, 5, 7, 9
ข้อความทางลบ (-) 6 ข้อ	2, 3, 4, 6, 8, 10

ชุดที่ 11 ความมุ่งมั่นของฉัน

คำแนะนำในการตอบ

กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความสั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันสามารถทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่เบื่อ ($r = .40$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. เมื่อทำงานใดๆ ฉันจะทุ่มเทความพยายามเพื่อให้ผลงานดีที่สุด ($r = .64$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. เมื่อทำงานใดๆ ฉันคิดว่าความพยายามเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ($r = .62$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. เมื่อเริ่มต้นทำอะไรฉันจะพยายามจนกระทั่งสำเร็จ ($r = .64$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันให้ความสนใจกับงานที่ยาก และท้าทายความสามารถ ($r = .55$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ฉันคิดว่าการศึกษาเตรียมตัวอย่างเต็มที่เพื่อที่จะทำงานสำคัญๆ นั้นเป็นสิ่งจำเป็น ($r = .56$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันจะทำงานมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้ ($r = .56$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นในการเรียนเพื่ออนาคตที่ดี ($r = .60$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. บ่อยครั้งที่ฉันรู้สึกเบื่อหน่าย และไม่สนใจว่าจะเรียนได้ดีเพียงใด ($r = .21$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันเป็นคนที่ใช้เวลาว่างในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ($r = .31$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

Alpha = .81

ข้อความทางบวก(+) 9 ข้อ	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10
ข้อความทางลบ (-) 1 ข้อ	9

ชุดที่ 12 ความเข้มแข็งทางจิตใจของฉัน

คำแนะนำในการตอบ

กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความสั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันคิดว่ามีโอกาสน้อย ที่เรื่องดีๆ จะเกิดขึ้นกับฉัน ($r = .38$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันคิดว่าเพื่อนที่ฉันคบหามานาน ก็อาจเป็นคนที่กำลังคิดร้ายต่อฉัน ($r = .38$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันคิดว่า มีโอกาสน้อยที่ครอบครัวของฉันจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($r = .47$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ถึงแม้ฉันจะใช้ความพยายามมากขึ้นกว่านี้ก็ยังไม่ทำให้เกิดผลงานที่ดีขึ้นกว่าเดิม ($r = .61$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เป็นเรื่องยากที่ฉันจะมีสุขภาพแข็งแรงมากไปกว่าในปัจจุบัน ($r = .44$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันคิดว่าฉันขาดความสามารถที่จะเผชิญกับปัญหาขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน ($r = .49$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันเชื่อว่าปัญหาขัดแย้งระหว่างฉันกับคนในครอบครัวที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ชั่วคราวเท่านั้น ($r = .24$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันพยายามคิดในทางที่ดีไว้ก่อนเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา ($r = .37$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. บางครั้งการคิดอย่างมีความหวังว่าทุกอย่างจะคลี่คลายดีขึ้น ทำให้ฉันสบายใจขึ้นมาก ($r = .41$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันเชื่อว่าปัญหาในครอบครัวที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ไม่ยากเกินไป ฉันสามารถแก้ไขได้ ($r = .33$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันเชื่อว่าฉันจะใช้เวลาไม่นานในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนๆ ($r = .34$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันชอบเล่นเกมแบบการพนันหรือซื้อหวย เพราะต้องการเสี่ยงดวง ($r = .42$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันไม่สนใจว่าอาหารจะสะอาด และมีคุณค่าทางโภชนาการเพียงใด ขอเพียงรสชาติอร่อยถูกปากก็พอ ($r = .41$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันมักเลือกซื้อสิ่งของเครื่องใช้เฉพาะเมื่อมีการลดราคา แลกซื้อ หรือแจกแถมเป็นส่วนใหญ่ ($r = .19$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันอยากเข้าร่วมกิจกรรมที่น่าตื่นเต้น เช่น รายการ fear factor เพราะมีโอกาสได้รับรางวัลก้อนโต
($r = .28$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ฉันตั้งใจจะทำหน้าที่ของพลเมืองดี จึงไม่คิดที่จะละเมิดกฎหมายเสียเอง($r = .44$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. โรคเอดส์มีอันตรายมาก จนฉันไม่คิดเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์กับใครที่ไม่แน่ใจว่าปลอดภัย($r = .45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ฉันจะระมัดระวังเรื่องการใช้รถใช้ถนนเป็นพิเศษ เพราะอุบัติเหตุทางรถยนต์ไม่น่าเสี่ยงอย่างยิ่ง($r = .45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. แม้สมาชิกในครอบครัวของฉันมีสุขภาพดีกันทุกคน แต่ฉันก็เลือกที่จะใช้ช้อนกลาง เมื่อรับประทานอาหาร
($r = .29$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. ฉันกับสมาชิกในครอบครัว ใช้สิ่งของร่วมกันจนเคยชิน แม้ยามเจ็บป่วยก็ยังใช้ร่วมกัน($r = .47$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

21. ฉันมักจะรับประทานอาหารฝรั่งเศสวัน เพราะดูมีรสนิยมนี่($r = .37$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

22. ฉันรู้ว่าการรับประทานอาหารร่วมกัน โดยไม่ใช้ช้อนกลาง เสี่ยงต่อการติดโรค แต่ฉันเกรงว่าเพื่อนจะหาว่ารัง
($r = .21$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

23. คนใกล้ชิดเห็นว่าฉันเป็นคนขี้ลืม($r = .14$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

24. ฉันทำของหายหลายครั้งเพราะลืมทิ้งไว้($r = .14$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

25. คนใกล้ชิดมักทักว่าฉันชอบเหม่อลอย ขณะทำงาน($r = .36$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

26. ฉันมักนั่งรถโดยสารประจำทางเลยป้ายที่ต้องการจะลง($r = .45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

27. ฉันเชื่อว่า ความสุขเกิดจากการมีทรัพย์สิน เงินทองมากมาย ($r = .44$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

28. ฉันช่วยเพื่อนปิดบังความผิด ทั้งๆที่รู้ว่าเพื่อนทำผิด ($r = .41$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

29. ฉันมีสมาธิจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ฉันกำลังทำอยู่ได้เป็นเวลานานๆ ($r = .30$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

30. เมื่อมีเพื่อนชวนให้ซื้อสิ่งของใด ฉันจะคิดถึงประโยชน์ใช้สอยก่อน ($r = .36$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

31. ฉันเชื่อว่าความเครียดที่เกิดขึ้น ฉันสามารถลด/ขจัดได้ด้วยตนเอง ($r = .39$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

32. เมื่อฉันเกิดปัญหา ฉันจะพยายามตั้งสติก่อน ($r = .45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

33. ฉันมั่นใจว่าฉันสามารถหาสาเหตุของความเครียดที่เกิดขึ้นกับฉันได้ ($r = .39$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

34. เมื่อเพื่อนมีปัญหา ฉันกล้าพาเขาไปขอความช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ($r = .36$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

35. เมื่อฉันมีปัญหาด้านการเรียน ฉันกล้าขอคำแนะนำจากครู ($r = .33$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

36. เมื่อรู้สึกเครียดกับเรื่องหนึ่ง ฉันหันไปทำเรื่องอื่นที่ชอบแทนชั่วคราว ($r = .24$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

37. ฉันพยายามนอนหลับพักผ่อนมากขึ้น เมื่อรู้สึกเครียด ($r = .24$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

38. ฉันดูโทรทัศน์ หรือฟังเพลง เพื่อลดการคิดถึงเรื่องที่ทำให้เครียด ($r = .31$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

39. เมื่อเกิดปัญหา ฉันไม่รู้หนทางเข้าถึงแหล่งที่จะให้ความช่วยเหลือฉันได้ ($r = .43$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

40. ฉันไม่กล้าพูดคุยกถึงความรู้สึกที่แท้จริงกับผู้ใกล้ชิด ($r = .36$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

41. เมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งคลี่คลายลง ฉันมักเป็นฝ่ายเข้าไปพูดคุยกับเพื่อนก่อน ($r = .13$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

42. ความเครียดที่เกิดขึ้นกับฉัน ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากความผิดพลาดของผู้อื่น ($r = .15$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

43. แม้เพื่อนมองไม่เห็นว่าคุณทำดีกับเขา ฉันจะยังทำดีกับเขาต่อไป ($r = .26$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

44. ฉันไม่ทราบจะไปขอความช่วยเหลือจากใคร เมื่อต้องการคำแนะนำปรึกษา ($r = .41$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

45. ฉันหาบุคคลที่มีประสบการณ์คล้ายคลึงกัน เพื่อขอคำปรึกษา ($r = .21$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

Alpha = .88

ข้อความทางบวก(+) 23 ข้อ	7, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 45
ข้อความทางลบ (-) 22 ข้อ	1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 40, 42, 44,

ชุดที่ 13 ฉันกับค่านิยม

คำแนะนำในการตอบ

แต่ละบุคคลย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โปรดอ่านที่ละประโยค แล้วพิจารณาว่ามีความ เป็นจริงมาก

น้อยเพียงใดสำหรับนักเรียนในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย / เหนือวลี “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. สำหรับฉัน การมีทรัพย์สินของจำนวนมาก ไม่ใช่เครื่องแสดงความสำเร็จ ($r = .41$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันจะเลือกคบเพื่อนเรียนเก่งแต่ยากจน มากกว่าเรียนอ่อนแต่ร่ำรวย ($r = .20$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. การได้ครอบครองทรัพย์สินสมบัติมากมาย เป็นเป้าหมายของความสำเร็จในอนาคตของฉัน ($r = .34$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันคิดว่า เพราะฉันมีเงินน้อย เพื่อนบางคนจึงไม่อยากคบหากับฉัน ($r = .22$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันเลือกที่จะเป็นคนจนแต่ซื่อสัตย์ แทนที่จะเป็นคนร่ำรวยแต่คดโกง ($r = .46$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ฉันไม่ชอบให้ใครยอมรับฉัน เพียงเพราะเห็นฉันมีเงินเท่านั้น ($r = .43$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันไม่เชื่อว่า การมีสิ่งของราคาแพง ยี่ห้อดัง จะทำให้มีความสุขได้ ($r = .44$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันเห็นว่า การมีบ้านที่ใหญ่โต ไม่ได้เป็นเครื่องประกันความสุขสบายของคนในบ้าน ($r = .41$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. สิ่งที่ฉันเห็นว่าสำคัญ คือการอยู่อย่างสุขสบายโดยไม่ต้องดิ้นรนทำงาน ($r = .25$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. คนเราต้องพยายามมีเงิน มีสิ่งของเครื่องใช้ให้มาก เพื่อชีวิตจะได้สะดวกสบาย ($r = .33$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

Alpha = .68

ข้อความทางบวก(+) 6 ข้อ	1,2,5,6,7,8
ข้อความทางลบ (-) 4 ข้อ	3,4,9,10

“ขอขอบคุณที่ได้รับความร่วมมือจาก

นักเรียนเป็นอย่างดี ”

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
(คุณภาพและเครื่องมือวัด)

ตาราง 27 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวแปร	ชื่อแบบวัด	จำนวนข้อ เดิม/ นำไป ทดลองใช้	ขั้นทดลองใช้		จำนวน ข้อใช้ จริง	พิสัย คะแนน	ขั้นใช้จริง	
			พิสัยค่า Item- total Correlation	Reliability (Alpha Coefficient)			พิสัยค่า Item-total Correlation	Reliability (Alpha Coefficient)
แบบวัดที่สร้างขึ้นเอง								
1.พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย	การใช้จ่ายของฉันท	22	.11 - .46	.71	10	16 – 60	.27 - .65	.80
2.พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บ ออมและนำฝากเงิน	การสนับสนุนของฉันท	33	.07 - .54	.78	10	18 – 60	.14 - .41	.60
3.การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การ ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน	การรับรู้เกี่ยวกับประโยชน์	20	.12 - .65	.87	12	0 – 198	.26 - .72	.89
แบบวัดที่นำมาปรับใช้								
4.เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม	ความคิดเห็นของฉันท	30	.12 - .61	.85	15	27 – 90	.33 - .66	.86
5.เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน	ฉันทกับธนาคารโรงเรียน	19	.15 - .63	.82	10	10 – 60	.51 - .67	.88
6.การมีแบบอย่างจากครอบครัว	สิ่งที่เห็นจากผู้ปกครอง	26	.11 - .67	.86	10	24 - 60	.30 - .60	.80

ตาราง 27 (ต่อ)

ตัวแปร	ชื่อแบบวัด	จำนวนข้อ เดิม/ นำไป ทดลองใช้	ขั้นทดลองใช้		จำนวน ข้อใช้ จริง	พิสัย คะแนน	ขั้นใช้จริง	
			พิสัยค่า Item-total Correlation	Reliability (Alpha Coefficient)			พิสัยค่า Item-total Correlation	Reliability (Alpha Coefficient)
7.การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน	สิ่งที่เห็นจากเพื่อน	20	.14 - .63	.80	10	10 – 57	.11 - .52	.69
8. การสนับสนุนจากครู	ฉันกับการสนับสนุนจากครู	33	.12 - .57	.86	15	20 – 109	.16 - .61	.82
9.ค่านิยมด้านวัตถุ	ฉันกับค่านิยม	18	.16 - .59	.79	10	19 – 59	.20 - .46	.68
แบบวัดที่นำมาใช้โดยตรง								
10.การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุนและใช้เหตุผล	การปฏิบัติของผู้ปกครอง ฉัน	10	-	-	10	11 – 60	.54 - .69	.88
11.ลักษณะมุ่งอนาคตและการ ควบคุมตน	ฉันในปัจจุบันและอนาคต	10	-	-	10	14 – 60	.33 - .56	.77
12.แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ความมุ่งมั่นของฉัน	10	-	-	10	16 – 60	.21 - .64	.81
13.การมีภูมิคุ้มกันทางจิต	ความเข้มแข็งทางจิตใจ ของฉัน	45	-	-	45	135 – 250	.13 - .61	.88

ภาคผนวก ข
(การวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียด)

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะทั่วไป	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	กลุ่มคะแนน	จำนวน
พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย	537	43.34	7.88		
พฤติกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน	537	8.84	42.72		
พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดเก็บออมและนำฝากเงิน	537	39.22	6.02		
ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	537	44.94	7.35	น้อย (14 ถึง 44.94 คะแนน)	240
				มาก (44.95 ถึง 60 คะแนน)	296
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	537	42.40	6.73	น้อย (16 ถึง 42.40 คะแนน)	278
				มาก (42.41 ถึง 60 คะแนน)	259
การมีภูมิคุ้มกันทางจิต	537	188.33	22.14	น้อย (135 ถึง 188.33 คะแนน)	276
				มาก (188.34 ถึง 250 คะแนน)	261
ค่านิยมด้านวัตถุ	537	42.66	6.60	น้อย (19 ถึง 42.66 คะแนน)	266
				มาก (42.67 ถึง 59 คะแนน)	271
เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม	537	65.99	10.65	น้อย (27 ถึง 65.99 คะแนน)	257
				มาก (66 ถึง 90 คะแนน)	280
เจตคติที่ดีต่อโครงการธนาคารโรงเรียน	537	40.82	8.65	น้อย (10 ถึง 40.82 คะแนน)	282
				มาก (40.83 ถึง 60 คะแนน)	255
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	537	51.02	8.41	น้อย (11 ถึง 51.02 คะแนน)	227
				มาก (51.03 ถึง 60 คะแนน)	310
การมีแบบอย่างจากครอบครัว	537	47.85	7.56	น้อย (24 ถึง 47.85 คะแนน)	226
				มาก (47.86 ถึง 60 คะแนน)	311

หมายเหตุ สำหรับตัวแปรที่คะแนนมีค่าต่อเนื่อง ใช้ค่าเฉลี่ยในการแบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ
ตาราง 28 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	กลุ่มคะแนน	จำนวน
การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน	537	35.43	6.72	น้อย (10 ถึง 35.43 คะแนน)	264
				มาก (35.44 ถึง 57 คะแนน)	273
การสนับสนุนจากครู	537	60.30	11.68	น้อย (20 ถึง 60.39 คะแนน)	292
				มาก (60.40 ถึง 109 คะแนน)	245
ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน	537			ไม่เป็นสมาชิก	272
				เป็นสมาชิก	265
การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน	537	59.42	39.03	น้อย (0 ถึง 59.42 คะแนน)	303
				มาก (59.43 ถึง 198 คะแนน)	234

หมายเหตุ สำหรับตัวแปรที่คะแนนมีค่าต่อเนื่อง ใช้ค่าเฉลี่ยในการแบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตาม
 ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การ
 ประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ในกลุ่มเรียน
 บิดามีการศึกษาสูง

ลักษณะการ เป็นสมาชิก(ก)	การรับรู้ ประโยชน์(ข)	มุ่งอนาคตและ ความมุ่งมั่น(ค)	n	code	mean	222	122	212	121	211	112	111
เป็นสมาชิก	มาก	ต่ำ	22	221	45.68	0.86	0.92	5.02*	6.01*	8.48*	8.68*	9.97*
เป็นสมาชิก	มาก	สูง	45	222	44.82		0.06	4.16*	5.15*	7.62*	7.82*	9.11*
ไม่เป็นสมาชิก	มาก	สูง	42	122	44.76			4.1*	5.09*	7.56*	7.76*	9.05*
เป็นสมาชิก	น้อย	สูง	29	212	40.66				0.99	3.46*	3.66*	4.95*
ไม่เป็นสมาชิก	มาก	ต่ำ	21	121	39.67					2.47	2.67	3.96*
เป็นสมาชิก	น้อย	ต่ำ	35	211	37.20						0.2	1.49
ไม่เป็นสมาชิก	น้อย	สูง	42	112	37.00							1.29
ไม่เป็นสมาชิก	น้อย	ต่ำ	56	111	35.71							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตาม
 ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น
 ในนักเรียนกลุ่มรวม

ลักษณะการเป็นสมาชิก(ก)	มุ่งอนาคตและ ความมุ่งมั่น(ค)	n	code	mean	12	21	11
เป็นสมาชิก	สูง	156	22	43.06	0.72	2.26*	5.82*
ไม่เป็นสมาชิก	สูง	100	12	42.34		1.54	5.1*
เป็นสมาชิก	ต่ำ	119	21	40.80			3.56*
ไม่เป็นสมาชิก	ต่ำ	172	11	37.24			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตาม
ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน
ในกลุ่มนักเรียนนิคมการศึกษาต่ำ

ลักษณะการเป็นสมาชิก (ก)	มุ่งอนาคตและ ควบคุมตน(ค)	n	code	mean	22	21	11
ไม่เป็นสมาชิก	สูง	36	12	44.74	2.14	4.91*	8.2*
เป็นสมาชิก	สูง	76	22	42.60		2.77	6.06*
เป็นสมาชิก	ต่ำ	49	21	39.83			3.29*
ไม่เป็นสมาชิก	ต่ำ	48	11	36.54			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน ตาม
ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน
ในกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจสูง

ลักษณะการเป็นสมาชิก(ก)	มุ่งอนาคตและ ควบคุมตน(ค)	n	code	mean	21	22	11
ไม่เป็นสมาชิก	สูง	66	12	42.05	0.95	1.76	5.19*
เป็นสมาชิก	ต่ำ	45	21	41.10		0.81	4.24*
เป็นสมาชิก	สูง	53	22	40.29			3.43*
ไม่เป็นสมาชิก	ต่ำ	65	11	36.86			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการรับรู้
ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่ง
อนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ

การรับรู้ประโยชน์ (ข)	มุ่งอนาคตและ ควบคุมตน(ค)	n	code	mean	12	21	11
มาก	สูง	61	22	46.36	4.86*	6.14*	6.65*
น้อย	สูง	47	12	41.50		1.28	1.79
มาก	ต่ำ	36	21	40.22			0.51
น้อย	ต่ำ	94	11	39.71			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนปิตามีการศึกษาต่ำ

การรับรู้ประโยชน์ (ข)	มุ่งอนาคตและ ควบคุมตน(ค)	n	code	Mean	12	21	11
มาก	สูง	87	22	47.88	5.45*	8.17*	8.18*
น้อย	สูง	46	12	42.43		2.72	2.73
มาก	ต่ำ	25	21	39.71			0.01
น้อย	ต่ำ	72	11	39.70			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนมารดาที่มีการศึกษาต่ำ

การรับรู้ประโยชน์ (ข)	มุ่งอนาคตและ ควบคุมตน(ค)	n	code	mean	12	21	11
มาก	สูง	53	22	49.32	6.06*	8.97*	9.15*
น้อย	สูง	29	12	43.26		2.91	3.09
มาก	ต่ำ	24	21	40.35			0.18
น้อย	ต่ำ	48	11	40.17			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำ

การรับรู้ประโยชน์ (ข)	มุ่งอนาคตและ ควบคุมตน(ค)	n	code	mean	12	21	11
มาก	สูง	99	22	47.99	4.8*	7.27*	7.56*
น้อย	สูง	73	12	43.19		2.47	2.76*
มาก	ต่ำ	38	21	40.72			0.29
น้อย	ต่ำ	81	11	40.43			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 37 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียนตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนในกลุ่มนักเรียนชาย

ลักษณะการเป็นสมาชิก (ก)	การรับรู้ประโยชน์ (ข)	มุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค)	n	code	mean	212	211	222	121	122	111	112
เป็นสมาชิก	มาก	ต่ำ	14	221	53.50	33.12*	42.95*	47.33*	49.86*	51.67*	52.16*	52.32*
เป็นสมาชิก	น้อย	สูง	24	212	20.38		9.83	14.21	16.74	18.55	19.04	19.20
เป็นสมาชิก	น้อย	ต่ำ	31	211	10.55			4.38	6.91	8.72	9.21	9.37
เป็นสมาชิก	มาก	สูง	29	222	6.17				2.53	4.34	4.83	4.99
ไม่เป็นสมาชิก	มาก	ต่ำ	13	121	3.64					1.81	2.3	2.46
ไม่เป็นสมาชิก	มาก	สูง	23	122	1.83						0.49	0.65
ไม่เป็นสมาชิก	น้อย	ต่ำ	67	111	1.34							0.16
ไม่เป็นสมาชิก	น้อย	สูง	25	112	1.18							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 38 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในกลุ่มนักเรียนหญิง

การรับรู้ประโยชน์ (ข)	มุ่งอนาคตและควบคุมตน (ค)	n	code	mean	22	12	21
น้อย	ต่ำ	72	11	20.07	12.59	16.91*	17.91*
มาก	สูง	124	22	7.48		4.32	5.31
น้อย	สูง	72	12	3.16			1
มาก	ต่ำ	43	21	2.16			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ในกลุ่มนักเรียนชาย

การรับรู้ประโยชน์ (ข)	มุ่งอนาคตและ ความมุ่งมั่น(ค)	n	code	mean	12	11	22
มาก	ต่ำ	27	21	26.75	16.56*	20.8*	22.75*
น้อย	สูง	49	12	10.19		4.24	6.19
น้อย	ต่ำ	98	11	5.95			1.95
มาก	สูง	52	22	4.00			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 40 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนหญิง

ลักษณะการ เป็นสมาชิก (ก)	การรับรู้ประโยชน์ (ข)	n	code	mean	12	21	11
เป็นสมาชิก	มาก	103	22	44.48	0.52	8.18*	10.8*
ไม่เป็นสมาชิก	มาก	64	12	43.96		7.66*	10.28*
เป็นสมาชิก	น้อย	64	21	36.30			2.62*
ไม่เป็นสมาชิก	น้อย	80	11	33.68			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 41 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตามลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน และการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน ในกลุ่มนักเรียนชาย

ลักษณะการ เป็นสมาชิก (ก)	การรับรู้ประโยชน์ (ข)	n	code	mean	12	11	21
เป็นสมาชิก	มาก	43	22	43.76	0.69	7.98*	9.55*
ไม่เป็นสมาชิก	มาก	36	12	43.07		7.29*	8.86*
ไม่เป็นสมาชิก	น้อย	92	11	35.78			1.57*
เป็นสมาชิก	น้อย	55	21	34.21			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตามการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียน และการมีลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ในกลุ่มนักเรียนชาย

การรับรู้ประโยชน์ (ข)	มุ่งอนาคตและ ความมุ่งมั่น(ค)	n	code	mean	21	12	11
มาก	สูง	52	22	44.74	2.66*	9.34*	10.16*
มาก	ต่ำ	27	21	42.08		6.68*	7.5*
น้อย	สูง	49	12	35.40			0.82
น้อย	ต่ำ	98	11	34.58			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 43 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในนักเรียนกลุ่มรวม

แบบอย่าง ครอบครัว(ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	166	22	71.02	4.89*	7.50*	8.71*
มาก	น้อย	145	21	66.13		2.61*	3.82*
น้อย	มาก	107	12	63.52			1.21
น้อย	น้อย	119	11	62.31			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 44 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนชาย

แบบอย่าง ครอบครัว(ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	21	11	12
มาก	มาก	53	22	71.60	7.34*	8.94*	10.91*
มาก	น้อย	50	21	64.26		1.60	3.57*
น้อย	น้อย	58	11	62.66			1.97
น้อย	มาก	65	12	60.69			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	12	21	11
มาก	มาก	68	22	71.91	6.86*	8.33*	8.82*
น้อย	มาก	58	12	65.05		1.47	1.96
มาก	น้อย	55	21	63.85			0.49
น้อย	น้อย	57	11	63.09			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่าง การประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับสูง

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	81	22	71.08	5.32*	7.60*	8.26*
มาก	น้อย	79	21	65.76		2.28	2.94*
น้อย	มาก	65	12	63.48			0.66
น้อย	น้อย	67	11	62.82			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัดและเก็บออม ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่ม นักเรียนหญิง

แบบอย่างครอบครัว (ก)	ภูมิคุ้มกัน (ค)	n	code	mean	12	21	11
มาก	มาก	113	22	70.70	2.09	3.07	10.34*
น้อย	มาก	37	12	68.61		0.98	8.25*
มาก	น้อย	65	21	67.63			7.27*
น้อย	น้อย	66	11	60.36			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน
ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่าง
การประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในนักเรียนกลุ่มรวม

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	166	22	45.36	5.22*	5.93*	7.66*
มาก	น้อย	145	21	40.14		0.73	2.44*
น้อย	มาก	107	12	39.41			1.71
น้อย	น้อย	119	11	37.70			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 49 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน
ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่าง
การประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนชาย

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	21	11	12
มาก	มาก	53	22	46.16	6.87*	8.90*	8.92*
น้อย	น้อย	50	21	39.29		2.03	2.05
มาก	น้อย	58	11	37.26			0.02
น้อย	มาก	65	12	37.24			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 50 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน
ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่าง
การประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	12	21	11
มาก	มาก	68	22	45.69	5.77*	6.28*	7.60*
น้อย	มาก	58	12	39.92		0.51	1.83
มาก	น้อย	55	21	39.41			1.32
น้อย	น้อย	57	11	38.09			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน
ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่าง
การประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	98	22	45.46	4.99*	6.71*	7.79*
มาก	น้อย	90	21	40.47		1.72	2.80*
น้อย	มาก	49	12	38.75			1.08
น้อย	น้อย	62	11	37.67			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน
ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่าง
การประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนมารดามีการศึกษาสูง

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	120	22	45.12	5.52*	6.06*	8.13*
มาก	น้อย	69	21	39.60		0.54	2.61*
น้อย	มก	78	12	39.06			2.07
น้อย	น้อย	78	11	36.99			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน
ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และภูมิคุ้มกันทางจิต
ในกลุ่มนักเรียนมารดามีการศึกษาต่ำ

แบบอย่างเพื่อน (ข)	ภูมิคุ้มกันทางจิต (ค)	n	code	mean	22	21	11
น้อย	สูง	33	12	45.09	0.73	3.58*	8.85*
มาก	สูง	37	22	44.36		2.85	8.12*
มาก	ต่ำ	33	21	41.51			5.27*
น้อย	ต่ำ	51	11	36.24			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนชาย

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	21	11	12
มาก	มาก	53	22	46.02	0.62	4.79*	9.42*
มาก	น้อย	50	21	45.40		4.17*	8.80*
น้อย	น้อย	58	11	41.23			4.63*
น้อย	มาก	65	12	36.60			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 55 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในนักเรียนกลุ่มรวม

แบบอย่างครอบครัว (ก)	ภูมิคุ้มกันทางจิต (ค)	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	198	22	48.26	5.05*	7.34*	9.82*
มาก	น้อย	113	21	43.21		2.29*	4.77*
น้อย	มาก	63	12	40.92			2.48*
น้อย	น้อย	163	11	38.44			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 56 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่มนักเรียนชาย

แบบอย่างครอบครัว (ก)	ภูมิคุ้มกันทางจิต (ค)	n	code	mean	22	12	11
มาก	มาก	55	21	43.60	1.78*	4.61*	4.76*
มาก	น้อย	48	22	41.82		2.83*	2.98*
น้อย	มาก	26	12	38.99			0.15
น้อย	น้อย	97	11	38.84			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 57 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการเห็น
แบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่มนักเรียน
ผลการเรียนสูง

แบบอย่างครอบครัว (ก)	ภูมิคุ้มกัน (ค)	n	code	mean	21	12	11
มาก	สูง	137	22	48.77	4.89*	8.49*	9.83*
มาก	ต่ำ	51	21	43.88		3.60*	4.94*
น้อย	สูง	39	12	40.28			1.34
น้อย	ต่ำ	72	11	38.94			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 58 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการเห็น
แบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่มนักเรียน
บิดามีการศึกษาสูง

แบบอย่างครอบครัว (ก)	ภูมิคุ้มกัน (ค)	n	code	mean	21	12	11
มาก	สูง	108	22	48.35	4.78*	8.53*	9.54*
มาก	ต่ำ	52	21	43.57		3.75*	4.76*
น้อย	สูง	41	12	39.82			1.01
น้อย	ต่ำ	91	11	38.81			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 59 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย ตามการเห็น
แบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และภูมิคุ้มกันทางจิต ในกลุ่มนักเรียน
มารดาที่มีการศึกษาสูง

แบบอย่างครอบครัว (ก)	ภูมิคุ้มกัน (ค)	n	code	mean	21	12	11
มาก	สูง	140	22	48.00	4.76*	8.00*	9.65*
มาก	ต่ำ	76	21	43.24		3.24*	4.89*
น้อย	สูง	45	12	40.00			1.65
น้อย	ต่ำ	111	11	38.35			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 60 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในนักเรียนกลุ่มรวม

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	21	12	11
มาก	มาก	166	22	41.61	2.53*	3.82*	4.27*
มาก	น้อย	145	21	39.08		1.29	1.74*
น้อย	มาก	107	12	37.79			0.45
น้อย	น้อย	119	11	37.34			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 61 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	11	12	21
มาก	มาก	68	22	42.08	3.53*	3.81*	3.98*
น้อย	น้อย	57	11	38.55		0.28	0.45
น้อย	มาก	58	12	38.27			0.17
มาก	น้อย	55	21	38.10			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 62 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากครอบครัว และการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนบัณฑิตามการศึกษาสูง

แบบอย่างครอบครัว (ก)	แบบอย่างเพื่อน (ข)	n	code	mean	21	11	12
มาก	มาก	81	22	41.50	2.85*	4.06*	4.14*
มาก	น้อย	79	21	38.65		1.21	1.29
น้อย	น้อย	67	11	37.44			0.08
น้อย	มาก	65	12	37.36			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 63 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และภูมิคุ้มกันทางจิตในกลุ่มนักเรียนชาย

แบบอย่างเพื่อน (ข)	ภูมิคุ้มกันทางจิต (ค)	n	code	mean	22	21	11
น้อย	สูง	33	12	40.72	1.34	2.87*	4.69*
มาก	สูง	48	22	39.38		1.53	3.35*
มาก	ต่ำ	70	21	37.85			1.82
น้อย	ต่ำ	75	11	36.03			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 64 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและเก็บออมเงิน ตามการเห็นแบบอย่างการประหยัดและเก็บออมเงินจากเพื่อน และภูมิคุ้มกันทางจิตในกลุ่มนักเรียนบัณฑิตามีการศึกษาสูง

แบบอย่างเพื่อน (ข)	ภูมิคุ้มกันทางจิต (ค)	n	code	mean	21	22	11
น้อย	สูง	71	12	39.56	0.13	0.13	3.03*
มาก	ต่ำ	68	21	39.43		0.00	2.90*
มาก	สูง	78	22	39.43			2.90*
น้อย	ต่ำ	75	11	36.53			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 65 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมพิจารณาตามเพศ และระดับการศึกษาของมารดา ในกลุ่มรวม

เพศ (ก)	การศึกษามารดา (ค)	n	code	mean	12	22	21
หญิง	ต่ำ	90	11	69.45	3.02*	4.85*	7.87*
หญิง	สูง	215	12	66.43		1.83	4.85*
ชาย	สูง	157	22	64.60			3.02*
ชาย	ต่ำ	64	21	61.58			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียนพิจารณาตามเพศ และระดับการศึกษาของมารดา ในกลุ่มรวม

เพศ (ก)	การศึกษามารดา (ค)	n	code	mean	12	22	21
หญิง	ต่ำ	90	11	43.57	2.33*	3.97*	5.41*
หญิง	สูง	215	12	41.24		1.64	3.08*
ชาย	สูง	157	22	39.60			1.44
ชาย	ต่ำ	64	21	38.16			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 67 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการสนับสนุนจากครู พิจารณาตามเพศ และระดับการศึกษาของมารดา ในกลุ่มรวม

เพศ (ก)	การศึกษามารดา (ค)	n	code	mean	21	22	12
หญิง	ต่ำ	90	11	65.01	4.92*	5.16*	5.98*
ชาย	ต่ำ	64	21	60.09		0.24	1.06
ชาย	สูง	157	22	59.85			0.82
หญิง	สูง	215	12	59.03			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 68 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	S.D	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.พฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย	43.34	7.88	-.06	.42**	.42**	.28**	.37**	.54**	.15**	.14**	-.08	-.03	.47**	.27**	.48**	.36**
2. พฤติกรรมนำฝากเงินที่โครงการธนาคารโรงเรียน	8.84	42.72	1	.01	.02	.02	-.06	-.03	-.03	.03	-.15**	.11*	-.03	.00	-.02	.04
3. พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนประหยัดและนำฝากเงิน	39.22	6.02		1	.65**	.58**	.27**	.40**	.32**	.38**	-.19**	.35**	.43**	.42**	.46**	.38**
4. เจตคติต่อพฤติกรรมประหยัดและเก็บออม	65.99	10.65			1	.75**	.40**	.48**	.33**	.42**	-.19**	.34**	.49**	.51**	.47**	.33**
5. เจตคติต่อโครงการธนาคารโรงเรียน	40.82	8.65				1	.38**	.41**	.39**	.49**	-.18**	.38**	.42**	.40**	.40**	.29**
6. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล	51.02	8.41					1	.58**	.11**	.24**	-.16**	.01	.42**	.31**	.46**	.28**
7. แบบอย่างจากครอบครัว	47.85	7.56						1	.13**	.29**	-.21**	.04	.49**	.34**	.48**	.39**
8. แบบอย่างที่ดีจากเพื่อน	35.43	6.72							1	.41**	-.08	.34**	.25**	.26**	.22**	.16**
9. การสนับสนุนจากครู	60.39	11.68								1	-.14**	.43**	.29**	.21**	.31**	.24**
10. ลักษณะการเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน	1.51	0.50									1	-.07	-.10*	-.15**	-.08	-.04
11. การรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมในโรงเรียน	59.42	39.03										1	.04	.18**	.09*	.10*
12. ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	44.94	7.35											1	.54**	.63**	.41**
13. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	42.40	6.73												1	.50**	.28**
14. ภูมิคุ้มกันทางจิต	188.33	22.14													1	.61**

15. ค่าเนียมด้านวัตถุ	42.66	6.60	1
-----------------------	-------	------	---

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล

นางธนญา ราชแพทยาคม

วันเดือนปีเกิด

26 มีนาคม 2517

สถานที่เกิด

อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

111/38 ซอยโพธิ์แก้ว แยก 13 ถ.นวมินทร์

แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน

ครู รับเงินเดือนในอันดับ คศ.1

สถานที่ทำงานในปัจจุบัน

โรงเรียนวัดบึงทองหลาง สำนักงานเขตบางกะปิ

กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2540

ค.บ. สาขาสังคมศึกษา

จาก สถาบันราชภัฏนครราชสีมา

พ.ศ.2554

วท.ม. สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ